

3. A. 9. r
FLORILEGIUM *K*

POËTICUM *X*
20

E X

OVIDIO, || PROPERTIO,
TIBULLO, || MARTIALI, &c.

A B

Omni verborum obscœnitate repurgatum.

In Usum Tyronum.

Aut prodesse volunt, aut delectare poëtæ.

Hor. de Art. Poët.

L O N D I N I :

Prostat venale apud CAROLUM HITCH ad insigne
rubri Leonis in vico vulgo dicto Pater-noster Row.

M.DCC.XLIV. *18*

L

P

tor,
Plu
per
qui
grat
vidi
potu
tum

M

libe
dis,
latu
mo
aut
diut
quer
hort
rent
locâ
vero
ratio
cun
hau

LECTOREM.

PLurima hujusmodi opuscula in publicum prodierunt; adèo ut supervacaneum tibi, Lector, videatur in hoc iterum campo decurrere. Plurima sanè prodierunt, quibus omnibus suus, per me licet, constet honos; neque enim is sum qui alterius studium improbandò, nostro sperem gratiam conciliare: Sed cùm viderem, aut saltem vidisse me putarem propiùs ad metam perveniri potuisse, placuit experiri an felicem hunc exitum noster esset habiturus labor.

Multum me dehortatus est Amicus nè hunc libellum in lucem darem; quippe qui neque laudis, neque emolumenti quicquam Editori esset allaturus. Utraque profectò justa ratio: In hujusmodi enim fasciculis colligendis plus oneris, quam aut gloriæ, aut commodi facilè reportaveris: Sed diutiùs consideranti quàm gravis, nec immeritò, querela infederit, quòd in amcenos Poëtarum hortulos non sinè maximo periculo pueri deducerentur, haud inutiliter vacivum mihi tempus collocasse videor, si hanc querelam penitus submovero. Huc igitur instituti nostri imprimis spectat ratio; & nisi multum fallor, tenella ista & verecunda ætas jam ex jugi Heliconis fonte puros hauriat latices, jam arduum Parnassi superet fastigium,

gium, jam cum virgineo Musarum choro non minus jucunda, quam tuta terat otia.

Et nè pueri ab hoc scribendi genere timido nimis pectore refugiant, quasi ad Romana neminem fas esset exemplaria assurgere, idcirco in animo habui poemata quædam adjicere, quæ Italum satis coelum spirant, recentiore licet, immo puerili interdum manu exarata. Cum autem pulcrè nõssem quàm pravo favore labi Mortales soleant, quàm iniquo omnia percurrant oculo, quæ Veterum præ se non ferunt nomina, ab hoc proposito deterritus statui nihil quicquam intermiscere nisi quod ex probatissimis Auctoribus peteretur.

Sed necesse erat modò verbum, modò etiam carmen infercire, aut amoenissimum alioquin locum intactum prorsus relinquere. Nam in his flosculis decerpendis id unicè dedi operam, ut ne quid oculis subjiceretur, quod animum posset corrumpere. Hinc crebræ illæ desaltationes, sine ullo, uti spero, sensûs, inturbatis licet verborum periodis, dispendio. In hujusmodi enim, Nasonis præsertim, scriptis tam apte inter se hærent omnia, ut si dissociantur partes, facile in unum cœant.

Vitio mihi vertat aliquis, quod difficilioribus locis explicandis notas non adjecerim; hoc verò deditâ operâ factum est, ne nimiam in molem liber cresceret, tum mihi, tum Bibliopolæ incommodo. Quod si altera prodierit Editio, auctior fortasse prodibit & explicatio. Vale.

FLORILEGIUM POETICUM.

Rex.

IT piger ad poenas princeps, ad præmia
velox ;

Et *doleat* quoties cogitur esse ferox.
Ov.

Obsequium.

Este procul lites, & amaræ prælia linguæ ;
Dulcibus est verbis mollis alendus amor.

Ov.

Amicitia simulata.

Tuta frequensque via est per amici fallere nomen ;
Tuta frequensque licet sit via, crimen habet.

Ov.

Ignis.

Nutritur vento, vento restinguitur ignis ;

Lenis alit flammas, grandior aura necat.

Ov.

B

Garrulitas.

2 FLORILEGIUM POETICUM

Garrulitas.

Ecce ! Anus in mediis residens annosa puellis
Sacra facit Tacitæ, vix tamen ipsa tacet.

Somnus.

Surge, quid est Somnus gelidæ nisi mortis imago ?
Longa quiescendi tempora Fata dabunt.

Requies.

Quod caret alternâ requie, durabile non est ;
Hæc reparat vires, fessâque membra novat.

Conscientia.

Conscia mens ut cuique sua est, ita concipit intra
Pectora pro facto spémve metúmve suo.

Silentium.

Exigua est virtus præstare silentia rebus ;
At contrâ gravis est culpa tacenda loqui.

De Cæsare Augusto.

Cæsaris hæc virtus, & gloria Cæsaris hæc est ;
Illâ, quâ vicit, condidit arma manu.

Ne sint Dicta fortunæ absona.

Læta ferè lætus cecini, cano tristia tristis :
Conveniens operi tempus utrumque suo est.

De Gente Fabiâ.

Una dies Fabios ad bellum miserat omnes ;
Ad bellum missos perdidit una dies.

De magnitudine Romani imperii.

Gentibus est aliis tellus data limite certo ;
Romanæ spatium est urbis & orbis idem.

Cycnus.

Or. Dulcia defectâ modulatur carmina linguâ
Cantator cycnus funeris ipse sui. Mart.

Turdus & Lepus.

Or. Inter aves turdus, si quis, me iudice, certet;
Ov. Inter quadrupedes gloria prima lepus. Mart.

Damæ.

Ov. Dente timentur apri, defendunt cornua cervos;
Imbelles damæ, quid nisi præda sumus? Mart.

Pica.

tra. Pica loquax certâ dominum te voce saluto;
Ov. Si me non videas esse negabis avem. Mart.

Falx ex ense.

Ov. Pax me certa Ducis placidos curvavit in usus;
Agricolæ nunc sum, militis ante fui. Mart.

Lanæ albæ.

Ov. Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis, Altinum tertia laudat ovis. Mart.

Notarius.

Ov. Currant verba licet, manus est velocior illis;
Nondum lingua suum, dextra peregit opus. Mart.

Caprea.

Ov. Pendentem summâ capream de rupe videbis,
Casuram speres; decipit illa canes. Mart.

Vinum Tarentinum.

perii. Nobilis & lanis, & felix vitibus Aulon
Ov. Det pretiosa tibi vellera, vina mihi. Mart.

4 FLORILEGIUM POETICUM

Philomela.

Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur avis.

Mart.

Hyacinthus in tabulâ pictus.

Flectit ab inviso morientia lumina disco
Oebalius; Phœbi culpa dolorque, puer.

Mart.

Minerva argentea.

Dic mihi, virgo ferox, cum sit tibi cassis & hasta,
Quarè non habeas ægida? Cæsar habet.

Mart.

Nives.

Non potare nivem, sed aquam potare rigentem
De nive commenta est ingeniosa fitis.

Mart.

Pumilio.

Si solum spectes hominis caput, Heclorea credas;
Si stantem videas, Astryanacta putes.

Mart.

Prima sit morum tutela.

Certus amor morum est; formam populabitur ætas;
Et placitus rugis vultus aratus erit.
Sufficit, & longum probitas perdurat in ævum:
Pérque suos annos hinc bene pendet amor.

Or.

Elysium.

Hic choreæ cantusque vigent, passimque vagantes
Dulce sonant tenui gutture carmen aves.
Fert casiam non culta seges, totosque per agros.
Floret odoratis terra benigna rosis.

Ti.

Ira pulcherrimam deformat faciem.

Pertinet ad faciem rabidos compescere mores;
Candida pax homines, trux decet ira feras.
Ora tument irâ, nigrescunt sanguine venæ,
Lumina Gorgoneo sæviâ angue micant.

Fortun.

Fortuna.

Passibus ambiguis Fortuna volubilis errat,
 Et manet in nullo certa tenâxque loco :
 Sed modò læta manet, vultus modò sumit acerbos ;
 Et tantùm constans in levitate suâ est. Ov.

Inest sua gratiâ parvis.

Parva quidem fateor pro magnis munera reddi,
 Cùm pro concessâ verba salute damus.
 Sed qui, quàm potuit, dat maxima, gratus abunde est ;
 Et finem pietas contigit illa suum. Ov.

Amantium levitas.

Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ,
 Nec dubio nubes vertitur atra Noto ;
 Quàm facilè irati verbo mutantur amantes :
 Dum licet, injusto subtrahe colla iugo. Prop.

Cura.

Non est in medico semper, relevetur ut Æger ;
 Interdum doctâ plùs valet arte malum,
 Cura quoque interdum nullâ medicabilis artè ;
 Aut, ut sit, longâ est extenuenda morâ. Ov.

Autumnus.

Epè sub Autumnum, cùm formosissimus annus,
 Plenâque purpureo subrubet uva mero,
 Cùm modò frigoribus premimur, modò solvimur æstu,
 Aère non certo corpora languor habet. Ov.

Poetæ.

et nos ambitio, nec nos amor urget habendi ;
 Contempto colitur lectus & umbra foro :
 Illicet ingenium placidâ mollitur ab arte,
 Et studio mores convenienter eunt. Ov.

Fortuna

6 FLORILEGIUM POETICUM

Experientia.

Scit bene venator cervis ubi retia tendat ;
Scit bene quâ frendens valle moretur aper.
Aucupibus noti frutices ; qui sustinet hamos
Novit quæ multo pisce natentur aquæ.

Ov.

Aurum.

Aurea nunc verè sunt secula ; plurimus auro
Vænit honos ; auro conciliatur amor.
Ipse licèt Musis venias comitatus, Homere,
Nil tamen attuleris ; ibis, Homere, foràs.

Ov.

Parva rerum sunt initia.

Quem taurum metuis, vitulum mulcere solebas ;
Sub quâ nunc recubas arbore, virga fuit.
Nascitur exiguus, sed opes acquirit eundo,
Quâque venit multas accipit amnis aquas.

Ov.

Amor.

Quot lepores in Atho, quot apes pascuntur in Hyblâ,
Cærule quot baccas Pallados arbor habet,
Littore quot conchæ ; tot sunt in amore dolores :
Quæ patimur, multo spicula felle madent.

Ov.

Mora dat vires.

Dum novus in viridi coalescit cortice ramus,
Concutiat tenerum quælibet aura, cadet.
Mox eadem ventis spatio durata resistet,
Firmâque adoptivas arbor habebit opes.

Ov.

Casus.

Casus ubique valet ; semper tibi pendeat hamus :
Quo minimè credas gurgite, piscis erit.
Sæpe canes frustra nemorosis montibus errant ;
Inque plagam nullo cervus agente cadit.

Ov.

In amicum perfidum.

Dum mea puppis erat validâ fundata carinâ,

Qui mecum velles currere, primus eras :

Nunc, quia contraxit vultum Fortuna, recedis ;

Auxilio postquam scis opus esse tuo.

Ov.

Ov.

———Tristitia mœstum

Vultum verba decent.———

Hei mihi ! difficile est imitari gaudia falsa ;

Difficile est tristi fingere mente jocum.

Nec bene mendaci risus componitur ore ;

Nec bene sollicitis ebria verba sonant.

Ov.

Tib.

———Varium & mutabile semper

Fœmina.———

Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,

Nec folia hyberno jam tremefacta noto ;

Quàm citò fœmineâ non constat fœdus in irâ ;

Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

Ov.

Prop.

Cantus.

Cantus vicinis fruges traducit ab agris ;

Cantus & iratæ detinet anguis iter ;

es :

Cantus & è curru lunam deducere tentat :

Et faceret, si non æra repulsa sonent.

Ov.

Tib.

Lucrum.

Lucra petens habili tauros adjungit aratro,

Et durum terræ rusticus urget opus.

Lucra petituras freta per parentia ventis

Ducunt instabiles sidera certa rates.

Ov.

Tib.

Avaritia.

Non bibit inter aquas, poma aut pendentia carpit

Tantalus infelix, quem sua vota premunt.

nus :

Divitis hæc magni facies erit ; omnia cernens

Qui timet, et sicco concoquit ore famem.

Ov.

Petron.

Forma.

8 FLORILEGIUM POETICUM

Forma.

Non est forma satis; nec, quæ vult bella videri,
Debet vulgari more placere sibi:
Dicta, sales, lusus, sermonis gratia, risus
Vincunt naturæ candidioris opus.

Petron.

Incertus est vitæ cursus.

Non unum vitæ servat Fortuna tenorem;
Nec certo fruitur panda carina salo;
Nam modò Threicio Boreâ, modò currimus Euro,
Sæpè tument Zephyro lintea, sæpè Notq.

Ov.

Medici.

Diversi ut variant morbi, variamus et artes;
Mille mali species, mille salutis erunt:
Corpora vix ferro quædam sanantur acuto;
Auxilium multis succus et herba tulit.

Ov.

Candor.

Non ego mordaci destr. carmine quenquam;
Nec meus ullius crimina versus habet:
Candidus à salibus suffusis felle refugi;
Nulla venenato littera mista joco est:
Inter tot populi, tot scripti millia nostri,
Quem mea Calliope læserit, unus ego.

Ov.

Amicorum inconstantia.

Diligitur nemo, nisi cui fortuna secunda est;
Quæ simul intonuit, proxima quæque fugat.
En ego! non paucis quondam munitus amicis,
Dum flavit velis aura secunda meis;
Ut fera nimbofo tumuerunt æquora vento,
In mediis lacerâ puppe relinquo aquis.

Ov.

Mala sua innumerabilia esse Naso asserit,

Cinyphiæ segetis citiùs numerabis aristas,
Altâque quàm multis floreat Hybla thymis;

Et

Et quot aves motis nitantur in aëra pennis ;
 Quotque natant pisces aequore, certus eris :
 Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum,
 Quos ego sum terrâ, quos ego passus aquâ.

Ov.

Absentia.

Ecce ! jacent collo sparsi sine lege capilli ;
 Nec premit articulos lucida gemma meos :
 Veste tegor vili ; nullum est in crinibus aurum ;
 Non Arabo noster rore capillus olet.
 Cui colar, infelix ! aut cui placuisse laborem !
 Ille mei cultus unicus auctor abest.

Ov.

Castitas.

Rustica sim sanè, dum non oblita pudoris ;
 Dùmque tenor vitæ sit sinè labe meæ.
 Non est ficto vultus mihi tristis in ore,
 Nec sedeo duris torva superciliis ;
 Ama tamen clara est ; & adhuc sinè crimine vixi :
 Et laudem de me nullus adulter habet.

Ov.

Consolatio.

Nulla dies adeò est Australibus humida nimbis,
 Non intermissis ut fluat imber aquis :
 Nec sterilis locus ullus ita est, ut non sit in illo
 Mistâ ferè duris utilis herba rubis.
 Nil adeò fortuna gravis miserabile fecit,
 Ut minuant nullâ gaudia parte malum.

Ov.

Briseïs Achilli.

Non licet immitis, matrisque ferocior undis ;
 Ut taceam, lacrymis comminuere meis.
 Inspice sollicitam Briseida, fortis Achille,
 Nec miseram lentâ ferreus ure morâ :
 Ut, si versus amor tuus est in tædia nostri,
 Quam sinè te cogis vivere, coge mori.

Ov.

IO FLORILEGIUM POETICUM

Est honor & tumulis.

Parva petunt Manes ; pietas pro divite grata est
Munere : non avidos Styx habet ima Deos.
Tegula projectis satis est velata coronis ;
Et sparsæ fruges, parcaque mica salis ;
Inque mero mollita Ceres, violæque solutæ :
Hæc habeat mediâ testa relicta viâ.

Ov.

Ludorum amantes scemina.

Ut redit itque frequens longum formica per agmen,
Granifero solitum cum vehit ore cibum ;
Aut ut apes, saltusque suos & olentia nactæ
Pascua, per flores & thyma summa volant :
Sic ruit ad celebres cultissima scemina ludos :
Copia iudicium sæpè morata meum.

Ov.

Mordax cura.

Estur ut occulta vitata teredine navis ;
Æquorei scopulos ut cavat unda salis ;
Reditur ut scabrâ positum rubigine ferrum ;
Conditus ut tineæ carpitur ore liber :
Sic mea perpetuos curarum pectora morsus,
Fine quibus nullo conficiantur, habent.

Ov.

Perfer & obdura.

Tempore difficiles veniunt ad aratra iuveni ;
Tempore lenta pati fræna docentur equi ;
Ferreus assiduo consumitur annulus usu ;
Interit assiduâ vomer aduncus humo :
Quid magis est saxo durum ? quid mollius undâ ?
Dura tamen molli saxa cavantur aquâ.

Ov.

Indulgentia.

Dextera præcipuè capit indulgentia mentes ;
Asperitas odium sævæque verba movent.
Odimus accipitrem, quia semper vivit in armis ;
Et pavidum solitos in pecus ire lupos :

Si q
Ju

At caret insidiis hominum, quia mitis, hirundo;
Quasque colat, turres Chaonis ales habet. Ov.

Obsequium.

Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus;
Frangis, si vires experiere tuas.
Obsequio tranantur aquae; nec vincere possis
Flumina, si contra, quam rapit unda, nates.
Obsequium tigrisque domat, Numidasque leones:
Rustica paulatim taurus aratra subit. Ov.

Ictus piscator sapit.

Admonitu refricatur amor, vulnusque novatum
Scinditur; infirmis causa pusilla nocet.
Ut penè extinctum cinerem si sulfure tangas,
Vivet; & è minimo maximus ignis erit:
Sic, nisi vitâris quicquid renovabit amorem,
Flamma redardescet, quæ modò nulla fuit. Ov.

Desidia.

Fertilis assiduo si non renovetur aratro,
Nil, nisi cum spinis gramen, habebit ager;
Tempore qui longo steterit, malè curret; & inter
Carceribus missos ultimus ibit equus;
Sic etiam ingenium longâ rubigine læsum
Torpet, & est multò, quam fuit ante, minus. Ov.

Ira implacabilis.

Pugnabunt jaculis dum Thraces, Jazyges arcu,
Dum tepidus Ganges, frigidus Ister erit,
Robora dum montes, dum pabula mollia campi,
Dum Tiberis flavas Tuscus habebit aquas;
Bella geram tecum: nec mors mihi finiet iras,
Sæva sed in Manes Manibus arma dabit. Ov.

Clementia.

Si quoties homines peccant, sua fulmina mittat
Jupiter, exiguo tempore inermis erit:

12 FLORILEGIUM POETICUM

Sed solet interdum fieri placabile numen ;
Nube solet pulsâ candidus ire dies.
Vidi ego pampineis oneratam vitibus ulmum,
Quæ fuerat sævi fulmine tacta Jovis.

Ov.

Ars sua cuique placet.

Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi,
Æacides dextrâ, pectore Nestor erat ;
Quantus erat Calchas extis, Telamonius armis,
Automedon curru ; tantus amator ego :
Me vatem celebrate viri ; mihi dicite laudes ;
Cantetur toto nomen in orbe meum.

Ov.

Carpe diem.

Quàm citò (me miserum !) laxantur corpora rugis,
Et perit, in nitido qui fuit ore, color !
Anguibus exuitur tenui cum pelle vetustas ;
Nec faciunt cervos cornua jacta senes.
Nostra finè auxilio fugiunt bona : carpite florem ;
Qui, nisi carptus erit, turpiter ipse cadet.

Ov.

—— Sit color uni-

Cuique suus——

Candidus in nautâ turpis color ; æquoris undâ
Debet & à radiis fideris esse niger.
Turpis & agricolæ ; quia vomere semper adunco,
Et gravibus rastris, sub Jove versat humum :
Et tua, Palladiæ petitur cui fama coronæ,
Candida si fuerint corpora, turpis eris.

Ov.

Pax.

Grata mihi pax arva colat ; Pax candida primùm
Duxit araturos sub juga curva boves.
Pax aluit vites, & succos condidit uvæ ;
Funderet ut gnato testa paterna merum.
Pace bidens, vomérque vigent : at tristia duri
Militis in tenebris occupat arma situs.

Tib.
Spes.

Spes.

Ov. Spes alit agricolæ, Spes sulcis credit aratis
 Semina, quæ magno sænore reddat ager.
 Hæc laqueo volucres, hæc captat arundine pisces,
 Cum tenues hamos abdidit antè cibus.
 Spes etiam validâ solatur compede vinctum :
 Crura sonant ferro, sed canit inter opus. Tib.

Dolor.

Ov. O ego! nè possim tales sentire dolores,
 Quàm mallet in gelidis montibus esse lapis!
 Stare vel infanis cautes obnoxia ventis,
 Naufraga quam vasti tunderet unda maris!
 Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra est:
 Omnia nam tristi tempora felle madent. Tib.

Dura amoris est militia.

m ; Ov. Miles depositis annosus secubat armis;
 Grandævique negant ducere aratra boves:
 Putris & in vacuâ requiescit navis arenâ;
 Et vetus in templo bellica parma vacat:
 At me ab amore tuo deducet nulla senectus,
 Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero. Prop.

Avaritia.

co, Ov. Quid mihi divitiæ? quarum si demseris usum,
 Quamvis largus opum, semper egenus ero.
 Immo etiam pœna est partis incumbere rebus,
 Quas, cum possideas, est violare nefas.
 Non aliter sitiens vicinas Tantalus undas
 Captat, & appositis abstinet ora cibus. Corn. Gall.

Varietas.

i Tib. Nolo ego semper idem capiti suffundere costum;
 Nec toto stomachum conciliare mero:
 Taurus amat græmen mutatâ carpere valle;
 Et fera mutatis sustinet ora cibus. Ipsa

14 FLORILEGIUM POETICUM

Ipſa dies ideò nos grato perluit hauſtu,
Quòd permutatis hora recurrit equis.

Petron.

Et Muſis aptus & armis.

Tu modò bella geris, numeris modò verba coerces;
Quòdque aliis opus eſt, hoc tibi ludus erit.
U'tque nec ad citharam, nec ad arcum ſegnīs Apollo;
Sed venit ad ſacras nervus uterque manus:
Sic tibi nec docti deſunt, nec Principis artes,
Miſta ſed eſt animo cum Jove Muſa tuo.

Ov.

Deſcriptio Veris.

Triſtis hyems adoperta gelu nunc denique cedit,
Et pereunt viſtæ ſole tepente nives;
Arboribus redeunt detonſæ frigore frondes,
Vividâque è tenero palmite gemma tumet;
Quæque diu latuit, nunc, ſe quâ tollat in auras,
Fertilis occultas invenit herba vias;
Nunc ſæcundus ager, pecoris nunc hora creandi;
Nunc avis in ramo teſta larémque parat.

Ov.

Non omne tempus ſcribendo aptum eſt.

Carmina proveniunt animo deducta ſereno;
Nubila ſunt ſubitis tempora noſtra malis.
Carmina ſeceſſum ſcribentis & otia quærunť;
Me mare, me venti, me fera jaſtat hyems,
Carminibus metus omnis abeſt; ego perditus enſem
Hæſurum jugulo jam puto jámque meo.
Da mihi Mæoniden, & tot circumſpice caſus;
Ingenium tantis excidet omne malis.

Ov.

Sæpe, premente Deo, fert Deus alter opem.

Mulciber in Trojam, pro Trojâ ſtabat Apollo;
Æqua Venus Teucris, Pallas iniqua fuit.
Oderat Ænean propior Saturnia Turno;
Ille tamen Veneris numine tutus erat.

Sæpè

Sæpè ferox cautum petiit Neptunus Ulysses ;

Eripuit patruo sæpè Minerva suo.

Et nobis aliquod, quamvis distamus ab illis,

Quid vetat irato numen adesse Deo ?

Ov.

Est aliquid patriâ ponere corpus humo.

Tam procul ignotis igitur moriemur in oris ?

Et fient ipso tristia fata loco ?

Nec mea consueto languescent corpora lecto ?

Depositum nec me qui fleat, ullus erit ?

Nec mandata dabo ? nec cum clamore supremo

Labentes oculos condet amica manus ?

Sed sinè funeribus caput hoc, sinè honore sepulcri

Indeploratum barbara terra teget ?

Ov.

Quæ nocuere sequor.

Scilicet est cupidus studiorum quisque suorum ;

Tempus & assuetâ ponere in arte juvat.

Saucius ejurat pugnam gladiator, & idem

Immemor antiqui vulneris arma capit.

Nil sibi cum pelagi dicit fore naufragus undis ;

Et ducit remos, quâ modò navit, aquâ.

Nos quoque delectant, quamvis nocuere, libelli :

Et carmen demens, carmine læsus, amo.

Ov.

Nil nisi quod prodest carum est.

Turpe quidem dictu, sed (si modò vera fatemur)

Vulgus amicitias utilitate probat.

Cura quid expediat prius est, quàm quid sit honestum

Et cum fortunâ statque caditque fides.

Nec facilè invenias multis è millibus unum,

Virtutem pretium qui putet esse sui.

Ipse decor recti, facti si præmia desint,

Non movet, & gravis pœnitet esse probum.

Ov.

Tran-

FLORILEGIUM POETICUM

Tranquillas naufragus horret aquas.

Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo,
Omniſque unca tibi ſæra lubelli putat,
Sæpe canem longè viſum fugit agna, lupumque
Credir, & ipſa ſuam neſcia vitat opem.
Membra reformidant mollem quoque faucia tactum;
Vanæque ſollicitis incutit umbra metum;
Sic ego, fortunæ telis confixus iniquis,
Pectore concipio nil niſi triſte meo. Ov.

Quod fecit, quiſque tuetur opus.

Ut Venus artificis labor eſt & gloria Coi,
Æquoreo madidas quæ premit imbre comas;
Arcis ut Actææ vel eburna, vel ænea cuſtos
Bellica Phidiacâ ſtat Dea facta manu;
Vendicat ut Calamis laudem, quos fecit, equorum;
Ut ſimilis veræ vacca Myronis opus:
Sic ego, pars rerum non ultima, Sexte, tuarum,
Tutelæ que ſeror munus opuſque tuæ. Ov.

Nas amoris artifex.

Si quis in hóc artem populo non novit amandi,
Me legat; & lecto carmine doctus amet.
Arte citæ veloque rates remoſque moventur:
Arte leves currus, arte regendus Amor.
Curribus Automedon lentifque erat aptus habenis:
Tiphys in Hæmoniâ puppe magiſter erat.
Me Venus artificem tenero præfecit Amori:
Tiphys & Automedon dicar Amoris ego. Ov.

Mille animos excipe mille modis.

Non tellus eadem parit omnia; vitibus illa
Convenit, hæc oleis; hæc bene farra virent.
Pectoribus mores tot ſunt, quot in orbe figuræ:
Qui ſapit innumeris moribus aptus erit.

Utque

U'tque leves Proteus modò se tenuabit in undas:
 Nunc leo, nunc arbor, nunc erit hirtus aper.
 Hi jaculo pisces, illi capiuntur ab hamis;
 Hos cava contento retia fune trahunt.

Ov.

Forma.

Forma bonum fragile est: quantùmque accedit ad annos,
 Fit minor, & spatio carpitur ipsa suo.
 Nec violæ semper, nec hiantia lilia florent;
 Et riget amissâ spina relicta rosâ;
 Et tibi jam cani venient, formose, capilli:
 Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.
 Jam molire animum, quî duret, & adstrue formæ:
 Solus ad extremos permanet ille rogos.

Ov.

Poetæ.

Cura Deûm fuerant olim Regûmque poetæ;
 Præmiâque antiqui magnæ pulchre chori:
 Sanctæque majestas, & erat venerabile nomen
 atibus; & largæ sæpè dabantur opes.
 Ennius emeruit, Calabris in montibus ortus,
 Contiguus poni, Scipio magne, tibi.
 Nunc hederæ sinè honore jacent; operatæque doctis
 Cura vigil Musis nomen inertis habet.

Ov.

Oenone Paridi.

Populus est (memini) fluviali confita ripâ,
 Est in quâ nostri littera scripta memor.
 Popule, vive precor, quæ, confita margine ripæ,
 Hoc in rugoso cortice carmen habes:
 Cùm Paris Oenone poterit spirare relicta,
 Ad fontem Xanthi versa recurret aqua.
 Xanthe, retro propera; versæque recurrite lymphæ:
 Sustinet Oenonen deseruisse Paris.

Ov.

Simile

U'tque

18 FLORILEGIUM POETICUM

Simile simili gaudet.

Naufragus ejectâ nudus rate, quærit eodem
Percussum telo, cui sua fata legat.
Grandine qui segetes & totum perdidit annum,
In simili deflet tristia fata sinu.
Funera conciliant miseros, orbique parentes
Conjungunt gemitus, & facit hora pares.
Nos quoque confusis feriemus sidera verbis;
Et fama est junctas fortiùs ire preces. Petron.

Natura paucis contenta est.

Omnia, quæ miseras possunt finire querelas,
In promptu voluit candidus esse Deus.
Vile olus & duris hærentia mora rubetis
Pugnantis stomachi composuere famem.
Flumine vicino stultus fitit, & riget Euro,
Cum calidus tepido consonat igne rogos.
Quod satiare potest, dives natura ministrat:
Quod docet infrænis Gloria, sine caret. Petron.

Vulgus amicitias utilitate probat.

Donec eris felix, multos numerabis amicos;
Tempora si fuerint nubila solus eris.
Aspicias, ut veniant ad candida tecta columbæ;
Accipiat nullas fordida turris aves:
Horrea formicæ tendunt ad inania nunquam;
Nullus ad amissas ibit amicus opes.
U'tque comes radios per Solis euntibus umbra,
Cum latet hic pressus nubibus, illa fugit;
Mobile sic sequitur Fortunæ lumina vulgus;
Quæ simul inductâ nube teguntur, abit. Ov.

—Nil prodest, quod non lædere possit
idem.

Ignem quid utilius ? si quis tamen urere testam
Comparat, audaces instruit igne manus.
Eripit interdum, modò dat medicina salutem ;
Quæque juvans monstrat, quæque sit herba nocens.
Et latro, & cautus præcingitur ense viator ;
Ille sed infidias, hic sibi portat opem.
Discitur innocuas ut agat facundia causas ;
Protegit hæc fontes, immeritosque premit :
Sic igitur carmen, rectâ si mente legatur,
Constabit nulli posse nocere meum.

Ov.

De exilii loco queritur Ovidius.

Orbis in extremi jaceo desertus arenis ;
Fert ubi perpetuas obruta terra nives.
Non ager hîc pomum, non dulces educat uvas ;
Non salices ripâ, robora monte virent :
Nêve fretum terrâ laudes magis, æquora semper
Ventorum rabie, solibus orba, tument.
Quocunque aspicias, campi cultore carentes,
Vastâque, quæ nemo vindicet, arva jacent.
Hostis adest dextrâ lævâque à parte timendus,
Vicinôque metu terret utrumque latus.

Ov.

Lex talionis.

Dicitur Ægyptus caruisse juvantibus arva
Imbribus, atque annos sicca fuisse novem:
Cum Thrasius Busirin adit, monstratque piari
Hospitis effuso sanguine posse Jovem.
Illi Busiris, Fies Jovis hostia primus,
Inquit ; & Ægypto tu dabis hospes aquam.
Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torrui : infelix imbuat auctor opus.
Iustus uterque fuit : neque enim lex æquior ulla,
Quàm necis artifices arte perire suâ.

Ov.

Mundi

Mundi primordia.

Prima fuit rerum confusa finè ordine moles ;
 Unaque erant facies sidera, terra, fretum :
 Mox cœlum impositum terris, humus æquore cincta est ;
 Inque suas partes cessit inane Chaos.
 Sylva feras, volucres aër accepit habendas ;
 In liquidâ, pisces, delituisse aquâ.
 Tum genus humanum solis errabat in agris ;
 Idque meræ vires, & rude corpus erat.
 Sylva domus fuerat, cibus herba, cubilia frondes ;
 Jâmque diu nulli cognitus alter erat. Petron.

Utendum est ætate.

Venturæ memores jam nunc effote senectæ ;
 Sic nullum vobis tempus abibit iners :
 Dum licet, & veros etiam nunc editis annos,
 Ludite ; eunt anni more fluentis aquæ :
 Nec, quæ præteriit, iterum revocabitur unda ;
 Nec, quæ præteriit, hora redire potest.
 Utendum est ætate ; cito pede labitur ætas :
 Nec bona tam sequitur, quàm bona prima fuit.
 Hos ego, qui canent, frutices violaria vidi ;
 Hâc mihi de spinâ grata corona data est. Ov.

Vaticinium.

Hæc tua (nam recolo) quondam germana canebat ;
 Sic mihi diffusis vaticinata comis :
 Quid facis, Oenone ? quid arenæ semina mandas ?
 Non profecturis littora bubus aras.
 Graja juvenca venit, quæ te, patriamque, domumque
 Perdat ; Iô prohibe ; Graja juvenca venit.
 Dum licet, obscenam ponto, Diî, mergite puppim.
 Heu ! quantum Phrygiî sanguinis illa vehit ?
 Ah ! nimium vates miseræ mihi vera fuisti.
 Possidet en ! saltus illa juvenca meos. Ov.

Ornatus.

Ornatus.

Munditiæ placeant; fuscantur corpora campo:
 Sit bene conveniens, & finè labe toga:
 Linguâque nec rigeat; careant rubigine dentes:
 Nec vagus in laxâ pes tibi pelle natet:
 Nec malè deformat rigidos tonsura capillos:
 Sit coma, sit doctâ barba resecta manû:
 Et nihil emineant, & sint finè fordibus ungues;
 Inque cavâ nullus stet tibi nare pilus:
 Nec malè odorati sit tristis anhelitus oris;
 Nec lædat nares virque patérque gregis. Ov.

Amanti amatoris placent omnia.

Sint procul à nobis juvenes, ut femina, compti:
 Fine coli modico forma virilis amat.
 Te tuus iste rigor, positique finè arte capilli,
 Et levis egregio pulvis in ore decet.
 Sive ferocis equi luctantia colla recurvas;
 Exiguo flexos miror in orbe pedes:
 Seu lentum valido torques hastile lacerto;
 Ora ferox in se versa lacertus habet:
 Sive tenes lato venabula corneâ ferro;
 Denique nostra juvat lumina, quicquid agas. Ov.

Blanditiæ.

Phyllida non jubeo precioso munere dones:
 Parva, sed è parvis callidus apta dato.
 Cùm bene dives ager, cùm rami pondere nutant;
 Afferat in calatho rustica dona puer.
 Afferat aut uvas, aut quas Amaryllis amabat;
 Et nunc castaneas, nunc amat illa puces.
 Quinetiam turdóque licet, missâque coronâ
 Te memorem dominæ testificère tuæ.
 Turpiter his emitur spes mortis, & orba senectus:
 Ah pereant, per quos munera crimen habent! Ov.

Rusticitas.

Romulus æternæ nondum formaverat urbis
 Mœnia, consorti non habitanda Remo.
 Sed tunc pascebant herbosa palatia vaccæ,
 Et stabant humiles in Jovis arce casæ.
 Lacte madens illic suberat Pan ilicis umbræ,
 Et facta agresti lignea falce Pales;
 Pendebátque, vagi pastoris in arbore votum,
 Garrula sylvestri fistula sacra Deo;
 Fistula, cui semper decrescit arundinis ordo;
 Nam calamus cerâ jungitur usque minor. Tib.

Mens Contenta.

Divitias alius fulvo sibi congerat auro,
 Et teneat culti jugera multa soli;
 Quem labor assiduus vicino terreat hoste;
 Martia cui somnos classica pulsa fugent:
 Me mea paupertas vitæ traducat inerti,
 Dum vetus exiguo luceat igne focus:
 Non ego Divitias patrum fructusque requiro,
 Quos tulit antiquo condita messis avo:
 Parva seges satís est; satís est requiescere lecto
 Si licet, & solito membra levare toro. Tib.

Transit ætas.

Quàm citò purpureos deperdit terræ colores!
 Quàm citò formosas populus alta comas!
 Quàm jacet, infirmæ venère ubi fata senectæ,
 Qui prior Elæo est carcere missus equus!
 Vidi jam juvenem, premeret cum senior ætas,
 Mœrentem stultos præteriisse dies.
 Crudeles Divi! serpens novus exuit annos:
 Formæ non ullam fata dedêre moram.
 Solis æterna est Phœbo Bacchóque juvena:
 Nam decet intonsus crinis utrumque Deum. Tib.

Alia

Alia tempora alios mores postulant.

Diversos diversa decent; non omnibus annis
 Omnia conveniunt: res prius apta nocet.
 Exultat levitate puer, gravitate senectus:
 Inter utrumque manens stat juvenile decus.
 Hunc tacitum tristemque decet; fit clarior ille
 Lætitiâ & linguæ garrulitate suæ.
 Turpe seni vultus nitidi, vestesque decoræ;
 Atque etiam est ipsum ludere turpe seni.
 Crimen amare jocos, crimen convivia, cantus:
 Omiseri, quorum gaudia crimen habent! Corn. Gall.

Otium.

Otia corpus alunt, animus quoque pascitur illis;
 Immodicus contra carpit utrumque labor.
 Cernis ut in duris (& quid bove firmitus?) arvis,
 Fortia taurorum corpora frangat opus.
 Quæ nunquam vacuo solita est cessare novali,
 Fructibus assiduis lassæ, senescit humus.
 Occidet, ad Circi si quis certamina semper,
 Non intermissis cursibus ibit, equus.
 Firma sit illa licet, solvetur in æquore navis,
 Quæ nunquam liquidis sicca carebit aquis.
 Da requiem, requietus ager bene credita reddit;
 Intermissa minus sarcina pondus habet. Ov.

Nemo libenter recolit, qui læsit, locum.

Terretur minimo pennæ fridore columba,
 Unguibus, accipiter, faucia, facta tuis:
 Nec procul à stabulis audet secedere, si qua
 Excussa est avidi dentibus agna lupi:
 Vitaret cœlum Phaëthon, si viveret; & quos
 Optarat stultè, tangere nollet equos.
 Me quoque, quæ sensi, fateor Jovis arma timere:
 Me reor infesto, cum tonat, igne peti.
 Quicumque Argolicâ de classe Capharea fugit,
 Semper ab Euboïcis vela retorquet aquis:

Et

24 FLORILEGIUM POETICUM

Et mea cymba, semel vastâ percussa procellâ,
Illum, quo læsa est, horret adire locum.

Ov.

Fortuna miserrima tuta est.

Puppis Achæmeniden Grajum Trojana recepit,
Profuit & Myso Pelias hasta duci :

Confugit interdum templi violator ad aram,
Nec petere offensi numinis horret opem :

Qui rapitur spumante salo, sua brachia cauti
Porrigit, & spinas durâque saxa capit :

Accipitrem metuens pennis trepidantibus ales
Audet ad humanos fessa venire sinus :

Nec se vicino dubitat committere tecto,
Quæ fugit infestos territa cerva canes.

Da, precor, accessum lacrymis, mitissime, nostris ;
Nec rigidam timidis vocibus obde forem.

Ov.

Simile simili gaudet.

Scilicet ingeniis aliqua est concordia junctis,
Et servat studii fœdera quisque sui.

Rusticus agricolam, miles fera bella gerentem,
Rectorem dubiæ navita puppis amat.

Tu quoque Pieridum studio, studiose, teneris ;
Ingeniôque faves, ingeniose, meo :

Distat opus nostrum, sed fontibus exit ab îdem ;
Artis & ingenuæ cultor uterque sumus :

U'tque meis numeris tua dat facundia nervos,
Sic venit à nobis in tua verba nitor.

Jure igitur studio confinia carmina vestro,
Et commilitii sacra tuenda putas.

Ov.

Utilitas.

Jupiter oranti surdas si præbeat aures,
Victima pro templo cur cadat icta Jovis ?

Si pacem nullam pontus mihi præstet eunti,
Irrita Neptuno cur ego thura feram ?

Vana laborantis si fallat vota coloni,
Accipiat gravidæ cur suis exta Ceres ?

Ne

ec dabit intonso jugulum caper hostia Baccho,
 Musta sub adducto si pede nulla fluant.
 cesar ut imperii moderetur fræna, precamur;
 Tam bene quòd patriæ consulit ille suæ.
 stilitas igitur magnos hominésque Deósque
 Efficit; auxiliis quòque favente suis. Ov.

Victus.

essis erant primis virides mortalibus herbæ,
 Quas tellus nullo sollicitante dabat:
 modò carpebant vivaci cespite gramen,
 Nunc epulæ tenerâ fronde cacumen erant.
 ost-modo glans nata est; bene erat jam glande repertâ;
 Durâque magnificas quercus habebat opes.
 ima Ceres homini ad meliora alimenta vocato
 Mutavit glandes utiliore cibo.
 la jugo tauros collum præbere coëgit:
 Tum primùm soles eruta vidit humus.
 is erat in pretio; Chalybæia massa latebat:
 Heu! quàm perpetuò debuit illa tegi! Ov.

Astronomia.

lices Animæ! quibus hæc cognoscere primis,
 Inque domos superas scandere cura fuit.
 edibile est, illos pariter vitiis que locis que
 Altius humanis exeruisse caput.
 on Venus & vinum sublimia pectora fregit,
 Officiúmve Fori, Militiæve labor.
 Ov. ec levis ambitio, perfusâque gloria fuco,
 Magnarúmque fames sollicitavit opum.
 movêre oculis distantia sidera nostris,
 Ætherâque ingenio supposuêre suo.
 et petitur cælum: non, ut ferat Ossan Olympus,
 Summâque Peliacus sidera tangat apex. Ov.

26 FLORILEGIUM POETICUM

Naso in exilium proficiscens uxoris &
domesticorum lacrymas describit.

Dum loquor, & flemus; cœlo nitidissimus alto,
Stella gravis nobis, Lucifer ortus erat.
Dividor haud aliter, quàm si mea membra relinquam
Et pars abrumpi corpore visa suo est.
Tum verò exoritur clamor, gemitusque meorum;
Et feriunt mœstæ pectora nuda manus:
Tum verò conjux, humeris abeuntis inhærens,
Miscuit hæc lacrymis tristia dicta suis.
Non potes avelli: simul, ah! simul ibimus, inquit!
Te sequar; & conjux exulis exul ero:
Et mihi facta via est; & me capit ultima tellus:
Accedam profugæ sarcina parva rati:
Te jubet è patriâ discedere Cæsaris ira;
Me pietas: pietas hæc mihi Cæsar erit.

Laus navis Nasonem in exilium vehentis

Est mihi, sitque, precor, flavæ tutela Minervæ
Navis; & à pictâ casside nomen habet.
Sive opus est velis, minimam bene currit ad auram
Sive opus est remo, remige carpit iter:
Nec comites volueri contenta est vincere cursu;
Occupat egressas quamlibet antè rates:
Et patitur fluctus, fertque assilientia longè
Æquora, nec sævis icta fatiscit aquis.
Illa Corinthiacis primùm mihi cognita Cenchris
Fida manet trepidæ duxque comèsque fugæ:
Pérque tot eventus, & iniquis concita ventis
Æquora, Palladio numine tuta fugit:
Nunc quoque tuta, precor, vasti secet ostia Ponti;
Quasque petit, Getici littoris intret aquas.

Ad Amicam.

Accipe, per longos tibi qui deserviat annos;
Accipe, qui purâ nôrit amare fide.

me non veterum commendant magna parentum
 Nomina; nec nostri sanguinis auctor eques;
 Nec meus innumeris renovatur campus aratris;
 Temperat & sumtus parcus uterque parens;
 Phœbus, comitésque novem, vitisque repertor
 Hoc faciant; &, me qui tibi donat, Amor:
 Nulli cessura fides; sinè crimine mores;
 Nudâque simplicitas, purpureusque pudor.
 Non mihi mille placent: non sum desultor Amoris.
 Tu mihi (siqua fides) cura perennis eris.
 Necum, quos dederint annos mihi fila sororum,
 Vivere contingat; teque dolente mori.

Ov.

Musica.

Contra maris Sirenes erant; quæ voce canorâ
 Quamlibet admissas detinuere rates.
 His sua Sisyphides auditis penè resolvit
 Corpora; nam fociis illita cera fuit.
 Nec est blanda canor: discat cantare puella;
 Ut, quos non formâ traxerit, arte trahat.
 Nec plectrum dextrâ, citharam tenuisse sinistrâ
 Nesciat arbitrio femina docta meo.
 Cithara ferâque lyrâ movit Rhodopæus Orpheus,
 Tartareosque lacus, tergeminumque canem.
 Cithara tuo cantu, vindex justissime matris,
 Fecerunt muros officiosa novos.
 Jamvis mutus erat, voci favisse putatur
 Piscis, Arionis fabula nota lyræ.

Ov.

Mutant cum tempore mores.

Insanant antiquæ Tatios sub rege Sabinæ
 Maluerint, quàm se, rura paterna coli;
 Nam matrona, premens altum rubicunda sedile,
 Assiduo durum pollice nebat opus;
 Cithara claudibat, quos filia paverat, agnos;
 Ipsa dabat virgas cæsaque ligna foco.
 Vestræ teneras matres peperere puellas;
 Vultis inauratâ copora veste tegi;

28 FLORILEGIUM POETICUM

Vultis odoratos positu variare capillos;
 Conspicuum gemmis vultis habere manum;
 Induitis collo lapides Oriente petitos;
 Et quantos oneri est aure tulisse duos.
 Nec tamen indignum, si vobis cura placendi:
 Cùm comptos habeant secula nostra viros.—Petro

Ver.

QUEST. Dic *mibi*, frigoribus quare novus incipit annus
 Qui meliùs per ver incipiendus erat?
 Omnia tunc florent, tunc est nova temporis ætas,
 Et nova de gravido palmite gemma tumet,
 Et modò formatis amicitur vitibus arbos,
 Prodit et in summum seminis herba solum,
 Et tepidum volucres concentibus aëra mulcent,
 Ludit et in pratis, luxuriâtque pecus.
 Tum blandi soles; ignotâque prodit hirundo,
 Et luteum celsâ sub trabe fingit opus.
 Tum patitur cultus ager, & renovatur aratro;
 Hæc anni novitas jure vocanda fuit.

RESP. Bruma novi prima est, veterisque novissima sol
 Principium capiunt Phœbus & Annus idem.—O

Arcades.

Ante Jovem genitum terras habuisse feruntur
 Arcades; & Lunâ gens prior illa fuit:
 Vita feræ similis, nullos agitata per usus;
 Artis adhuc experts, & rude vulgus erant:
 Pro domibus frondes nôrant, pro frugibus herbas;
 Nectar erat palmis hausta duabus aqua.
 Nullus anhelabat sub adunco vomere taurus;
 Nulla sub imperio terra colentis erat;
 Nullus adhuc erat usus equi: se quisque ferebat:
 Ibat ovis lanâ corpus amicta suâ.
 Sub Jove durabant, & corpora nuda gerebant,
 Docta graves imbres & tolerare Notos.
 Nunc quoque detecti referunt monumenta vetusti
 Moris, & antiquas testificantur opes.

Impio

Impiorum sedes & pœnæ.

Sic scelerata jacet sedes in nocte profundâ
 Abdita, quam circum flumina nigra sonant;
 Siphonêque, impexa feros pro crinibus angues;
 Sævitur, & huc illuc impia turba fugit:
 Sic niger in portâ serpentum Cerberus ore
 Stridet, & æratas excubat ante fores;
 Illic Junonem tentare Ixionis ausi
 Versantur celeri noxia membra rota;
 Correctusque novem Tityos per jugera terræ,
 Assiduas atro viscere pascit aves.
 Tantalus est illic, & circum stagna; sed acrem
 Jam jam poturi deserit unda sitim:
 Danai proles, Veneris quæ numina læsit,
 In cava Lethæas dolia portat aquas.

Tib.

—Non omnia possumus omnes.

Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
 Fama nec ex æquo ducitur ulla iugo.
 Gloria Lysippo est animosa effingere signa;
 Exactis Calamis se mihi jactat equis:
 Veneris tabulâ summam sibi ponit Apelles;
 Parrhasius privâ vindicat arte locum:
 Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ;
 At Myos exiguum flectit acanthus iter:
 Didiacus signo se Jupiter ornat eburno;
 Praxitelem Pariâ vindicat urbe lapis.
 Sunt, quibus Elææ concurrit palma quadrigæ;
 Sunt, quibus in celeres gloria nata pedes:
 Sic fatus ad pacem, hic castrensibus utilis armis:
 Naturæ sequitur semina quisque suæ.

Prop.

Cultus.

Simplicitas rudis antè fuit; nunc aurea Roma
 Edomiti magnas possidet orbis opes.
 Spice quæ nunc sunt Capitolia, quæque fuerunt;
 Alterius dicas illa fuisse Jovis.

C 3

Curia

30 FLORILEGIUM POETICUM

Curia concilio quæ nunc dignissima tanto est,
 De stipulâ, Tatio regna tenente, fuit.
 Quæ nunc sub Phœbo ducibûsque palatia fulgent;
 Quid, nisi araturis pascua bubus, erant?
 Prisca juvent alios: ego me nunc denique natum
 Gratulor; hæc ætas moribus apta meis.
 Non quia nunc terræ lentum subducitur aurum,
 Lectâque diverso littore concha venit;
 Nec quia decrescunt effosso marmore montes;
 Nec quia cœruleæ mole fugantur aquæ:
 Sed quia cultus adest; nec nostros mansit in annos
 Rusticitas priscis illa superstes avis.

Superstitio.

Intactæ fueratis aves, solatia ruris,
 Assuetum sylvis, innocuûmque genus;
 Quæ facitis nidos, quæ plumis ova fovetis,
 Et facili dulces editis ore modos:
 Sed nihil ista juvant, quia linguæ crimen habetis,
 Dique putant mentes vos aperire suas.
 Nec tamen id falsum; nam, Dîs ut proxima quæque
 Nunc pennâ veras, nunc datis ore notas.
 Tuta diu volucrum proles, tum denique cæsa est;
 Juverûntque Deos indicis exta sui:
 Ergo sæpe, suo conjux abducta marito,
 Uritur in calidis alba columba focis.
 Nec defensa juvant Capitolia, quò minùs anser
 Det jecur in lances, Inachi lauta, tuas.
 Nocte Deæ Nocti cristatus cæditur ales,
 Quòd tepidum vigili provocat ore diem.

Ætas aurea Saturno regnante.

Quàm bene Saturno vivebant rege priùs, quàm
 Tellus in longas est patefacta vias!
 Nondum cæruleas pinus contempserat undas,
 Effusum ventis præbuerátque finum;
 Nec vagus ignotis repetens compendia terris
 Preslerat externâ navita merce ratem.

Illo non validus subiit juga tempore taurus;
 Non domito frenos ore momordit equus:
 Non domus ulla fores habuit; non fixus in agris,
 Qui regeret certis finibus arva, lapis.
 Ipse mella dabant quercus; ultróque ferebant
 Obvia securis ubera lactis oves.
 Non acies, non ira fuit, non bella; nec enses
 Immiti sævus duxerat arte faber.
 Nunc Jove sub domino cædes, & vulnera semper;
 Nunc mare, nunc leti mille repentè viæ. Tib.

O Procellæ descriptio apud Ovidium. Poeta loquitur.

Me miserum! quanti montes volvuntur aquarum!
 Jam jam tacturos sidera summa putes.
 Quantæ diducto subsidunt æquore valles!
 Jam jam tacturos Tartara nigra putes.
 Hei mihi! quam celeri micuerunt nubila flammâ!
 Quantus ab ætherio personat axe fragor!
 Quocunque adspicias, nihil est nisi pontus, & aër;
 Fluctibus hic tumidus, nubibus ille minax.
 Inter utrumque fremunt immani turbine venti;
 Nescit, cui domino pareat, unda maris:
 Nam modò purpureo vires capit Eurys ab ortu;
 Nunc Zephyrus fero vespere missus adest;
 Nunc gelidus siccâ Boreas bacchatur ab Arcto;
 Nunc Notus adversâ prælia fronte gerit.
 Rector in incerto est; nec, quid fugiatve, petâtve,
 Invenit; ambiguis ars stupet ipsa malis. Ov.

Ne nimis alta petas.

Vive tibi; quantúmque potes, prælustria vita:
 Sævum prælustri fulmen ab arce venit.
 Effugit hybernas demissa antenna procellas,
 Latáque plus parvis vela timoris habent.
 Aspicias, ut summâ cortex levis innatet undâ,
 Cùm grave nexa simul retia mergat onus.

32 FLORILEGIUM POETICUM

Quid fuit, ut tutas agitare Dædalus alas;
 Icarus immensas nomine signet aquas?
 Nempe quod hic altè, demissus ille volabat:
 Nam pennas ambo nonne habuere suas?
 Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit: & infra
 Fortunam debet quisque manere suam.
 Non foret Eumedes orbus, si filius ejus
 Stultus Achillæos non adamasset equos:
 Nec natum in flammâ vidisset, in arbore natus,
 Cepisset genitor si Phaëthonta Merops.
 Tu quoque formida nimium sublimia semper;
 Propositique memor contrahe vela tui.

Leander.

Nox erat incipiens (namque est meminisse voluptas)
 Cum foribus patriis egrediebar amans:
 Nec mora: deposito pariter cum veste timore,
 Jactabam liquido brachia lenta mari.
 Luna ferè tremulum præbebat lumen eunti,
 Ut comes in nostras officiosa vias.
 Hanc ego suspiciens, Faveas, Dea candida, dixi;
 Et subeant animo Latmia saxa tuo.
 Tu, Dea, mortalem cœlo delapsa petebas:
 Vera loqui liceat; quam sequor, ipsa Dea est.
 Neu referam mores cœlesti pectore dignos;
 Forma nisi in veras non cadit illa Deas.
 A Veneris facie non est prior ulla, tuâque;
 Néve meis credas vocibus, ipsa vides.
 Quanto, cum fulges radiis argentea puris,
 Concedunt flammis sidera cuncta tuis;
 Tanto formosis formosior omnibus illa est:
 Si dubitas, cæcum, Cynthia, lumen habes.

Dipsas Venefica.

Est quædam (quicunque volet cognoscere *nomen*
 Audiat) est quædam nomine Dipsas anus.
 Ex re nomen habet: nigri non illa parentem
 Memnonis in roseis sobria vidit equis.

Illa magas artes, *Ææaque* carmina novit,
 Inque caput liquidas arte recurvat aquas:
 Scit bene quid gramen, quid torto concita rhombo
 Licia; quid valeat virus amantis equæ:
 Cum voluit, toto glomerantur nubila cœlo;
 Cum voluit, puro fulget in orbe dies.
 Sanguine (si qua fides) stillantia sidera vidi:
 Purpureus Lunæ sanguine vultus erat.
 Hanc ego nocturnas versam volitare per umbras
 Suspitor; & plumâ corpus anile tegi:
 Suspitor, & fama est: oculis quoque pupula duplex
 Fulminat, & gemino lumen ab orbe venit.
 Evocat antiquis proavos atavósque sepulcris,
 Et solidam longo carmine findit humum.

Ov.

Minuuntur carmine Curæ.

Si qua meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis,
 Excusata suo tempore lector, habe.
 Exul eram; requiesque mihi, non fama petita est;
 Mens intenta suis nè foret usque malis.
 Hoc est cur cantet vinctus quoque compede fossor,
 Indocili numero cum grave mollit opus:
 Cantet & innitens limosæ pronus arenæ,
 Adverso tardam qui trahit amne ratem.
 Quique refert pariter lentos ad pectora remos
 In numerum pulsâ brachia versat aquâ.
 Fessus ut incubuit baculo, saxové refedit
 Pastor, arundineo carmine mulcet oves.
 Cantantis pariter, pariter data pensa trahentis,
 Fallitur ancillæ, decipiturque labor.
 Fertur et abductâ Lyrnesside tristis Achilles
 Hæmoniâ curas attenuâsse lyrâ.
 Cum traheret sylvas Orpheus & dura canendo
 Saxa, bis amissâ conjuge mœstus erat:
 Ille quoque Musa levat Ponti loca iussa petentem;
 Sola comes nostræ perstitit illa fugæ.

Ov.

34. FLORILEGIUM POETICUM

Ætas & labor frangunt omnia.

Jam mihi deterior canis aspergitur ætas,
 Jamque meos vultus ruga senilis arat;
 Jam vigor, & quassio languent in corpore vires;
 Nec, juveni lusus qui placuere, placent;
 Nec si me subito videas, agnoscere possis:

Ætatis facta est tanta ruina meæ.

Confiteor facere hæc annos: sed & altera causa est,
 Anxietas animi, continuusque labor;

Nam mea per longos si quis mala digerat annos,
 (Crede mihi) Pyllo Nestore major ero.

Cernis, ut in duris (& quid bove firmitus?) arvis
 Fortia taurorum corpora frangat opus.

Quæ nunquam vacuo solita est cessare novali,
 Fructibus assiduis lassæ senescit humus.

Occidet, ad Circi si quis certamina semper
 Non intermissis cursibus ibit, equus.

Firma sit illa licet, solvetur in æquore navis,

Quæ nunquam liquidis sicca carebit aquis:

Me quoque debilitat series immensa malorum,
 Ante meum tempus cogit et esse senem.

Unde nomen mense Martio.

Martia ter fenos proles adoleverat annos,

Et suberat flavæ jam nova barba comæ;

Omnibus agricolis, armentorumque magistris

Iliadæ fratres jura petita dabant:

Sæpè domum veniunt prædonum sanguine læti,

Et redigunt actos in sua rura boves.

Ut genus audierunt, animos pater agnitus auget;

Et pudet in paucis nomen habere casis;

Romuleoque cadit trajectus Amulius ense;

Regnæque longævo restituuntur avo.

Mœnia conduntur: quæ, quamvis parva fuerunt;

Non tamen expedit transiluisse Remo.

Jam, modo quæ fuerant Sylvæ, pecorumque recessu

Urbs erat; æternæ cum pater Urbis ait:

Arbit

Arbiter armorum, de cujus sanguine natus
 Credor, (& ut credar, pignora multa dabo)
 A te principium Romano ducimus anno ;
 Primus de Patrio nomine mensis eat.
 Vox rata fit : patrioque vocat de nomine menssem.
 Dicitur hæc pietas grata fuisse Deo.

Ov.

Osiris.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
 Et teneram ferro sollicitavit humum :
 Primus inexpertæ commisit semina terræ,
 Pomæque non notis legit ab arboribus :
 Hic docuit teneram palis adjungere vitem,
 Hic viridem durâ cedere falce comam :
 Illi jucundos primùm matura saporos
 Expressa incultis uva dedit pedibus.
 Ille liquor docuit voces inflectere cantu,
 Movit & ad certos nescia membra modos :
 Bacchus & agricolæ magno confecta labore
 Pectora tristitiæ dissoluenda dedit :
 Bacchus & afflictis requiem mortalibus affert ;
 Crura licet durâ compede pulsa sonent.
 Non tibi sunt tristes curæ, non luctus, Osiri ;
 Sed chorus, & cantus lenis, & aptus amor,
 Sed varii flores, & frons redimita corymbis,
 Fusa sed ad teneros lutea palla pedes,
 Et Tyriæ vestes, & dulcis tibia cantu,
 Et levis occultis conscia cista sacris.

Tib.

Sepultura Propertî.

Quandocunque igitur nostros mors claudet ocellos,
 Accipe quæ serves funeris acta mei :
 Nec mea tunc longâ spatietur imagine pompa ;
 Nec tuba sit fati vana querela mei ;
 Nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eburno ;
 Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.
 Desit odoriferis ordo mihi lancibus ; adsint
 Plebei parvæ funeris exequiæ.

C 6

Sat

36 FLORILEGIUM POETICUM

Sat mea, sat magna est, si tres sint, pompa, libelli;
 Quos ego Persephonæ maximâ dona feram.
 Tu verò nudum pectus lacerata sequêris,
 Nec fueris nomen lassâ vocare meum;
 Osculâque in gelidis pones suprema labellis,
 Cùm dabitur Syrio munere plenus onyx:
 Deînde, ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
 Accipiat manes parvula testa meos;
 Et sit in exiguo laurus superaddita busto,
 Quæ tegat extincti funeris umbra locum.
 Et duo sint versus: **Qui nunc jacet horrida pulvis,**
Unius hic quondam servus Amoris erat. Prop.

Robigo.

Aspera Robigo, parcas Cerealibus herbis,
 Et tremat in summâ læve cacumen humo:
 Tu fata sideribus cœli nutrita secundis
 Crescere, dum fiant falcibus apta, finas.
 Vis tua non levis est: quæ tu frumenta notâsti;
 Mœstus in amissis illa colonus habet.
 Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres;
 Nec sic marmoreo pallet adusta gelu;
 Quantum, si culmos Titan incalfacit udos:
 Tum locus est iræ, Diva timenda, tuæ.
 Parce, precor, scabrâsque manus à messibus aufer;
 Nêve noce cultis: posse nocere sat est.
 Nec teneras segetes, sed durum contere ferrum;
 Quôdque potest alios perdere, perde prior.
 Utilius gladios & tela nocentia carpes:
 Nil opus est illis; otia mundus agit.
 Sarcula nunc, durûsque bidens, & vomer aduncus,
 Ruris opes niteant; inquinet arma situs:
 Conatûsque aliquis vaginâ ducere ferrum,
 Adstrictum longâ sentiat esse morâ.
 At tu ne viola Cererem; sempérque colonus
 Absenti possit solvere vota tibi.

Ceres

Ceres.

Prima Ceres docuit turgescere semen in agris,
 Falce coloratas subsecuitque comas:
 Prima jugo tauros supponere colla coëgit,
 Et veterem curvo dente revellit humum.
 Viderat Iasium Cretæâ Diva sub Idâ
 Figentem certâ terga ferina manu:
 Vidit, et ut teneræ flammam rapuere medullæ;
 Hinc pudor, ex aliâ parte trahebat amor:
 Victus amore pudor: fulcos arere videres,
 Et fata cum minimâ parte redire sui.
 Cùm bene jactati pulsârant arva ligones,
 Ruperat & duram vomer aduncus humum,
 Seminâque in latos ierant æqualiter agros;
 Irrita decepti vota colentis erant.
 Diva, potens frugum, sylvis cessabat in altis;
 Deciderant longæ spicea ferta comæ.
 Sola fuit Crete fæcundo fertilis anno:
 Omnia, quâ tulerat se Dea, messis erant.
 Ipse locus nemorum, canebat frugibus Ide,
 Et ferus in sylvâ farra metebat aper.
 Optavit Minos similes sibi legifer annos:
 Optavit Cereris longus ut esset amor.

Ov.

Tibulli sepultura.

Ergo cùm tenuem fuero mutatus in umbram,
 Candidâque ossa super nigra favilla teget;
 Ante meum veniat longos incompta capillos,
 Et fleat ante meum mœsta Neæra rogum.
 Sed veniat caræ matris comitata dolore;
 Mœreat hæc genero, mœreat illa viro.
 Præfatæ antè meos manes, animâmq; precatæ,
 Perfusæque pias antè liquore manus,
 Pars quæ sola mei superabit corporis, ossa
 Incinctæ nigrâ candida veste legant:

Et

38 FLORILEGIUM POETICUM

Et primùm annoso spargant collecta Lyæo,
 Mox etiam niveo fundere lacte parent;
 Post hæc carbasseis humorem tollere velis,
 Atque in marmoreâ ponere sicca domo.
 Illic, quas mittit dives Panchaïa merces,
 Eoïque Arabes, dives & Assyria;
 Et nostrî memores lacrymæ fundantur eodem.
 Sic ego componi versus in ossa velim.
 Sed tristem mortis demonstrat litera causam,
 Atque hæc in celebri carmine fronte notet:
 Lygdamus hic situs est: dolor huic, & causa Neæræ
 Conjugis ereptæ, causa perire fuit. Tib.

Nullis amor est medicabilis herbis.

Omnes humanos sanat medicina dolores.
 Solus Amor morbi non amat artificem.
 Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon,
 Phœnicis Chiron lumina Phyllirides;
 Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis
 Restituit patriis Androgeona focis;
 Myfus et Æmonia juvenis quâ cuspide vulnus
 Senferat, hâc ipsâ cuspide sensit opem.
 Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus
 Tantaleæ poterit tradere poma manu:
 Dolia virgineis idem ille repleverit urnis,
 Nè tenera assiduâ colla graventur aquâ:
 Idem Caucafiâ solvet de rupe Promethêi
 Brachia, & à medio pectore pellet avem.
 Quandocunque igitur vitam mea fata reposcent,
 Et breve in exiguo marmore nomen ero;
 Mæcenas nostræ spes invidiosa juventæ,
 Et vitæ, & morti gloria justa meæ;
 Si te fortè meo ducet via proxima busto
 Effeda cælatis siste Britannia jugis,
 Taliâque illacrymans mutæ jace verba favillæ;
 Huic misero fatum dura puella fuit.

Prop

In Maledicum sibi insultantem, cui
historiam Phalaridis & Perilli recenset
Naso—

Si quis es, insultes qui casibus, improbe, nostris,
Méque reum, demto fine, cruentus agas;
Natus es è scopulis, nutritus lacte ferino,
Et dicam filices pectus habere tuum.
Pendimus, en! profugi (satia tua pectora) pœnas,
Exfilióque graves, exfiliique loco.
Carnifici fortuna potest mea flenda videri;
Te tamen est uno iudice mœsta parum:
Sævior es tristi Busride, sævior illo,
Qui falsum lento torruit igne bovem;
Quique bovem Siculo fertur donâsse Tyranno,
Et dictis artes conciliâsse suas:
Munere in hóc, Rex, est usus, sed imagine major;
Nec sola est operis forma probanda mei:
Aspicias à dextrâ latus hoc adapertile tauri?
Huc tibi, quem perdes, conjiciendus erit:
Protinus inclusum lentis carbonibus ure;
Mugiet, & veri vox erit illa bovis.
Pro quibus inventis, ut munus munere penses,
Da, precor, ingenio præmia digna meo.
Dixerat: at Phalaris, Pœnæ mirande repertor,
Ipse tuum præsens imbue, dixit, opus.
Nec mora; monstratis crudeliter ignibus ustus
Exhibuit querulos ore tremente sonos. Ov.

Ad Auroram ne properet.

Quò properas, Aurora? mane. Sic Memnonis umbris
Annua solenni cæde parentet avis.
Quò properas, ingrata viris, ingrata puellis?
Roscida purpureâ supprime lora manu.
Ante tuos ortus melius sua fidera servat
Navita; nec mediâ nescius errat aquâ:

40 FLORILEGIUM POETICUM

Te surgit, quamvis lassus, veniente viator;
 Miles & armiferas aptat ad arma manus.
 Prima bidente vides oneratos arva colentes;
 Prima vocas tardos sub juga panda boves.
 Tu pueros somno fraudas, tradisque magistris;
 Ut subeant teneræ verbera sæva manus:
 Nec tu consulto, nec tu jucunda diserto;
 Cogitur ad lites surgere uterque novas.
 Tu, cum scæminei possint cessare labores,
 Lanificam revocas ad sua pensa manum.
 Optavi quoties, ne nox tibi cedere vellet;
 Nec fugerent vultus sidera mota tuos!
 Optavi quoties, aut ventus frangeret axem,
 Aut caderet spissâ nube retentus equus!
 Invida, quò properas? quòd erat tibi filius ater,
 Materni fuerat pectoris ille color.
 Jurgia finieram: Scires audisse; rubebat;
 Nec tamen assueto tardius orta dies.

Laus Sulpiciæ.

Sulpicia est tibi culta tuis, Mars magne, Calendis:
 Spectatum è cœlo, si sapis, ipse veni.
 Hoc Venus ignoscet: at tu, Violente, caveto,
 Nè tibi miranti turpiter arma cadant.
 Illius ex oculis, cum vult exurere Divos,
 Accendit geminos lampadas acer Amor.
 Illam, quicquid agit, quo-quò vestigia flectit,
 Componit furtim, subsequiturque decor.
 Seu solvit crines, fufis decet esse capillis;
 Seu comsit, comtis est veneranda comis.
 Urit, seu Tyriâ voluit procedere pallâ;
 Urit, seu niveâ candida veste venit.
 Talis in æterno felix Vertumnus Olympo
 Mille habet ornatus, mille decenter habet.
 Sola puellarum digna est, cui mollia caris
 Vellera det succis bis madefacta Tyros;
 Possideâtque, metit quicquid bene olentibus arvis
 Cultor odoratæ dives Arabs segetis;

Et quascunque niger rubro de littore conchas

Proximus Eôis colligit Indus aquis.

Hanc vos, Pierides, festis cantate Galendis,

Et testudineâ, Phœbe superbe, lyrâ.

Hoc solenne sacrum, multos hoc sumet in annos.

Dignior est vestro nulla puella choro.

Tib.

Historia Phryxi & Helles.

Seminibus tostis sceleratæ fraude novercæ

Sustulerat nullas, ut solet, herba comas.

Mittitur ad tripodas, certâ qui sorte reportet,

Quam sterili terræ Delphicus edat opem.

Hic quoque corruptus cum semine nuntiat Helles

Et juvenis Phryxi funera sorte peti.

U'tque recusantem cives, & tempus, & Ino

Compulerunt regem iussa nefanda pati;

Ov. Et soror, & Phryxus velati tempora ramis

Stant simul ante aras, junctâque fata gemunt:

Adspicit hos, ut fortè pependerit æthere, mater;

lis: Et ferit attonitâ pectora nuda manu:

Inque draconigenam nimbis comitantibus urbem

Defilit: & natos eripit indè suos.

U'tque fugam capiant, aries nitidissimus auro

Traditur. Ille vehit per freta longa duos.

Dicitur infirmâ cornu tenuisse sinistrâ

Fœmina; cùm de se nomina fecit aquæ.

Penè simul periit, dum vult succurrere lapsæ,

Frater; & extentas porrigit usque manus.

Flebat, ut amissâ gemini consorte pericli,

Cæruleo junctam nescius esse Deo.

Littoribus tactis aries fit fidus: at hujus

Pervenit in Colchas aurea lana domos.

Ov.

Amicus infidelis.

In caput alta suum labentur ab æquore retro

Flumina; conversis Sólque recurret equis;

Terra

42 FLORILEGIUM POETICUM

Terra feret stellas; cœlum findetur aratro;
 Unda dabit flammæ; & dabit ignis aquas:
 Omnia naturæ præpostera legibus ibunt;
 Pârsque suum mundi nulla tenebit iter.
 Hæc ego vaticinor, quia sum deceptus ab illo,
 Laturum misero quem mihi rebar opem,
 Tantâne te, fallax, cepêre obliviam nostri?
 Afflictumne fuit tantus adire timor?
 Ut néque respiceres, nec solarêre jacentem,
 Dure? nec exsequias prosequerêre meas?
 Illud amicitiae sanctum, ac venerabile nomen
 Re tibi pro vili, sub pedibûsque, jacet?
 Quid fuit, ingenti prostratum mole sodalem
 Visere, & alloqui parte levare tui?
 Inque meos si non lacrymam demittere casus,
 Pauca tamen ficto verba dolore queri?
 Non ego te placidâ genitum reor urbe Quirini;
 Urbe, meo quæ jam non adeunda pede est:
 Sed scopulis, Ponti quos hæc habet ora sinistri;
 Inque feris Scythiæ Sarmaticisque jugis:
 Et tua sunt filicis circum præcordia venæ;
 Et rigidum ferri semina pectus habent:
 Quæque tibi quondam tenero ducenda palato
 Plena dedit nutrix ubera, tigris erat.

Ad Flaccum scribens Poëta corporis languorem, & ejus rei causam exponit.

Naso suo profugus mittit tibi, Flacce, salutem;
 Mittere rem si quis, quâ caret ipse, potest.
 Longus enim curis vitiatum corpus amaris
 Non patitur vires languor habere suas.
 Nec dolor ullus adest, nec febribus uror anhelis,
 Et peragit soliti vena tenoris iter.
 Os hebes est, positæque movent fastidia mensæ,
 Et queror, invisi cùm venit hora cibi.
 Quod mare, quod tellus, appone, quod educat ær;
 Nil ibi, quod nobis esuriatur, erit.

Nect

Nectar & ambrosiam, latices epulâsque Deorum,
 Det mihi formosâ nava Juventa manu:
 Non tamen exacuet torpens sapor ille palatum;
 Stabit & in stomacho pondus inerte diu.
 Parvus in exiles succus mihi pervenit artus,
 Membrâque sunt cerâ pallidiora novâ.
 Non hæc immodico contraxi damna Lyæo;
 Scis, mihi quàm solæ penè bibantur aquæ:
 Non epulis oneror; quarum si tangar amore,
 Est tamen in Geticis copia nulla locis.
 Unda locûsque nocent, & causa valentior istis,
 Anxietas animi, quæ mihi semper adest.
 Hanc nisi tu pariter simili cum fratre lebares,
 Vix mens tristitiæ mœsta tulisset onus.
 Vos estis fragili tellus non dura phaselo;
 Quàmque negant multi, vos mihi fertis opem. Ov.

Cupido triumphans.

Cedimus? an subitum luctando accendimus ignem?
 Cedamus; leve fit, quod bene fertur, onus.
 Vidi ego jactatas motâ face crescere flammâs;
 Et vidi nullo concutiente mori.
 Verbera plura ferunt, quàm quos juvat usus aratri,
 Detrectant pressi dum juga prima boves.
 Asper equus duris contunditur ora lupatis;
 Frena minùs sentit, quisquis ad arma facit.
 Acriùs invitos, multoque ferociùs urget,
 Quàm qui servitium ferre fatentur, amor.
 En! ego confiteor: tua sum nova præda, Cupido;
 Porrigimus victas ad tua jura manus:
 Nil opus est bello; pacem veniâque rogamus;
 Nec tibi laus, armis victus inermis, ero.
 Necte comam myrto, maternas junge columbas;
 Qui deceat, currum vitricus ipse dabit:
 Inque dato curru, populo clamante triumphum,
 Stabis, & adjunctas arte movebis aves:
 Læta triumphanti de summo mater Olympo
 Plaudet, & appositas sparget in ora rosas:

Tu,

44 FLORILEGIUM POETICUM

Tu, pennas gemmâ, gemmâ variante capillos,
Ibis in auratis aureus ipse rotis.

Ergo, ego cùm possim sacri pars esse triumphi,
Parce tuas in me perdere, victor, opes.

Aspice cognati felicia Cæsaris arma :

Quâ vicit, victos protegit ille manu.

Ov.

Lustratio.

Quisquis adest, faveat : fruges lustramus, & agros ;

Ritus ut à prisco traditus exstat avo.

Bacche, veni, dulcisque tuis è cornibus uva

Pendeat ; & spicis tempora cinge, Ceres.

Luce sacrâ requiescat humus, requiescat arator,

Et grave suspenso vomere cesset opus.

Solvite vincla jugis ; nunc ad præsepia debent

Plena coronato stare boves capite.

Omnia sint operata Deo : non audeat ulla

Lanificam pensis imposuisse manum.

Cernite, fulgentes ut eat sacer agnus ad aras,

Vinctâque post oleâ candida turba comas.

Dî patrii, purgamus agros, purgamus agrestes ;

Vos mala de nostris pellite limitibus :

Neu seges eludat messem fallacibus herbis ;

Neu timeat celeres tardior agna lupos.

Tum nitidus plenis confusus rusticus areis,

Ingeret ardenti grandia ligna foco ;

Turbâque vernarum, faturi bona signa coloni,

Ludet, & ex virgis extruet arte casas.

Eventura precor. Viden', ut felicibus extis

Significet placidos nuncia fibra Deos ?

Nunc mihi fumosos veteris proferte Falernos

Consulis, & Chio solvite vincla cado.

Sed bene Messalam sua quisque ad pocula dicat,

Nomen & absentis singula verba sonent.

Tib.

Ovidius

Ovidius bella scripturus ad amores à Cupidine retrahitur.

Arma gravi numero, violentaque bella parabam
 Edere, materiâ conveniente modis.
 Par erat inferior versus; risisse Cupido
 Dicitur, atque unum surripuisse pedem.
 Quis tibi, sæve puer, dedit hoc in carmina juris?
 Pieridum vates, non tua turba, sumus.
 Quid, si præripiat flavæ Venus arma Minervæ?
 Ventilet accensas flava Minerva faces?
 Quis probet in sylvis Cererem regnare jugosis?
 Lege pharetratæ virginis arva coli?
 Crinibus insignem quis acutâ cuspide Phæbum
 Instruat, Aëniæ Marte movente lyram?
 Sunt tibi magna, puer, nimirumque potentia regna:
 Cur opus affectas, ambitiose, novum?
 An, quod ubique, tuum? tua sunt Heliconia Tempe?
 Vix etiam Phœbo jam lyra tuta sua est.
 Cum bene surrexit versu nova pagina primo,
 Attenuat nervos protinus ille meos.
 Questus eram; pharetrâ, cum protinus ille, solutâ
 Legit in exitium spicula facta meum;
 Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum;
 Quodque canas, vates, accipe, dixit, opus.
 Me miserum! certas habuit puer ille sagittas:
 Uror; & in vacuo pectore regnat Amor.
 Sex mihi surgat opus numeris; in quinque residat:
 Ferrea cum vestris bella valete modis.
 Cingere litoreâ flaventia tempora myrto
 Musa, per undenos emodulanda pedes.

Ov.

Poëtis quid libet audendum.

Cum Thebæ, cum Troja forent, cum Cæsaris acta,
 Ingenium movit sola Corinna meum.
 Aversis utinam tetigissem carmina Musis;
 Phæbus & inceptum destituisset opus!

Nec

Tib.

Ovidius

46 FLORILEGIUM POETICUM

Nec tamen, ut testes mos est audire poëtas,
 Malueram verbis pondus abesse meis.
 Per nos Scylla, patri canos furata capillos,
 Pube premit rabidos inguinibúsque canes.
 Nos pedibus pennas dedimus, nos crinibus angues:
 Victor Abantiades alite fertur equo.
 Iidem per spatium Tityon porreximus ingens;
 Et tria vipereo fecimus ora cani:
 Fecimus Enceladum jaculantem mille lacertis;
 Ambiguæ captos virginis ore viros:
 Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros;
 Proditor in medio Tantalus amne fitit.
 De Niobe filicem, de virgine fecimus urfam:
 Concinit Odrysium Cecropis ales Ityn.
 Jupiter aut in aves, aut se transformat in aurum,
 Aut secat impositâ virgine taurus aquas.
 Protëa quid referam, Thebanâque femina, dentes?
 Qui vomerent flammæ ore, fuisse boves?
 Flere genis electra tuas, auriga, sorôres?
 Quæque rates fuerint, nunc maris esse Deas?
 Aversumque diem mensis furialibus Atrëi?
 Durâque percussam faxa secuta lyram?
 Exit in immensum fœcunda licentia vatum;
 Obligat historicâ nec sua verba fide.

Pax composita inter Romanos & Sabinos feminarum raptarum precibus.

Intumuere Cures, & quos dolor attigit idem.
 Tum primùm generis intulit arma focer.
 Jâmque ferè raptæ matrum quoque nomen habebant;
 Tractâque erant longâ bella propinqua morâ.
 Conveniunt nuptæ dictam Junonis in ædem.
 Quas inter mea sic est nurus orsa loqui:
 O! pariter raptæ, (quoniam hoc commune tenemus)
 Non ultrâ lentè possumus esse piæ.
 Stant acies: sed utrâ Dî sint pro parte rogandi
 Eligite; hinc conjux, hinc pater arma tenent.

Quæ-

Quærendum, viduæ fieri malimus an orbæ:
 Consilium vobis forte piûmque dabo.
 Consilium dederat: parent, crinémque resolvunt;
 Mœstâque funereâ corpora veste tegunt.
 Jam stabant acies ferro mortique paratæ:
 Jam lituus pugnæ signa daturus erat:
 Cùm raptæ veniunt inter patrésque virósque;
 Inque sinu natos pignora cara ferunt.
 Ut medium campi passis tetigêre capillis;
 In terram posito procubuêre genu.
 Et, quasi sentirent, blando clamore nepotes
 Tendebant ad avos brachia parva suos.
 Qui poterat, clamabat avum tum denique visum:
 Et qui vix poterat, posse coactus erat.
 Tela viris animûsque cadunt: gladiis remotis
 Dant soceri generis accipiuntque manus.
 Laudatâsque tenent natas; scutóque nepotem
 Fert avus: hic scutis dulcior usus erat.

Ov.

Omnia rerum est vicissitudo —

Vix equidem credo, sed & insultare jacenti
 Te mihi, nec verbis parcere fama resert.
 Quid facis, ah demens? cur, si fortuna recedat,
 Naufragio lacrymas eripis ipse tuo?
 Hæc Dea non stabili quàm sit levis orbe fatetur;
 Quem summum dubio sub pede semper habet.
 Quo-libet est folio, quâ-vis incertior aurâ:
 Par illi levitas, improbe, sola tua est.
 Omnia sunt hominum tenui pendentia filo;
 Et subito casu, quæ valuêre, ruunt.
 Divitis audita est cui non opulentia Cræsi?
 Nempe tamen vitam captus ab hoste tulit.
 Ille Syracosîa modò formidatus in urbe,
 Vix humili duram reppulit arte famem.
 Quid fuerat Magno majûs? tamen ille rogavit
 Submissâ fugiens voce clientis opem.
 Ille Jugurthino clarus Cimbróque triumpho,
 Quo victrix toties Consule Roma fuit,

In

48 FLORILEGIUM POETICUM

In cœno latuit Marius, cannâque palustri;
 Pertulit et tanto multa pudenda viro.
 Ludit in humanis divina potentia rebus;
 Et certam præsens vix habet hora fidem.
 Littus ad Euxinum, si quis mihi diceret, ibis,
 Et metues, arcu ne feriare Getæ;
 I, bibe, dixissem, purgantes pectora succos;
 Quicquid & in totâ nascitur Anticyrâ.
 Sum tamen hæc passus: nec si mortalia possem,
 Et summi poteram tela cavere Dei.
 Tu quoque fac timeas; &, quæ tibi læta videntur,
 Dum loqueris, fieri tristitia posse puta. Ov.

**Naso Ponticæ regionis incommoda nar-
 rat, mitiorem rogans exilii locum—**

Æquor Jasonio pulsatum remige primùm,
 Quæque nec hoste fero, nec nive terra cares,
 Ecquod erit tempus, quo vos, ego Naso, relinquam,
 In minùs hostilem jussus abire locum?
 An mihi barbariâ vivendum semper in ista?
 Inque Tomitanâ condar oportet humo?
 Pace tuâ, si pax ulla est tibi, Pontica tellus,
 Finitimus rapido quam terit hostis equo;
 Pace tuâ dixisse velim; tu pessima duro
 Pars es in exilio, tu mala nostra gravas.
 Tu neque ver sentis cinctum florente coronâ;
 Tu neque messorum corpora nuda vides;
 Nec tibi pampineas autumnus porrigit uvas;
 Cuncta sed immodicum tempora frigus habent.
 Tu glacie freta vincta tenes: & in æquore piscis
 Inclusus tectâ sæpè natavit aquâ:
 Nec tibi sunt fontes, laticis nisi penè marini;
 Qui potus, dubium, sistat alâne sitim:
 Rara, neque hæc felix, in apertis eminet arvis
 Arbor; & in terrâ est altera forma maris.
 Non avis obloquitur; sylvis nisi si qua remotis
 Æquoreas rauco gutture potat aquas.

Tristia per vacuos horrent absinthia campos,
 Conveniēsq̃ue suo messis amara loco.
 Adde metus, & quòd murus pulsatur ab hoste;
 Tinctaque mortiferâ tabe sagitta madet;
 Quòd procul hæc regio est, & ab omni devia cursu;
 Nec pede quò quisquam, nec rate tutus eat.
 Non igitur mirum, finem quærentibus horum
 Altera si nobis usque rogatur humus. Ov.

Descriptas servato vices, operumque co-
 lores.

Ingenium magni detrectat Livor Homeri:
 Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.
 Et tua sacrilegæ laniarunt carmina linguæ,
 Pertulit huc victos quo duce Troja Deos.
 Summa petit livor: persilant altissima venti:
 Summa petunt dextrâ fulmina missa Jovis.
 Attu, quicumque es, quem nostra licentia lædit;
 Si sapias, ad numeros exige quidque suos.
 Fortia Mæonio gaudent pede bella referri.
 Delictis illic quis locus esse potest?
 Grande sonant Tragici; Tragicos decet ira cothurnos:
 Usibus è mediis foccus habendus erit:
 Liber in adversos hostes stringatur Iambus;
 Seu celer, extremum seu trahat ille pedem.
 Blanda pharetratos Elegeïa cantet Amores;
 Et levis arbitrio ludat amica suo.
 Callimachi numeris non est dicendus Achilles:
 Cydippe non est oris, Homere, tui:
 Quis ferat Andromaches peragentem Thaidæ partes?
 Peccat, in Andromache Thaidæ si quis agat.
 mea materiæ respondet Musa jocosæ,
 Vicinus, & falsi criminis acta rea est.
 Impere, Livor edax; jam magnum nomen habemus:
 Majus erit; tantum, quo pede cœpit, eat.
 Sed nimum properas: vivam modò; plura dolebis:
 Et capient animi carmina multa mei.

D

Nam

50 FLORILEGIUM POETICUM

Nam juvat, & studium famæ mihi crescit honoræ:
 Principio clivi vester anhelat equus.
 Tantum se nobis Elegi debere fatentur,
 Quantum Virgilio nobile debet Epos.

De avertendâ agrorum sterilitate.

Rege Numâ, fructû non respondente labori,
 Irrita decepti vota colentis erant.
 Nam modò ficcus erat gelidis aquilonibus annus;
 Nunc ager assiduâ luxuriabat aquâ:
 Sæpè Ceres primis dominum fallebat in herbis;
 Et levis obfessio stabat avena solo:
 Et pecus ante diem partus edebat acerbos;
 Agnâque nascendo sæpè necabat ovem.
 Sylva vetus, nullâque diu violata securi,
 Stabat, Mænaliæ sacra relicta deo.
 Ille dabat tacitis animo responsa quieto
 Noctibus: hîc geminas rex Numa mactat oves.
 Prima cadit Fauno; leni cadit altera Somno;
 Sternitur in duro vellus utrumque solo:
 Bis caput intonsum fontanâ spargitur undâ,
 Bis sua fagineâ tempora fronde premit.
 Veste rudi tectus supra nova vellera corpus
 Ponit, adorato per sua verba deo.
 Interea placidam redimita papavere frontem
 Nox venit, & secum somnia nigra trahit:
 Faunus adest, oviûmque premens pede vellera duro,
 Edidit à dextro talia dicta toro:
 Morte boum tibi, rex, tellus placanda duarum:
 Det sacris animas una necata duas.
 Excutitur terrore quies: Numa visa revolvit:
 Et secum ambages, cæcâque iussa, refert.
 Expedit errantem nemori gratissima conjux,
 Et dixit, gravidæ posceris exta bovis.
 Extâ bovis gravidæ dantur: fœcundior annus
 Provenit, & fructus terra pecûsque ferunt.

Queritur Ovidius & quòd in Scythiam
delatus sit, & quòd mori non liceat.

Ergò erat in fatis Scythiam quoque visere nostris,

Quæque Lycaonio terra sub axe jacet?

Nec vos, Pierides, nec stirps Latonia vestro

Docta sacerdoti turba tulistis opem?

Nec mihi quòd lusi vero finè crimine, prodest;

Quòdque magis vitâ Musâ jocosa meâ?

Plurima sed pelago terrâque pericula passum

Ustus ab assiduo frigore Pontus habet.

Quique fugax rerum, securâque in otia natus,

Mollis & impatiens ante laboris eram;

Ultima nunc patior: nec me mare portubus orbum

Perdere, diversæ nec potuere viæ.

Suffecitque malis animus: nam corpus ab illo

Accepit vires; vixque ferenda tulit.

Dum tamen & terris dubius jactabar & undis;

Fallebat curas ægrâque corda labor.

Ut via finita est, et opus requievit eundi;

Et pœnæ tellus est mihi tacta meæ;

Nil nisi flere libet: nec nostro parciore imber

Lumine, quàm vernâ de nive manat aqua.

Roma domûsque subit, desideriumque locorum,

Quicquid & amissâ restat in Urbe mei.

Hei mihi, quod nostri toties pulsata sepulcri

Janua, sed nullo tempore aperta fuit!

Cur ego tot gladios fugi, totiesque minata

Obruit infelix nulla procella caput;

Dî quos exuperior nimum constanter iniquos,

Participes iræ quos Deus unus habet;

Exstimulate, precor, cessantia fata; meique

Interitus clausas esse vetate fores.

Ov.

Tibullus morbo confectus ob religiosum
Deorum cultum & morum integrita-
tem longiorem sibi vitam concedi rogat.

Vos tenet, Etruscis manat quæ fontibus unda,
Unda sub æstivum non adeunda Canem ;
Nunc autem sacris Baiarum maxima lymphis,
Cum se purpureo vere remittit hyems :
At mihi Persephone nigram denunciat horam.
Immerito juveni parce nocere, Dea.
Non ego tentavi nulli temeranda Deorum
Audax laudandæ sacra docere Deæ :
Nec mea mortiferis infecit pocula succis
Dextera ; nec cuiquam tetra venena dedit :
Nec nos sacrilegos templis admovimus ignes ;
Nec cor sollicitant facta nefanda meum :
Nec nos, insanæ meditantes jurgia linguæ,
Impia in adversos solvimus ora Deos :
Et nondum cani nigros læsere capillos,
Nec venit tardo curva senectâ pede.
Natalem primò nostrum videre parentes,
Cum cecidit fato consul uterque pari.
Quid fraudare juvat vitem crescentibus uvis ?
Et modò nata malâ vellere poma manu ?
Parcite, pallentes umbras quicunque tenetis,
Durâque sortiti tertia regna Dei.
Elysios olim liceat cognoscere campos,
Lethæamque ratem, Cimmeriosque lacus ;
Cum mea rugosâ pallebunt ora senectâ,
Et referam pueris tempora prisca senex.
Atque utinam vano nequicquam terrear æstu ;
Languent ter quinos sed mea membra dies :
At vobis Tuscæ celebrantur numina lymphæ,
Et facilis lentâ pellitur unda manu.
Vivite felices, memores & vivite nostri ;
Sive erimus, seu nos fata fuisse velint :
Interea nigras pecudes promittite Diti,
Et nivei lactis pocula mista mero.

Tib.
Unde

Unde urbi Tomitanæ nomen.

Hic quoque sunt igitur Grajæ (quis crederet?) urbes
 Inter inhumanæ nomina barbaria.
 Huc quoque Mileto missâ venêre coloni,
 Inque Getis Grajas constituere domos.
 Sed vetus huic nomen, positâque antiquius urbe,
 Constat ab Absyrti cæde fuisse, loco.
 Nam rate, quæ, curâ pugnacis facta Minervæ,
 Per non tentatas prima cucurrit aquas,
 Impia desertum fugiens Medæa parentem
 Dicitur his remos applicuisse vadis.
 Quem procul ut vidit tumulto speculator ab alto,
 Hospes, ait, nosco, Colchide, vela, venit.
 Dum trepidant Minyæ, dum solvitur aggere funis,
 Dum sequitur celeres anchora tracta manus;
 Conscia percussit meritorum pectora Colchis,
 Ausâ atque ausurâ multa nefanda manu:
 Et, quamquam superest ingens audacia menti,
 Pallor in attonito virginis ore sedet.
 Ergo ubi prospexit venientia vela; Tenemur,
 Et pater est aliquâ fraude morandus, ait.
 Dum, quid agat, quærit; dum versat in omnia vultus;
 Ad fratrem casu lumina flexa tulit:
 Cujus ut oblata est præsentia; Vincimus, inquit:
 Hic mihi morte suâ causa salutis erit.
 Protinus ignari, nec quidquam tale timentis,
 Innocuum rigido perforat ense latus:
 Atque ita divellit, divulsâque membra per agros
 Dissipat, in multis invenienda locis.
 Ne pater ignoret, scopulo proponit in alto
 Pallentisque manus, sanguineumque caput:
 Ut genitor luctûque novo tardetur, & artus
 Dum legit extinctos, triste moretur iter.
 Unde Tomis dictus locus hic; quia fertur in illo
 Membra soror fratris consecuisse sui.

Ov.

Rus.

54 FLORILEGIUM POETICUM

Rus.

Rura cano, rurisque Deos : his vita magistris
 Destituit quernâ pellere glande famem.
 Illi compositis primum docuere tigillis
 Exiguam viridi fronde operire domum :
 Illi etiam tauros primum docuisse feruntur
 Servitium, & plautro supposuisse rotam.
 Tunc victus abiêre feri ; tunc consita pomus ;
 Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas ;
 Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquores,
 Missaque securo est sobria lympha mero.
 Rura ferunt messes, calidi cum sideris æstu
 Deponit flavas annua Terra comas :
 Rure levis verno flores apis ingerit alvo,
 Compleat ut dulci sedula melle favos.
 Agricola assiduo primum satiatus aratro
 Cantavit certo rustica verba pede :
 Et satur arenti primum est modulatus avenâ
 Carmen, ut ornatos diceret ante Deos.
 Agricola & minio suffusus, Bacche, rubenti
 Primus inexpertâ duxit ab arte choros :
 Huic datus à pleno, memorabile munus, ovili
 Dux pecoris hircus : duxerat hircus oves.
 Rure puer verno primum de flore coronam
 Fecit, & antiquis imposuit Laribus.
 Rure etiam teneris curam exhibitura puellis
 Molle gerit tergo lucida vellus ovis.
 Hinc & fœmineus labor est, hinc pensa, colûsque ;
 Fusus & apposito pollice versat opus.
 Atque aliqua assiduæ textrix operata Minervæ
 Cantat, & applauso tela sonat latere.
 Ipse intêrque greges, intêrque armenta, Cupido
 Natus, & indomitas dicitur inter equas.
 Illic indocto primum se exercuit arcu :
 Hei mihi, quam doctas nunc habet ille manus !

Somnium

Jam n
 Mu
 Nec n
 Son
 Tande
 Pre
 Hic ju
 Est
 Non il
 Æta
 Intonsi
 Still
 Cando
 Et c
 Ut juve
 Infic
 Ut cun
 Lilia
 Ima vic
 Nam
 Artis op
 Pend
 Hanc p
 Felice
 Sed post
 Edidi
 Salve, c
 Phœb
 Sed prob
 Dicer
 At mihi
 Event
 Quare, c
 Quôdo
 Carminil
 Extren

Somnium.

Jam nox, æthereum nigris emensa quadrigis
Mundum, cæruleo laverat amne rotas:
Nec me sopierat, menti Deus utilis agræ,
Somnus; sollicitas deficit ante domos.
Tandem, cùm summo Phœbus prospexit ab ortu,
Pressit languentis lumina fera quies.
Hic juvenis, castâ redimitus tempora lauro,
Est visus nostrâ ponere sede pedem.
Non illo quicquam formosius ulla priorum
Ætas, humanum nec videt illud opus.
Intonsi crines longâ cervice fluebant;
Stillabat Tyrio myrtea rore coma:
Candor erat, qualem præfert Latonia Luna,
Et color in niveo corpore purpureus:
Ut juveni primum virgo deducta marito
Inficitur teneras ore rubente genas;
Ut cùm contexunt amaranthis alba puellæ
Lilia, & autumnio candida mala rubent.
Ima videbatur talis illudere palla;
Namque hæc in nitido corpore vestis erat.
Artis opus raræ, fulgens testudine, & auro,
Pendebat lævâ garrula parte lyra:
Hanc primùm veniens plectro modulatus eburno,
Felices cantus ore sonante dedit:
Sed postquam fuerant digiti cum voce locuti,
Edidit hæc tristi dulcia verba modo:
Salve, cura Deum: casto nam rite poetæ
Phœbûsque, & Bacchus, Pieridæque favent.
Sed proles Semeles Bacchus, doctæque sorores
Dicere non nōrunt, quid ferat hora sequens.
At mihi fatorum leges, ævique futuri
Eventura pater posse videre dedit.
Quare, ego quæ dico non fallax, accipe, vates,
Quodque Deus vero Cynthius ore ferat;
Carminibus celebrata tuis formosa Neæra
Extremos scandit, non reditura, rogos.

Paridis Judicium.

Est locus in mediæ nemorosæ vallibus Idæ
 Devius, & piceis, ilicibûsque frequens;
 Qui nec ovis placidæ, nec amantis saxa capellæ,
 Nec patulo tardæ carpitur ore bovis:
 Hinc ego Dardanix muros, excelsaque testæ,
 Et freta prospiciens, arbore nixus eram.
 Ecce pedum pulsu visa est mihi terra moveri:
 Vera loquor, veri vix habitura fidem.
 Constitit ante oculos, actus velocibus alis,
 Atlantis magni Pleïonésque nepos.
 Fas vidisse fuit: fas sit mihi visa referre:
 Unque Dei digitis aurea virga fuit:
 Træque simul Divæ, Venus, & cum Pallade Juno,
 Graminibus teneros imposuere pedes.
 Obsupui; gelidûsque comas erexerat horror:
 Cum mihi, Pone metum, nuncius ales ait.
 Arbiter es formæ: certamina siste Dearum;
 Vincere quæ formâ digna sit una duas.
 Néve recusarem, verbis Jovis imperat; & se
 Protinus ætheriâ tollit in astra viâ.
 Mens mea convaluit, subitôque audacia venit:
 Nec timui vultu quamque notare meo,
 Vincere erant omnes dignæ: Judexque verebar
 Non omnes causam vincere posse suam.
 Sed tamen ex illis jam tunc magis una placebat:
 Hanc esse ut scires, unde movetur amor.
 Tantâque vincendi cura est; ingentibus ardent
 Judicium donis sollicitare meum:
 Regna Jovis conjux, virtutem filia jactat:
 Ipse potens dubito, fortis an, esse velim:
 Dulcè Venus risit, nec te, Pari, munera tangant,
 Utraque suspensi plena timoris, ait.
 Nos dabimus quod ames: & pulchræ filia Leda
 Ibit in amplexus pulchrior ipsa, tuos.
 Dixit: & ex æquo donis formæque probatâ,
 Victorem cœlo rettulit illa pedem.

Quod
 Ca
 Sæpè
 Sæp
 Sæpè
 Et
 Et fin
 Sed
 Cynth
 Tan
 Nomen
 Cap
 Indè d
 Atq
 Forsita
 At t
 Namqu
 Cæte
 Quid ti
 Non
 Ille me
 Sed l
 Dant ve
 Quæ
 Induera
 Redd
 Flebilib
 Traje
 Protinus
 Sparg
 Indè (fid
 Se me
 Ille seder
 Cantat
 Di pia fa
 Jupiter

De Arione nobili illo Citharædo.

Quod mare non novit, quæ nescit Ariona tellus?
 Carmine currentes ille tenebat aquas.
 Sæpè, sequens agnam lupus est hâc voce retentus;
 Sæpè avidum fugiens restitit agna lupum:
 Sæpè canes, leporésque, umbrâ cubuere sub unâ;
 Et stetit infestæ proxima cerva leæ:
 Et finè lite, loquax, cum Palladis alite, corvus
 Sedit; & accipitri juncta columba fuit:
 Cynthia sæpè tuis fertur, vocalis Arion,
 Tanquam fraternis, obstupuisse modis.
 Nomen Arionium Siculas impleverat urbes,
 Captæque erat lyricis Ausonis ora sonis.
 Indè domum repetens puppim conscendit Arion,
 Atque ita quæsitâ arte ferebat opes.
 Forsitan, infelix, ventos undasque timebas:
 At tibi nave tuâ tutius æquor erat.
 Namque gubernator destitit ense,
 Cæteraque armatâ conscia turba manu.
 Quid tibi cum gladio? dubiam rege, navita, pinum:
 Non hæc sunt digitis arma tenenda tuis.
 Ille metu vacuus, mortem non deprecor, inquit;
 Sed liceat sumptâ pauca referre lyrâ.
 Dant veniam, ridéntque moram; capit ille coronam,
 Quæ possit crines, Phœbe; decere tuos.
 Induerat Tyrio bis tinctam murice pallam:
 Reddidit icta suos pollice chorda sonos:
 Flebilibus numeris veluti, canentia durâ
 Trajectus pennâ tempora, cantat olor.
 Protinus in medias ornatus desilit undas,
 Spargitur impulsâ cœrula puppis aquâ.
 Indè (fide majus) tergo delphina recurvo
 Se memorant oneri supposuisse novo:
 Ille sedens citharâmque tenet, pretiûmque vehendi
 Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas.
 Di pia facta vident, astris Delphina recepit
 Jupiter, & stellas jussit habere novem.

58 FLORILEGIUM POETICUM

Junonis Festum à Faliscis celebratum.

Cùm mihi pomiferis conjux foret orta Faliscis ;
 Mœnia contigimus victa, Camille, tibi.
 Casta sacerdotes Junoni festa parabant,
 Et celebres ludos, indigenâque bovem.
 Grande moræ pretium, ritus cognoscere : quamvis
 Difficilis clivis huc via præbet iter.
 Stat vetus & densâ prænubilus arbore lucus.
 Aspice ; concedes numen inesse loco.
 Accipit ara preces, votivâque thura piorum ;
 Ara per antiquas facta sinè arte manus.
 Hinc ubi præsonuit sollenni tibia cantu ;
 It per velatas annua pompa vias.
 Ducuntur niveæ populo plaudente juvencæ,
 Quas aluit campis herba Falisca suis :
 Et vituli nondum metuendâ fronte minaces ;
 Et minor ex humili victima porcus harâ :
 Dûxque gregis cornu per tempora dura recurvo.
 Invisa est dominæ sola capella Deæ.
 Illius indicio sylvis inventa sub altis
 Dicitur inceptam destituisse fugam.
 Nunc quoque per pueros jaculis incessitur index ;
 Et pretium auctori vulneris ipsa datur.
 Quâ ventura Dea est, juvenes timidæque puellæ
 Præverrunt latas veste jacente vias.
 Virginei crines auro gemmâque premuntur :
 Et tegit auratos palla superba pedes.
 More patrum Grajo velatæ vestibus albis
 Tradita supposito vertice sacra ferunt.
 Ore favent populus tunc, cum venit aurea pompa :
 Ipsa sacerdotes subsequiturque suas.
 Argiva est pompæ facies. Agamemnone caeso
 Et scelus & patrias fugit Hæsesus opes :
 Jâmque pererratis profugus terrâque fretoque
 Mœnia felici condidit alta manu.
 Ille suos docuit Junonia sacra Faliscos.
 Sint mihi, sint populo semper amica suo.

Ov.
 Non

Non

Quid p
 Blan

Non u

Infig

Aut ut

Et m

Sed tec

Inqu

Tunc, c

Nud

Nam g

Arvâ

Quidve

Tænâ

Et nemo

Aura

Quidve,

Tinct

Et quæ p

Invid

Non opi

Nam

Sit mihi

At fin

Tu mihi

Lumer

Onivean

Omi

At si, pr

Audiat

Nec me r

Nec qu

Hæc alii

Securo

Non divitias sed prosperum ad Neæram
reditum exoptat.

Quid prodest cœlum votis implêsse, Neæra?

Blandâque cum multâ thura dedisse prece?

Non ut marmorei prodirem è limine tecti

Insignis clarâ, conspicuûsque domo;

Aut ut multa mei renovarent jugera tauri,

Et magnas messes terra benigna daret:

Sed tecum ut longæ sociarem gaudia vitæ;

Inque tuo caderet nostra senecta sinu:

Tunc, cùm permenso defunctus tempore lucis

Nudus Lethæâ cogeret ire rate.

Nam grave quid prodest pondus mihi divitis auri?

Arvâque si findant pinguia mille boves?

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis,

Tænare five tuis, five Cariste tuis?

Et nemora in domibus sacros imitantia lucos?

Aurata'que trabes, marmoreûmque solum?

Quidve, in Erythræo legitur quæ litore, concha,

Tinctâque Sidonio murice lana juvat?

Et quæ præterea populus miratur? in illis

Invidia est: falsò plurima vulgus amat.

Non opibus mentes hominum, curâque levantur:

Nam Fortuna suâ tempora lege regit.

Sit mihi paupertas tecum, jucunda Neæra,

At sinè te regum munera nulla volo.

Tu mihi curarum requies, tu nocte vel atra

Lumen, et in solis tu mihi turba locis.

Oniveam, quæ te poterit mihi reddere, lucem!

O mihi felicem térque quatérque diem!

At si, pro dulci reditu quæcunque voventur,

Audiat aversâ non meus aure Deus;

Nec me regna juvant, nec Lydius aurifer amnis,

Nec quas terrarum sustinet orbis opes:

Hæc alii cupiant; liceat mihi paupere cultu

Securo carâ conjuge posse frui.

60 FLORILEGIUM POETICUM

Adsis, & timidis faveas, Saturnia, votis,
 Et faveas conchâ Cypria vecta tuâ.
 Aut, si fata negant reditum, tristésque sorores,
 Stamina quæ ducunt, quæque futura neunt:
 Me vocet in vastos amnes, nigrâmq; paludem,
 Dives in ignavâ luridus Orcus aquâ. Tib.

Quinquatria.

Una dies media est; & fiunt sacra Minervæ:
 Nominâque à junctis quinque diebus habent.
 Sanguine prima vacat: nec fas concurrere ferro.
 Causa, quòd est illâ nata Minerva die.
 Altera, trësque super stratâ celebrantur arenâ.
 Ensisbus exfertis bellica læta Dea est.
 Pallada nunc pueri teneræque ornate puellæ;
 Qui bene placârît Pallada, doctus erit.
 Pallade placatâ, lanam mollite, puellæ;
 Discite jam plenas exonerare colos.
 Illa etiam stantes radio percurrere telas
 Erudit, & rarum pectine denset opus.
 Hanc cole, qui maculas læsis de vestibus aufers;
 Hanc cole, velleribus quisquis ahena paras.
 Nec quisquam invitâ faciat bene vincula plantæ
 Pallade; sit Tychio doctior ille licêt.
 Et licêt antiquo manibus collatus Epëo
 Sit prior; iratâ Pallade mancus erit.
 Vos quoque, Phœbeâ morbos qui pellitis arte,
 Munera de vestris pauca referte Deæ.
 Nec vos turba feri censu fraudata magistri
 Spernite; discipulos attrahit illa novos.
 Quisque moves cælum, tabulâmq; coloribus uris;
 Quisque facis doctâ mollia faxa manu.
 Mille Dea est operum: certè Dea carminis illa est.
 Si mereor, studiis adsit amica meis.
 Cœlius ex alto quâ mons descendit in æquum;
 Hic ubi non plana est, sed prope plana via est;
 Parva licet videas Capitæ delubra Minervæ,
 Quæ Dea natali cepit habere suo.

Nominis

Nominis
 Inger
 An, qu
 Verti
 An, qu
 Veni
 An, qu
 Ex ill
 A quacu
 Pro D

Quid mi
 Inger
 Non me
 Præm
 Nec me
 Ingra
 Mortale
 Quær
 Vivet M
 Dum
 Vivet &
 Dum
 Battiades
 Quam
 Nulla So
 Cum S
 Dum fal
 Viven
 Ennius ar
 Casuru
 Varronen
 Aurea
 Carmina
 Exitio
 Tityrus,
 Roma,

Nominis in dubio causa est: capitale vocamus
 Ingenium solers: ingeniosa Dea est.
 An, quia de capitis fertur finè matre paterni
 Vertice cum clypeo profiluisse suo?
 An, quia perdomitis ad nos captiva Faliscis
 Venit: & hoc ipsum litera prisca docet?
 An, quòd habet legem, capitis quæ pendere pœnas
 Ex illo jubeat furta reperta loco?
 A quacunque trahis ratione vocabula, Pallas,
 Pro Ducibus nostris ægida semper habe. Ov.

Poëtarum laus perennis.

Quid mihi, Livor edax, ignavos objicis annos,
 Ingeniique vocas carmen inertis opus?
 Non me more patrum, dum strenua sustinet ætas,
 Præmia militiæ pulvérulenta sequi?
 Nec me verbosas leges ediscere, nec me
 Ingrato vocem profutuisse foro?
 Mortale est, quod quæris, opus: mihi fama perennis
 Quæritur; in toto semper ut orbe canar.
 Vivet Mæonides, Tenedos dum stabit, & Ide;
 Dum rapidas Simois in mare volvet aquas.
 Vivet & Ascræus, dum mustis uva tumebit;
 Dum cadet incurvâ falce resecta Ceres.
 Battiades toto semper cantabitur orbe;
 Quamvis ingenio non valet, arte valet.
 Nulla Sophocléo veniet jactura cothurno;
 Cum Sole & Luna semper Aratus erit.
 Dum fallax servus, durus pater, improba lena
 Vivent, dum meretrix blanda; Menandros erit.
 Ennius arte carens, animosique Accius oris,
 Casurum nullo tempore nomen habent.
 Varronem, primamque ratem quæ nesciat ætas,
 Aureaque Æsonio terga petita duci?
 Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,
 Exitio terras cum dabit una dies.
 Tityrus, & segetes, Æneïaque arma legentur;
 Roma, triumphati dum caput orbis eris.

Donec

62 FLORILEGIUM POETICUM

Donec erunt ignes arcusque Cupidinis arma,
 Discuntur numeri, culte Tibulle, tui.
 Gallus & Hesperiiis, & Gallus notus Eois,
 Et sua cum Gallo nota Lycoris erit.
 Ergo, cum filices, cum dens patientis aratri,
 Depereant ævo, carmina morte carent.
 Cedant carminibus Reges, Regumque triumphis;
 Cedat & auriferi ripa beata Tagi.
 Vilia miretur vulgus: mihi flavus Apollo
 Pocula Castaliâ plena ministrat aquâ.
 Sustineamque comâ metuentem frigora myrtum:
 Atque à sollicito multus amante legar.
 Pascitur in vivis Livor; post fata quiescit:
 Tunc suus ex merito quemque tuetur honos.
 Ergo, etiam cum me supremus adederit ignis,
 Vivam; parsque mei multa superstes erit.

Ov.

Orientalis expeditio Duce Caio, Cæsaris
 nepote, cui triumphum ominatur
 Naso.

Ecce parat Cæsar domito, quod defuit, orbi
 Addere: nunc, Oriens ultime, noster eris.
 Parthe, dabis pœnas; Crassi gaudete sepulti,
 Signaque barbaricas non bene passa manus:
 Ultor adest; primisque ducem profitetur in armis;
 Bellaque non puero tractat agenda puer.
 Parcite natales, timidi, numerare Deorum:
 Cæsaribus virtus contigit ante diem.
 Ingenium cœleste suis velocius annis
 Surgit; & ignavæ fert male damna moræ.
 Parvus erat, manibusque duos Tiryntius angues
 Pressit; & in cunis jam Jove dignus erat.
 Nunc quoque qui puer es, quantus tum, Bacche, fuisti,
 Cum timuit thyrsos India victa tuos!
 Auspiciis animisque patris puer arma movebis;
 Et vinces animis auspiciisque patris.

Tale

Tale n
 Nur
 Cum t
 Cûn
 Induit
 Host
 Tu pia
 Stabi
 Vincun
 Eöas
 Marsqu
 Nam
 Auguro
 Et m
 Consistes
 O des
 Tergaqu
 Telâq
 Qui fugi
 Parthe
 Ergo erit
 Quattu
 Ibunt ant
 Nè pos
 Spectabun
 Diffunc
 De
 Jam lucra
 Pastorum
 Contrahere
 Conveni
 Nil opus est
 Magna fi
 es placet,
 Alter Av

Tale rudimentum tanto sub nomine debes ;
 Nunc juvenum princeps, deinde future senum.
 Cum tibi sint fratres ; fratres ulciscere læsos :
 Cúmque pater tibi sit ; jura tuère patris.
 Induit arma tibi genitor patriæque tuúsque :
 Hostis ab invito regna parente rapit.
 Tu pia tela feres, sceleratas ille sagittas :
 Stabit pro signis júsq; piúmque tuis.
 Vincuntur causâ Parthi ; vincantur & armis.
 Eöas Latio dux meus addat opes.
 Márque pater, Cæsárque pater, date numen eunti,
 Nam Deus è vobis alter es, alter eris.
 Auguror, en! vinctes : votiváque carmina reddam :
 Et magno nobis ore sonandus eris.
 Consistes ; aciémque meis hortabere verbis :
 O desint animis ne mea verba tuis!
 Tergáque Parthorum, Romanáque pectora dicam ;
 Teláque, ab averso quæ jacet hostis equo.
 Qui fugis, ut vincas, quid victo, Parthe, relinques ?
 Parthe, malum jam nunc Mars tuus omen habet.
 Ergo erit illa dies, quâ tu, pulcherrime rerum,
 Quattuor in niveis aureus ibis equis ?
 Ibunt ante duces onerati colla catenis ;
 Nè possint tuti, quâ prius, esse fugâ.
 Spectabunt læti juvenes, mistæque puellæ :
 Diffundétque animos omnibus ista dies.

Ov.

De condendæ Romæ auspiciis & morte Remi.

Jam luerat pœnas frater Numitoris, & omne
 Pastorum gemino sub duce vulgus erat :
 Contrahere agrestes, & mœnia ponere utrique
 Convenit, ambigitur, mœnia ponat uter :
 Nil opus est, dixit, certamine, Romulus, ullo :
 Magna fides avium est : experiamur aves.
 Res placet, alter init nemorosi saxa Palatî ;
 Alter Aventinum manè cacumen adit.

64 FLORILEGIUM POETICUM

Sex Remus, hic volucres bis sex videt ordine : Pacto
 Statur : & arbitrium Romulus urbis habet.
 Apta dies legitur, qua mœnia signet aratro.
 Sacra Palis suberant ; indè movetur opus.
 Fossa fit ad solidum : fruges jaciuntur in imâ,
 Et de vicino terra petita solo.
 Fossa repletur humd, plenæque imponitur ara,
 Et novus accenso finditur igne focus.
 Indè premens flivam designat mœnia sulco :
 Alba jugum niveo cum bove vacca tulit.
 Vox fuit hæc Regis, Condenti Jupiter urbem,
 Et genitor Mavors, Vestâque mater ades !
 Quosque pium est adhibere deos, advertite cuncti :
 Auspicibus vobis hoc mihi surgat opus.
 Longa sit huic ætas, dominæque potentia terræ ;
 Sitque sub hâc oriens occiduûsque dies.
 Ille precabatur. Tonitru dedit omina lævo
 Jupiter ; & lævo fulmina missa polo.
 Augurio læti jaciunt fundamina cives ;
 Et novus exiguo tempore murus erat.
 Hoc Celer urget opus, quem Romulus ipse vocârat ;
 Sintque, Celer, curæ, dixerat, ista tuæ.
 Néve quis aut muros, aut versam vomere terram
 Transeat, audentem talia dede neci.
 Quod Remus ignorans, humiles contemnere muros
 Cœpit ; & His, populus, dicere, tutus erit ?
 Nec mora transiluit : rutro Celer occupat ausum.
 Ille premit duram sanguinolentus humum.
 Hæc ubi rex didicit ; lacrymas introrsus obortas
 Devorat, & clausum pectore vulnus habet.
 Flere palàm non vult, exemplaque fortia servat ;
 Sicque meos muros transeat hostis, ait.
 Dat tamen exsequias ; nec jam suspendere fletum
 Sustinet, & pietas dissimulata patet.
 Osculâque applicuit posito suprema feretro ;
 Atque ait : Invito, frater adempte, vale.

Ov.

Hercules

Puppibu
 Felix
 Nec mo
 Mont
 Ecce !
 Emen
 Dúmque
 Incus
 Mane ex
 De nu
 Nulla vi
 Traxe
 Cacus A
 Non
 Dira vir
 Grand
 Próque d
 Abdit
 Ora supe
 Squall
 Servatâ
 Mugit
 Accipio
 Impia
 Ille aditu
 Vix ju
 Nititur
 Et vass
 Quod sim
 Ictâque
 Prima m
 Rémqu
 Quis ubi
 Confug
 Quas quo
 Et rapi

Hercules & Cacus.

Puppibus egressus Latiâ stetit exul in herbâ:
 Felix, exilium cui locus ille fuit!
 Nec mora longa fuit, stabant nova testâ; nec alter
 Montibus Ausoniis Arcade major erat.
 Ecce! boves illuc Erythëidas applicat heros
 Emensus longi claviger orbis iter;
 Dúmque huic hospitium domus est Tegëæa, vagantur
 Incustoditæ læta per arva boves.
 Mane erat: excussus somno Tirynthius hospes
 De numero tauros sentit abesse duos.
 Nulla videt quærens taciti vestigia furti:
 Traxerat aversos Cacus in antra feros;
 Cacus Aventinæ timor, atque infamia, sylvæ,
 Non leve finitimis hospitibúsq; malum:
 Dira viro facies; vires pro corpore; corpus
 Grande: pater monstri Mulciber hujus erat.
 Próque domo, longis spelunca recessibus ingens,
 Abdita, vix ipsis invenienda feris.
 Ora super posles affixæque brachia pendent;
 Squallidæque humanis ossibus albet humus.
 Servatâ malè parte boum Jove natus abibat;
 Mugitum rauco furta dedere sono.
 Accipio revocamen, ait: vocémque sequutus
 Impia per sylvas ultor ad antra venit.
 Ille aditum fracti præstruxerat obice montis:
 Vix juga movissent quinque bis illud onus.
 Nititur hic humeris, (cælum quoque federat illis)
 Et vastum motu collabefactat onus.
 Quod simul avulsum est; fragor æthera terruit ipsum,
 Istæque subsedit pondere molis humus.
 Prima movet Cacus collatâ prælia dextrâ,
 Rémque ferox faxis stipitibúsq; gerit.
 Quis ubi nil agitur, patrias malè fortis ad artes
 Confugit, & flammæ ore sonante vomit:
 Quas quoties proflat, spirare Typhoëa credas,
 Et rapidum Ætnæo fulgur ab igne jaci.

Occupat

66 FLORILEGIUM POETICUM

Occupat Alcides; adductâque clava trinodis
 Ter quater adversi sedit in ore viri.
 Ille cadit, mixtósque vomit cum sanguine fumos,
 Et lato moriens pectore plangit humum.
 Immolat ex illis taurum tibi, Jupiter, unum
 Victor, & Evandrum ruricolâsque vocat;
 Constituitque sibi, quæ Maxima dicitur, aram,
 Hic, ubi pars Urbis de bove nomen habet.

Ov.

Ad Corinnam navigantem.

Prima malas docuit, mirantibus æquoris undis,
 Peliaco pinus vertice cæsa vias :
 Quæ concurrentes inter temeraria cautes
 Conspiciam fulvo vellere vexit ovem.
 O utinam, nè quis remo freta longa moveret,
 Argo funestas pressa bibisset aquas !
 Ecce fugit *patriûmque solum* sociósque Penates,
 Fallacésque vias ire Corinna parat.
 Quid tibi (me miserum !) Zephyros Eurosque timebo,
 Et gelidum Borean, egelidûmque Notum ?
 Non illic urbes, non tu mirabere sylvas :
 Una est injusti cærulea forma maris.
 Nec medius tenues conchas pictósve lapillos
 Pontus habet; bibuli littoris illa mora est.
 Littora marmoreis pedibus signanda, puellæ.
 Hactenus est tutum : cætera cæca via est:
 At vobis alii Ventorum prælia narrent ;
 Quas Scylla infestet, quâsve Charybdis aquas :
 Et quibus emineant violenta Ceraunia faxis :
 Quo lateant Syrtes, quóve Malêa finu.
 Hæc alii referant. at vos quod quisque loquentur,
 Credite : credenti nulla procella nocet.
 Serò respicitur tellus, ubi fune soluto
 Currit in immensum panda carina salum ;
 Navita sollicitus & ventos horret iniquos,
 Et propè tam letum, quàm propè cernit aquam.
 Quid si concussas Triton exasperet undas ?
 Quàm tibi nunc toto nullus in ore color !

Tum

Tum g
 Et, f
 Tutius
 Thre
 At si va
 Æqu
 Vestrum
 Nere
 Vade m
 Imple
 Tum m
 Huc
 Ipsa rog
 Ipsa
 Primus
 Et dic

 Vifus er
 Beller
 Reges,
 Tant
 Parvâqu
 Unde
 Et cecini
 Regiâ
 Victricé
 Canne
 Hanniba
 Anser
 Cùm me
 Sic ait
 Quid tibi
 Carmi
 Non hîc
 Mollia
 Cur tua
 Non es

Tum generosa voces fœcundæ sidera Ledæ :
 Et, felix, dicas quam sua terra tenet !
 Tutius est *agitasse choros* ; legisse libellos ;
 Threïciam digitis increpuisse lyram.
 At si vana ferunt volucres mea dicta Procellæ,
 Æqua tamen puppi sit Galatea tuæ.
 Vestrum crimen erit talis jactura puellæ,
 Nereïdésque Deæ, Nereïdúmque pater.
 Vade memor nostri, vento réditura secundo.
 Impleat illa tuos fortior aura sinus.
 Tum mare in hæc magnus proclinet littora Nereus :
 Huc venti spectent : huc agat æstus aquas.
 Ipsa roges, Zephyri veniant in lintea soli :
 Ipsa tuâ moveas turgida vela manu.
 Primus ego aspiciam notam de littóre pinum ;
 Et dicam, Nostros advehit illa Deos.

Ov.

Somnium.

Visus eram molli recubans Heliconis in umbrâ,
 Bellerophontêi quâ fluit humor equi ;
 Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum ;
 Tantum operis, nervis hiscere posse meis ;
 Parvâque tam magnis admôram fontibus ora,
 Unde pater sitiens Ennius antè bibit,
 Et cecinit Curios patres, & Horatia pila,
 Regiâque Æmiliâ vecta tropæa rate,
 Victricésque moras Fabii, pugnâque sinistram
 Cannensem, & versos ad pia vota Deos,
 Hannibalémque Lares Romanâ pede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Jovem :
 Cùm me Castaliâ specularans ex arbore Phœbus
 Sic ait, auratâ nixus ad antra lyrâ ;
 Quid tibi cum tali, demens, est flumine ? quis te
 Carminis heroi tangere jussit opus ?
 Non hîc ulla tibi speranda est fama, Propertî.
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis.
 Cur tua præscriptos evecta est pagina gyros ?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.

Alter

68 FLORILEGIUM POETICUM

Alter remus aquas, alter tibi radat arenas;
 Tutus eris; medio maxima turba mari est.
 Dixerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
 Quà nova muscoso semita facta solo est.
 Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
 Pendebântque cavis tympana pumicibus:
 Ergo Musarum, & Sileni patris imago
 Fictilis, & calami, Pan Tegeæ, tui;
 Et Veneris dominæ volucres, mea turba, columbæ
 Tingunt Gorgoneo punica rostra lacu:
 Diversæque novem sortitæ jura puellæ
 Exercent teneras in sua dona manus.
 Hæc hederas legit in thyrsos, hæc carmina nervis
 Aptat, & illa manu texit utrâque rosam;
 Equarum numero me contigit una Dearum;
 Ut reor à facie, Calliopêa fuit,
 Contentus nivéis semper vectabere cynis,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
 Nil tibi fit rauco prætoria classica cornu
 Flare, nec Aonium cingere Marte nemus;
 Aut quibus in campis Mariano prælia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat opes;
 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
 Saucia mœrenti corpora vectet aquâ.
 Talia Calliope; lymphisque à fonte petitis,
 Ora Phileteâ nostra rigavit aquâ.

Prop.

Canace Macareo.

Si qua tamen cæcis errabunt scripta lituris,
 Oblitus à *nostrâ* cæde libellus erit.
 Dextra tenet calamum; strictum tenet altera ferrum:
 Et jacet in gremio charta soluta meo.
 Hæc est Æolidos *tibi nunc* scribentis imago:
 Sic videor duro posse placere patri.
 Ipse necis cuperem nostræ spectator adesset:
 Auctorisque oculis exigetur opus:
 Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris,
 Spectâset ficcis vulnera nostra genis.

Scilicet

FLORILEGIUM POETICUM 69

Scilicet est aliquid, cum sævis vivere ventis:
 Ingenio populi convenit ille fui.
 Ille Noto Zephyróque, & Sithonio Aquiloni
 Imperat, & pennis, Eure proterve, tuis.
 Imperat (heu!) ventis; tumidæ non imperat iræ:
 Possidet & vitiis regna minora suis.
 Quid juvat admotam per avorum nomina cælo
 Inter cognatos posse referre Jovem?
 Num minùs infestum, funebria munera, ferrum
 Fœmineâ teneo, non mea tela, manu?
 Hei mihi! jam patrius, vultu mœrente, satelles
 Venit, & indignos edidit ore sonos:
 Æolus hunc enssem mittit tibi: tradidit enssem;
 Et jubet ex merito scire quid ista velit.
 Scimus; & utemur violento fortiter ense:
 Pectoribus condam dona paterna meis.
 His mea muneribus, genitor, connubia donas?
 Hæc tua dote, pater, filia dives erit?
 Tolle procul, decepte, faces, Hymenæe, maritas;
 Et fuge turbato tecta nefanda pede:
 Ferte faces in me, quas fertis, Erinnyes atræ;
 Ut meus ex isto luceat igne rogus.
 Nubite felices, Parcâ meliore, sorores;
 Admissi memores sed tamen este mei.
 Quid puer admisit, tam paucis editus horis?
 Quo læsit factò, vix bene natus, avum?
 Si potuit meruisse necem, meruisse putetur.
 Ah! miser admissò plectitur ille meo!
 Nate, dolor matris, rapidarum præda ferarum,
 (Hei mihi!) natali dilacerate tuo!
 Nate, parum fausti miserabile pignus amoris,
 Hæc tibi prima dies, hæc tibi summa fuit.
 Non mihi te licuit lachrymis perfundere justis;
 In tua non tonsas ferre sepulcra comas;
 Non superincubui; non oscula frigida carpsi:
 Diripiunt avidæ viscera nostra feræ.
 Ipsa quoque infantes cum vulnere prosequar umbras:
 Nec mater fuero dicta, nec orba diu.

Ov.
 Poeta

Poeta se non esse avarum innuit, primos annos Baccho & Musis dedisse, deinde senectutem quibus studiis oblectaturus sit, narrat.

Pacis Amor Deus est; pacem veneramur amantes;
Conturbant nostram praelia nulla domum.
 Inviso pectus *nunquam* mihi carpitur auro;
 Nec bibit è gemmâ divite nostra sitis:
 Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur,
 Nec miser æra peto classe, Corinthe, tua.
 O! prima infelix fingenti terra Promethêo:
 Ille parum cauti pectoris egit opus:
 Corpora disponens mentem non vidit in arte:
 Recta animi primùm debuit esse via.
 Nunc maris in tantum ventis jactamur, & hostem
 Quærimus; atque armis necimus arma nova.
 Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:
 Nudus ab infernâ, stulte, vehere rate.
 Victor cum victis pariter miscebitur umbris:
 Consule cum Mario, capte Jugurtha, sedes.
 Lydus Dulichio non distat Cræsus ab Iro.
 Optima mors, parcâ quæ venit apta die.
 Me juvat in prima coluisse Heliconâ juventâ,
 Musarumque choris implicuisse manus.
 Me juvat et multo mentem vincere Lyæo,
 Et caput in vernâ semper habere rosâ.
 Atque ubi jam *lusus* gravis interceperit ætas,
 Sparferit & nigras alba senectâ comas;
 Tum mihi Naturæ libeat perdiscere mores:
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum.
 Quâ venit exoriens, quâ deficit, unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit;
 Unde salo superant venti; quid flamine captet
 Euris; & in nubes unde perennis aqua;
 Sit ventura dies, mundi quæ subruat arces;
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas;

Aut cu
 Solis
 Cur ser
 Pleiâ
 Cûrve
 Plen
 Sub ter
 Tisip
 Aut Al
 Num
 Num tr
 Cerbo
 An ficta
 Et tin
 Exitus h
 Grata
 Terra tr
 Trina
 Grata de
 In qui
 Frigida
 Vener
 Filia, co
 Erraba
 Valle sub
 Uvidus
 Tot fuera
 Pictâqu
 Quam fin
 Et mec
 Præda pu
 Et non
 Hæc imp
 Hæc gr
 Illa legit
 Illa pap

Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi ;
 Solis & atratis luxerat orbis equis ;
 Cur serus versare boves, & plaustra Boötes ;
 Pleiadam spisso cur coit igne chorus ;
 Cûrve suos fines altum non exeat æquor ;
 Plenus & in partes quattuor annus eat ;
 Sub terris sint jura Deûm, & tormenta Gigantum ;
 Tisiphones atro si furit angue caput ;
 Aut Alcæoniæ furia, aut jejunia Phineî ;
 Num rota, num scopuli, num sitis inter aquas ;
 Num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus ; & Tityo jugera pauca novem ;
 An ficta in miseras descendit fabula gentes,
 Et timor haud ultrâ, quàm rogos, esse potest.
 Exitus hic vitæ superest mihi ; Vos, quibus arma
 Grata magis, Crassi signa referte domum. Prop.

De raptu Proserpinæ.

Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor
 Trinacris ; à positu nomen adepta loci.
 Grata domus Cereri ; multas ibi possidet urbes,
 In quibus est culto fertilis Henna solo.
 Frigida cœlestium matres Arethusa vocarat :
 Venerat ad sacras & Dea flava dapes.
 Filia, consuetis ut erat comitata puellis,
 Errabat nudo per sua prata pede.
 Valle sub umbrosâ locus est, adspergine multâ
 Uvidus ex alto defilientis aquæ :
 Tot fuerant illic, quot habet natura, colores ;
 Pictaque dissimili flore nitebat humus :
 Quam simul adspexit, Comites, accedite, dixit,
 Et mecum vestros flore replete sinus.
 Præda puellares animos prolestat inanis,
 Et non sentitur sedulitate labor :
 Hæc implet lento calathos è vimine textos ;
 Hæc gremium ; laxos degravat illa sinus :
 Illa legit calthas ; huic sunt violaria curæ ;
 Illa papavereas subsecat ungue comas :

Has,

72 FLORILEGIUM POETICUM

Has, Hyacinthe, tenes; illas, Amarante, moraris:
 Pars thyma, pars cassiam, pars melilòton amant:
 Plurima lecta rosa est, sunt & finè nomine flores:
 Ipsa crocos tenues, liliáque alba legit.
 Cárpendi studio paulatim longiùs iter,
 Et dominam casu nulla secuta comes.
 Hanc videt, & visam patruus velociter aufert;
 Regnáque cæruleis in sua portat equis.
 Illa quidem clamabat, Iô, charissima mater,
 Auferor; ipsa suos absciderátque sinus.
 Panditur interea Diti via: jámque diurnum
 Lumen inasueti vix patiuntur equi.
 At chorus æqualis, cumulatis flore canistris,
 Persephone, clamant, ad tua dona veni.
 Ut clamata filet, montes ululatibus implent,
 Et feriunt mœstâ pectora nuda manu.
 Attonita est plangore Ceres (modò venerat Hennam)
 Nec mora, me miseram! filia, dixit, ubi es?
 Mentis inops rapitur: quales audire solemus
 Threïcias passis Mœnadas ire comis.
 Ut vitulo mugit sua mater ab ubere raptò,
 Et quærit fœtus per nemus omne suos;
 Sic Dea, nec retinet gemitus, & concita cursu
 Fertur, & è campis incipit, Henna, tuis.
 Quacunque ingreditur; miseris loca cuncta querelis
 Implet: ut amissum cum gemit ales Ityn.
 Pérque vices, modò, Persephone, modò, Filia, clamat
 Clamat, & alternis nomen utrumque ciet:
 Sed neque Persephone Cererem, neque filia matrem
 Audit; & alternis nomen utrumque perit.

Ad Macrum poetam quem plurimis
 amicitiae signis ut sibi invicem recor-
 dentur rogat — —

Ecquid ab impressæ cognoscis imagine ceræ
 Hæc tibi Nasonem scribere verba, Macer?

Auctori
 Cogn
 An tibi
 Nec
 Sis licet
 Excid
 Quam tu
 Vel m
 Vel stud
 U'tqu
 Tu canis
 Nè ca
 Naso par
 Doctri
 Sunt tam
 Diverf
 Quorum
 Suspici
 Te duce
 Trinac
 Vidimus
 Supposi
 Hennæosc
 Quaque
 Nec procu
 Testa f
 Hic mihi
 Eheu!
 Et quota
 Te mihi
 Seu rate ca
 Et tedi n
 apè brevi
 Pluráque
 apè dies f
 Tarda p
 Et aliquid,
 Junctáque

Auctorisque sui si non est annulus index,
 Cognitane est nostrâ littera facta manu?
 An tibi notitiam mora temporis eripit horum?
 Nec repetunt oculi signa vetusta tui?
 Sis licet oblitus pariter gemmæque, manûsque,
 Exciderit tantum nè tibi cura mei.
 Quam tu vel longi debes convictibus ævi,
 Vel mea quod conjux non aliena tibi;
 Vel studiis, quibus es, quàm nos, sapientiùs usus;
 Utque decet, nullâ factus es Arte nocens.
 Tu canis æterno quicquid restabat Homero,
 Nè careant summâ Troïca bella manu.
 Naso parum prudens, Artem dum tradit amandi,
 Doctrinæ pretium triste magister habet.
 Sunt tamen inter se communia sacra poetis;
 Diversum quamvis quisque sequamur iter.
 Quorum te memorem (quamquàm procul absumus) esse
 Suspicio; & casus velle levare meos.
 Te duce magnificas Asiæ perspeximus urbes;
 Trinacris est oculis, te duce, nota meis.
 Vidimus Ætnæâ cœlum splendescere flammâ,
 Suppositus monti quam vomit ore gigas;
 Hennæosque lacus, & olentia stagna Palici,
 Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis;
 Nec procul hinc Nymphen, quæ, dum fugit Elidis amnem,
 Testa sub æquorea nunc quoque currit aquâ.
 Hic mihi labentis pars anni magna peracta est:
 Eheu! quàm dispar est locus ille Getis!
 Et quota pars hæc sunt rerum, quas vidimus ambo,
 Te mihi jucundas efficiente vias!
 Seu rate cœruleas pictâ sulcavimus undas;
 Eteda nos agili sive tulere rotâ.
 Sæpe brevis nobis vicibus via visa loquendi;
 Pluræque, si numeres, verba fuere gradu.
 Sæpe dies sermone minor fuit; inque loquendum
 Tarda per æstivos defuit hora dies.
 Est aliquid, casus pariter timuisse marinos;
 Junctæque ad æquoreos vota tulisse Deos:

74 FLORILEGIUM POETICUM

Et modò res egisse simul; modò rursus ab illis,
 Quorum non pudeat, posse referre jocos.
 Hæc tibi si subeant, (ablim licèt) omnibus horis
 Ante tuos oculos, ut modò visus, ero.
 Ipse quidem extremi cùm sim sub cardine mundi,
 Qui semper liquidis altior extat aquis,
 Te tamen intueor, quo solo pectore possum;
 Et tecum gelido sæpè sub axe loquor.
 Hic es, & ignoras; & ades celeberrimus absens;
 In'que Getas mediâ visus ab urbe venis.
 Redde vicem; &, quoniam regio felicior ista est,
 Illic me memori pectore semper habe.

Mandat Epistolæ Ovidius ut quam- primum Perillam adeat.

Vade salutatum subitò perarata Perillam
 Litera, sermonis fida ministra mei.
 Aut illam invenies dulci cum matre sedentem,
 Aut inter libros Pieridâsque suas.
 Quidquid aget, cùm te scierit venisse, relinquet:
 Nec mora; quid venias, quidve, requirit, agam.
 Vivere me dices; sed sic, ut vivere nolim;
 Nec mala tam longâ nostra levata morâ:
 Et tamen ad Musas, quamvis nocuere, reverti;
 Aptâque in alternos cogere verba pedes.
 Tu quoque dic; studiis communibus ecquid in hæret
 Doctâque non patrio carmina more canis?
 Nam tibi cum facie mores Natura pudicos,
 Et raras dotes ingeniûmque dedit.
 Hoc ego Pegafidas deduxi primus ad undas,
 Nè malè sæcundæ vena periret aquæ.
 Primus id aspexi teneris in virginis annis:
 Utque pater natæ, duxque comêsque fui.
 Ergò, si remanent ignes tibi pectoris idem,
 Sola tuum vates Lesbia vincet opus.
 Sed vereor, nè te mea nunc Fortuna retardet,
 Pòstque meos casus sit tibi pectus iners.

Dum licuit, tua sæpè mihi, tibi nostra legebam ;
 Sæpè tui judex ; sæpè magister eram.
 Aut ego præbebam factis modò versibus aures ;
 Aut, ubi cessâras, causa ruboris eram.
 Forsitàn exemplo, quia me læsère libelli,
 Tu quoque sis pœnæ fata secuta meæ.
 Pone, Perilla, metum ; tantummodò scœmina nè sit
 Devia, nec scriptis discat amare tuis.
 Ergò desidiæ remove, doctissima, causas ;
 Inque bonas artes & tua sacra redi.
 Ista decens facies longis vitiabitur annis ;
 Rugâque in antiquâ fronte senilis erit :
 Injicietque manum formæ damnosa senectus ;
 Quæ strepitum passu non faciente venit.
 Cùmque aliquis dicet, fuit hæc formosa, dolebis ;
 Et speculum mendax esse querere tuum.
 Sunt tibi opes modicæ, cùm sis dignissima magnis ;
 Finge sed immensis censibus esse pares.
 Nempe dat id cuicunque libet Fortuna, rapitque ;
 Irus & est subitò, qui modò Cræsus erat.
 Singula quid referam ? nil non mortale tenemus,
 Pectoris exceptis ingeniique bonis.
 En ego cùm patriâ caream, vobisque domoque ;
 Raptâque sint, adimi quæ potuère, mihi !
 Ingenio tamen ipse meo comitorque fruorque :
 Cæsar in hoc potuit juris habere nihil.
 Quilibet hanc sævo vitam mihi finiat ense ;
 Me tamen extincto, fama superstes erit.
 Dùmque suis victrix omnem de montibus orbem
 Prospiciet domitum Martia Roma, legar.
 Tu quoque, quam studii maneat felicior usus,
 Effuge venturos, quâ potes, usque rogos.

Ov.

Historia Pyladis & Orestis.

Nos quoque amicitiae nomen bene novimus, hospes,
 Quos procul à vobis frigidus Ister habet.
 Est locus in Scythiâ, (Tauros dixere priores)
 Qui Geticâ longè non ita distat humo :

76 FLORILEGIUM POETICUM

Hâc ego sum terrâ (patriæ nec pœnitet) ortus;
 Consortem Phœbi gens colit illa Deam.
 Tempa manent hodie vastis innixa columnis;
 Përque quater denos itur in illa gradus.
 Fama refert illic signum cœleste fuisse;
 Quoque minùs dubites, stat basis orba Deâ:
 Arâque, quæ fuerat naturâ candida saxi,
 Decolor affuso tincta cruore rubet.
 Fœmina sacra facit, tædæ non nota jugali,
 Quæ superat Scythicas nobilitate nurus.
 Sacrifici genus est, (sic instituere priores)
 Advena virgineo cæsus ut ense cadat.
 Regna Thoas habuit, Mæotide clarus in orâ;
 Nec fuit Euxinis notior alter aquis.
 Sceptra tenente illo, liquidas fecisse per auras,
 Nescio quam, dicunt Iphigenian iter;
 Quam levibus ventis sub nube per æquora vectam
 Creditur his Phæbe deposuisse locis.
 Præfuerat templo multos ea rite per annos,
 Invitâ peragens tristia sacra manu.
 Cùm duo veliferâ juvenes venêre carinâ,
 Prefferuntque suo littora nostra pede.
 Par fuit his ætas, & amor: quorum alter Orestes,
 Alter erat Pylades: nomina fama tenet.
 Protinus inमितem Triviæ ducuntur ad aram,
 Evincti geminas ad sua terga manus.
 Spargit aquâ captos lustrali Graja sacerdos,
 Ambiat ut fulvas insula longa comas.
 Dùmque parat sacrum, dum velat tempora vittis,
 Dum tardæ causas invenit usque moræ:
 Non ego crudelis, juvenes ignoscite, dixit,
 Sacra suo facio barbariora loco.
 Ritus is est gentis. Quâ vos tamen urbe venitis?
 Quove parum faustâ puppe petistis iter?
 Dixit: &, audito patriæ pia nomine virgo,
 Consortes urbis comperit esse suæ.
 Alteruter votis, inquit, cadat hostia sacris;
 Ad patrias sedes nuncius alter eat.

Ire jub
 Hic
 Exstitit
 Cæte
 Dum pe
 Ad fr
 Ad frat
 (Hum
 Nec mo
 Ciâm
 Mirus a
 In Scy

Memnor
 Et tan
 Flebilis
 Ah n
 Ille tui
 Ardet
 Ecce, p
 Et fra
 Aspice,
 Pector
 Excipiun
 Orâqu
 Fratris i
 Egress
 Nec min
 Quâm
 At sacri
 Sunt e
 Scilicet
 Omni
 Quid pa
 Carm
 Elinon
 Dicitu

Ire jubet Pylades carum periturus Oresten ;
 Hic negat: inque vicem pugnat uterque mori.
 Exstitit hoc unum, quo non convenerit illis ;
 Cætera par concors, & finè lite, fuit.
 Dum peragunt pulchri juvenes certamen amoris ;
 Ad fratrem scriptas exarat illa notas.
 Ad fratrem mandata dabat ; cuique illa dabantur,
 (Humanos casus aspice) frater erat.
 Nec mora ; de templo rapiunt simulacra Dianæ ;
 Ciámque per immensas puppe feruntur aquas.
 Mirus amor juvenum, quamvis abière tot anni,
 In Scythiâ magnum nunc quoque nomen habet. Ov.

De obitu Tibulli.

Memnona si mater, mater ploravit Achillem,
 Et tangunt magnas tristitia fata Deas ;
 Flebilis indignos Elegeïa solve capillos.
 Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit !
 Ille tui vates operis, tua fama, Tibullus,
 Ardet in extructo, corpus inane, rogo.
 Ecce, puer Veneris fert everfamque pharetram,
 Et fractos arcus, & finè luce facem.
 Aspice, demissis ut eat miserabilis alis ;
 Pectoraque infestâ tundat aperta manu.
 Excipiunt lacrymas sparsi per colla capilli,
 Oraque singultu concutiente sonant.
 Fratris in Æneæ sic illum funere dicunt
 Egressum tectis, pulcher Iule, tuis.
 Nec minùs est confusa Venus moriente Tibullo,
 Quàm juveni rupit cùm ferus inguen aper.
 At sacri vates, & divùm cura vocatur ;
 Sunt etiam, qui nos numen habere putent.
 Scilicet omne sacrum mors importuna profanat :
 Omnibus obscuras injicit illa manus.
 Quid pater Ismario, quid mater profuit, Orphêo ?
 Carmine quid victas obstupuisse feras ?
 Ælinon in sylvis idem pater, Ælinon, altis
 Dicitur invitâ concinuisse lyrâ.

78 FLORILEGIUM POETICUM

Adjice Mœoniden, à quo, ceu fonte perenni,
 Vatum Piëriis ora rigantur aquis ;
 Hunc quoque summa dies nigro submersit averno ;
 Effugiunt avidos carmina sola regos.
 Cùm rapiunt mala fata bonos (ignoscite faslio)
 Sollicitor nullos esse putare Deos.
 Vive pius ; moriêre pius : cole sacra ; colentem
 Mors gravis à templis in cava buita trahet.
 Carminibus confide bonis, jacet ecce Tibullus.
 Vix manet è tanto parva quod urna capit.
 Téne, sacer vates, flammæ rapuêre rogales ?
 Pectoribus pasci nec timêre tuis ?
 Aurea sanctorum potuissent templa Deorum
 Urere, quæ tantum substinuêre nefas.
 Avertit vultus Erycis quæ possidet arces :
 Sunt quoque, qui lacrymas continuïsse negant.
 Sed tamen hoc meliùs, quàm si Phæacia tellus
 Ignotum vili supposuisset humo.
 Hïc certè manibus fugientes preffit ocellos
 Mater ; & in cineres ultima dona tulit :
 Hïc soror in partem miserâ cum matre doloris
 Venit, inornatas dilaniata comas.
 Si tamen è nobis aliquid, nisi nomen & umbra,
 Restat ; in Elysîâ valle Tibullus erit.
 Obvius huic venies hederâ juvenilia cinctus
 Tempora cum Calvo, docte Catulle, tuo.
 Tu quoque, (si falsum temerati crimen amici,)
 Sanguinis atque animæ, prodige Galle, tuæ.
 His comes umbra tua est ; si quid modò corporis um
 bra est,
 Auxisti numeros, culte Tibulle, pios
 Ossa quieta, precor, tutâ requiescite in urnâ :
 Et sit humus cineri non onerosa tuo.

Cephalus & Procris.

Est prope purpureos colles florentis Hymetti
 Fons sacer, & viridi cespite mollis humus.

Sylva
 Ros
 Nec de
 Nec
 Lenibu
 Tot
 Grata
 Lassi
 Quæ qu
 Acci
 Conjug
 Audi
 Procris,
 Exci
 Palluit,
 Palle
 Quæ qu
 Corn
 Ut redi
 Rum
 Nec mo
 Evola
 Ut prop
 Ipsa r
 Quid tib
 Procr
 Jam, jan
 Scilicet
 Nunc ve
 Nunc
 Credere
 Et qu
 Vidit ut
 Pulsan
 Jamque
 Inque
 Ecce! re
 Orâqu

Sylva nemus non alta facit; tegit arbutus herbam;
 Ros maris, & lauri, nigræque myrtus olent:
 Nec densum foliis buxum, fragilisque myricæ,
 Nec tenues cythi, cultæque pinus abest:
 Lenibus impulsæ Zephyris, auræque salubri
 Tot generum frondes, herbæque summa tremunt.
 Grata quies Cephalo: famulis, canibusque relictis,
 Lassus in hac juvenis sæpè refedit humo:
 Quæque meos releves æstus, cantare solebat,
 Accipienda sinu, mobilis Aura, veni.
 Conjugis ad timidas aliquis, malè sedulus, aures
 Auditos memori detulit ore sonos.
 Procris, ut accepit nomen, quasi pellicis, Auræ,
 Excidit; & subito muta dolore fuit:
 Palluit, ut seræ, lectis de vite racemis,
 Pallescunt frondes, quas nova læsit hiems;
 Quæque suos curvant matura Cydonia ramos;
 Cornæque adhuc nostris non satîs apta cibis.
 Ut rediit animus, tenues à pectore vestes
 Rumpit, & indignas fauciat ungue genas:
 Nec mora; per medias passis furibunda capillis
 Evolat, ut thyrsos concita Baccha, vias.
 Ut propè perventum; comites in valle relinquit:
 Ipsa nemus tacito clàm pede fortis init.
 Quid tibi mentis erat, cum sic malè sana lateres,
 Procri? quis attoniti pectoris ardor erat?
 Jam, jam venturam, quæcunque erat Aura, putabas
 Scilicet; atque oculis probra videnda tuis.
 Nunc venisse piget; (neque enim deprendere velles:)
 Nunc juvat. Incertus pectora versat amor.
 Credere quæ jubeant, locus est, & nomen, & index;
 Et quia amans semper, quod timet, esse putat.
 Vidit ut oppressam, vestigia corporis, herbam;
 Pulsantur trepidi corde micante sinus.
 Jamque dies medius tenues contraxerat umbras;
 Inque pari spatio vesper & ortus erant:
 Ecce! redit Cephalus sylvis, Cyllenia proles,
 Oræque fontanâ fervida spargit aquâ.

80 FLORILEGIUM POETICUM

Anxia, Procri, lates : solitas jacet ille per herbas ;
 Et, zephyri molles, aurâque, dixit, ades.
 Ut patuit miseræ jucundus nominis error ;
 Et mens, & rediit verus in ora color :
 Surgit ; & oppositas agitato corpore frondes
 Movit, in amplexus uxor itura viri.
 Ille feram sonuisse ratus, juveniliter arcus
 Corripit : in dextrâ tela fuere manu.
 Quid facis, infelix ? non est fera ; supprime tela :
 Me miserum ! jaculo fixa puella tuo est.
 Hei mihi ! conclamat, fixisti pectus amicum.
 Hic locus à Cephalo vulnera semper habet.
 Ante diem morior, sed nullâ pellice læsa ;
 Hoc faciet positæ te mihi, terra, levem.
 Nomine suspectas jam spiritus exit in auras :
 Labor, Iô ! carâ lumina conde manu.
 Dixit ; &, incauto paulatim pectore lapsus,
 Excipitur miseri spiritus ore viri.
 Ille sinu dominæ morientia corpora mœsto
 Sussinet ; & lacrymis vulnera sæva lavat.

Ov.

Psittacus.

Psittacus, Eois imitatrix ales ab Indis,
 Occidit. Exequias ite frequenter aves :
 Ite, piæ volucres ; & plangite pectora pennis ;
 Et rigido teneras ungue notate genas :
 Horrida pro mœltis lanietur pluma capillis ;
 Pro longâ resonent carmina vestra tubâ.
 Quid scelus Ismarii quereris, Philomela, tyranni ?
 Expleta est annis ista querela suis.
 Alitis in raræ miserum devertite funus.
 Magna, sed antiqui causa doloris Itys.
 Omnes, quæ liquido libratis in aëre cursus ;
 Tu tamen ante alias, turtur amice, dole :
 Plena fuit vobis omni concordia vitâ,
 Et stetit ad finem longa tenâxque fides.
 Quod fuit Argolico juvenis Phocæus Orestæ ;
 Hoc tibi, dum licuit, Psittace, turtur erat.

Quid

Quid tamen ista fides ? quid rari forma coloris ?
 Quid vox mutandis ingeniosa sonis ?
 Quid juvat, ut datus es, nostræ placuisse puellæ ?
 Infelix, avium gloria, nempe jaces.
 Tu poteras virides pennis hebetare smaragdos,
 Tincta gerens rubro Punica rostra croco.
 Non fuit in terris vocum simulacrior ales ;
 Reddebas blæso tam bene verba sono.
 Raptus es invidiâ : non tu fera bella movebas :
 Garrulus, & placidæ pacis amator eras.
 Ecce ! coturnices inter sua prælia vivunt ;
 Forsitan & fiunt inde frequenter anus.
 Plenus eras minimo ; nec præ sermonis amore
 In multos poterant, ora vacare cibos.
 Nux erat esca tibi, causæque papavera somni ;
 Pellebátque sitim simplicis humor aquæ.
 Vivit edax vultur, ducénsque per aëra gyros
 Miluus, & pluvix graculus auctor aquæ ;
 Vivit & armiferæ cornix invisâ Minervæ ;
 Illa quidem sæclis vix moritura novem.
 Occidit ille loquax, humanæ vocis imago,
 Pŕittacus, extremo munus ab orbe datum.
 Optima prima ferè manibus rapiuntur avaris ;
 Implentur numeris deteriora suis.
 Tristia Phyllacidæ Therſites funera vidit :
 Jámque cinis, vivis fratribus, Hector erat.
 Quid referam timidæ pro te pia vota puellæ ;
 Vota procelloso per mare rapta Noto ?
 Septima lux aderat, non exhibitura sequentem ;
 Et stabat vacuâ jam tibi Parca colo :
 Nec tamen ignavo stupuêrunt verba palato ;
 Clamavit moriens lingua, Corinna, vale.
 Colle sub Elysio nigrâ nemus ilice frondens,
 Udâque perpetuo gramine terra, viret.
 Si qua fides dubiis ; volucrum locus ille piarum
 Dicitur, obscenæ quo prohibentur aves.
 Illic innocui latè pascuntur olores ;
 Et vivax Phoenix, unica semper avis.

82 FLORILEGIUM POETICUM

Spectat & ipsa suas ales Junonia pennas ;
 Oscula dat cupido blanda columba mari.
 Psittacus has inter, nemorali sede receptus,
 Convertit volucres in sua verba pias.
 Ossa tegit tumulus : tumulus pro corpore parvus ;
 Quo lapis exiguus par sibi carmen habet.
 Colligor ex ipso dominæ placuisse sepulcro.
 Ora fuere mihi plus ave docta loqui.

Or.

Vertumnus.

Quid mirare meas tot in uno corpore formas ?
 Accipe Vertumni signa paterna Dei.
 Tuscus ego, Tuscis orior ; nec pœnitet inter
 Prælia Volsinos deseruisse focos.
 Nec me turba juvat, nec templo lætor eburno ;
 Romanum satis est posse videre forum.
 Hæc quondam Tiberinus iter faciebat ; & aiunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertumnus verso dicor ab amne Deus :
 Seu quia vertentis fructum percepimus anni,
 Vertumni rursus credidit esse iacrum.
 Prima mihi variat liventibus uva racemis,
 Et coma lætenti spicea fruge tumet :
 Hic dulces cerasos, hæc autumnalia pruna
 Cernis, & æstivâ mora rubere die :
 Infitor hæc solvit pomosâ vota coronâ ;
 Cum pyrus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet ; alius mihi nominis index :
 De se narranti tu modò crede Deo.
 Opportuna mea est cunctis natura figuris :
 In quamcunque voles, verte ; decorus ero.
 Indue me Cois : fiam non dura puella :
 Atque virum sumtâ quis neget esse togâ ?
 Da falcem, & torto frontem mihi comprime fœno ;
 Jurabis nostrâ gramina secta manu.
 Arma tuli quondam ; &, memini, laudabar in illis ;
 Corbis & imposito pondere messor eram :

Sobrius

Sobrius ad lites ; at, cùm est impôsta corona,
 Clamabis capiti vina subesse meo.
 Cinge caput mitrâ ; speciem furabor Iacchi :
 Furabor Phœbi, si modo plectra dabis.
 Cassibus impositis venor : sed arundine sumtâ
 Faunus plumoso sum Deus aucupio.
 Est etiam aurigæ species Vertumnus, & ejus
 Trajicit alterno qui leve pondus equo.
 Suppetat hoc ; pisces calamo prædabor : & ibo
 Mundus demissis institor in tunicis.
 Pastorem ad baculum possum curvare, vel idem
 Sirpiculis medio pulvere ferre rosam.
 Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima cura,
 Hortorum in manibus dona probata meis ?
 Cæruleus cucumis, tumidóque cucurbita ventre,
 Me notat, & junco brassica vincta levi :
 Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
 Impositus fronti langueat antè meæ.
 At mihi, quòd formas unus vertebar in omnes,
 Nomen ab eventu patria lingua dedit.
 At tu, Roma, meis tribuisti præmia Tuscis,
 (Unde hodie vicus nomina Tuscus habet)
 Tempore quo fociis venit Lucumonius armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tatî ;
 Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atque hostes turpi terga dedisse fugæ.
 Sed facias, Divûm sator, ut Romana per ævum
 Transeat ante meos turba togata pedes.
 Sex superant versus : te, qui ad vadimonia curris,
 Non moror ; hæc spatiis ultima creta meis.
 Stipes acernus eram, properanti falce dolatus,
 Ante Numam gratâ pauper in urbe Deus.
 At tibi, Mamuri, formæ cælator ahenæ,
 Tellus artifices nè terat Osca manus ;
 Qui me tam dociles potuisti fundere in usus :
 Unum opus est, operi non datur unus honos.

Propi

Historia Dædali et Icari.

Dædalus, ut clausit conceptum crimine matris
 Semibovémque virum, semivirúmque bovem ;
 Sit modus exilio, dixit, justissime Minos :
 Accipiat cineres terra paterna meos.
 Et, quoniam in patriâ, fatis agitatus iniquis,
 Vivere non potui, da mihi posse mori :
 Da reditum puero, senis est si gratia vilis ;
 Si non vis puero parcere, parce seni.
 Dixerat hæc, sed & hæc, & multo plura, licebat
 Dicere ; regressus non dabat ille viro.
 Quod simulac sensit, Nunc, ô nunc, Dædale, dixit,
 Materiam, quâ sis ingeniosus, habes.
 Possidet & terras, & possidet æquora Minos ;
 Nec tellus nostræ, nec patet unda, fugæ :
 Restat iter cœlo ; cœlo tentabimus ire :
 Da veniam cœpto, Jupiter alte, meo.
 Non ego fidereas affecto tangere sedes ;
 Quâ fugiam dominum nulla, nisi ista, via est.
 Per Styga detur iter ; Stygias tranabimus undas :
 Sint mihi naturæ jura novanda meæ.
 Ingenium mala sæpe movent. Quis crederet unquam
 Aërias hominem carpere posse vias ?
 Remigium volucres disponit in ordine pennas ;
 Et leve per lini vincula nectit opus ;
 Imâque pars ceris astringitur igne solutis ;
 Finitusque novæ jam labor artis erat.
 Tractabat cerâmque puer pennâsque renidens,
 Nescius hæc humeris arma parata suis.
 Cui pater, His, inquit, patria est adeunda carinis ;
 Hâc nobis Minos effugiendus ope.
 Aëra non potuit Minos ; alia omnia clausit :
 Quem licet, inventis aëra rumpe meis.
 Sed tibi nec virgo Tegeæa, comésque Boötæ
 Enfiger Orion aspiciendus erit.
 Me pennis sectare datis ; ego prævius ibo :
 Sit tua cura sequi ; me duce tutus eris.

Nam five ætherias vicino sole per auras
 Ibimus ; impatiens cera calor erit :
 Sive humiles propiore freto jactabimus alas ;
 Mobilis æquoreis penna madescet aquis.
 Inter utrumque vola ; ventos quoque, nate, timeto ;
 Quaque ferent auræ, vela secunda dato.
 Dum monet ; aptat opus puero, monstratque moveri ;
 Erudit infirmas ut sua mater aves.
 Indè sibi factas humeris accommodat alas ;
 Pérque novum timidè corpora librat iter.
 Jamque volaturus parvo dedit oscula nato ;
 Nec patriæ lacrymas continuère genæ.
 Monte minor collis, campis erat altior æquis :
 Hinc data sunt miseræ corpora bina fugæ.
 Et movet ipse suas, & nati respicit alas
 Dædalus ; & cursus sustinet usque suos.
 Jamque novum delectat iter ; positoque timore
 Icarus audaci fortiùs arte volat.
 Hos aliquis, tremulâ dum captat arundine pisces,
 Vidit ; & inceptum dextra reliquit opus.
 Jam Samos à lævâ fuerant Naxosque relictæ,
 Et Paros, & Clario Delos amata Deo.
 Dextra Lebynthos erant, sylvisque umbrosa Calymne,
 Cinctaque piscosis Astypalæa vadis ;
 Cùm puer incautis nimium temerarius armis
 Altius egit iter ; deseruitque ducem.
 Vincla labant ; & cera deo propiore liquescit ;
 Nec tenues ventos brachia mota tenent.
 Territus è summo despexit in æquora cælo :
 Nox oculis pavido venit oborta metu.
 Tabuerant ceræ ; nudos quatit ille lacertos ;
 Et trepidat ; nec, quo sustineatur, habet.
 Decidit ; atque cadens, pater, ô pater, auferor, inquit.
 Clauserunt virides ora loquentis aquæ.
 At pater infelix, nec jam pater, Icare, clamat,
 Icare, clamat, ubi es ? quove sub axe volas ?
 Icare, clamabat : pennas aspexit in undis :
 Offa tegit tellus ; æquora nomen habent.

Ov.
Flora

Flora.

Mater ades florum, ludis celebranda jocosis,

Inque tuas partes nunc precor alma veni.

Ipsa doce quæ sis, hominum sententia fallax:

Optima tu proprii nominis autor eris.

Sic ego, sic nostris respondit Diva rogatis:

Dum loquitur vernas efflat ab ore rosas.

Chloris eram, quæ Flora vocor: corrupta Latino

Nominis est nostri litera Græca sono.

Vere fruor semper: veri nitidissimus annus:

Arbor habet frondes, pabula semper humus.

Est mihi fecundus dotalibus hortus in agris:

Aura fovet; liquidæ fonte rigatur aquæ.

Hunc meus implevit generoso flore maritus:

Atque ait, Arbitrium tu, Dea, floris habe.

Sæpè ego digestos volui numerare colores;

Nec potui: numero copia major erat.

Roscida cum primum foliis excussa pruina est,

Et variæ radiis intepuere comæ;

Conveniunt pictis incinctæ vestibus Horæ,

Inque leves calathos munera nostra legunt.

Protinus arripiunt Charites, nectuntque coronas,

Sertaque cœlestes implicitura comas.

Forsthan in teneris tantum mea regna coronis

Esse putes: tangit numen & arva meum.

Si bene floruerint fegetes; erit area dives;

Si bene floruerit vinea; Bacchus erit:

Si bene floruerint oleæ, nitidissimus annus:

Pomæque proventum temporis hujus habent.

Flore semel læso pereunt viciæque fabæque;

Et pereunt lentes, advena Nile, tuæ:

Vina quoque in magnis operosè condita cellis

Florent; & nebulæ dolia summa tegunt.

Mella meum munus: volucres ego mella daturas

Ad violam, & cythisos, & thyma cana voco.

Nos quoque idem facimus; tunc cum juvenilibus annis

Luxuriant animi, corporaque ipsa vigent.

Nos quoque tangit honos ; festis gaudemus, & aris :

Turbâque cœlestes ambitiosa lumus.

Sæpè deos aliquis peccando fecit iniquos ;

Et pro delictis hostia blanda fuit.

Sæpè Jovem vidi, cùm jam sua mittere vellet

Fulmina, thure dato sustinuisse manum.

At si negligimur, magnis injuria pœnis

Solvitur ; & justum præterit ira modum.

Respice Thestiaden ; flammis absentibus arsit :

Causa est ; quòd Phœbes ara sine igne fuit.

Respice Tantaliden ; eadem Dea vela tenebat :

Virgo est ; & spreto bis tamen ulta focos.

Hippolyte infelix, velles coluisse Dionen,

Cùm consternatis diriperêris equis.

Longa referre mora est collecta oblivia damnis :

Me quoque Romani præteriêre patres.

Quid facerem ? per quod fierem manifesta doloris ?

Exigerem nostræ qualia damna notæ ?

Excidit officium tristi mihi : nulla tuebar

Rura ; nec in pretio fertilis hortus erat :

Lilia deciderant ; violas arere videres,

Filâque punicei languida facta croci.

Sæpè mihi Zephyrus, Dotes corrumpere noli

Ipsa tuas, dixit : dos mihi vilis erat.

Florebant oleæ ; venti nocuêre protervi ;

Florebant segetes ; grandine læsa seges :

In spe vitis erat ; cœlum nigrescit ab Austris,

Et subitâ frondes decutiuntur aquâ.

Nec volui fieri, nec sum crudelis in irâ ;

Cura repellendi sed mihi nulla fuit.

Convenêre patres : & si bene floreat annus ;

Numinibus nostris annua festa vovent.

Annuimus voto. Consul cum Consule ludos

Posthumio Lænas persoluêre mihi.

Est breve præterea, de quo mihi quærere restat,

Si liceat, dixi : dixit & illa, licet.

Cur tibi pro Lybicis clauduntur rete lænis

Imbelles capræ, sollicitúsque lepus ?

Non

88 FLORILEGIUM POETICUM

Non sibi, respondit, sylvas cecidisse ; sed hortos,
Arvâque pugnaci non adeunda feræ.

Omnia finierat : tenues secessit in auras :

Mansit odor ; posses scire fuisse Deam.

Floreat ut toto carmen Nasonis in ævo,

Sparge, precor, donis pectore nostra tuis.

Ov.

—Incommoda ab exilii loco recenset Naso—

Siquis adhuc istic meminit Nasonis adepti,

Et superest sinè me nomen in Urbe meum ;

Suppositum stellis nunquam tangentibus æquor

Me sciat in mediâ vivere barbarie.

Sauromatæ cingunt, fera gens, Bessique, Getæ'que :

Quàm non ingenio nomina digna meo !

Dum tamen aura tepet, medio defendimur Istro :

Ille suis liquidus bella repellit aquis.

At cùm tristis hyems squalentia protulit ora,

Terrâque marmoreo candida facta gelu est :

Nix jacet ; & jactam nec Sol pluvix' ve resolvunt ;

Indurat Boreas, perpetuamque facit.

Ergò, ubi deliquit nondum prior, altera venit ;

Et solet in multis bima manere locis.

Tantâque commoti vis est Aquilonis, ut altas

Æquet humo turres, tectâque rapta ferat.

Pellibus, & sutis arcent malè frigora braccis ;

Orâque de toto corpore sola patent :

Sæpè sonant moti glacie pendente capilli,

Et nitet inducto candida barba gelu :

Udâque consistunt formam servantia testæ

Vina ; nec hausta meri, sed data frustra bibunt.

Quid loquar, ut vincti concrecant frigore rivi,

Déque lacu fragiles effodiantur aquæ ?

Ipse papifero qui non angustior amne

Miscetur vasto multa per ora freto,

Cæruleos ventis latices durantibus Ister

Congelat, & tectis in mare serpit aquis :

Quâque

Quaque rates ierant, pedibus nunc itur ; & undas
 Frigore concretas ungula pulsat equi :
 Perque novos pontes, subter labentibus undis,
 Ducunt Sarmatici barbara plaustra boves.
 Vix equidem credar : sed cum sint præmia falsi
 Nulla, ratam testis debet habere fidem.
 Vidimus ingentem glacie consistere pontum,
 Lubricaque immotas testa premebat aquas :
 Nec vidisse sat est ; durum calcavimus æquor ;
 Undaque non udo sub pede summa fuit.
 Si tibi tale fretum quondam, Leandre, fuisset ;
 Non foret angustæ mors tua crimen aquæ.
 Tum neque se pandi possunt delphines in auras
 Tollere ; conantes dura coercet hyems :
 Et quamvis Boreas jactatis insonet alis,
 Fluctus in obfesso gurgite nullus erit :
 Inclusæque gelu stabunt, ut marmore, puppes ;
 Nec poterit rigidas findere remus aquas.
 Vidimus in glacie pisces hæere ligatos ;
 Et pars ex illis tum quoque viva fuit.
 Sive igitur nimii Boreæ vis sæva marinas,
 Sive redundatas flumine cogit aquas ;
 Protinus, æquato siccis Aquilonibus Istro,
 Invehitur celeri barbarus hostis equo :
 Hostis equo pollens, longèque volante sagittâ,
 Vicinam latè depopulatur humum.
 Diffugiunt alii ; nullisque tuentibus agros,
 Incustoditæ diripiuntur opes ;
 Ruris opes parvæ pecus, & stridentia plaustra ;
 Et quas divitias incola pauper habet.
 Pars agitur vinctis post tergum capta lacertis,
 Respiciens frustra rura Larémque suum :
 Pars cadit hamatis miserè confixa sagittis ;
 Nam volucris ferro tinctile virus inest :
 Quæ nequeunt secum ferre, aut abducere, perdunt ;
 Et cremat infontes hostica flamma casas.
 Tum quoque, cum pax est, trepidant formidine belli ;
 Nec quisquam presso vomere sulcat humum :

Aut

Aut videt, aut metuit locus hic, quem non videt.

Cessat iners rigido terra relicta situ. [hostem :

Non hîc pampineâ dulcis latet uva sub umbrâ ;

Nec cumulant altos fervida musta lacus :

Poma negat regio : nec haberet Acontius, in quo

Scriberet hîc dominæ verba legenda suæ.

Aspicere est nudos sinè fronde, sinè arbore, campos :

Heu ! loca felici non adeunda viro !

Ergo tam latè pateat cùm maximus orbis,

Hæc est in pœnam terra repertâ meam ?

Ov.

Remedia Amoris.

Ad mea, decepti juvenes, præcepta venite ;

Quos suus ex omni parte fefellit amor.

Discite sanari, per quem didicistis amare ;

Una manus vobis vulnus opémque feret.

Terra salutares herbas, eadémque nocentes

Nutrit ; & urticæ proxima sæpe rosa est.

Vulnus in Herculeo quæ quondam fecerat hoste,

Vulneris auxilium Pelias hasta tulit.

Naso legendus erat tunc, cùm didicistis amare ;

Idem nunc vobis Naso legendus erit.

Opprime, dum nova sunt, subiti mala semina morbi ;

Et tuus, incipiens ire, resistat equus.

Nam mora dat vires : teneras mora percoquit uvas ;

Et validas segetes, quæ fuit herba, facit.

Quæ præbet latas arbor spatiantibus umbras,

Quo posita est primùm tempore, virga fuit :

Tum potuit manibus summâ tellure revelli ;

Nunc stat in immensum viribus aucta suis.

Quale sit id, quod amas, celeri circumspice mente ;

Et tua læsuro subtrahe colla jugo :

Principiis obsta : serò medicina paratur,

Cùm mala per longas convaluère moras :

Sed propera ; nec te venturas differ in horas :

Qui non est hodie, cras minùs aptus erit.

Otia si tollas, periêre Cupidinis arcus ;

Contemptæque jacent, & sinè luce, faces.

Quàm

Quàm Platanus vino gaudet, quàm populus undâ,
 Et quàm limosâ canna palustris humo ;
 Tam Venus otia amat : qui finem quæris amori,
 (Cedit amor rebus) res age : tutus eris.
 Languor, & immodici sub nullo vindice somni,
 Aleaque & multo tempora quassa mero,
 Eripiunt omnes animo finè vulnere nervos.
 Adfluit incautis insidiosus amor.
 Desidiam puer ille sequi solet ; odit agentes :
 Da vacuæ menti, quò teneatur, opus.
 Sunt fora, sunt leges ; sunt, quos tuearis, amici ;
 Vade per urbanæ splendida castra togæ :
 Vel tu sanguinei juvenilia munera Martis
 Suscipe ; deliciæ jam tibi terga dabunt.
 Rura quoque oblectant animos, studiûmque colendi :
 Quælibet huic curæ cedere cura potest.
 Colla jube domitos oneri supponere tauros ;
 Sauciet ut duram vomer aduncus humum :
 Obrue versatâ Cerealia semina terrâ,
 Quæ tibi cum multo scœnore reddat ager :
 Aspice curvatos pomorum pondere ramos ;
 Ut sua, quod peperit, vix ferat arbor onus :
 Aspice jucundo labentes murmure rivos ;
 Aspice tondentes fertile gramen oves :
 Ecce ! petunt rupes præruptæque saxa capellæ ;
 Jam referent hædis ubera plena suis :
 Pastor inæquali modulatur arundine carmen ;
 Nec desunt comites sedula turba canes :
 Parte sonant aliâ sylvæ mugitibus altæ ;
 Et queritur vitulum mater abesse suum.
 Quid, cum suppositos fugiunt examina fumos,
 Ut relevent dempti vimina curva favi ?
 Poma dat Autumnus : formosa est messibus æstas :
 Ver præbet flores : igne levatur hyems.
 Temporibus certis maturas colligit uvas
 Rusticus ; & nudo sub pede musta fluunt :
 Temporibus certis defectas alligat herbas ;
 Et tonsam raro pectine verrit humum.

Ipse potes riguis plantam deponere in hortis :
 Ipse potes rivos ducere lenis aquæ.
 Venerit insitio ; fac, ramum ramus adoptet ;
 Stétque peregrinis arbor operta comis.
 Cùm semel hæc animum cœpit mulcere voluptas,
 Debilibus pennis irritus exit amor.
 Vel tu venandi studium cole : sæpè recessit
 Turpiter à Phœbi victa sorore Venus.
 Nunc leporem pronum catulo sectare sagaci ;
 Nunc tua frondosis retia tende jugis ;
 Aut pavidos terre variâ formidine cervos ;
 Aut cadat adversâ cuspide fossus aper.
 Lenius est studium, studium tamen, alite captâ,
 Aut lino, aut calamis præmia parva sequi :
 Vel, quæ piscis edax avido malè devoret ore,
 Abdere supremis æra recurva cibis.
 Aut his, aut aliis, donec dediscis amare,
 Ipse tibi furtim decipiendus eris.
 Tu tantum I, quamvis firmis retinebere vinclis,
 I procul, & longas carpere perge vias.
 Flebis, ut occurreret desertæ nomen amicæ :
 Stabit & in mediâ pes tibi sæpè viâ.
 Sed quanto minùs ire voles, magis ire memento.
 Perfer ; & invitos currere coge pedes.
 Nec pluvias opta ; nec te peregrina morentur
 Sabbata ; nec damnis Allia nota suis.
 Nec quot transieris, sed quot tibi, quære, supersint
 Millia : nec maneat ut prope, finge moras.
 Tempora nec numera ; nec crebro respice Romam ;
 Sed fuge : tutus adhuc Parthus ab hoste fugâ est.
 Dura aliquis præcepta vocet mea : dura fatemur
 Esse ; sed, ut valeas, multa dolenda feres.
 Sæpè bibi succos, quamvis invitus, amarus
 Æger ; & oranti mensa negata mihi.
 Ut corpus redimas, ferrum patiêris, & ignes ;
 Arida nec sitiens ora lavabis aquâ.
 Ut valeas animo, quicquam tolerare negabis ?
 At pretium pars hæc corpore majus habet.

Ov.
 Epist.

Si vacat
 O ! si
 Dum tibi
 Seu v
 Nox era
 Menf
 Publica
 Fusâq
 Cùm su
 Et ge
 Territus
 Pulsus
 Stabat A
 Fulcr
 Nec tor
 Nec b
 Horrida
 Et vis
 Qualis i
 Tract
 Hunc, f
 Talib
 O puer,
 Quem
 Huc qu
 Et coi
 Quæ tib
 Quæ s
 Tu mihi
 Appos
 Nec me
 Dicer
 Forsitan
 Ingen
 Namque
 In nul

Epist. Fabio Maximo.

Si vacat exiguum profugo dare tempus amico,
 O! fidus Fabiæ, Maxime, gentis, ades;
 Dum tibi, quæ vidi, referam; seu corporis umbra,
 Seu veri species, seu fuit ille sopor.
 Nox erat: & bifores intrabat Luna fenestras,
 Mense ferè medio quanta nitere solet:
 Publica me requies curarum somnus habebat,
 Fusæque erant toto languida membra toro;
 Cum subito pennis agitatus inhorruit aër;
 Et gemuit parvo mota fenestra sono:
 Territus in cubitum relevo mea membra sinistrum;
 Pulsus & è trepido pectore somnus abijt.
 Stabat Amor vultu, non quo priùs esse solebat,
 Fulcra tenens lævâ tristis acerna manu;
 Nec torquem collo, nec habens crinale capillis;
 Nec bene dispositas comtus, ut ante, comas:
 Horrida pendebant molles super ora capilli;
 Et visa est oculis humida penna meis.
 Qualis in aëriæ tergo solet esse columbæ,
 Tractantùm multæ quam tetigère manûs.
 Hunc, simul agnovi, (neque enim mihi notior alter)
 Talibus affata est libera lingua sonis:
 O puer, exilij decepto causa magistro,
 Quem fuit-utilius non docuisse mihi;
 Huc quoque venisti, pax est ubi tempore nullo,
 Et coit adstrictis barbarus Ister aquis?
 Quæ tibi causa viæ, nisi uti mala nostra videres?
 Quæ sunt, si nescis, invidiosa tibi.
 Tu mihi dictasti juvenilia carmina primus:
 Apposui senis te duce quinque pedes.
 Nec me Mæonio consurgere carmine, nec me
 Dicere magnorum passus es acta ducum.
 Forsitan exiguas, aliquas tamen, arcus & ignis
 Ingenii vires comminuere mei:
 Namque ego dum canto tua regna, tuæque parentis,
 In nullum mea mens grande vacavit opus.

94 FLORILEGIUM POETICUM

Nec satis id fuerat ; stultus quoque carmina feci,
 Artibus ut posses non rudis esse meis :
 Pro quibus exilium misero mihi reddita merces ;
 Id quoque in extremis, & finè pace, locis.
 At non Chionides Eumolpus in Orphea talis ;
 In Phryga nec Satyrum talis Olympus erat :
 Præmia nec Chiron ab Achilli talia cepit,
 Pythagoræque ferunt non nocuisse Numam.
 Nomina neu referam, longum collecta per ævum,
 Discipulo perii solus ab ipse meo.
 Dum damus arma tibi, dum te, lascive, docemus ;
 Hæc te discipulo dona magister habet.
 At tu sic habeas ferientes cuncta sagittas ;
 Sic nunquam rapido lampades igne vacent ;
 Sic regat imperium, terrâsque coercet omnes
 Cæsar, ab Æneâ qui tibi fratre nepos ;
 Effice, sit nobis non implacabilis ira ;
 Méque loco plecti commodiore velit.
 Hæc ego visus eram puero dixisse volucris.
 Hos visus nobis ille dedisse sonos.
 Per mea tela faces, & per mea tela sagittas,
 Per matrem juro, Cæsareûmque caput ;
 Nil, nisi concessum, nos te didicisse magistro ;
 Artibus & nullum crimen inesse tuis.
 Utque hoc, sic utinam defendere cætera posses !
 Scis aliud, quod te læserit, esse magis :
 Quicquid id est (neque enim debet dolor ille referri)
 Non potes à culpâ dicere abesse tuâ :
 Tu licet erroris sub imagine crimen obumbres ;
 Non gravior merito vindicis ira fuit.
 Ut tamen aspicerem, consolarerque jacentem,
 Lapsa per immensas est mihi penna vias.
 Hæc loca tum primùm vidi, cùm, matre rogante,
 Phasias est telis fixa puella meis.
 Quæ nunc cur iterum post sæcula longa revisam,
 Tu facis, ô castris miles amice meis.
 Pone metus igitur ; mitescet Cæsaris ira ;
 Et veniet votis mollior hora tuis :

Néve m
 Cund
 Dum d
 Dum
 Dum ti
 Omn
 Dum fa
 Spera
 Dixit ;
 Cæpé
 Si dubit
 Mem
 Sed neq
 Nec,
 Conveni
 Pectur
 Livor, i
 U'tqu
 Mens tu
 Grand
 Ergo ali
 Tinct
 At tua s
 In qu
 Mittit, &
 Æmor
 Aulide t
 Ah !
 Tum fre
 Illud e
 Oscula pl
 Et sunt
 Raptus es
 Quem
 Ventus er
 Solvor

Néve moram timeas ; tempus, quod quærimus, instat :

Cunctâque lætitiæ plena triumphus habet.

Dum domus, & nati, dum mater Livia gaudet ;

Dum gaudes patriæ magne Ducisque Pater ;

Dum tibi gratatur populus, totâ nque per urbem

Omnis odoratis ignibus ara calet ;

Dum faciles aditus præbet venerabile templum ;

Sperandum nostras posse valere preces.

Dixit ; & aut ille est tenues dilapsus in auras,

Cœpêrunt sensus aut vigilare mei.

Si dubitem, quin his faveas, ô Maxime, dictis,

Memnonio cygnos esse colore putem.

Sed neque mutatur nigrâ pice lacteus humor ;

Nec, quod erat candens, fit terebinthus, ebur.

Convensiens animo genus est tibi ; nobile namque

Pectus & Herculeæ simplicitatis, habes.

Livor, iners vitium, mores non exit in istos ;

U'tque latens imâ vipera serpit humo.

Mens tua sublimis supra genus eminet ipsum ;

Grandius ingenio nec tibi nomen inest.

Ergo alii noceant miseris, opténtque timeri ;

Tinctâque mordaci spicula felle gerant :

At tua supplicibus domus est assueta juvandis ;

In quorum numero me, precor, esse velis.

Ov.

Laodemia Protefilao.

Mittit, & optat amans, quò mittitur, ire, salutem,

Æmonis Æmonio Laödamia viro.

Aulide te fama est, vento retinente, morari :

Ah ! me cùm fugeres, hic ubi ventus erat ?

Tum freta debuerant vestris obfistere remis :

Illud erat sævis utile tempus aquis.

Oscula plura viro, mandatâque plura dedissem ;

Et sunt quæ volui dicere plura tibi.

Raptus es hinc præceps ; &, qui tua vela vocaret,

Quem cuperent nautæ, non ego, ventus erat :

Ventus erat nautis aptus, non aptus amanti :

Solvor ab amplexu, Protefilæ, tuo ;

Linguâque

96 FLORILEGIUM POETICUM

Linguaque mandantis verba imperfecta relinquit;
 Vix illud potui dicere triste, **vale**.
 Incubuit Boreas, abreptaque vela tetendit :
 Jamque meus longè Protesilaüs erat.
 Dum potui spectare virum, spectare juvabat ;
 Sumque tuos oculos usque secuta meis.
 Ut te non poteram, poteram tua vela videre ;
 Vela diu vultus detinuere meos :
 At postquam nec te, nec vela fugacia vidi ;
 Et quod spectarem, nil nisi pontus, erat ;
 Lux quoque tecum abiit ; tenebris exanguis abortis
 Succiduo dicor procubuisse genu.
 Vix socer Iphiclus, vix **me** grandævus Acastus,
 Vix mater gelidâ mœsta refecit aquâ.
 Officium fecere pium, sed inutile nobis ;
 Indignor miseræ non licuisse mori.
 Ut rediit animus, pariter rediære dolores ;
 Pectora legitimus casta momordit amor,
 Nec mihi pectendos cura est præbere capillos ;
 Nec libet auratâ corpora veste tegi.
 Ut quas pampineâ tetigisse Bicorniger hastâ
 Creditur ; huc illuc, quò furor egit, eo.
 Conveniunt matres Phyllæides ; & mihi clamant,
 Indue regales, Laodamia, sinus.
 Scilicet ipsa geram saturatas murice vestes ?
 Bella sub Iliacis mœnibus ille gerat ?
 Ipsa comas pectar ? galeâ caput ille prematur ?
 Ipsa novas vestes ? dura vir arma ferat ?
 Quâ possum, squalore tuos imitata labores
 Dicar ; & hæc belli tempora tristis agam.
 Dispari Priamide, damno formose tuorum,
 Tam sis hostis iners, quàm malus hospes eras.
 Aut te Tænariæ faciem culpasse maritæ,
 Aut illi vellem displicuisse tuam.
 Tu, qui pro raptâ nimiùm, Menelaë, laboras,
 Hei mihi ! quàm multis flebilis ultor eris !
 Dî, precor, à nobis omen removete finistrum ;
 Et sua det reduci vir meus arma Jovi.

Sed timeo ; quotiēſque ſubit miſerabile bellum,
 More nivis lacrymæ ſole madentis eunt.
 Ilion, & Tenedos, Simöiſque, & Xanthus, & Ide,
 Nomina ſunt ipſo penè timenda ſono.
 Hæſtora, nescio quem, timeo. Paris Hæſtora dixit
 Ferrea ſanguineâ bella movêre manu :
 Hæſtora quiſquis iſt, ſi ſum tibi cara, caveto :
 Signatum memori pectore nomen habe.
 Hunc ubi vitâris, alios vitare memento ;
 Et multos illic Hæſtoras eſſe puta :
 Et facito dicas, quoties pugnare parabis,
 Parcere me juſſit Laödamiâ ſibi.
 Nunc fateor ; volui revocare ; animûſque ferebat :
 Subſtitit auſpicii lingua timore mali.
 Cùm foribus velles ad Trojam exire paternis,
 Pes tuus offenſo limine ſigna dedit :
 Ut vidi, ingemui ; tacitôque in pectore dixi :
 Signa reverſuri ſint precor iſta viri.
 Hæc tibi nunc refero, nè ſis animoſus in armis :
 Fac meus in ventos hic timor omnis eat.
 Iors quoque nescio quem fato designat iniquo,
 Qui, primus Danaûm, Tröada tangat humum.
 Infelix, quæ prima virum lugebit ademtum !
 Dî faciant, nè tu ſtrenuus eſſe velis !
 Inter mille rates tua ſit milleſima puppis,
 Jámque fatigatas ultima verſet aquas.
 Hoc quoque, præmoneo : de nave noviffimus exi :
 Non eſt, quò properes, terra paterna tibi.
 Hoc quoque quod venti prohibent exire carinas,
 Me movet : invitis ire paratis aquis.
 Quis velit in patriam vento prohibente reverti ?
 A patriâ pelago vela vetante datis.
 Ne ſe ſuam non præbet iter Neptunus ad urbem :
 Quò ruitis ? veſtras quiſque redite domos.
 Quò ruitis, Danai ? ventos audite vetantes :
 Non ſubiti caſus, numinis iſta mora eſt.
 Quid petitur tanto, niſi turpis adultera, bello ?
 Dum licet, Inachix vertite vela rates.

74 FLORILEGIUM POETICUM

Sed quid ego revoco hæc ? omen revocantis abesto,
 Blandâque compositas aura secundet aquas.
 Ultima mandato claudetur epistola parvo,
 Si tibi cura mei, sit tibi cura tui.

Ov.

Hypsipyle Jasoni.

Littora Thessaliæ reduci tetigisse carinâ
 Diceris, auratæ vellere dives ovis :
 Gratulor incolumi, quantum finis ; hoc tamen ipsa
 Debueram scripto certior esse tuo :
 Nam, nè pacta tibi præter mea regna redires,
 Cum cuperes ; ventos non habuisse potes.
 Quamlibet adverso signetur epistola vento ;
 Hypsipyle missâ digna salute fui.
 Cur mihi fama prior ; quàm nuncia littera, venit,
 'Isse sacros Marti sub juga panda boves ?
 Seminibus jactis segetes adolêsse virorum,
 Inque necem dextrâ non eguisse tuâ ?
 Pervigilem spoliū pecudis servâsse draconem,
 Rapta tamen forti vellera fulva manu ?
 O, ego si possem timidè credentibus, Ista
 Ipse mihi scripsit, dicere, quanta forem !
 Nuper ab Hæmoniiis hospes mihi Thessalus oris
 Venerat ; & tactum vix bene limen erat :
 Æsonides, dixi, quid agit meus ? Ille pudore
 Hæsit in oppositâ lumina fixus humo.
 Protinus exilui ; tunicisque à pectore ruptis,
 Vivit ? an exclamo, me quoque fata trahunt ?
 Vivit, ait : timidumque mihi jurare coëgi.
 Vix mihi, teste Deo, credita vita tua est.
 Ut rediit animus, tua facta requirere cœpi ;
 Narrat ahenipedes Martis arâsse boves :
 Vipereos dentes in humum pro semine jactos ;
 Et subito natos arma tulisse viros :
 Terrigenas populos, civili Marte peremptos,
 Implêsse ætatis fata diurna suæ.
 Devicto serpente, iterum, si vivat Iason,
 Quærimus : alternant spēsque timorque fidem.

Singula

Singula
 Deteg
 Heu ! u
 Fâx
 Quid m
 Quid
 Non era
 Nec s
 Certa. fu
 Hospi
 Lemniad
 Milite
 Urbe vir
 Hic til
 Tertia m
 Implê
 Abitrah
 Vir tu
 Hælenus
 Cætera
 Ultimus è
 Illa vol
 Cæcula pr
 Terra t
 In latus o
 Huc fer
 Per lacrym
 Longiùs
 Adde prec
 Nunc qu
 Vota ego p
 Cor dolo
 Dona seran
 Hostia p
 Non equide
 Nè pater
 Argolidas ti
 Non exp

Singula dum narrat; studio cursûque loquendi,
 Detegit ingenio vulnera facta tuo.
 Heu! ubi pacta fides? ubi connubialia jura?
 Faxque sub arsfuros dignior ire rogos?
 Quid mihi cum Miny'is? quid cum Tritonide pinu?
 Quid tibi cum patriâ, navita Tiphys, mea?
 Non erat hic aries villo spectabilis aureo;
 Nec senis Ætæ regia Lemnos erat.
 Certa fui primò (sed me mala fata trahebant)
 Hospita scemineâ pellere castra manu.
 Lemniadesque viros, nimium quoque, vincere nôrunt.
 Milite tam forti vita tuenda fuit.
 Urbe virum vidi, tectoque animoque recepi:
 Hic tibi bisque æstas, bisque cucurrit hyems.
 Tertia messis erat; cum tu, dare vela coactus,
 Implèsti lacrymis talia verba tuis:
 Abstrahor, Hypsipyle: sed (dent modò fata recursus)
 Vir tuus hinc abeo; vir tibi semper ero.
 Hactenus; &, lacrymis in falsa cadentibus ora,
 Cætera te memini non potuisse loqui.
 Ultimè è fociis sacram conscendis in Argò:
 Illa volat: ventus concava vela tenet.
 Cæcula propulsæ subducitur unda carinæ:
 Terra tibi, nobis aspiciuntur aquæ.
 In latus omne patens turris circumspicit undas:
 Huc feror; & lacrymis ósque sinúsque madent:
 Per lacrymas specto; cupidæque faventia menti
 Longiùs assueto lumina nostra vident.
 Adde preces castas, immistæque vota timori,
 Nunc quoque te salvo persolvenda mihi.
 Vota ego persolvam? votis Mædea fruetur?
 Cor dolet; atque irâ mistus abundat amor.
 Dona feram templis, vivum quòd Iäsona perdo?
 Hostia pro damnis concidat iccta meis?
 Non equidem secura fui; semperque verebar,
 Nè pater Argolicâ sumeret urbe nyrum:
 Argolidas timui: nocuit mihi barbara pellex:
 Non expectatâ vulnus ab hoste tuli:

76 FLORILEGIUM POETICUM

Nec facie meritîsve placet ; sed carmine movit ;
 Dirâque cantatâ pabula falce metit.
 Illa reluctantem curru deducere Lunam
 Nititur, & tenebris abdere Solis equos :
 Illa refrænât aquas, obliquâque flumina sistit :
 Illa loco sylvas, vivâque saxa movet :
 Per tumulos errat, passis discincta capillis,
 Certâque de tepidis colligit ossa rogis :
 Devovet absentes ; simulacrâque cerea figit,
 Et miserum tenues in jecur urget acus.
 Et quæ nescierim meliùs : malè quæritur herbis,
 Moribus & formâ conciliandus, amor.
 Scilicet ut tauros, ita te juga ferre coëgit ;
 Quâque feros angues, te quoque mulcet ope.
 Adde, quòd abscribi factis procerùmque tuisque
 Se favet ; & titulo conjugis uxor obest.
 Atque aliquis Peliaë de partibus acta venenis
 Imputat, & populum, qui sibi credat, habet—
 Non hæc Æsonides, sed Phasias Æétine
 Aurea Phryxêæ terga revellit ovis.
 Non probat Alcimede mater tua ; consule matrem :
 Non pater, à gelido cui venit axe nurus.
 Illa sibi Tanai, Scythiæque paludibus udæ
 Quærat, & à Patriâ Phasidos usque, virum.
 Mobilis Æsonide, vernâque incertior aurâ,
 Cur tua pollicito pondere verba carent ?
 Vir meus hinc ieras, vir non meus indè redisti ;
 Sim reducis conjux, sicut euntis eram.
 Si te nobilitas, generosâque nomina tangunt ;
 En ! ego Minoö nata Thoante feror.
 Bacchus avus, Bacchi conjux redimita coronâ,
 Præradiat stellis signa minora suis.
 Dos tibi Lemnos erit, terra ingeniosa colenti :
 Me quoque res tales inter habere potes.
 Felix in numero quoque sum ; prolémque gemellam
 Pignora Lucinâ bina favente dedi.
 Si quæris, cui sint similes ; cognosceris illis.
 Fallere non nôrunt : cætera patris habent.

Legatos

Legatos
 Sed to
 Medean
 Mede
 Sparger
 Corpo
 Hanc ta
 Dicer
 Prodidit
 Deser
 Quid res
 Crimi
 Lemniac
 Quam
 Dic age,
 Intrâs
 Obviâque
 (Hisc
 Quò vult
 Perfidi
 Ipse quid
 Non q
 Pellicis ip
 Quòsq
 Medea M
 Justus a
 Quod ger
 Mœrea
 Utque eg
 Da tot
 Nec malè
 Exulet
 Quàm fra
 Filia ;
 Cùm mar
 Erret in
 Hæc ego
 Vivite

Legatos quos penè dedi pro matre ferendos :
 Sed tenuit cœptas fœva noverca vias.
 Medeam timui : plus est Medea novercâ.
 Medæ faciunt ad scelus omne manus.
 Spargere quæ fratris potuit laniata per agros
 Corpora, pignoribus parceret illa meis ?
 Hanc tamen, ô demens Colchisq̃ue ablata venenis,
 Diceris Hyplipyles præposuisse toro.
 Prodidit illa patrem : rapui de cæde Thoanta.
 Deseruit Colchos : me mea Lemnos habet.
 Quid refert, scelerata piam si vincit, & ipso
 Crimine dotata est, demeruitque virum ?
 Lemniadum facinus culpo, non miror, Iason
 Quamlibet iratis ipse dat arma dolor.
 Dic age, si ventis (ut oportuit) actus iniquis
 Intrâsses portus, tûque comésque, meos ;
 Obviâque exîssem fœtu comitata gemello ;
 (Hiscere nempe tibi terra roganda foret)
 Quò vultu natos, quò me, scelerate, videres ?
 Perfidiaæ pretio, quâ nece dignus eras ?
 Ipse quidem per me tutus sospesque fuisses ;
 Non quia tu dignus, sed quia mitis ego.
 Pellicis ipsa meos implêsssem sanguine vultus,
 Quosque veneficiis abstulit illa suis.
 Medæ Medêa forem, quòd si quid ab alto
 Justus adest votis, Jupiter, ipse meis ;
 Quod gemit Hypsipyle, lecti quoque subnuba nostri
 Mœreat, & leges fanciat ipsa suas :
 Utque ego destituor conjux, matérque duorum ;
 Da totidem natis orba sit, atque viro :
 Nec malè parta diu teneat ; pejúsque relinquat :
 Exulet ; & toto quærat in orbe fugam.
 Quàm fratri germana fuit, miseróque parenti
 Filia ; tam natis, tam sit acerba viro.
 Cum mare, cum terras consumserit ; aëra tentet :
 Erret inops, exspes, cæde cruenta suâ.
 Hæc ego conjugio fraudata Thoantias oro :
 Vivite devoto nuptaque virque toro.

Penelope Ulyssi.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse :
 Nil mihi rescribas attamen : ipse veni.
 Troja jacet certè, Danaïs invisa puellis :
 Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.
 O utinam tunc, cùm Lacedæmona classe petebat,
 Obrutus infanis esset adulter aquis !
 Non ego deserto jacuissem frigida lecto ;
 Nec quererer tardos ire relicta dies :
 Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem,
 Lassaret viduas pendula tela manus.
 Quando ego non timui graviora pericula veris ?
 Res est solliciti plena timoris amor.
 In te fingebam violentos Troas ituros ;
 Nomine in Hectoreo pallida semper eram :
 Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum ;
 Antilochus nostri causa doloris erat :
 Sive Meneitiadem falsis cecidisse sub armis ;
 Flebam successu posse carere dolos :
 Sanguine Tlepolemus Lyciam tepefecerat hastam ;
 Tlepolemi leto cura novata mea est :
 Denique quisquis erat castris jugulatus Achivis,
 Frigidius glacie pectus amantis erat.
 Sed bene consuluit casto Deus æquus amor :
 Versa est in cinerem sospite Troja viro.
 Argolici rediêre duces ; altaria fumant ;
 Ponitur ad patrios barbara præda Deos :
 Grata ferunt Nymphæ pro salvis dona maritis ;
 Illi victa suis Troïa fata canunt :
 Mirantur justique senes, trepidæque puellæ ;
 Narrantis conjux pendet ab ore viri :
 Atque aliquis positâ monstrat fera prælia mensâ ;
 Pingit et exiguo Pergama tota mero :
 Hæc ibat Simois ; hæc est Sigëia tellus ;
 Hæc steterat Priami regia celsa senis ;
 Illic Æacides, illic tendebat Ulysses ;
 Hæc lacer admissos terruit Hector equos.

Omnia

Omnia n
 Rettul
 Rettulit
 Utque
 Ausus es,
 Thrac
 Totque f
 At ber
 Usque m
 Dictus
 Sed mihi
 Illos ;
 Si maneo
 Virque
 Diruta su
 Incola
 Jam seges
 Luxuri
 Semisepul
 Ossa : n
 Victor ab
 Aut in
 Quisquis a
 Ille mil
 Quamque
 Traditu
 Nos Pylon
 Misimu
 Misimus &
 Quas ha
 Utilius sta
 Irascor
 Scirem, ul
 Et mea
 Quid time
 Et patet
 Quæcunqu
 Tam lon

Omnia namque tuo senior, te quærere misso,
Rettulerat nato Nestor; at ille mihi:
Rettulit & ferro Rhesúmque Dolonáque cæsos;
Utque sit hic somno proditus, ille dolo.
Ausus es, ô nimium nimiúmque oblite tuorum,
Thracia nocturno tangere castra dolo;
Tótque simul mactare viros adjutus ab uno:
At bene cautus eras, & memor ante mei.
Usque metu micuere sinus; dum victor amicum
Dictus es Ismariis îsse per agmen equis.
Sed mihi quid prodest vestris disiecta lacertis
Ilios; &, murus qui fuit antè, solum;
Si maneo, qualis Trojá durante manebam;
Virque mihi, demto fine carendus, abest?
Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama restant;
Incola captivo quæ bove victor arat.
Jam seges est, ubi Troja fuit; ressecandáque falce,
Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
Semisepulta virúm curvis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.
Victor abes; nec scire mihi, quæ causa morandi,
Aut in quo lateas ferreus orbe, licet.
Quisquis ad hæc vertit peregrinam littora puppim,
Ille mihi de te multa rogatus abit:
Quámque tibi reddat, si te modo viderit usquam,
Traditur huic digitis charta notata meis.
Nos Pylon, antiqui Neleïa Nestoris arva,
Misimus; incerta est fama remissa Pylo:
Misimus & Sparten; Sparte quoque nescia veri:
Quas habitas terras? aut ubi lentus abes?
Utiliùs starent etiam nunc mœnia Phœbi:
Iraſcor votis, heu! levis ipsa meis!
Scirem, ubi pugnares; & tantùm bella timerem;
Et mea cum multis juncta querela foret.
Quid timeam, ignoro: timeo tamen omnia demens;
Et patet in curas area lata meas.
Quæcunque æquor habet, quæcunque pericula tellus,
Tam longæ causas suspicor esse moræ.

80 FLORILEGIUM POETICUM

Hæc ego dum stultè meditor, (quæ vestra libido est)

Esse peregrino captus amore potes :

Forſitan & narres, quàm ſit tibi ruſtica conjux ;

Quæ tantùm lanas non ſinat eſſe rudes.

Falla ; & hoc crimen tenues vanefcat in auras :

Néve, revertendi liber, abeſſe velis.

Me pater Icarius viduo diſcedere lecto

Cogit, & immenſas increpat uſque moras :

Increpet uſque licèt : tua ſim, tua dicar, oportet :

Penelope conjux ſemper Ulyſſis ero.

Ille tamen pietate meâ, precibúſque pudicis,

Frangitur, & vires temperat ipſe ſuas.

Dulichii, Samiique, &, quos tulit alta Zacynthos,

Turba ruunt in me luxuriſa, proci :

Inque tuâ regnant, nullis prohibentibus, aulâ :

Viſcera noſtra, tuæ dilaniantur opes.

Quid tibi Piſandrum, Polybúmque, Medontáque dirum,

Eurymachíque avidas Antinoíque manus,

Atque alios referam, quos omnes turpiter abſens

Ipſe tuo partis ſanguine rebus aliſ ?

Irus egens, pecoriſque Melanthius actor edendi,

Ultimus accedunt in tua damna pudor.

Tres ſumus imbelles numero ; ſinè viribus uxor,

Laértésque ſenex, Telemachúſque puer :

Ille per inſidias penè eſt mihi nuper ademptus ;

Dum parat, invitis omnibus, ire Pylon.

Dî precor, hoc jubeant, ut, euntibus ordine fatiſ,

Ille meos oculos comprimat, ille tuos.

Hoc faciunt cuſtósque boum longæváque nutrix ;

Tertius, immundæ cura fidelis haræ.

Sed neque Laërtes, ut qui ſit inutilis armis,

Hoſtibus in mediis regna tenere valet :

Telemacho veniet (vivat modò) fortior ætas :

Nunc erat auxiliis illa tuenda patris.

Nec mihi ſunt vires inimicos pellere teſtis :

Tu citiùs venias, portus & ara tuiſ.

Eſt tibi, ſitque precor, natus ; qui mollibus annis

In patrias artes erudiendus erat.

Reſpice

Reſpice

Extrem

Certè ego

Protin

Gratulor

Victor

Fama Pel

Decolo

Quem nu

Freger

Plus tibi

Suſtulit

Reſpice v

Quà la

Se tibi pa

Implèſt

Tène feru

Cùm te

Cæpiſti n

Cedun

Quem no

Non p

Mæandro

Qui, la

Vidit in I

Illo, c

Non pudu

Et ſolic

Nempe ſu

Edidit

Auſus es

Aptior

Nec te M

Incingi

Non tibi

Efferus

Respice Laërten, ut jam sua lumina condas ;
 Extremum fati sustinet ille diem.
 Certè ego, quæ fueram, te discedente, puella,
 Protinus ut redeas, factà videbor anus.

Ov.

Deïanira Herculi.

Gratulor Oechaliam titulis accedere vestris :
 Victorem victæ succubuisse queror.
 Fama Pelasgiadas subitò pervenit in urbes
 Decolor, & factis inficianda tuis ;
 Quem nunquam Juno, seriésque immensa laborum
 Fregerit ; huic Iölen imposuisse jugum.
 Plus tibi quàm Juno, nocuit Venus : Illa premendo
 Sustulit ; hæc humili sub pede colla tenet.
 Respice vindicibus pacatum viribus orbem,
 Quà latam Nereüs cærulus ambit humum :
 Se tibi pax terræ, tibi se tuta æquora debent ;
 Implèsti meritis Solis utramque domum.
 Tène ferunt geminos pressisse tenaciter angues,
 Cùm tener in cunis jam Jove dignus eras ?
 Cæpisti meliùs, quàm desinis. Ultima primis
 Cedunt : dissimiles hic vir, & ille puer.
 Quem non mille feræ, quem non Stheneleüs hostis,
 Non potuit Juno vincere ; vincit amor.
 Mæandros, toties qui terris errat in isdem,
 Qui lapsas in se sæpè retorquet aquas,
 Vidit in Herculeo suspensa monilia collo ;
 Illo, cui cælum sarcina parva fuit.
 Non puduit fortes auro cohibere lacertos.
 Et solidis gemmas apposuisse toris.
 Nempe sub his animam pestis Nemææa lacertis
 Edidit ; unde humerus tegmina lævus habet.
 Ausus es hirsutos mitrâ redimire capillos ;
 Aptior Herculeæ populus alba comæ.
 Nec te Mæoniâ, lascivæ more puellæ,
 Incingi zonâ dedecuisse putas.
 Non tibi succurrit crudi Diomedis imago,
 Efferus humanâ qui dape pavit equas ?

82 FLORILEGIUM POETICUM

Si te vidisset cultu Busris in isto ;
 Huic victor victo nempe pudendus eras.
 Detrahat Antæus duro redimicula collo ;
 Nè pigeat molli succubuisse viro.
 Inter Ioniacas calathum tenuisse puellas
 Diceris ; & dominæ pertimuisse minas.
 Non fugis, Alcide, victricem mille laborum
 Rasilibus calathis imposuisse manum ?
 Crassâque robusto deducis pollice fila,
 Æquâque formosæ pensa rependis heræ ?
 Ah ! quoties, digitis dum torques stamina duris,
 Prævalidæ fusos comminuere manus !
 Eximiis pompis, præconia summa triumphi,
 Factâque narrabas dissimulanda tibi.
 Scilicet immanes elisis faucibus hydros
 Infantem cunis involuisse manum.
 Ut Tegæus aper cupressifero Erymantho
 Incubet, & vasto pondere lædat humum.
 Non tibi Threiciis affixa penatibus ora,
 Non hominum pingues cæde tacentur equæ.
 Prodigiûmque triplex, armenti dives Iberi
 Geryones ; quamvis in tribus unus erat.
 Inque canes totidem trunco digestus ab uno
 Cerberos, implicitis angue minante comis.
 Quæque redundabat sæcundo vulnere serpens
 Fertilis, & damnis dives ab ipsa suis.
 Quique inter lævumque latus, lævumque lacertum
 Prægrave compressâ fauce pependit onus.
 Et malè confisum pedibus, formâque bimembri
 Pulsam Thessalicis agmen equestre jugis.
 Hæc tu Sidonio potes insignitus amictu
 Dicere ? non cultu lingua retenta filet ?
 Se quoque Nympha tuis ornavit Iardanis armis
 Et tulit è capto bina tropæa viro.
 I nunc, tolle animos, & fortia gesta recense ;
 Quod tu non esses jure, vir illa fuit :
 Quâ tanto minor es, quanto te, maxime rerum,
 Quàm quos vicisti, vincere majus erat.

Illi procedit rerum mensura tuarum :
 Cede bonis ; hæres laudis amica tuæ.
 Pro pudor ! hirsuti costas exuta leonis
 Aspera texêrunt vellera molle latus.
 Falleris, & nescis : non sunt spolia ista leonis,
 Sed tua ; túque feri victor es ; illa tui.
 Fœmina tela tulit Lernæis atra venenis,
 Ferre gravem lanâ vix satîs apta colum ;
 Infruxitque manum clavâ domitricæ ferarum ;
 Vidit & in speculo conjugis arma sui.
 Hæc tamen audieram : licuit non credere famæ ;
 En ! venit ad sensus mollis ab aure dolor.
 Ante meos oculos adducitur advena pellex ;
 Nec mihi, quæ patior, dissimulare licet.
 Non finis averti ; mediam captiva per urbem
 Invitis oculis aspicienda venit :
 Nec venit incultis, captarum more, capillis,
 Fortunam vultus fassa tegendo suos :
 Ingreditur latè lato spectabilis auro ;
 Qualiter in Phrygiâ tu quoque cultus eras.
 Dat vultum populo sublimè sub Hercule victo :
 Oechaliam vivo stare parente putes :
 Forsitan &, pulsâ Ætolide Deïanirâ,
 Nomine deposito pellicis, uxor erit.
 Mens fugit admonitu, frigusque perambulat artus,
 Et jacet in gremio languida facta manus.
 Me quoque cum multis, sed me sinè crimine amâsti ;
 Nè pigeat, pugnæ bis tibi causa sui :
 Cornua flens legit ripis Achelöus in udis,
 Truncâque limosâ tempora merfit aquâ :
 Semivir occubuit in letifero Evêno
 Nessus ; & infecit sanguis equinus aquas.
 Sed quid ego hæc refero ? scribenti nuncia venit
 Fama, virum tunicæ tabe perire meæ.
 Hei mihi ! quid feci ? quò me furor egit amantem ?
 Impia quid dubitas Deïanira mori ?
 An tuus in mediâ conjux lacerabitur Cœtâ ?
 Tu, sceleris tanti causa, superstes eris ?

84 FLORILEGIUM POETICUM

Et quid adhuc habeo facti, cur Herculis uxor
 Credar? conjugii mors mea pignus erit.
 Tu quoque cognosces in me, Melagre, sororem.
 Impia quid dubitas Deïanîra mori?
 Heu! devota domus. Solio fedet Agrios alto:
 Oënea desertum nuda senecta premit:
 Exulat ignotis Tydëus germanus in oris:
 Alter fatali vivus in igne fuit:
 Exegit ferrum sua per præcordia mater.
 Impia quid dubitas Deïanîra mori?
 Deprecor hoc unum, per jura facerrima lecti;
 Nè videar fatis insidiata tuis.
 Nessus, ut est avidum percussus arundine pectus,
 Hic, dixit, vires sanguis amoris habet.
 Illita Nessëo mihi tibi texta veneno.
 Impia quid dubitas Deïanîra mori?
 Jámque vale, seniórque pater, germanáque Gorge,
 Et patria, & patriæ frater adempte tuæ.
 Et tu lux, oculis hodierna novissima nostris,
 Vírque (sed ô possis!) & puer Hylle, vale.

Phyllis Demophoonti.

Hospita, Demophoon, tua te Rhodopeïa Phyllis.
 Ultra promissum tempus abesse queror.
 Cornua cùm Lunæ pleno semel orbe coissent,
 Littoribus nostris anchora pacta tua est:
 Luna quater latuit; toto quater orbe recrevit;
 Nec vehit Actæas Sithonis unda rates.
 Tempora si numeres, bene quæ numeramus amantes;
 Non venit ante suum nostra querela diem.
 Spes quoque lenta fuit, tardè, quæ credita lædunt,
 Credimus: invitâ nunc & amante nocent.
 Sæpè fui mendax pro te mihi: sæpè putavi
 Alba procellosos vela referre notos.
 Thesea devovi, quia te dimittere nollet;
 Nec tenuit cursus forsitan ille tuos.
 Interdum timui, nè, dum vada tendis ad Hebri,
 Mersa foret canâ naufraga puppis aquâ.

Sæpè Deos supplex, ut tu, scelerate, valeres,
Sum prece thuricremis devenerata focis.
Sæpè, videns ventos cœlo pelagóque faventes,
Ipsa mihi dixi; si valet, ille venit:
Denique fidus amor, quicquid properantibus obstat,
Finxit; & ad causas ingeniosa fui.
At tu lentus abes; nec te jurata reducunt
Numina; nec nostro motus amore redis.
Demophoon, ventis & verba & vela dedisti:
Vela queror reditu, verba carere fide.
Dic mihi, quid feci; nisi non sapienter amavi?
Crimine te potui demeruisse meo.
Unum in me scelus est; quòd te, scelerate, recepi:
Sed scelus hoc meriti pondus & instar habet.
Jura, fides, ubi nunc, commissâque dextera dextræ?
Quique erat in falso plurimus ore Deus?
Promissus socios ubi nunc Hymenæus in annos,
Qui mihi conjugii sponsor & obses erat?
Per mare, quod totum ventis agitur & undis;
Per quod sæpè ieras, per quod iturus eras;
Pérque tuum mihi jurâsti, (nisi fictus & ille est)
Concita qui ventis æquora mulcet, avum;
Per Venerem, nimiumque mihi facientia tela,
Altera tela arcus, altera tela faces;
Junonémque, toris quæ præsidet alma maritis;
Et per tædiferæ mystica sacra Deæ.
Si de tot læsis sua numina quisque Deorum
Vindicet; in pœnas non fati unus eris.
At laceras etiam puppes furiosa refeci;
Ut, quâ desererer, firma carina foret;
Remigiúmque dedi, quo me fugiturus abires:
Heu patior telis vulnera facta meis!
Credidimus blandis, quorum tibi copia, verbis;
Credidimus generi, nominibúque tuis;
Credidimus lacrymis: an & hæ simulare docentur?
Hæ quoque habent artes, quâque jubentur, eunt?
Dîs quoque credidimus: quo jam tot pignora nobis?
Parte fati potui qualibet indè capi.

Speravi

86 FLORILEGIUM POETICUM

Speravi melius, quia me meruisse putavi :

Quaecumque ex merito spes venit, æqua venit.
Fallere credentem non est operosa puellam

Gloria : simplicitas digna favore fuit :

Sum decepta tuis, & amans, & foemina, verbis :

Dî faciant, laudis summa sit ista tuæ.

Inter & Ægidas mediâ statuaris in urbe ;

Magnificus titulis stet pater antè suis :

Cùm fuerit Scyron lectus, torvûsque Procrustes,

Et Sinis, & tauri mistâque forma viri ;

Et domitæ bello Thebæ, fusique bimembres,

Et pulsata nigri regia cæca Dei ;

Hoc tua post illum titulo signetur imago :

Hic est, cujus amans hospita capta dolo est :

De tantâ rerum turbâ, factisque parentis,

Sedit in ingenio Cressa relicta tuo.

Quod solum excusat, solum miraris in illo :

Hæredem patriæ, perfide, fraudis agis.

Illa (nec invideo) fruitur meliore marito ;

Inque capistratis tigribus alta sedet :

At mea despecti fugiunt connubia Thraces,

Quòd ferar externum præposuisse meis ;

Atque aliquis, Doctas jam nunc eat, inquit, Athenas :

Armiferam Thracen qui regat, alter erit.

Exitus acta probat. careat successibus opto,

Quisquis ab eventu facta notanda putat.

At si nostra tuo spumescant æquora remo,

Jam mihi, jam dicar consuluisse meis.

Sed neque consului ; nec te mea regia tanget,

Fessâve Bistonîâ membra lavabis aquâ.

Illa meis oculis species abeuntis inhæret,

Cùm premeret portus classis itura meos.

Ausus es amplecti ; collóque infusus amantis

Oscula per longas jungere pressa moras :

Cúmque tuis lacrymis lacrymas confundere nostras ;

Quòdque foret velis aura secunda, queri :

Et mihi discedens supremâ dicere voce ;

Phylli, face expectes Demophoonta tuum.

Expectem, qui me nunquam visurus abisti ?
Expectem pelago vela negata meo ?
Et tamen expecto, redeas modò serus amanti ;
Ut tua sit solo tempore lapsa fides.
Quid precor infelix ? jam te tenet altera conjux
Forſitan, &, nobis qui malè favit, amor.
Utque tibi excidimus, nullam, puto, Phyllida nôſti.
Hei mihi ! ſi, quæ ſim Phyllis, & unde, rogas :
Quæ tibi, Demophoon, longis erroribus acto
Threïcios, portus, hoſpitiúmque dedi.
Cujus opes auxêre meæ : cui dives egenti
Munera multa dedi, multa datura fui :
Quæ tibi ſubjeci latiſſima regna Lycurgi
(Nomine ſcœmineo vix ſatis apta regi)
Quâ patet umbroſum Rhodope glacialis ad Hæmum,
Et ſacer admiſſas exigit Hebrus aquas.
Pronuba Tiſiphone thalamis ululavit in illis,
Cum mea fallaci zona recinſta manu.
Adſuit Aleſto brevibus torquata colubris ;
Süntque ſepulchrali lumina mota face.
Mœſta tamen ſcopulos, frutiſcoſaque littora, calco,
Quaque patent oculis æquora lata meis.
Sive die laxatur humus, ſeu frigida lucent
Sidera ; proſpicio, quis freta ventus agat :
Et quæcunque procul venientia lintea vidi,
Protinus illa meos auguror eſſe Deos.
In freta procuro, vix me retinentibus undis,
Mobile quâ primas porrigit æquor aquas.
Quo magis accedunt, minùs & minùs utilis aſto ;
Linquor, & ancillis excipienda cado.
Eſt ſinus adductos modicè ſalcatus in arcus,
Ultima præruptâ cornua mole rigent.
Hinc mihi ſuppoſitas immittere corpus in undas
Mens fuit ; &, quoniam fallere pergis, erit.
Ad tua me fluctus projectam littora portent ;
Occurrámque oculis intumulata tuis.
Duritiâ ferrum ut ſuperes, adamantaque, réque ;
Non tibi ſic, dices, Phylli, ſequendus eram.

Sæpe

88 FLORILEGIUM POETICUM

Sæpè venenorum sitis est mihi ; sæpè cruenta
 Trajectam gladio morte perire juvat.
 Colla quoque infidis quia se nectenda lacertis
 Præbuerunt laqueis implicuisse libet.
 Inscribère meo causa invidiosa sepulcro :
 Aut hóc, aut simili carmine notus eris.
 Phyllida Demophoon leto dedit, hospes amantem:
 Ille neci causam præbuit, ipsa manum.

Ariadne Theseo.

Mitius inveni, quàm te, genus omne ferarum :
 Credita non ulli, quàm tibi, pejùs eram.
 Quæ legis, ex illo, Theseû, tibi littore mitto,
 Unde tuam sinè me vela tulère ratem :
 In quo me somnûsque meus malè prodidit, & tu,
 Per facinus somnis insidiate meis.
 Tempus erat, vitreâ quo primum terra pruinâ
 Spargitur, & tectæ fronde queruntur aves.
 Excitor ; adductis sonuerunt pectora palmis ;
 U'tque erat è somno turbida, rupta coma est.
 Luna fuit : spectro, si quid, nisi littora, cernam ;
 Quod videant oculi, nil, nisi littus, habent.
 Nunc huc, nunc illuc, & utroque, sinè ordine curro :
 Alta puellares tardat arena pedes.
 Interea toto clamanti littore, Theseû,
 Reddebant nomen concava saxa tuum :
 Et quoties ego te, toties locus ipse vocabat ;
 Ipse locus miseræ ferre volebat opem.
 Mons fuit ; apparent frutices in vertice rari ;
 Nunc scopulus raucis pendet adesus aquis.
 Ascendo, (vires animus dabat) atque ita latè
 Æquora prospectu metior alta meo.
 Indè ego (nam ventis quoque sum crudelibus usa)
 Vidi præcipiti carbasa tenta noto.
 Aut vidi, aut etiam, cùm me vidissè putarem,
 Frigidior glacie, semanimisq; fui :
 Nec languere diu patitur dolor ; excitor illo,
 Excitor ; & summâ Thesea voce voco.

Quò fug
 Flecto
 Hæc eg
 Verbo
 Si non a
 Jactat
 Candida
 Scilicet
 Jamque
 Torpu
 Quid po
 Postqu
 Aut ego
 Qualis
 Aut mar
 Quàm
 Quid fac
 Non h
 Omne la
 Nulla
 Finge da
 Quid
 Ut rate f
 Temp
 Non ego
 Aspici
 Nam pat
 Prodi
 Cùm tibi
 Quæ re
 Cùm mihi
 Te for
 Vivimus ;
 Fœmin
 Me quoku
 Effet, c
 Nunc ego
 Sed qua

Quò fugis ? exclamo ; scelerate, revertere, Theseu ;
Fleſte ratem. Numerum non habet illa ſuum.

Hæc ego. quod voci deêrat, plangore replebam :
Verbera cum verbis miſta fuêre meis.

Si non audires, ut ſaltem cernere poſſes,

Jaſtatae latè ſigna dedêre manus :

Candidaque impoſui longæ velamina virgæ,
Scilicet oblitos admonitura mei.

Jàmque oculis ereptus eras ; tum denique flevi :

Torpuerant molles antè dolore genæ.

Quid potius facerent, quàm me mea lumina flerent,

Poſtquam deſierant vela videre tua ?

Aut ego diffuſis erravi ſola capillis,

Qualis ab Ogygio concita Baccha Deo ;

Aut mare proſpiciens in ſaxo frigida ſedi ;

Quàmque lapis ſedes, tam lapis ipſa fui.

Quid faciam ? quo ſola ferar ? vacat inſula cultu :

Non hominum video, non ego facta boum.

Omne latus terræ cingit mare ; navita nuſquam :

Nulla per ambiguas puppis itura vias.

Finge dari comitésque mihi, ventóſque, ratémque ;

Quid ſequar ? acceſſus terra paterna negat.

Ut rate ſelici pacata per æquora labar ;

Temperet ut ventos Æolus ; exul ero.

Non ego te, Crete, centum digeſta per urbes,

Aſpiciam, puero cognita terra Jovi.

Nam pater, & tellus juſto regnata parenti,

Prodita ſunt factò, nomina cara, meo ;

Cùm tibi nè victor teſto morerêre recurvo,

Quæ regeter paſſus, pro duce ſila dedi :

Cùm mihi dicebas, per ego ipſa pericula juro,

Te fore, dum noſtrùm vivet uterque, meam.

Vivimus ; & non ſum, Theſeu, tua ; ſi modò vivis,

Fœmina, perjuri fraude ſepulta viri.

Me quoque, quâ fratrem, maſtâſſes, improbe, clavâ :

Eſſet, quam dederas, morte ſoluta fides.

Nunc ego non tantùm, quæ ſum paſſura, recordor ;

Sed quæcumque poteſt ulla reliſta pati.

90 FLORILEGIUM POETICUM

Occurrunt animo pereundi mille figuræ ;
 Morsque minus pœnæ, quàm mora mortis, habet :
 Jamjam venturos, aut hâc, aut suspicor illâc,
 Qui lanient avido viscera dente, lupos.
 Forsitàn & fulvos tellus alat ista leones :
 Quis scit, an hæc sævas tigrides insula habet ?
 Et freta dicuntur magnas expellere phocas :
 Quid vetat & gladios per latus ire meum ?
 Tantùm nè religer durâ captiva catenâ ;
 Nève traham servâ grandia pensa manu :
 Cui pater est Minos, cui mater filia Phœbi ;
 Quôdque magis memini, quæ tibi pacta fui.
 Si mare, si terras, porrêctaque littora vidi ;
 Multa mihi terræ, multa minantur aquæ.
 Cœlum restabat ; timeo simulachra Deorum :
 Destituor rapidis præda cibûsque feris.
 Sive colunt, habitântque, viri ; diffidimus illis :
 Externos didici læsa timere viros.
 Viveret Androgeos utinam : nec facta luisses
 Impia funeribus, Cecropi terra, tuis !
 Nec tua mactâssæt nodofo stipite, Theseû,
 Ardua parte virum dextera, parte bovem !
 Nec tibi, quæ reditus monstrarent, fila dedissem,
 Fila per adductas sæpè recepta manus !
 Non equidem miror, si stat victoria tecum,
 Stratâque Cretæam bellua tinxit humum.
 Non poterant figi præcordia ferrea cornu :
 Ut te non tegeres, pectore tutus eras.
 Illûc tu filices, illûc adamanta tulisti :
 Illic, qui filices, Thesea, vincat, habes.
 Crudeles somni, qui me tenuistis inertem ;
 (At semel æternâ nocte premenda fui).
 Vos quoque crudeles venti, nimiûmque parati ;
 Flaminâque in lachrymas officiosa meas :
 Dextera crudelis, quæ me, fratrêmque, necavit ;
 Et data poscenti, nomen inane, fides.
 In me jurârunt somnus, ventûsque, fidêsque ;
 Prodata sum causis una puella tribus.

Ergo

Ergo ego
 Nec,
 Spiritus i
 Nec p
 Ossa supe
 Hæc s
 Ibis Cecr
 Cùm f
 Et bene
 Sectâq
 Me quoc
 Non e
 Nec pate
 Filius
 Di facer
 Moviss
 Nunc qu
 Hæren
 Aspice d
 Et tun
 Corpus,
 Litterâ
 Non te p
 Debita
 Sed nec p
 Non ta
 Has tibi,
 Infelix
 Hos tibi,
 Per lac
 Flecte rat
 Si priûs
 Sic, ubi
 Ad vad
 Nec, quia
 Alloque

Ergò ego nec lacrymas matris moritura videbo ?
 Nec, mea qui digitis lumina condant, erit ?
 Spiritus infelix peregrinas ibit in auras ?
 Nec positos artus unget amica manus ?
 Ossa superstabunt volucres inhumata marinæ ?
 Hæc sunt officiis digna sepulcra meis ?
 Ibis Cecropios portus ; patriâque receptus,
 Cum steteris urbis celsus in arce tuæ,
 Et bene narrâris letum taurique, virique,
 Sectâque per dubias faxea tecta vias ;
 Me quoque narrato solâ tellure relictam :
 Non ego sum titulis furripienda tuis.
 Nec pater est Ægeûs ; nec tu Pittheïdos Æthræ
 Filius : auctores saxa fretumque tui.
 Di facerent, ut me summâ de puppe videres !
 Movisset vultus mœsta figura tuos.
 Nunc quoque non oculis, sed, quâ potes, aspice mente
 Hærentem scopulo, quem vaga pulsat aqua.
 Aspice demissos lugentis in ore capillos ;
 Et tunicas lacrymis, sicut ab imbre, graves.
 Corpus, ut impulsæ segetes Aquilonibus, horret ;
 Litterâque articulo pressa tremante labat.
 Non te per meritum, quoniam malè cessit, adoro ;
 Debita sit factò gratia nulla meo ;
 Sed nec pœna quidem : si non ego causa salutis,
 Non tamen est, cur sis tu mihi causa necis.
 Has tibi, plangendo lugubria pectora lassas,
 Infelix tendo trans freta longa manus :
 Hos tibi, qui superant, ostendo mœsta capillos :
 Per lacrymas oro, quas tua facta movent :
 Flecte ratem, Theseû, versóque relabere vento :
 Si priùs occidero ; tu tamen ossa leges.

Ov.

Dido Æneæ.

Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis,
 Ad vada Mæandri concinit albus olor.
 Nec, quia te nostrâ sperem prece posse moveri,
 Alloquor ; adverso vovimus ista Deo :

Sed,

Sed, merita, & vitâ quod erat mihi carius ipsâ
 Cùm malè perdiderim ; perdere verba, leve est.
 Certus es ire tamen, miserâmq; relinquere Didô:
 Atque idem venti vela fidemque ferent :
 Certus es, Ænea, cum fœdere solvere naves ;
 Quæque ubi sint nescis, Italâ regna sequi.
 Nec nova Carthago, nec te crescentia tangunt
 Mœnia ; nec scepro tradita summa tuo.
 Facta fugis ; facienda petis : quærenda per orbem
 Altera, quæsitâ est altera terra tibi.
 Ut terram invenias, quis eam tibi tradet habendam ?
 Quis sua non notis arva tenenda dabit ?
 Alter habendus amor tibi restat, & altera Dido :
 Quàmque iterum fallas, altera danda fides.
 Quando erit, ut condas instar Carthaginis urbem,
 Et videas populos altus ab arce tuos ?
 Omnia ut eveniant, nec te tua vota morentur ;
 Unde tibi, quæ te sic amet, uxor erit ?
 Uror, ut inducto ceratæ sulphure tædæ ;
 Ut pia fumosis addita thura focis.
 Æneas oculis semper vigilantis inhæret ;
 Ænean animo nôxque diésque refert.
 Parce, Venus, nurui, durûmq; amplectere fratrem,
 Frater amor ; castris militet ille tuis.
 Fallor ; & ista mihi falsò jactatur imago :
 Matris ab ingenio diffidet ille suæ.
 Te lapis, & montes, innatâque rupibus altis
 Robora, te sævæ progenuère feræ ;
 Aut mare, quale vides agitari nunc quoque ventis ;
 Quo tamen adversis fluctibus ire paras.
 Quò fugis ? obstat hyems ; hyemis mihi gratia profuit :
 Aspice, ut everfas concitet Euris aquas.
 Quod tibi maluerim sine me debere procellis :
 Justior est animo ventus & unda tuo.
 Non ego sum tanti, (quamvis merearis, inique),
 Ut pereas, dum me per freta longa fugis :
 Exerces pretiosa odia, & constantia magno ;
 Si, dum me careas, est tibi vile mori.

Jam venti ponent ; stratâque æqualiter undâ,
 Cæruleis Triton per mare curret equis.
 Tu quoque cum ventis utinam mutabilis esies !
 Et, nisi duritiâ robora vincis, eris.
 Quid ? si nesciëris, insana quid æquora possint ?
 Expertæ toties tam malè credis aquæ ?
 Ut pelago suadente etiam retinacula solvas,
 Multa tamen latus tristia pontus habet.
 Nec violâsse fidem tentantibus æquora prodest :
 Perfidiaë pœnas exigit ille locus.
 Præcipuè cùm læsus Amor : quia mater Amoris
 Nuda Cytheriacis edita fertur aquis.
 Perdita nè perdam timeo, noceámve nocenti ;
 Neu bibat æquoreas naufragus hostis aquas :
 Vive, precor ; sic te meliùs, quàm funere, perdam :
 Tu potiùs leti causa ferâre mei.
 Finge, age, te rapido (nullum sit in omine pondus)
 Turbine deprendi ; quid tibi mentis erit ?
 Protinus occurrent falsæ perjuria linguæ,
 Et Phrygiâ Dido fraude coacta mori.
 Conjugis ante oculos deceptæ stabit imago
 Tristis, & effusis sanguinolenta comis.
 Quicquid id est, totum merui, concede, dicas :
 Quæque cadent, in te fulmina missa putes.
 Da breve sævitiaë spatium pelagique, tuæque :
 Grande moræ pretium tuta futura via est.
 Nec mihi parcatur ; puero parcatur Iulo ;
 Te satîs est titulum mortis habere meæ.
 Quid puer Ascanius, quid Dî meruëre Penates ?
 Ignibus ereptos obruet unda Deos.
 Sed neque fers tecum : nec, quæ mihi, perfide, jactas,
 Presserunt humeros sacra patérque tuos.
 Omnia mentiris : nec enim tua fallere lingua
 Incipit a nobis ; primâque plector ego.
 Quæras, ubi sit formosi mater Iulij ;
 Occidit à duro sola relicta viro.
 Nec mihi mens dubia est, quin te tua numina damnent :
 Per mare, per terras septima jactat hyems.

Diva

94 FLORILEGIUM POETICUM

Diva parens, feniórque pater, pia farcina nati,
 Spem mihi mansuri rite dedére viri.
 Si fuit errandum, causas habet error honestas :
 Adde fidem, nullâ parte pigendus erit.
 Durat in extremum, vitæque novissima nostræ
 Prosequitur fati, qui fuit ante, tenor.
 Occidit internas conjux mañtatus ad aras ;
 Et sceleris tanti præmia frater habet.
 Exul agor ; cinerésque viri, patriámque, relinquo ;
 Et feror in duras hoste sequente vias.
 Applicor ignotis ; fratrique elapsa fretóque
 Quod tibi donavi, perfide, littus emo.
 Urbem constitui ; latéque patentia fixi
 Mœnia, finitimis invidiosa locis.
 Bella tument ; bellis peregrina, & scœmina, tentor :
 Vixque rudes portas urbis, & arma paro.
 Mille procis placui ; qui, me, coiêre, querentes,
 Nescio quem thalamis præposuisse suis.
 Quid dubitas vinctam Gætulo tradere Iarbæ ?
 Præbuerim sceleri brachia nostra tuo :
 Est etiam frater ; cujus manus impia possit
 Respergi nostro, sparsa cruore viri.
 Pone Deos, & quæ tangendo sacra profanas :
 Non bene cœlestes impia dextra colit.
 Si tu cultor eras elapsis igne futurus ;
 Pœnitet elapsos ignibus esse Deos.
 Sed jubet ire Deus. vellem vetuisset adire ;
 Punica nec Teucris pressa fuisset humus.
 Hoc duce (nempe Deo) ventis agitaris iniquis,
 Et teris in rapido tempora longa freto.
 Pergama vix tanto tibi erant repetenda labore,
 Hectore, si, vivo quanta fuêre, forent.
 Non patrium Simoënta petis ; sed Tibridis undas :
 Nempe, ut pervenias, quò cupis, hospes eris.
 U'tque latet, vitátque tuas abstrusa carinas,
 Vix tibi continget terra petita feni.
 Hos potiùs populos in dotem, ambage remissâ,
 Accipe ; & adveñtas Pygmalionis opes.

Ilion

Ilion i
 Inq
 Si tibi
 Und
 Quem
 Hic
 Nota m
 Tem
 Cùm da
 Nun
 Tempu
 Nec
 Et focii
 Postu
 Sin min
 In me
 Adspicia
 Scribi
 Pêrque
 Qui j
 Quàm b
 Instru
 Nec mea
 Ille lo
 Nec conf
 Hoc ta
 Præbuit
 Ipsa su
 Nux ego
 A popu
 Obruere i
 Publica
 Nil ego po
 Annua
 At priùs an
 Tempor

Ilion in Tyriam transfer feliciùs urbem :
 Inque loco regis sceptrâ sacrata tene.
 Si tibi mens avida est belli, si quærit Iûlus,
 Unde, suo partus Marte, triumphus eat ;
 Quem superet, nè quid desit, præbebimus hostem :
 Hic pacis leges, hic locus arma capit.
 Nota mihi freta sunt Afrum frangentia littus :
 Temporibus certis dântque negântque viam.
 Cùm dabit aura viam ; præbebis carbasa ventis :
 Nunc levis ejectam continet alga ratem.
 Tempus ut observem, manda mihi ; certius ibis :
 Nec te, si cupies, ipsa manere sinam.
 Et socii requiem poscunt ; laniatâque classis
 Postulat exiguas semirefecta moras.
 Sin minùs ; est animus nobis effundere vitam :
 In me crudelis non potes esse diu.
 Adspicias utinam, quæ sit scribentis imago !
 Scribimus ; & gremio Troïcus ensis adest :
 Përque genas lacrymæ strictum labuntur in enssem ;
 Qui jam pro lacrymis sanguine tinctus erit.
 Quàm bene conveniunt fato tua munera nostro !
 Instruis impensâ nostra sepulcra brevi.
 Nec mea nunc primo feriuntur pectora telo ;
 Ille locus sævi vulnus Amoris habet.
 Nec consumpta rogis, inscribar Elissâ Sichæi ;
 Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit :
 Præbuit Æneas, & causam mortis, & enssem :
 Ipsa suâ Dido concidit usa manu. Ov.

Nux.

Nux ego juncta viæ, cùm sim finè crimine vitæ ;
 A populo saxis prætereunte petor.
 Obruere ista solet manifestos pœna nocentes,
 Publica cùm lentam non capit ira moram.
 Nil ego peccavi : nisi si peccare videtur,
 Annua cultori poma referre suo.
 At priùs arboribus, tum cùm meliora fuêre
 Tempora, certamen fertilitatis erat.

Tum

Tum domini memores fertis ornare solebant
 Agricolaë fructu proveniente Deos.
 Sæpe tuas igitur, Liber, miratus es uvas:
 Mirata est oleas sæpe Minerva suas.
 Pomaque læsissent matrem; nî subdita ramo
 Longa laboranti furca tulisset opem.
 At postquam platanis sterilem præbentibus umbram
 Uberior quâvis arbore venit honos;
 Nos quoque frugiferae (si nux modò ponor in illis)
 Cœpimus in patulas luxuriare comas.
 Nunc neque continuos nascuntur poma per annos:
 Uvæque læsa domum, læsaque bacca venit.
 Si sciat hoc vitis nascentes supprimet uvas:
 Orbæque, si sciat hoc, Palladis arbor erit.
 Hoc in notitiam veniat maloque piroque;
 Destituent sylvas utraque poma suas.
 Quæque sibi vario distinguit poma colore,
 Audiat hoc cerasus; stipes inanis erit.
 Non equidem invidio: nunquid tamen ulla feritur,
 Quæ sterilis solâ conspicienda comâ est?
 Cernite sinceros omnes ex ordine truncos,
 Qui modò nil, quare percutiantur, habent.
 At mihi sæva nocent mutilatis vulnera ramis;
 Nudæque dejecto cortice ligna patent.
 Non odium facit hoc, sed spes indulta rapinae.
 Sustineant aliæ poma; querentur idem.
 Sic reus ille ferè est, de quo victoria lucro
 Esse potest; inopis vindice facta carent.
 Sic timet insidias, qui scit se ferre viator,
 Cur timeat; tutum carpit inanis iter.
 Sic ego sola petor; soli quia causa petendi est.
 Frondibus intactis cætera turba virent.
 Nam quòd habent frutices alii quoque proxima nobis
 Fragmina, quòd læso vimine multa jacent;
 Non istis sua facta nocent: vicinia damno est.
 Excipiunt ictu faxa repulsa meo.
 Idque fide careat; si non, quæ longiùs absunt,
 Nativum retinent inviolata decus.

Ergo si
 Deu
 Quam
 Mèq
 Sed, pu
 Inven
 Sponte
 Pârîq
 Me, fat
 Imus
 Non mil
 Durat
 Sole licè
 Irrigua
 At cum
 Nux ag
 Pertica da
 Nè pos
 Poma cad
 Et cond
 Has puer
 Aut pro
 Quattuor i
 Cum fib
 Per tabulæ
 Tangat
 Et etiam,
 Ut divin
 Et quoque
 Sidus, &
 Hæc ubi di
 Quot teti
 as quoque
 In quod
 dix; secre
 Et soli do
 on hominu
 Non à vic

Ergò si sapiant, & mentem verba sequantur;
 Devoveant umbras proxima quæque meas.
 Quàm miserum est, odium damnis accedere nostris;
 Méque ream nimix proximatis agi!
 Sed, puto, magna mei est operoso cura colono.
 Invenias, dederit quid mihi, præter humum?
 Sponte mea facilis contempto nascor in agro:
 Pârîque loci, quâ sto, publica pœnè via est.
 Me, fata nè lædam, (quoniam fata lædere dicor,)
 Imus in extremo margine fundus habet.
 Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras:
 Duratam renovat non mihi fossor humum.
 Sole licèt ficcâque siti peritura laborem;
 Irriguæ dabitur non mihi sulcus aquæ.
 At cùm maturas fisso nova cortice rimas
 Nux agit; ad partes pertica sæva venit.
 Pertica dat plenis immitia vulnera ramis:
 Nè possim lapidum verbera sola queri.
 Poma cadunt mensis non interdicta secundis;
 Et condis lectas, parca colona, nuces.
 Has puer aut certo rectas dilaminat ictu;
 Aut pronas digito bisve semelve petit.
 Quattuor in nucibus, non ampliùs, alea tota est;
 Cùm sibi suppositis additur una tribus.
 Per tabulæ clivum labi jubet alter; & optat,
 Tangat ut è multis quamlibet una suam.
 Et etiam, par sit numerus qui dicat, an impar:
 Ut divinatas auferat augur opes.
 Et quoque de cretâ, qualem cœleste figuram
 Sidus, & in Græcis litera quarta gerit.
 Hæc ubi distincta est gradibus, qui constitit intus,
 Quot tetigit virgâ, tot capit indè nuces.
 Has quoque sæpè cavum spatio distante locatur;
 In quod missa levi nux cadat una manu.
 Dix; secreto quæ nata est arbor in agro;
 Et soli domino ferre tributa potest!
 Non hominum strepitus audit, non illa rotarum:
 Non à vicinâ pulverulenta viâ est.

98 FLORILEGIUM POETICUM

Illa suo, quæcunque tulit, dare dona colono,
 Et plenos fructus annumerare potest.
 At mihi maturos nunquam licet edere fœtus;
 Ante diem'que meæ decutiuntur opes.
 Lamina mollis adhuc tenero est in lacte, quod intra est
 Nec mala sunt ulli nostra futura bono:
 Jam tamen invenias, qui me jaculentur, & ictu
 Præfesto mûnus inane petant.
 Si fiat rapti, fiat mensura relictî,
 Majorem domini parte, viator, habes.
 Sæpè aliquis, foliis ut nuda cacumina vidit;
 Esse putat Boreæ triste furentis opus.
 Æstibus hic, hic me spoliata frigore credit:
 Est quoque, qui crimen grandinis esse putet.
 At mihi nec grando duris invisa colonis,
 Nec ventus fraudi, sôlve, gelûve fuit.
 Fructus obest: peperisse nocet: nocet esse feracem.
 Quæque fuit multis, est mihi præda malo.
 Præda malo; Polydore, fuit tibi: præda nefandæ
 Conjugis Aönium misit in arma virum.
 Hesperii regis pomaria tuta fuissent;
 Una sed immensas arbor habebat opes.
 At rubus & sentes tantummodo lædere nata,
 Spinâque vindictâ cætera tuta suâ est.
 Me, quia non noceo, nec obuncis vindicor hamis;
 Missa petunt avidâ saxa proterva manu.
 Quid si non aptas solem fugientibus umbras,
 Finditur Icario cùm cane terra, darem?
 Quid, nisi suffugium nimbos vitantibus essem,
 Non expectatâ cùm venit imber aquâ?
 Omnia cùm faciam, cùm præstem sedula cunctis
 Officium; saxis officiosa petor.
 Hæc mihi perpeffæ, domini patienda querela est.
 Causabor, quare sit lapidosus ager.
 Dûmque repurgat humum collectâque saxa remittit
 Semper habent in me tela parata viæ.
 Ergò invisa aliis, uni mihi frigora profunt:
 Illo me tutam tempore præstat hyems.

Nuda
 Nec
 At sim
 Saxa
 Forfita
 Carp
 Si licet
 Imp
 Intret
 Sitqu
 Quilibet
 Tolla
 Auferat
 Et qu
 Sed neq
 Incol
 At non
 Auxil
 Quid ta
 Verbe
 Ergò ne
 Sedib
 At lapis,
 Hæret
 Cætera f
 Et crim
 Nostra ne
 Cortic
 Ille cruor
 Non p
 O ego, c
 Optavi
 Optavi q
 Aut va
 Atque uti
 Vel pos
 Sic, ubi d
 Quod f

Nuda quidem tunc sum; nudam tamen expedit esse;
Nec spoliū de me, quod petat, hostis habet.

At simul induimus nostris sua munera ramis;

Sixa novos fructus grandine plura petunt.

Forſitan hīc aliquis dicat; Quæ publica tangunt,
Carpere conſeſſum eſt: hoc via juris habet.

ſi licet hoc, oleas diſtringite; cædite meſſes;

Improbe, vicinum carpe viator olus.

Intret & urbanas eadem petulantia portas;

Sitque tuis muris, Romule, juris idem.

Quilibet argentum primæ de fronte tabernæ

Tollat; & ad gemmas quilibet alter eat.

Auferat hic aurum; peregrinos ille lapillos;

Et quascunque poteſt tangere, tollat opes.

Sed neque tolluntur: nec, dum regit omnia Cæſar,

Incolumis tanto præſide raptor erit.

At non ille Deus pacem intra mœnia finit:

Auxilium toto ſpargit in orbe ſuum.

Quid tamen hoc prodeſt, mediâ ſi luce palâmque

Verberor; & tutæ non licet eſſe nuci?

Ergo nec nidos foliis hære, nec ullam

Sedibus in noſtris ſtare videtis avem.

At lapis, in ramo ſedit quicunque biſurco,

Hæret; & ut captâ victor in arce manet.

Cætera sæpè tamen potuere admiſſa negari;

Et crimen nox eſt inſiciata ſuum.

Noſtra notat fuſco digitos injuria ſucco,

Cortice contactas inſiciente manus.

Ille cruor meus eſt: illo maculata cruore

Non proſecturâ dextra levatur aquâ.

O ego, cùm longæ venêrunt tædia vitæ,

Optavi quoties, arida facta mori!

Optavi quoties, aut cæco turbine verti,

Aut valido miſſi fulminis igne peti!

Atque utinam ſubitæ raperent mea poma procellæ:

Vel poſſem fructus excutere ipſa meos.

Sic, ubi detracta eſt à te tibi cauſa pericli,

Quod ſuper eſt, tutum, Pontice caſtor, habes.

Quid mihi tunc animi est, cùm fumit tela viator?
 Atque oculis plagæ destinat ante locum?
 Nec vitare licet moto fera vulnera trunco,
 Quem sub humo radix vinclaque curva tenent.
 Corpora præbemus plagis: ut sæpè sagittis,
 Cùm populus manicas deposuisse vetat:
 U'tve gravem candens ubi tolli vacca securim
 Aut stringi cultros in sua colla videt,
 Sæpè meas vento frondes tremuisse putastis:
 Sed metus in nobis causa tremoris erat.
 Si merui, videorque nocens; imponite flammæ
 Nostraque fumosis urite membra focus.
 Si merui, videorque nocens; excidite ferro;
 Et liceat miseræ dedecus esse semel.
 Si nec cur urar, nec cur excidar habetis;
 Parcite, sic cœptum perficiatis iter.

Medea Jasoni.

At tibi Colchorum (memini) regina vacavi,
 Ars mea, cùm peteres, ut tibi ferret opem.
 Tunc, quæ dispensant mortalia fila, sorores
 Debuerant fusos evoluisse meos.
 Tunc potui Medæa mori bene: quicquid ab illo
 Produxi vitam tempore, pœna fuit.
 Hei mihi! cur unquam juvenilibus acta lacertis
 Phryxêam petiit Pelias arbor ovem?
 Cur unquam Colchi Magnetida vidimus Argô?
 Turbâque Phasiacam Graja bibistis aquam?
 Cur mihi plûs æquo flavi placuere capilli,
 Et decor, & linguæ gratia ficta tuæ?
 At (semel in nostras quoniam nova puppis arenas
 Venerat, audaces attulerâtque viros)
 Iffet anhelatos non præmedicatus in ignes
 Immemor Æsonides, orâque adunca boum.
 Semina jecisset; totidémque resumeret hostes:
 Ut caderet cultu cultor ab ipse suo.
 Quantum perfidiæ tecum, scelerate, perisset?
 Demta forent capiti quàm mala multa meo!

Est aliqua
 Hâc fru
 Jussus in ex
 Intrâsti
 Hoc illic M
 Quàm p
 Hic Ephyro
 Omne te
 Accipit ho
 Et premi
 Tunc ego t
 Illa fuit
 Ut vidi, ut
 Ardet ut
 Et formosus
 Or. Abstulera
 Perfide, sen
 Eminet in
 Dicitur inte
 Insolito p
 Martis eran
 Quorum t
 Ere pedes t
 Nigra per
 semina præ
 Spargere c
 Qui peterent
 Illa est agr
 amina custo
 Ultimus et
 Dixerat Ætê
 Mensâque
 Quàm tibi nu
 Et focer, &
 itis abis:
 Et dixit ter
 positum t
 Acta est pe

Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas :
 Hâc fruar : hæc de te gaudia sola feram.
 Jussus inexpertam Colchos advertere puppim,
 Intrâsti patriæ regna beata meæ.
 Hoc illuc Medæa fui, nova nupta quod hîc est :
 Quàm pater est illi, tam mihi dives erat.
 Hic Ephyren bimarem ; Scythiæ latus ille nivosa
 Omne tenet, Ponti quâ plaga læva jacet.
 Accipit hospitio juvenes Ætæa Pelasgos,
 Et premitis pictos corpora Graja toros.
 Tunc ego te vidi : tunc cœpi scire, quid esses :
 Illa fuit mentis prima ruina meæ.
 Ut vidi, ut perii ! nec notis ignibus arsi !
 Ardet ut ad magnos pinea tæda Deos.
 Et formosus eras, & me mea fata trahebant ?
 Abstulerant oculi lumina nostra tui.
 Perfide, sensisti : quis enim bene celat amorem ?
 Eminent indicio prodita flamma suo.
 Dicitur interea tibi lex ; ut dura ferorum
 Insolito premeres vomere colla boum.
 Martis erant tauri plûs, quàm per cornua, sævi ;
 Quorum terribilis spiritus ignis erat.]
 Ere pedes solidi, prætentâque naribus æra ;
 Nigra per afflatus hæc quoque facta suos.
 Gemina præterea, populos genitura, juberis
 Spargere devotâ lata per arva manu ;
 Qui peterent secum natis tua corpora telis :
 Illa est agricolæ messis iniqua suo.
 Lamina custodis, succumbere nescia somno,
 Ultimus est aliquâ decipere arte labor.
 Dixerat Æetes, mœsti consurgitis omnes :
 Mensâque purpureos deserit alta toros.
 Quàm tibi nunc longè regnum dotale Creusæ,
 Et focer, & magni nata Creontis erant ?
 Natis abis : oculis abeuntem prosequor udis ;
 Et dixit tenui mumure lingua, Vale.
 Impositum tetigi thalamo malè faucia lectum,
 Acta est per lacrymas nox mihi, quanta fuit.

Ante oculos taurique meos, segetesque nefandæ;
 Ante meos oculos pervigil anguis erat.
 Hinc amor, hinc timor est: ipsum timor auget amorem;
 Mané erat; & thalamo chara recepta foror
 Dissectamque comas, averſaque in ora jacentem
 Invenit, & lachrymis omnia plena meis.
 Orat opem Miny is: petit altera, & altera habebit.
 Æſonio juveni, quod rogat illa, damus.
 Est nemus & piceis, & frondibus ilicis, atrum;
 Vix illuc radiis solis adire licet.
 Sunt in eo (fuerant certè) delubra Dianæ:
 Aurea barbaricâ stat Dea facta manu.
 Noſtin? an exciderunt mecum loca? venimus illuc:
 Orſus es infido ſic prior ore loqui.
 Jus tibi & arbitrium noſtræ Fortuna ſalutis
 Tradidit; inque tuâ vitæque morſque manu:
 Perdere poſſe ſat eſt; ſi quem juvat ipſa poteſtas:
 Sed tibi ſervatus gloria major erò.
 Per mala noſtra precor, quorum potes eſſe levamen;
 Per genus, & numen cuncta videntis avi;
 Per triſplices vultus, arcanæque ſacra Dianæ;
 Et ſi fortè alios gens habet iſta Deos:
 O virgo, miſerêre mei; miſerêre meorum!
 Efficce me meritis tempus in omne tuum.
 Quòd ſi fortè virum non dedignare Pelæſgum,
 (Sed mihi tam faciles unde, meosque Deos?)
 Spiritus antè meus tenues vanescat in auras,
 Quàm thalamo, niſi tu, nupta ſit ulla meo:
 Conſcia ſit Juno, ſacris præſecta maritis;
 Et Dea, marmoreâ cujus in æde ſumus.
 Hæc animum (& quota pars hæc ſunt?) movêre puella
 Simplicis; & dextræ dextera juncta meæ.
 Vidi etiam lacrymas: an pars eſt fraudis in illis?
 Sic citò ſum verbis capta puella tuis.
 Jungis & æripedes inaduſto corpore tauros;
 Et ſolidam juſſo vomere findis humum:
 Arva venenatis pro ſemine dentibus impleſ:
 Naſcitur, & gladios ſcutaque miles habet.

Ipſa ego,
 Cùm vi
 Donec ter
 Inter ſe
 Pervigil,
 Sibilat;
 Dotis opes
 Quique
 Illa ego,
 Nunc ti
 Flammea
 Et tibi,
 Proditus ei
 Munus,
 At non te
 Deficit l
 Quod facer
 Sic ego,
 Nec tamen
 Credere
 Numen ubi
 Tu fraud
 Compreſſos
 Noſtrâqu
 Aut nos Sc
 Debuit in
 Quæque vo
 Nos quoc
 Soſpes ad H
 Ponitur a
 Quid reſera
 Caſaque
 Ut culpent
 Pro quo f
 Auſus es (o
 Auſus es,
 Juſſa domo
 Et, qui m

Ipsa ego, quæ dederam medicamina, pallida sedi;
 Cùm vidi subitos arma tenere viros:
 Donec terrigenæ (facinus miserabile!) fratres
 Inter se stric̃tas conseruere manus.
 Pervigil, ecce! draco squammis crepitantibus horrens
 Sibilat; & torto pectore verrit humum.
 Dotis opes ubi tunc? ubi tunc tibi regia conjux?
 Quique maris gemini distinet Isthmos aquas?
 Illa ego, quæ tibi sum nunc denique barbara facta,
 Nunc tibi sum pauper, nunc tibi visa nocens;
 Flammea subduxi medicato lumina somno:
 Et tibi, quæ raperes, vellera tuta dedi.
 Proditus est genitor: regnum patriam'que reliqui:
 Munus, in exilio quòd licet esse tuli.
 At non te fugiens sinè me, germane, reliqui:
 Deficit hòc uno littera nostra loco.
 Quod facere ausa mea est, non audet scribere dextra.
 Sic ego, sed tecum, dilaceranda fui.
 Nec tamen extimui (quid enim post illa timerem?)
 Credere me pelago fœmina, jàmque nocens.
 Numen ubi est? ubi Dî? meritâs subeamus in alto,
 Tu fraudis pœnas, credulitatis ego.
 Compressos utinam Symplegades elisissent;
 Nostrâque adhærent ossibus ossa tuis!
 Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos!
 Debuit ingrâtis Scylla nocere viris.
 Quæ'que vomit fluctus totidem, totidémque resorbet,
 Nos quoque Trinacriæ supposuisset aquæ.
 Sospes ad Hæmonias, victórque, reverteris urbes:
 Ponitur ad patrios aurea præda Deos.
 Quid referam Pelix natas pietate nocentes,
 Cæsâque virgineâ membra paterna manu?
 Ut culpent alii, tibi me laudare necesse est:
 Pro quo sum toties esse coacta nocens.
 Ausus es (o! justo defunt sua verba dolori)
 Ausus es, Æsoniâ, dicere, cede domo.
 Iussa domo cessi, natis comitata duobus;
 Et, qui me sequitur semper, amore tui.

At subito nostras ut Hymen cantatus ad aures
 Venit, & accenso lampades igne micant,
 Tibiâque effundit socialia carmina vobis,
 At mihi funestâ flebiliora tubâ,
 Pertimui; nec adhuc tantum scelus esse putabam:
 Sed tamen in toto pectore frigus erat.
 Turba ruunt: & Hymen, clamant: Hymenæe, frequen-
 tant:

Quò propior vox hæc, hôc mihi pejus erat.
 Diversi flebant servi, lacrymâsque tegebant:
 Quis vellet tanti nuncius esse mali?
 Me quoque, quidquid erat, potiùs nescire juvabat:
 Sed tanquam scirem, mens mea tristis erat.
 Cum minor è pueris, jussus, studioque videndi,
 Constitit ad geminæ limina prima foris:
 Hic mihi, Mater, abi; pompam pater, inquit, Iason
 Ducit; & adjunctos aureus urget equos.
 Protinus abscissâ planxi mea pectora veste;
 Tuta nec à digitis ora fuere meis.
 Ire animus mediæ suadebat in agmina turbæ,
 Sertâque compositis demere rapta comis.
 Vix me continui, quin sic laniata capillos
 Clamarem, Meus est; injicerémque manus.
 Læse pater, gaude: Colchi gaudete relictii:
 Inferias umbræ fratris habete mei.
 Deferor (amissis regno, patriâque, domoque)
 Conjuge, qui nobis omnia solus erat.
 Serpentes igitur potui, taurósque furente;
 Unum non potui perdomuisse virum?
 Quæque feros pepuli doctis medicatibus ignes,
 Non valeo flammâs effugere ipsa meas?
 Ipsi me cantus, herbæque, artésque, relinquunt?
 Nil Dea, nil Hecates sacra potentis agunt?
 Non mihi grata dies: noctes vigilantur amare:
 Nec tener in misero pectore somnus adest.
 Quæ me non possum, potui sopire draconem:
 Utilior cuivis, quàm mihi, cura mea est.

Forſitan

Forsitan &, stultæ dum te jactare maritæ
 Quæris, & injustis auribus apta loqui,
 In faciem, morēsque meos, nova crimina fingis,
 Rideat, & vitiis læta sit illa meis.
 Rideat, & Tyrio jaceat sublimis in ostro;
 Flebit; & ardores vincet adusta meos.
 Dum ferrum, flammæque aderunt, succūsque veneni;
 Hostis Medææ nullus inultus erit.
 Dos ubi sit, quæris? campo numeravimus illo,
 Qui tibi laturo vellus arandus erat.
 Aureus ille aries, villo spectabilis aurêo,
 Dos mea: Quam, dicam si tibi, redde; neges.
 Dos mea, tu sospes: dos est mea, Graja juvenus.
 I nunc, Sisyphias, improbe, confer opes.
 Quòd vivis; quòd habes nuptam, focerumque potentem;
 Hoc ipsum ingratus quòd potes esse, meum est.
 Quos equidem actutum! sed quid prædicere pœnam
 Attinet? ingentes parturit ira minas.
 Quò feret ira, sequar; facti fortasse pigebit:
 Et piget infido consuluisse viro.
 Viderit ista Deus, qui nunc mea pectora versat:
 Nescio quid certè mens mea majus agit. Ov.

FL

PO

M

Hæc ego

FLORILEGIUM
POETICUM
EX
MARTIALI.

Hæc ego vel Curio, Fabriciôque legam. MART.

FL
PO

Hesterno
Fallitur

Ac

Quem rec
Sed ma

Qui ducis
Omnibu

FLORILEGIUM POETICUM.

In Cottam.

ELLUS homo, & magnus vis idem,
Cotta, videri;
Sed qui bellus homo est, Cotta, pusil-
lus homo est.

De Acerra—Potore.

Hesternò foetere mero qui credit Acerram,
Fallitur; in lucem semper Acerra bibit.

Ad Fidentinum—Plagiarium.

Quem recitas, meus est, ô Fidentine, libellus;
Sed malè cùm recitas, incipit esse tuus.

Ad Lividum.

Qui ducis vultus, et non legis ista libenter,
Omnibus invidetas, Livide; nemo tibi.

Ad

110 FLORILEGIUM POETICUM

Ad Cauponem—Perfidum.

Continuis vexata madet vindemia nimbis;
Non potes, ut cupias, vendere, caupo, merum.

Ad Celerem—recitatore importunum.

Ut recitem tibi nostra rogas epigrammata; nolo:
Non audire, Celer, sed recitare cupis.

De Lino—non solvente debita.

Dimidium donare Lino, quàm credere totum,
Qui mavult; mavult perdere dimidium,

Ad Lælium—poetam vilem & mordacem.

Cùm tua non edas, carpis mea carmina, Læli;
Carpere vel noli nostra, vel ede tua.

Ad Velocem—postulantem brevia epigrammata.

Scribere me quereris, Velox, epigrammata longa;
Ipse nihil scribis: tu breviora facis.

Ad Sextum—debitorem pauperem.

Sexte, nihil debes; nil debes, Sexte, fatemur:
Debet enim, si quis solvere, Sexte, potest.

De Paulo—plagiario.

Carmina Paullus emit; recitat sua carmina Paullus:
Nam quod emas, possis dicere jure tuum.

Ad Gallam—non stantem promissis.

Das nunquam, semper promittis, Galla, roganti;
Si semper fallis, jam rogo, Galla, nega.

In Linum—quem oderat.

Quid mihi reddat ager, quæris, Line, Nomentanus?
Hoc mihi reddit ager: Te, Line, non video.

In Zoilum—vestibū alienis ornatum.

Pexatus pulchrè rides mea, Zoile, trita.

Sunt hæc trita quidem, Zoile; sed mea sunt.

De Fannio—cujus spontaneam mortem arguit.

Hostem cū fugeret, se Fannius ipse peremit.

Hic (rogo) non furor est, nè moriari, mori?

Ad Ponticum—hominem facinorosum.

Abscissā servum quid fingis, Pontice, linguā?

Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

In Quinctum—Amatorem.

Thaïda Quinctus amat; quam Thaïda? Thaïda Iuseam.

Unum oculum Thaïs non habet, ille duos.

In Cinnam—obrectatorem.

Verficulos in me narratur scribere Cinna.

Non scribit, cujus carmina nemo legit.

De Cisternā Ravennate.

Sit cisterna mihi, quàm vinea, malo Ravennæ;

Cū possim multò vendere pluri aquam.

De Caupone—Ravennate.

Callidus imposuit nuper mihi caupo Ravennæ:

Cū peterem mixtum, vendidit ille merum.

In Cinnam--extenuantem suas postulationes.

Esse nihil dicis, quidquid petis, improbe Cinna:

Si nil, Cinna, petis; nil tibi, Cinna, nego.

In Rufum—avarum.

Esse negas coctum leporem, poscísque flagella.
Mavis, Rufe, coquum scindere, quàm leporem.

In Mamercum—malum poëtam.

Nil recitas, & vis, Mamerce, poëta videri.
Quicquid vis, esto, dummodo nil recites.

In Avarum—amicum.

Millia misisti mihi sex, bis sena petenti.
Ut bis sena feram, bis duodena petam.

In Ponticum—qui convivis vilia, sibi
generosa vina apponebat.

Nos bibimus vitro, tu myrrhâ, Pontice; quare?
Prodat perspicuus nè duo vina calix.

Ad Faustinum—de Crispo helluone.

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
Non dedit uxori: cui dedit ergo? sibi.

Ad Olum—tingentem suos capillos.

Cana est barba tibi, nigra est coma; tingere barbam.
Non potes, hæc causa est: sed potes, Ole, comam.

De Thaïde & Lecania—quarum dentes
irridet.

Thaïs habet nigros, niveos Lecania dentes.
Quæ ratio est? emtos hæc habet, illa suos.

In Bassam—mulierem deformem.

Dicis formosam, dicis te, Bassa, puellam.
Istud quæ non est, dicere Bassa solet.

Nunquam
Non co

Semper e
Dantur

Ad Di

Insequeris
Velle t

In rauc

Qui recita
Hic se

In Po

Quòd tam
Non tu

Ad L

Tristis es,
Ingratu

D

Ostaphor
Hunc t

Ad Po

Cur non n
Nè mihi

De

Cum sexag
Ingenio

De Philone—inope.

Nunquam se cœnâsse domi Philo jurat; & hoc est:
Non cœnat, quoties nemo vocavit eum.

Ad Æmilianum.

Semper eris pauper, si pauper es, Æmiliane;
Dantur opes nulli nunc, nisi divitibus,

Ad Dindymum—cujus diversâ erant à
suis studia.

Insequeris, fugio; fugis, insequor; hæc mihi mens est:
Velle tuum nolo, Dindyme, nolle volo.

In raucum Poetam--colla lanâ tegentem.

Qui recitat lanâ fauces & colla revinctus,
Hic se posse loqui, posse tacere negat.

In Pomponium—poëtam ineptum.

Quòd tam grande sophôs clamat tibi turba togata;
Non tu, Pomponi; cœna diserta tua est.

Ad Lupum—intempestivè tristem.

Tristis es, & felix; sciat hoc fortuna caveto:
Ingratum dicet te, Lupe, si scierit.

De Philippo—lecticâ vecto.

Ostaphoro sanus portatur, Avite, Philippus.
Hunc tu si sanum credis, Avite, furis.

Ad Pontilianum—poetam ineptum.

Cur non mitto meos tibi, Pontiliane, libellos?
Nè mihi tu mittas, Pontiliane, tuos.

De Casselio—tardè ingenioso.

Cùm sexaginta numeret Casselius annos,
Ingeniosus homo est: Quando disertus erit?

Ad

114 FLORILEGIUM POETICUM

Ad Titum De Cæciliano—helluone.

Non cœnat finè apro noster, Tite, Cæcilianus,
Bellum convivam Cæcilianus habet.

In Tuccam—sordidum & avarum.

Exigis ut nostros donem tibi, Tucca, libellos.
Non faciam; nam vis vendere, non legere.

Ad Lausum—de bono libro.

Triginta toto mala sunt epigrammata libro.
Si totidem bona sunt, Lause, liber bonus est.

De Eutrapelo—tonfore lentissimo.

Eutrapelus tonfor dum circuit ora Luperci,
Expingitque genas; altera barba subit.

Ad Gargilianum—falsum venditorem.

Morio dictus erat; viginti millibus emi.
Redde mihi nummos, Gargiliane, sapit.

Ad Varum—de versibus extemporalibus.

Cùm facias versus nullâ non luce duce nos,
Vare, nihil recitas; non sapis, atque sapis.

Ad Gaurum—de muneribus captatoris.

Munera qui tibi dat locupleti, Gaure, senique;
Si sapis, et sentis, hic tibi ait, morere.

De Aspro—amatore puellæ nunquam
visæ.

Formosam planè, sed cæcus diligit Asper.
Plus ergo, ut res est, quàm videt, Asper amat.

In Paullam infamem.

Nubere vis Prisco; non miror, Paulla; sapisti:
Ducere te non vult Priscus; et ille sapit.

Nubere Pa
Nolo;

De

Dotatæ ux
Sed dun

Ad Phi

Septima ja
Plus nu

In O

Mensas, C
Ridicul

Ad Sext

Argenti li
Sed pip

De

Clarus fro
Spirat A

Jus tibi na
Dum m

In

Nescio tar
Hoc sci

De

De Paullâ—vetulâ.

Nubere Paulla cupit nobis; ego ducere Paullam
Nolo; anus est: vellem, si magis esset anus.

De Apro—interfectore uxoris.

Dotatæ uxori cor arundine fixit acutâ,
Sed dum ludit Aper: Ludere novit Aper.

Ad Philerotem—de septem uxoribus
ejus mortuis.

Septima jam, Phileros, tibi conditur uxor in arvo.
Plus nulli, Phileros, quàm tibi reddit ager.

In Olum—convivatorem ineptum.

Mensas, Ole, bonas ponis; sed ponis opertas.
Ridiculum est; possum sic ego habere bonas.

Ad Sextum—cujus munera conqueritur
minui.

Argenti libram mittebas; facta selibra est;
Sed piperis: tanti non emo, Sexte, piper.

De Memore—ab Apelle picto.

Clarus fronde Jovis, Romani fama cothurni,
Spirat Apelleâ redditus arte Memor.

In Zoilum—ignobilem.

Jus tibi natorum vel septem, Zoile, detur;
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

In Faustum—puellis invisum.

Nescio tam multis quid scribas, Fauste, puellis.
Hoc scio, quòd scribit nulla puella tibi.

In Maronem—cujus hæreditatem expectabat.

Nil mihi das vivus; dicis post fata daturum.
Si non es stultus, scis, Maro, quid cupiam.

Ad Mathonem—ne parva quidem munera impetrantem à divitibus.

Parva rogas magnos; sed non dant hæc quoque magni.
Ut pudeat levius te, Matho, magna roga.

Ad Sosibianum—captatorem hæreditatum.

Nemo habitat gratis, nisi dives & orbus, apud te.
Nemo domum pluris, Sosibiane, locat.

Ad Flaccum—de Thaïde valde exili.

Thaïda tam tenuem potuisti, Flacce, videre?
Tu, puto, quod non est, Flacce, videre potes.

In Zoilum--hominem prorsus perditum.

Mentitur, qui te vitiosum, Zoile, dixit.
Non vitiosus homo es, Zoile; sed vitium.

De Antiocho—Tonfore imperito.

Qui nondum Stygias descendere quærit ad undas,
Tonforem fugiat, si sapit, Antiochum.

In Posthumum—ebrium promittentem quidlibet.

Omnia promittis, cum totâ nocte bibisti;
Mane nihil præstas, Posthume; mane bibe.

In Læliam—edentulam et calvam.

Dentibus atque comis, nec te pudet, uteris emptis.
Quid facies oculo, Lælia? non emitur.

In

Poto ego f
Et quere

Difficilis,
Nec pos

In Zoilu

Crine rubo
Rem m

De C

Nè laudet
Cui ma

Tongilian
Nil pra

A

Qui negat
Quid d

De Ar
re

Castâ suo
Quem

Si qua fid
Sed qu

Si memin
Expuit

In Cinnam—ebriosum.

Poto ego sextantes; tu potas, Cinna, deunces:
Et quereris quòd non, Cinna, bibamus idem.

In Inconstantem.

Difficilis, facilis; jucundus, acerbus es idem,
Nec possum tecum vivere, nec finè te.

In Zoilum, quem à deformitate impro-
bum judicat.

Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine læsus,
Rem magnam præstas, Zoile, si bonus es.

De Callistrato—laudatore omnium.

Nè laudet dignos, laudat Callistratus omnes.
Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

Te Tongiliano—nasuto.

Tongilianus habet nasum; scio, non nego; sed jam
Nil præter nasum Tongilianus habet.

Ad Mattum—importunum.

Qui negat esse domi se, tunc cùm limina pulsas,
Quid dicat, nescis? dormio, Matte, tibi.

De Arriâ & Pœto—cui gladium por-
rexit, quo ipsa se perfoderat.

Castà suo gladium cùm traderet Arrià Pœto,
Quem de visceribus traxerat ipsa suis;
Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit;
Sed quod tu facies, hoc mihi, Pœte, dolet.

Ad Æliam—edentulam.

Si memini, fuerant tibi quatuor, Ælia, dentes;
Expuit una duos tussis, & una duos.

Jam

118 FLORILEGIUM POETICUM

Jam secura potes totis tussire diebus;
Nil, istic quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cæcilianum—helluonem.

Dic mihi, quis furor est? turbâ spectante vocatâ
Solutus boletos, Cæciliane, voras.
Quid dignum tanto tibi ventre, gulâque precabor?
Boletum, qualem Claudius edit; edas.

Ad Fidentinum—plagiarium.

Fama refert nostros te, Fidentine, libellos
Non aliter populo quàm recitare tuos.
Si mea vis dici, gratis tibi carmina mittam;
Si dici tua vis, hæc eme, nè mea sint.

De Gelliâ—& ficiis ejus lacrymis.

Amissum non flet, cùm sola est, Gellia patrem;
Si quis adest, jussæ profiliunt lacrymæ.
Non dolet hic, quisquis laudari, Gellia, quærit.
Ille dolet verè, qui finè teste dolet.

Ad Flaccum—de Sportulâ.

Dat Bajana mihi quadrantes sportula centum;
Inter delicias quid facit ista fames?
Redde Lupi nobis, tenebrosâque balnea Grylli:
Tam malè cùm cœnem, cur bene, Flacce, labori?

Ad Attalum—ardelionem.

Semper agis causas, & res agis, Attale, semper;
Est, non est, quod agas, Attale, semper agis.
Si res, & causæ defunt, agis, Attale, mulas.
Attale, nè quod agas desit, agas animam.

Ad Nævolum—causidicum ignarum.

Cùm clamant omnes, loqueris, tu Nævole, tantum
Et te patronum causidicūque putas.

Hâc ra
Ecce

Ad

Cum ti
Inge
Ignorat
Et qu

In

Basia di
Laud
Vis dare
Hoc t

Esse qui
Quod
Hoc mil
Posthu

Ad Z

Felicem
Felice
Debet A
Quem

Laudante
Accipe
Efecte!
Hoc vo

Hâc ratione potest nemo non esse disertus;
Ecce! tacent omnes, Nævole; dic aliquid.

Ad Regulum—doctum & pium.

Cùm tibi sit Sophiæ par fama, & cura Deorum,
Ingenio pietas nec minor ipsa tuo:
Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur, Regule, thura dari.

In Posthumum—malè olentem.

Basia dimidio quòd das mihi, Posthume, labro,
Laudo; licèt demas hinc quoque dimidium.
Vis dare majus adhuc, & inenarrabile munus?
Hoc tibi habe totum, Posthume, dimidium.

De eodem.

Esse quid hoc dicam, quòd olent tua basia myrrham,
Quòdque tibi est nunquam non alienus odor?
Hoc mihi suspectum est, quòd oles bene, Posthume,
semper;
Posthume, non bene olet qui bene semper olet.

Ad Zoilum—cujus cœnâ beari solos mendicos dicit.

Felicem fieri credis me, Zoile, cœnâ;
Felicem cœnâ Zoile? deinde tuâ?
Debet Aricino conviva recumbere clivo,
Quem tua felicem, Zoile, cœna facit.

De Selio—adulatore.

Laudantem Selium, cœnæ cùm retia tendit,
Accipe; sive legas, sive patronus agas.
Efecte! graviter! citò! nequiter! euge! beatè!
Hoc volui: facta est jam tibi cœna; tace.

In Posthumum—otiosum.

Occurris quocunque loco mihi, Posthume, clamas
 Protinus, & prima est hæc tua vox, Quid agis?
 Hoc, si me decies unâ conveneris horâ,
 Dicis; habes, puto, tu, Posthume, nil quod agas.

In Pannicum—effeminatum.

Pectore te nolim, sed nec turbare capillos;
 Splendida sit nolo, fordida nolo cutis.
 Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum:
 Nolo virum nimiùm, Pannice, nolo parùm.

In Gallum--à quo ad cœnam non revocabatur.

Nunquam me revocas, venias cùm sæpè vocatus;
 Ignosco, nullum si modò, Galle vocas.
 Invitas alios; vitium est utriusque; Quod? inquis.
 Et mihi cor non est, nec tibi, Galle, pudor.

In Lentinum—tingentem capillos.

Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis;
 Tam subitò corvus, qui modò cycnus eras.
 Non omnes fallis; scit te Proserpina canum;
 Personam capiti detrahet illa tuo.

Ad Tongilianum—cujus domus incendio perierat.

Empta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducenis:
 Abstulit hanc nimiùm casus in urbe frequens.
 Collatum est decies; rogo, non potes ipse videri
 Incendisse tuam, Tongiliane, domum?

In Gelliam—unguentis delibutam.

Quòd quâcunque venis, Cosmum migrare putamus,
 Et fluere excusso cinnama fusa vitro,

Nolo peregr
 Scis, pu

Et latet, &
 Ut vide
 Dignum ta
 Credibil

Tu Setina
 Papile;
 Diceris hæc
 Nec put

Ad Qu

Exigis ut d
 Non hab
 Es dabo pr
 Non, inc

De Dam

Adspicis, in
 Prælia?
 In mortem
 Vis, Cæ

In S

anguēbam
 Venisti ce
 Centum me
 Non habu

Nolo

Nolo peregrinis placeas tibi, Gellia, nugis :
Scis, puto ; posse meum sic bene olere canem.

De ape electro inclusâ.

Et latet, & lucet Phaëthontide condita guttâ,
Ut videatur apis nectare clausa suo.
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum :
Credibile est ipsam sic voluisse mori.

Ad Papilum—veneficum.

Tu Setina quidem semper, vel Massica ponis,
Papile ; sed rumor tam bona vina negat.
Diceris hâc factus cœlebs quater esse lagenâ ;
Nec puto, nec credo, Papile, nec fitio.

Ad Quintum—exigentem epigrammata gratis.

Exigis ut donem nostros tibi, Quinte, libellos.
Non habeo, sed habet bibliopola Tryphon.
Es dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus ?
Non, inquis, faciam tam fatuè ; nec ego.

De Damis—fortiter invicem pugnanti- bus.

Adspicis, imbelles tentent quàm fortia damæ
Prælia ? tam timidis quanta sit ira feris ?
In mortem parvis concurrere frontibus audent.
Vis, Cæsar, damis parcere ? mitte canes.

In Symmachum—medicum.

Anguebam : sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum, Symmache, discipulis.
Centum me tetigere manus Aquilone gelatæ.
Non habui febrem, Symmache ; nunc habeo.

Ad Severum—de Stella poetâ, cujus
carmina laudat.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas uno
Veriat in articulo Stella, Severe, meus.

Multas in digitis, plures in carmine gemmas
Invenies; indè est hæc, puto, culta manus.

De Apollonio—oblivioso.

Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum
Antè salutabat rhetor Apollonius.

Nunc utrumque suo resalutat nomine, quantum
Cura, laborque potest! scripsit & edidicit.

Ad Bassum—vilem poetam tragicum.

Colchida quid scribis? quid scribis, amice, Thyestem?

Quò tibi vel Nioben, Basse, vel Andromachen?

Materia est, mihi crede, tuis aptissima chartis

Deucalion; vel, si non placet hic, Phaëthon.

Ad Stellam—cui parva munera miserat.

Quòd non argentum, quòd non tibi misimus aurum?
Hoc facimus causâ, Stella diserte, tuâ.

Quisquis magna dedit, voluit sibi magna remitti;
Fictilibus nostris exoneratus eris.

De Pompeio—& filiis.

Pompèios juvenes Asia, atque Europa, sed ipsum
Terra tegit Libyes; si tamen ulla tegit.

Quid mirum, toto si spargitur orbe? jacere
Uno non poterat tanta ruina loco.

Ad Cinnam—pauperem.

Profecit poto Mithridates sæpè veneno,

Toxica nè possent sæva nocere sibi;

Tu quoque cavisti cænando tam malè semper,

Nè posses unquam, Cinna, perire fame.

De Formicâ—succinô inclusâ.

Dum Phaëthonteâ fornicâ vagatur in umbrâ,
 Implicuit tenuem succina gutta feram.
 Sic modò quæ fuerat vitâ contempta manente,
 Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priscum—de Salonino mortuo.

Sancta Salonini terris requiescit Iberis
 Quâ melior Stygias non videt umbra domos;
 Sed lugere nefas: nam qui te, Prisce, reliquit,
 Vivit, quâ voluit vivere parte magis.

In Phœbum—fœneratorem.

Matua te centum sestertia, Phœbe, rogavi;
 Cum mihi dixisses, exigis ergò nihil?
 Inquiris, dubitas, cunctaris, inque diebus
 Téque decem crucias: jam rogo, Phœbe, nega.

Ad Luperum—avarum.

Quòd convivaris finè me tam sapè, Luperce,
 Inveni, noceam quâ ratione tibi.
 Insciar, licèt usque voces, mittàsque rogèsque.
 Quid facies? Inquis, Quid faciam? veniam.

De Andragorâ—cujus repentinæ mortis
 causam rejicit in Hermocratem medi-
 cum imperitum.

Lotus nobiscum est, hilaris cœnavit; & idem
 Inventus manè est mortuus Andragoras.
 Tam subitæ mortis causam, Faustine, requiris?
 In somnis medicum viderat Hermocratem.

In Phœbum—calvum.

Mentiris fictos unguento, Phœbe, capillos,
 Et tegitur pictis sordida calva comis.

124 FLORILEGIUM POETICUM

Tonforem capiti non est adhibere necessum:
Radere te melius spongia, Phœbe, potest.

In invidum.

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos;
Méque sinus omnis, me manus omnis habet.
Ecce! rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit;
Hoc volo: nunc nobis carmina nostra placent.

Ad Domitianum—de loricâ.

Accipe belligeræ crudum thoraca Minervæ,
Ipsa Medusæ quem timet ira comæ.
Dum vacat hæc, Cæsar, poterit Lorica vocari;
Pectore cum sacro sederit, Ægis erit.

Ad Pollam—de natali Lucani.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partûs,
Lucanum populis, & tibi, Polla, dedit.
Heu! Nero crudelis, nullâque invisior umbrâ:
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aönidum turba favete sacris.
Hæc meruit, cum te terris, Lucane, dedisset,
Mixtus Castaliæ Bætis ut esset aquæ.

Ad Phœbum—de eodem

Phœbe, veni; sed quantus eras, cum bella tonanti
Ipse dares Latiae plectra secunda lyræ.
Quid tantâ pro luce precer? tu, Polla, maritum
Sæpè colas, & se sentiat ipse coli.

In Cinnam—Cujus fordida toga fœdebat calceos albos.

Sordidior cœno cum sit toga, calceus autem
Candidior primâ sit tibi, Cinna, nive;

Neglecto
Collig

In Cin

Primum
Illud d
Diligo p
Sed tu

De Po

Tantus es
Ut te n
Sed nec Sc
Junxeri

In Garg

Lis te bis
Conteri
Ah miser,
Quisqua

In Papil

Cum Saxe
Et bene
Sumen, ap
Mittis:

Ad Fau

Quatenus C
Tempera

Neglecto quid, inepte, pedes perfundis amictu?
Collige, Cinna, togam; calceus ecce perit!

In Cinnam—vel citò dandum, vel citò
esse negandum.

Primum est, ut præstes, si quid te, Cinna, rogabo:
Illud dêinde sequens, ut citò, Cinna, neges.
Diligo præstantem; non odi, Cinna, negantem:
Sed tu nec præstas, nec citò, Cinna, negas.

De Polyphemo & Scyllâ—Severi servis
miræ magnitudinis.

Tantus es, & talis nostri, Polypheme, Severi,
Ut te mirari possit & ipse Cyclops.
Sed nec Scylla minor: quòd si fera monstra duorum
Junxeris, alterius fiet uterque timor.

In Gargilianum—a viginti annis litigan-
tem.

Lis te bis decimæ numerantem frigora brumæ
Conterit una tribus, Gargiliane, foris.
Ah miser, & demens! viginti litigat annis
Quisquam, cui vinci, Gargiliane, licet?

In Papilum—sibi parcum, sed erga alios
magnificum.

Cum Saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si cænas, conchis inuncta tibi est:
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mullos
Mittis: habes nec cor, Papile, nec genium.

Ad Faustinum—ut libellos suos Mar-
cellino mittat.

Quatenus Odrysios jam pax Romana triones
Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,

Hunc Marcellino poteris, Faustine, libellum
Mittere; jam chartis, jam vacat ille jocis.

Ad Sabellum—vanum poetam.

Quòd non insulsè scribis tetrasticha quædam,
Disticha quòd bellè pauca, Sabelle, facis,
Laudo; nec admiror: facile est epigrammata bellè
Scribere, sed librum scribere difficile est.

Ad librum suum

Laurigeros domini liber intrature penates,
Disce verecundo sanctiùs ore loqui.
Nuda recede Venus: non est tuus iste bibellus.
Tu mihi, tu, Pallas Cæsariana, veni.

In Cinnam—caufidicum linguâ haf-
tantem.

Hoc agere est causas, hoc dicere, Cinna disertè,
Horis, Cinna, decem dicere verba novem?
Sed modò clepsydras ingenti voce petisti.
Quatuor: ô quantum, Cinna, tacere potes!

Ad Sextum—quòd sibi plus debeatur ex
causâ amissâ, quàm si vicisset.

Egi, Sexte, tuam pactus duo millia, causam.
Misti nummos quot mihi? mille: Quid est?
Narrasti nihil, inquis; & à te prodita causa est,
Tantò plus debes, Sexte, quòd erubui.

Ad Faustinum—de Athenagorâ qui Sa-
turnalibus nihil ad poetam miserat.

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,
Quæ medio brumæ mittere mense solet.
An sit Athenagoras tristis, Faustine, videbo.
Me certè tristem fecit Athenagoras.

Ad Ru-
casti-
arter-

Esse tibi
Qui pr
Si levis in
Ex quâ

Effert ux
Funere
Victores
Exitus,

Magna li
Dona,
Diligeris
Propter

Dicere de
Contin
Non vaca
Jam fa

Hunc, qu
Esse pu
Aprum an
Tam bo

Ad Qu

Natali tib
Munera

Ad Rusticum—artificem quemque esse
castigandum, cum peccat in suam
artem.

Esse tibi videor sævus, nimumque gulosus,
Qui propter cœnam, Rustice, cædo coquum?
Si levis ista tibi flagrorum causa videtur,
Ex quâvis causâ vapulet ergò coquus?

In Fabium & Christillam.

Effert uxores Fabius; Christilla maritos;
Funereâque toris quassat uterque facem.
Victores committe, Venus: quos iste manebit
Exitus, una duos ut Libitina ferat.

Ad Domitianum.

Magna licet toties tribuas, majora daturus
Dona, ducum victor, victor & ipse tui;
Diligeris populo non propter præmia, Cæsar!
Propter te populus præmia, Cæsar, amat.

In Afrum—superbum.

Dicere de Libycis reduci tibi gentibus, Afer,
Continuis volui quinque diebus AVE.
Non vacat aut dormit, dictum bis tæque reverso;
Jam satis est; non vis, Afer, avere: VALE.

In Amicum—cœnipetam.

Hunc, quem cœna tibi, quem mensa paravit amicum
Esse putas fidæ pectus amicitiae?
Aprum amat, & mullos, & sumen, & ostrea: non te.
Tam bene si cœnem, noster amicus erit.

Ad Quinctum—à quo ingeniosè petit
munera natalitia.

Natali tibi, Quincte, tuo dare parva volebam
Munera: tu prohibes; imperiosus homo es.

Parendum est monitis; fiat quod uterque jubemus:
Et quod utrumque juvat, tu mihi, Quincte, dato.

De effigie Camoni.

Effigiem tantum pueri pictura Camoni
Servat, & infantis prima figura manet.
Florentes nullâ signavit imagine vultus,
Dum timet ora pius muta videre pater.

Ad Phœbum.

Quadringentorum reddis mihi, Phœbe, tabellas:
Centum da potius mutua, Phœbe, mihi.
Quære alium, cui te tam vano munere jactes:
Quod tibi non possum solvere, Phœbe, meum est.

Liber ad lectorem.

Si nimius videor, serâque coronide longus
Esse liber: legito pauca, libellus ero.
Térque quaterque mihi finitur carmine parvo
Pagina: fac tibi me, quàm cupis esse, brevem.

In Lesbiam.

Consule te Bruto quid juras, Lesbia, natam?
Mentiris: nata es, Lesbia, rege Numâ.
Sic quoque mentiris: namque, ut tua secula narrant,
Ficta Promethêo diceris esse luto.

Ad Quinctum—ut mediam creditæ pec-
cuniæ partem accipiat, nè totam
summam perdat.

Solvere dodrantem nuper tibi, Quincte, volebat
Lippus Hylas: luscus vult dare dimidium.
Accipe quàm primùm: brevis est occasio lucri.
Si fuerit cæcus, nil tibi solvet Hylas.

Ad Ra

Aitra pol

Parrha

Phidiaco

Has pe

Ad Ru

gran

Commemo

Parce p

Quòd si n

Hæc eg

Ad M

Uxorem q

Quærit

Inferior m

Non al

Ad Au

Lector &

Sed qui

Non nimit

Malim

Ad Ru

d

Dum me c

Postquar

Ut captum

De cave

Epitaph

Ille ego su

Plautus,

Ad Rabirium—architectum egregium.

Altra polúmque piâ cepisti, mente Rabirí,
 Parrhasiam mirâ qui struis arte domum.
 Phidiaco si digna Jovi dare templa parabit,
 Has petat à nostro Pisa Tonante manus.

Ad Rufum Instantium—nè ejus epigrammata commendet socero suo.

Commendare meas, Instanti Rufe, camænas
 Parce precor socero; seria forsan amat.
 Quòd si nugaces admittit & ille libellos,
 Hæc ego vel Curio, Fabriciôque legam.

Ad Priscum—de uxore locuplete.

Uxorem quare locupletem ducere nolim
 Quæritis! uxori nubere nolo meæ.
 Inferior matrona suo sit, Prisce, marito.
 Non aliter fuerint fœmina virque pares.

Ad Aulum—de judicio inepti poetæ.

Lector & auditor nostros probat, Aule, libellos:
 Sed quidam exactos esse poëta negat.
 Non nimum curo: nam cœnæ fercula nostræ
 Malim convivis, quàm placuisse coquis.

Ad Rufum—amicos donis conciliatos,
donis quoque esse alendos.

Dum me captures, mittebas munera nobis;
 Postquàm cepisti, das mihi, Rufe, nihil.
 Ut captum teneas, capto quoque munera mitte;
 De caveis fugiat nè malè pastus aper.

Epitaphium Scorpi—aurigæ nobilissimi.

Ille ego sum Scorpis, clamosi gloria Circi,
 Plausus, Roma, tui, deliciæque breves:

130 FLORILEGIUM POETICUM

Invida quem Lachesis raptum trieteride nonâ,
Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Laudem Nervæ.

Tanta tibi est recti reverentia, Cæsar, et æqui,
Quanta Numæ fuerat: sed Numa pauper erat.
Ardua res hæc est, opibus non tradere mores,
Et cùm tot Cræsos viceris esse Numam.

De Apro—cujus tenebricosam domum irridet.

Ædes emit Aper, sed quas nec noctua vellet
Esse suas; adeò nigra vetusque casa est.
Vicinos illi nitidus Maro possidet hortos:
Cœnabit bellè, non habitabit Aper.

Ad senem orbum.

Orbus es, & locuples, & Bruto consule natus:
Esse tibi veras credis amicitias?
Sunt veræ: sed quas juvenis, quas pauper habebas:
Qui novus est, mortem diligit ille tuam.

Ad Pœtam—cujus mulas tardissimas irridet.

Ad primum decimâ lapidem quòd venimus horâ,
Arguimur lentæ crimine pigrityæ:
Non est ista viæ, non est mea, sed tua culpa;
Misti mulas qui mihi, Pœte, tuas.

De Theodoro, malo poetâ.

Fierios vatis Theodori flamma Penates
Abstulit; hoc Musis, hoc tibi, Phœbe, placet?
O scelus, ô magnum facinus, criménque decorum,
Non arsit pariter quòd domus & dominus!

Ad Germanum—arcentem puerum ab
aquâ hauriendâ.

Martia, non Rhenus falit hic, Germane; quid obſtas,
Et puerum prohibes divitis imbre lacûs?
Barbare, non debet, ſubmoto cive, miniſtro
Captivam victrix unda levare ſitim.

In Cæcilianum—carmen egregium finè
egregio argumento fieri non poſſe.

Vivida cùm poſcas epigrammata, mortua ponis
Lemmata: quî fieri, Cæciliane, poteſt?
Mella jubes Hyblæa tibi, vel Hymettia naſci,
Et thyma Cecropiæ Corſica ponis api?

In Silium Italicum.

Silius hæc magni celebrat monumenta Maronis,
Jugera ſacundi qui Ciceronis habet.
Hæredem, dominumque ſui tumulique Larisque
Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

Ad Pætum—creditorum ſuum.

Solvere, Pæte, decem tibi me ſeſtertia cogis;
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
Nè noceant, oro, mihi non mea crimina: Tu, qui
Bis centena potes perdere, perde decem.

Ad Septicianum—qui librum quidem
evolverat, ſed non legerat.

Explicitem nobis uſque ad ſua cornua librum,
Et quaſi perlectum, Septiciane, refers.
Omnia legiſti: credo, ſcio, gaudeo, verum eſt.
Perlegi libros ſic ego quinque tuos.

Ad Priscum—cui nihil agenti offert librum legendum.

Retia dum cessant, latratorésque Molossi,
Et non invento sylva quiescit apro;
Otia, Prisce, brevi poteris donare libello:
Hora nec æstiva est, nec tibi tota perit.

In Polycharmum—sæpius fingentem morbum.

Ægrotas uno decies aut sæpius anno
Nec tibi, sed nobis hoc, Polycharme, nocet.
Nam quoties surgis, sotéria poscis amicos,
Sit pudor: ægrota jam, Polycharme, semel.

Ad Priscum—de moribus futuri divitis.

Sæpè regare soles qualis, sim, Prisce, futurus,
Si fiam locuples, sim'que repentè potens.
Quemquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi, si fias tu leo, qualis eris?

In Effrontem.

Os atavi, patrui nasum, duo lumina patris,
Et matris gestus dicis habere tuæ.
Cum referas priscos, nullam'que in corpore partem
Mentiris; frontem, dic mihi, cujus habes?

Ad Decianum—cujus dogma laudat.

Quod magni Thræseæ, consummatique Catonis
Dogmata sic sequeris, salvus ut esse velis;
Pectore nec nudo strictos incurris in enses;
Quod fecisse velim te, Deciane, facis.
Nolo virum facili redimit qui sanguine famam:
Hunc volo, laudari qui sinè morte potest.

Ad L

Si, Luc
Qual
Nobilis
Quod
Diceret,
Vive

De P

Conjugi
Et su
Nondun
Cred
Dixit, &
I nur

De A

Fabricio
Qui p
Ara dup
Inferi
Functu
Fam

Ad F

Hos tibi
Fœni
Candidi
Quod
Et Stygi
Quod

Ad Lucanum & Tullum—fratres inter se conjunctissimos.

Si, Lucane, tibi, vel si tibi, Tulle darentur,
Qualia Ledæi fata Lacones habent;
Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,
Quòd pro fratre mori vellet uterque prior.
Diceret, infernas & qui prior îsset ad umbras,
Vive tuo, frater, tempore, vive meo.

De Porciâ—cujus fortitudinem laudat.

Conjugis audisset fatum cùm Porcia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor:
Nondum scitis, ait, mortem non posse negari?
Credideram, fati hoc vos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes avido bibit ore favillas.
I nunc, & ferrum, turba molesta, nega.

De Aquino & Fabricio—eodem in tu- mulo jacentibus.

Fabricio junctus fido requiescit Aquinus,
Qui prior Elysiæ gaudet adisse domos.
Ara duplex primi testatur munera pili;
Inscriptum est, titulo quod brevioris legis;
Functus uterque sacro laudatæ foedere vitæ,
Famâque quod raro novit, amicus erat.

Ad Faustinum—de acerbâ morte An- tullæ.

Hos tibi vicinos, Faustine, Telesphorus hortos
Fœnius, & breve rus, udâque prata tenet.
Condidit hic natæ cineres, noménque sacra vitæ
Quod legis Antullæ, dignior ipse legi;
Et Stygias æquum fuerat pater îsset ad umbras:
Quod quia non licuit; vivat ut ossa colat.

De eâdem.

Hoc nemus æterno cinerum sacrauit honori
 Fœnius, & culti jugera pauca soli.
 Hoc tegitur citò rapta suis Antulla sepulchro;
 Hoc erit Antullæ mistus uterque parens.
 Si cupit hunc aliquis, moneo, nè speret agellum:
 Perpetuò dominis serviet iste suis.

In Caium—avarum.

Mutua viginti sestertia fortè rogabam;
 Quæ vel donanti non grave munus erat:
 Quippe rogabatur fidúsque, vetúsque sodalis,
 Et cujus laxas arca flagellat opes.
 Is mihi, dives eris, si causas egeris, inquit.
 Quod peto, da Cai; non peto consilium.

Ad Domitianum—cujus triumphum de
Cattis celebrat.

Creta dedit magnum, majus dedit Africa nomen,
 Scipio quod victor, quódque Metellus habet.
 Nobilius domito tribuit Germania Rheno,
 Et puer hoc dignus nomine, Cæsar, eras.
 Frater Idumæos meruit cum patre triumphos:
 Quæ datur ex Cattis laurea tota tua est.

Ad Lectorem.

Si qua videbuntur chartis tibi, lector in istis,
 Sive obscura nimis, sive latina parum;
 Non meus est error: nocuit librarius illis,
 Dum properat versus annumerare tibi.
 Ista tamen mala sunt: quasi nos manifesta negemus
 Hæc mala sunt; sed tu non meliora facis.

In Z

Zoilus

Si fu

Quid to

Oster

Quid ti

Vis f

Ad R

Sunt tib

Urba

Et servi

Suster

Fastidir

Plus

Candidi

Si qu

Protinus

Hæc

Ut colla

Malo

Quòd ni

Ignosc

Carmina

Lauda

Quòd vo

Quòd

In Zoilum—ægotantem ut stragula ostentaret.

Zoilus ægotat; faciunt hanc stragula febrem:

Si fuerit sanus, coccina quid facient?

Quid torus à Nilo, quid sindone cinctus olenti?

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?

Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes:

Vis fieri sanus? stragula fume mea.

Ad Rufinum—divitem, quem hortatur ad modestiam.

Sunt tibi confiteor, diffusi jugera campi,

Urbanique tenent prædia multa Lares;

Et servit dominæ numerosus debitor arcæ,

Sustentatque tuas aurea mensa dapes.

Fastidire tamen noli, Rufine, minores,

Plus habuit Didymus, plus Philomelus habet,

Ad Cæcilianum—invidum.

Candidius nihil est te, Cæciliane, notavi,

Si quando ex nostris disticha pauca legis.

Protinus aut Marfi recitas, aut scripta Catulli:

Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.

Ut collata magis placeant mea? credimus illud,

Malo tamen recites, Cæciliane, tua.

In Gaurum.

Quòd nimio gaudes noctem producere vino,

Ignosco; vitium, Gaure, Catonis habes.

Carmina quòd scribis Musis & Apolline nullo,

Laudari debes; hoc Ciceronis habes.

Quòd vomis, Antoni; quod luxuriaris, Apici:

Quòd sætes; vitium, dic mihi, cujus habes?

Ad

Ad Marcellinum.

Lux tibi post Idus numeratur tertia Majas,
 Marcelline, tuis bis celebranda sacris.
 Imputat æthereos ortus hæc prima parenti :
 Libat florentes hæc tibi prima genas.
 Magna licet dederit jucundæ munera vitæ,
 Plus nunquam patri præstitit illa dies.

In Philomusum—prodigum.

Constituit, Philomuse, pater tibi millia bina
 Menstrua, pèrque omnes præstitit illa dies,
 Luxuriam premeret cùm crastina semper egestas,
 Et vitiis essent danda diurna tuis.
 Idem te moriens hæredem ex asse reliquit :
 Exhæredavit te, Philomuse, pater.

In Cerdonem—munerarium.

Das gladiatores, futorum regule, cerdo :
 Quòdque tibi tribuit subula, sica rapit.
 Ebrius es : nec enim faceres id sobrius unquam,
 Ut velles corio ludere, cerdo, tuo.
 Lufisti, satis est ; sed te, mihi crede, memento
 Nunc in pelliculâ, cerdo, tenere, tuâ.

In Ligurinum—importunè recitantem.

Fugerit an menfas Phœbus cænámque Thyestæ,
 Ignoro : fugimus nos, Ligurine, tuam.
 Illa quidem lauta est, dapibusque instructa superbis :
 Sed nihil omnino, te recitante, placet.
 Nolo mihi ponas rhombum, mullúmve bilibrem :
 Nec volo boletos, ostrea nolo : tace.

In M. Antonium—de Ciceronis homicidio.

Par scelus admisit Phariis Antonius armis :
 Abscîdit vultus ensis uterque sacros.

Illud, laurigeros ageres cùm læta triumphos,
 Hoc tibi, Roma, caput, cùm loquerêris, erat.
 Antonî tamen est pejor, quàm causa Pothini:
 Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

Ad Cæcilianum—stolidè petentem mutuum.

Mille tibi nummos hesternâ nocte roganti,
 In sex aut septem, Cæciliane, dies,
 Non habeo, dixi: sed tu, causatus amici
 Adventum, lancem, paucâque vasa rogas.
 Stultus es? an stultum me credis, amice? negavi
 Mille tibi nummos, millia quinque dabo?

Ad Domitianum—cujus liberalitatem et benevolentiam erga se laudat.

Sæpè meos laudare soles, Auguste, libellos,
 Invidus ecce negat! num minùs ergo soles?
 Quid, quòd honorato non solâ voce dedisti,
 Non alius poterat quæ dare dona mihi?
 Ecce iterum nigros corrodit lividus unguis!
 Da, Cæsar, tanto tu magis, ut doleat.

Ad Cæcilianum—avarum comparatis divitiis.

Cùm tibi non essent sex millia, Cæciliane,
 Ingenti latè vectus es hexaphoro.
 Postquam bis decies tribuit Dea cæca, sinúmque
 Ruperunt nummi, factus es, ecce, pedes!
 Quid tibi pro meritis & tantis laudibus optem?
 Dî reddant fellam, Cæciliane, tibi.

De viperâ electro inclusâ.

Flentibus Heliadum ramis dum vipera, serpit,
 Fluxit in obstantem succina gutta feram:

Quæ

138 FLORILEGIUM POETICUM

Quæ dum miratur pingui se rore teneri,
 Concreto riguit vineta repentè gelu.
 Nè tibi regali placeas, Cleopatra, sepulchro,
 Vipera si tumulo nobiliore jacet.

De obitu Curiatii.

Ardea solstitio, Castranæque rura petantur,
 Quæque Cleonæo sidere fervet ager :
 Cùm Tiburtinas damnet Curiatius auras ;
 Inter laudatas ad Styga missus aquas.
 Nullo fata loco possis excludere : cùm mors
 Venerit, in medio Tibure Sardinia est.

In Varum—imitatorem vanum.

Ad cœnam nuper Varus me fortè vocavit,
 Ornatus dives, parvula cœna fuit.
 Auro, non dapibus oneratur mensa ; ministri
 Apponunt oculis plurima, pauca gulæ.
 Tunc ego : Non oculos, sed ventrem pascere veni ;
 Aut appone dapes, Vare, vel aufer opes.

Ad Mathonem—declamantem in febre.

Declamas in febre, Mathon : hanc esse phrenêsin
 Si nescis, non es sanus, amice Mathon.
 Declamas æger, declamas Hemitritæus :
 Si sudare aliter non potes, est ratio.
 Magna tamen res est : erras ; cùm viscera febris
 Exurit, res est magna, tacere, Mathon.

In Nævolum—arrogantem in prosperâ fortunâ.

Securo nihil est te, Nævole, pejus ; eodem
 Sollicito nihil est, Nævole, te melius.
 Securus nullum refalutas, despicias omnes ;
 Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.
 Sollicitus, donas ; dominum, regemque salutas ;
 Invitas : esto, Nævole, sollicitus.

Ad fu
 ve

Sextantes
 Tu fu
 Pinguesc
 Lassen
 Jam vici
 Cùm o

Ad

Hunc qu
 Pallade
 Cum bac
 Stat co
 Esse puta
 Non e

De Hi

Hibernos
 Atthid
 Deprende
 Et prof
 Serò dedi
 Debu

Ad Fa

Humida
 Et viri
 Rura Cle
 Et dom
 Te, Fau
 Collibu

Ad suos ministros—genialiter esse vivendum, cum moriendum sit.

Sextantes, Calliste, duos infunde Falerni;
Tu super æstivas, Alcime, solve nives.
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturque rosis tempora futilibus.
Jam vicina jubent nos vivere Mausolæa
Cum doceant, ipsos posse perire deos.

Ad Cosmum—de falso cynico.

Hunc quem sæpè vides inter penetralia nostræ
Pallados, & templi limina, Cosme, novi,
Cum baculo, perâque senem, cui cana putrisque
Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,
Esse putas cynicum, deceptus imagine falsâ.
Non est hic cynicus, Cosme: quid ergo? canis.

De Hirundine—quæ hieme in Africam
non avolârat.

Hibernos peterent solito cum more recessus
Atthides, in nidis una remansit avis.
Deprendere nefas ad tempora verna reversæ,
Et profugam volucres diripuere suæ.
Serò dedit pœnas, discerpi noxia mater
Debuerat: sed tunc, cum laceravit Ityn.

Ad Faustinum—quem vocat in agrum
Trebulanum.

Humida quæ gelidas submittit Trebula valles,
Et viridis Cancris mensibus alget ager,
Rura Cleonæo nunquam temerata Leone
Et domus Æolio semper amica Noto,
Te, Faustine, vocant: longas his exige messes
Collibus; hybernium jam tibi Tibur erit.

De filio Domitiani.

Nascere, Dardanio promissum nomen Iūlo,
 Vera deūm soboles; nascere magne puer,
 Cui pater æternas post secula tradat habenas,
 Quique regas orbem cum seniore senex.
 Ipsa tibi niveo trahet aurea pollice fila,
 Et totam Phryxi Iulia nebit ovem.

Ad Cæcilianum—molestum caussidicum

Septem clepsydras magnâ tibi voce petenti,
 Arbitr invitus, Cæciliane, dedit.
 At tu multa diu dicis: vitreisque tepentem
 Ampullis potas semisupinus aquam.
 Ut tandem saties vocemque, sitimque, rogamus
 Jam de clepsydrâ, Cæciliane, bibas.

Ad Stellam—à quo vestem petit.

Cum pluvias madidumque Jovem perferre negaret,
 Et rudis hybernis villa nataret aquis;
 Plurima, quæ posset subitos effundere nimbos,
 Muneribus venit tegula missa tuis.
 Horridus, ecce, sonat Boreæ stridore December!
 Stella, tegis villam, non tegis agricolam.

Ad Castricum—cui se inferiorem fate-
tur & muneribus et carminibus.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,
 Audeat hic etiam, Castrice, carminibus.
 Nos tenues in utroque sumus, vincique parati:
 Indè sopor nobis, & placet alta quies.
 Tam mala cur igitur dederim tibi carmina quæris?
 Alcinoö nullum poma dedisse putas?

Ad Priscum
 mi

Commend
 Mæonio
 Excrucias
 Et tua d
 Divitibus p
 Mittere

Ad Augustum

Gratum est
 Si tamen
 Ille meas
 Nec fui
 Major me
 Non au

Cum dubi
 Forsitan
 Damnavit
 Et fodit
 Sit Cato,
 Dum m

Epitaphium
 Hoc jacet
 Pantagru
 Vix tange
 Doctus,
 Sis illi qu
 Artifici

Ille sacri
 Credita

Ad Priscum—nè munus sibi egenti promissum carminibus exornet.

Commendare tuum dum vis mihi carmine munus,
 Mæonióque cupis doctiùs ore loqui;
 Excrucias multis pariter me téque diebus:
 Et tua de nostro, Prisce, Thalia placet.
 Divitibus poteris musas, elegósque sonantes
 Mittere; pauperibus munera pexa dato.

Ad Auctum—quòd legeret Celeri ejus epigrammata.

Gratum est quod Celeri nostros legis, Aucte, libellos,
 Si tamen & Celerem quod legis, Aucte, juvat.
 Ille meas gentes, & Celtas rexit Iberos,
 Nec fuit in nostro certior orbe fides.
 Major me tanto reverentia turbat; & aures
 Non auditoris, judicis esse puto.

De Morte Othonis.

Cùm dubitaret adhuc belli civilis Enyô,
 Forsitan & posset vincere mollis Otho;
 Damnavit multo statutum sanguine Martem,
 Et fodit certâ pectora nuda manu.
 Sit Cato, dum vivit, sanè vel Cæsare major:
 Dum moritur, numquid major Othone fuit?

Epitaphium Pantagathi—tonforis.

Hoc jacet in tumulo, raptus puerilibus annis
 Pantagathus, domini cura, dolorque fui,
 Vix tangente vagos ferro refecare capillos
 Doctus, & hirsutas excoluisse genas.
 Sis illi quamvis, tellus, placata, levísque
 Artificis levior non potes esse manu.

Epitaphium Fusci.

Ille sacri lateris custos, Martísque togati,
 Credita cui summi castra fuère ducis,

Hic

Hic situs est Fuscus; licet hoc, fortuna fateri;
 Non timet hostiles jam lapis iste minas.
 Grande jugum domitâ Dacus cervice recepit,
 Et famulam victrix possidet umbra nemus.

De fragmento navis Argûs.

Fragmentum, quod vile putas, & inutile lignum,
 Hæc fuit ignoti prima carina maris;
 Quam nec Cyanæ quondam potuere ruinæ
 Frangere, nec Scythici tristior ira freti,
 Secula vicêrunt: sed quamvis cesserit annis,
 Sanctior est salvâ parva tabella rate.

Ad Maximum--plures domos habentem.

Esquiliis domus est, domus est tibi colle Dianæ,
 Et tua patricius culmina vicus habet:
 Hinc viduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ;
 Indè novum, veterem prospicis indè Jovem.
 Dic ubi conveniam: dic, quâ te parte requiram.
 Quisquis ubique habitat, Maxime, nusquam habitat.

De Picente—edentulo.

Tres habuit dentes, pariter quos expuit omnes,
 Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum:
 Collegitque sinu fragmenta novissima laxi
 Oris, & aggestâ contumulavit humo.
 Ossa licet quondam defuncti non legat hæres:
 Hoc sibi jam Picens præstitit officium.

In Gellium—fingentem se semper aliquid ædificare, ut nihil amicis donaret.

Gellius ædificat semper, modò limina ponit,
 Nunc foribus claves aptat, emittque seras:
 Nunc has, nunc illas mutat reficitque fenestras.
 Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit:
 Oranti nummos ut dicere possit amico
 Unum illud verbum Gellius, **ÆDIFICO.**

In C

Ingenium

Carmi

Confiteor

Qui se

Nos facin

Tu ma

Ad Li

Liber, a

Liber

Si sapi;

Splend

Qui sic v

Longio

Cappado

Rustic

Rettulit

Et que

Cumque

Vifa si

Sabi

Seu tu Pa

Seu ru

Seu Præn

Seu m

Pulchrior

De No

Ad Lib

Liber An

Qui qu

In

In Gaurum——poetam ineptum.

Ingenium mihi, Gaure, probas sic esse pusillum;
Carmina quòd faciam, quæ brevitæ placent.

Confiteor: sed tu bis denis grandia libris
Qui scribis Priami prælia, magnus homo es.
Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona vivum:
Tu magnus luteum, Gaure, giganta facis.

Ad Liberum amicum——ut genio indulgeat.

Liber, amicorum dulcissima cura tuorum,
Liber in æternâ vivere digne rosa:
Si sapis, Assyrio semper tibi crinis amomo
Splendeat, & cingant florea ferta caput.
Qui sic vel medio finitus vixerit ævo,
Longior huic facta est, quàm data vita fuit.

In Pietatem Nigrinæ.

Cappadocum sævis Antistius occidit oris
Rusticus: ô tristi crimine terra nocens!
Rettulit ossa sinu chari Nigrina mariti,
Et quæstæ est longas non satès esse vias.
Cumque daret sanctam tumulis, quibus invidet, urnam;
Visa sibi est raptò bis viduata viro.

Sabino——mittit coronam roseam.

Seu tu Pæstans genita es, seu Tiburis arvis,
Seu rubuit tellus Tuscula flore tuo;
Seu Prænestino te villica legit in horto;
Seu modò Campani gloria ruris eras:
Pulchrior ut nostro videre corona Sabino;
De Nomentano te putet esse meo.

Ad Liberum Amicum--à quo cibum sinè vino acceperat.

Liber Amyclæâ frontem redimite coronâ,
Qui quatis Ausoniâ verbera Graja manu,

Clausula

144 FLORILEGIUM POETICUM

Clauſa mihi texto cùm vimine prandia mittas,
Cur comitata dapes nulla lagena venit?
Atqui digna tuo ſi nomine munera ferres,
Scis, puto, debuerint quæ mihi dona dari.

In Cinnam—decoctorem.

Dixerat Aſtologus periturum te citò, Cinna;
Nec, puto, mentitus dixerat ille tibi:
Nam tu dum metuiſ. nè quid poſt fata relinquo,
Hauſiſti patrias luxurioſus opes.
Biſque tuum decies non toto tabuit anno:
Dic mihi, non hoc eſt, Cinna, perire citò?

De Macro, ad Muſam.

Saturnalitio Macrum fraudare tributo
Fruſtra, muſa, cupis: non licet, ipſe petit;
Solennèſque jocos, nec triſtia carmina poſcit;
Et queritur nugas obticuiſſe meas
Menſorum longis ſed nunc vacat ipſe libellis
Appia, quid facies, ſi legit iſta Macer?

Ad Sextum—cujus ſcripta erant obſcura.

Scribere te, quæ vix intelligat ipſe Modèſtus,
Et vix Claranus, quid, rogo, Sexte, iuvat?
Non lectore tuis opus eſt, ſed Apolline, libris:
Judice te major Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur: ſanè mea carmina, Sexte,
Grammaticis placeant, & finè Grammaticis.

De Mucio—urente manum.

In matutinâ nuper ſpectatus arenâ
Mucius, impoſuit qui ſua membra focis;
Si patiens fortiſque tibi duruſque videtur,
Abderitanæ pectora plebis habes.
Nam cùm dicatur, tunicâ præſente moleſtâ,
Ure manum: plus eſt dicere, non faciam.

In delicatum lectorem.

Si quid lene mei dicunt & dulce libelli,
 Si quid honorificum pagina blanda sonat;
 Hoc tu pingue putas, & costam rodere mavis,
 Illa Laurentis cùm tibi demus apri.
 Vaticana bibas, si delectaris aceto:
 Non facit ad stomachum nostra lagena tuum.

Epitaphium Erotii.

Hic festinatâ requiescit Erotion umbrâ,
 Crimine quam fati sexta peremit hyems.
 Quisquis eris nostri post me regnator agelli,
 Manibus exiguis annua iusta dato.
 Sic Lare perpetuo, sic, turbâ sospite, solus
 Flebilis in terrâ sit lapis iste tuâ.

De Erôte—cupiente ornatam supellectilem.

Plorat Erôs, quoties maculosæ pocula myrrhæ
 Inspicit, aut pueros, nobiliusve citrum.
 Et gemitus imo ducit de pectore, quod non
 Tota miser coëmat septa, ferâtque domum.
 Quam multi faciunt, quod Erôs, sed lumine sicco!
 Pars major lacrymas ridet, & intus habet.

Ad Clementem—cujus uxori mittit carmina nondum vulgata.

Si prior Eûganeas, Clemens, Helicaönis oras,
 Piscisæque pampineis videris arva jugis;
 Perfer Atestinæ nondum vulgata Sabinæ
 Carmina, purpureâ sed modò culta togâ.
 Ut rosa delectat, metitur quæ pollice primo;
 Sic nova, nec mento fordida charta juvat.

Munusculum pomorum.

Non mea Massylus servat pomaria serpens,
 Regius Alcinoï nec mihi servit ager:

146 FLORILEGIUM POETICUM

Sed Nomentanâ securus germinat hortus
 Arbore, nec furem plumbea mala timent.
 Hæc igitur, mediâ quæ sunt mihi nata Suburrâ,
 Mittimus autumnî cerea poma mei.

In Bassum——avarum.

Denariis tribus invitas, & manè togatum
 Observare jubes atria, Basse, tua :
 Deinde hærere tuo lateri, præcedere sellam ;
 Ad viduas tecum plûs minûs ire decem.
 Trita quidem nobis togula est, vilisque, putrilque ;
 Denariis tamen hanc non emo, Basse, tribus.

In Calliodorum——helluonem.

Addixti fervum nummis herè mille trecentis,
 Ut bene cœnares, Calliodore, semel :
 Nec bene cœnasti ; nullus tibi quatuor emptus
 Librarum cœnæ pompa capûtque fuit.
 Exclamare libet ; non est hic, improbe, non est
 Piscis ; homo est : hominem, Calliodore, voras.

De Imagine M. Antonii, ad Cæditianum.

Hæc mihi quæ colitur violis pictura, rosisque
 Quos referat vultus, Cæditiane, rogas ?
 Talis erat Marcus mediis Antonius annis
 Primus : in hoc juvenem se videt ore senex.
 Ars utinam mores, animûmque effingere possit
 Pulchrior in terris nulla tabella foret.

In Zoilum——furem.

Unguenta & casias, & olentem funera myrrham
 Thurâque de medio semi-cremata rogo,
 Et quæ de Stygio rapuisti cinnama lecto,
 Improbe, de turpi, Zoile, redde sinu.
 A pedibus didicêre manus peccare proterva :
 Non miror furem, qui fugitivus erat.

In Thelesinum—avarum.

Cum rogo te nummos sine pignore, non habeo, inquis;
 Idem, si pro me spondet agellus, habes.
 Quod mihi non credis veteri, Thelesine, sodali,
 Credis colliculis arboribusque meis.
 Ecce reum Carus te detulit! adsit agellus.
 Exilii comitem quæris? agellus eat.

Ad Clientes-ut recedant.

Matutine cliens, urbis mihi causa relictæ,
 Atria, si sapias, ambitiosa colas.
 Non sum ego caufidicus, nec amaris litibus aptus:
 Sed piger, & senior, Pieridumque comes.
 Otia me, somnusque juvant, quæ magna negavit
 Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic.

Ad Domitianum.

Dante tibi turbâ querulos, Auguste, libellos
 Nos quoque jam domino carmina parva damus.
 Per vates, Auguste, tuos; nos gloria dulcis,
 Nos tua cura prior, deliciæque sumus.
 Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi:
 Fiat & ex hederâ civica nostra tibi.

De Marone—captatore.

Pro sene, sed clarè, votum Maro fecit amico,
 (Cui gravis & fervens hemitritæus erat)
 Si stygias æger non iret missus ad undas,
 Ut caderet magno victima grata Jovi.
 Ceperunt certam medici spondere salutem,
 Ne votum solvat, nunc Maro vota facit.

Ad suum natalem.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primùm,
 Magnaque fiderei vidimus ora Dei;
 Si te rure coli, viridèsque pigebit ad aras,
 Qui fueras Latia cultus in urbe mihi;

148 FLORILEGIUM POETICUM

Da veniam, servire meis quòd nolo calendis,
Et quâ sum genitus, vivere luce volo.

De Naumachiâ.

Si quis ades longis ferus spectator ab oris,
Cui lux prima sacri muneris ista fuit;
Nè te decipiat ratibus navalis Enÿo,
Et par unda fretis: hîc modò terra fuit.
Non credis? Spectes, dum laxent æquora Martem,
Parva mora est; dices, hîc modò pontus erat.

De tauro personatum Herculem sursum vehente.

Raptus abit mediâ quòd ad æthera taurus arena;
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
Vexerat Europen fraterna per æquora taurus;
Et nunc Alciden taurus in astra tulit.
Cæsaris atque Jovis confer nunc Roma, juvencos:
Par onus ut tulerint, altiùs iste tulit.

Pugna tigridis & leonis.

Lambere securi dextram consûeta magistri
Tigris, ab Hyrcano gloria rara jugo,
Sæva ferum rabido laceravit dente leonem:
Res nova, non ullis cognita temporibus.
Ausa est tale nihil, sylvis dum vixit in altis;
Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

Pugna rhinocerotis & urfi.

Sollicitant pavidum rhinocerotam magistri,
Sèque diu magnæ colligit ira feræ,
Desperabantur promissi prælia Martis:
Sed tamen is rediit cognitus antè furor.
Namque gravem gemino cornu sic extulit ursum,
Jactat ut impositas taurus in astra pilas.

Dorica quæ

Fortis

Ille tulit g

Illi cessi

Hunc leo c

I nunc,

De

Quòd noct

Desine m

Cum peter

Et sessus

Sic miser in

Parcite,

Concita vel

Et variâ

Cæsaris ante

Constitit,

Numen hab

Credite;

Intres ampl

Esse tamen

Quod ruet in

Alta juve

Quid frustra

Non nisi c

De le

Laferat ingr

Ausas tam

Sed dignas t

Et qui non

De Carpophoro—venatore.

Dorica quàm certo venabula dirigit ictu
 Fortis adhuc teneri dextera Carpophori!
 Ille tulit geminos facili cervice juvencos;
 Illi cessit atrox bubulus atque bison,
 Hunc leo cùm fugeret, præceps in tela cucurrit.
 I nunc, & lentas corripe, turba, moras.

De Leandro—naumachiario.

Quòd nocturna tibi, Leandre, pepercerit unda,
 Desine mirari; Cæsaris unda fuit.
 Cùm peteret dulces audax Leandrus amores,
 Et fessus tumidis jam premeretur aquis;
 Sic miser instantes affatus dicitur undas:
 Parcite, dum propero; mergite, dum redeo.

Dama supplex.

Concita veloces fugeret cùm dama molossos,
 Et variâ obliquas necteret arte moras,
 Cæsaris ante pedes supplex similisque roganti
 Constitit, & prædam non tetigere canes.
 Numen habet Cæsar: sacra est vis, sacra potestas,
 Credite; mentiri non dedicere feræ.

De leone Cæsaris.

Intres ampla licèt torvi, lepus, ora leonis,
 Esse tamen vacuo se leo dente putat.
 Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in armos?
 Alta juvencorum vulnera figet ubi?
 Quid frustra nemorum dominum regémque fatigas?
 Non nisi delectâ pascitur ille ferâ.

De leone qui læserat magistrum.

Læserat ingrato leo perfidus ore magistrum
 Ausas tam notas contemnerare manus:
 Sed dignas tanto persolvit crimine pœnas,
 Et qui non tulerat verbera, tela tulit.

Quos decet esse hominum tali sub principe mores,
Qui jubet ingenium mitius esse feris?

Ursus visco implicitus.

Præceps sanguineâ dum se rotat ursus arenâ.
Implicitus visco perdidit ille fugam.
Splendida jam tecto cessent venabula ferro,
Nec volet excussâ lancea torta manu.
Deprendat vacuo venator in aëre prædam,
Si captare feras aucupis arte placet.

Pugna fœminarum cum bestiis.

Belliger invictis quòd Mars tibi sævit in armis,
Non fatis est; Cæsar: Sævit & ipsa Venus.
Prostratum Nemæes in vastâ valle leonem
Nobile & Herculeum fama canebat opus.
Prisca fides taceat: Nam post tua munera, Cæsar,
Hæc jam fœmineâ vidimus acta manu.

De leone Cæsaris.

Ætherias aquilâ puerum portante per auras
Illæsum timidis unguibus hæsit onus.
Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.
Quæ majora putas miracula? summus utrisque
Auctor adest; hæc sunt Cæsaris, illa Jovis.

De leone & lepore.

Quid nunc sæva fugis placidi, lepus, ora leonis?
Frangere tam parvas non didicere feras.
Servantur magnis isti cervicibus ungues,
Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
Præda canum lepus est; vassos non implet hiatus:
Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad leporem—nimis ambitiosum.

Non facit ad sævos cervix, nisi prima, leones.
Quid fugis hos dentes, ambitiose lepus?

Scilicet

Scilicet à
Et quæ
Desperanc
Non po

Frontibus
Vidimu
Spectavêre
Venator
Unde leve
Sic pug

Ad

Miraris, d
Ad coen
Jupiter am
Nos tan
Omnia cû
Si quod

In Justi

Sexcenti co
Lucis ad
Inter quos,
Nec locu
Postera fed
Sexcenti

D

A Sinueffa
Conduct
Penè imita
Præceps
Non esset,
Si potiù

Scilicet à magnis ad te descendere tauris,
 Et quæ non cernunt, frangere colla velint?
 Desperanda tibi est ingentis gloria fati:
 Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

De pugnâ damarum.

Frontibus adversis molles concurrere damas
 Vidimus, & fati forte jacere pari.
 Spectavêre canes prædam: stupuitque superbus
 Venator, cultro nil superesse suo.
 Unde leves animi tanto caluêre furore?
 Sic pugnant tauri, sic cecidêre viri.

Ad Severum—virum eruditum.

Miraris, docto quòd carmina mitto Severo,
 Ad cœnam quòd te, docte Severe, vocem?
 Jupiter ambrosiâ satur est, & nectare vivit:
 Nos tamen exta Jovi cruda, merûmque damus.
 Omnia cùm tibi sint dono concessa Deorum:
 Si quod habes, non vis; ergò quid accipies?

In Justinum—de convivio ejus natalitio.

Sexcenti cœnant à te, Justine, vocati
 Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit:
 Inter quos, memini, non ultimus esse solebam:
 Nec locus hic nobis invidiosus erat.
 Postera sed festæ reddis solennia mensæ:
 Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

De Philostrato—temulento.

A Sinuessanis conviva Philostratus undis
 Conductum repetens nocte jubente larem,
 Penè imitatus obît sævis Elpenora fati,
 Præceps per longos dum ruit usque gradus.
 Non esset, Nymphæ, tam magna pericula passus,
 Si potius vestras ille bibisset aquas.

152 FLORILEGIUM POETICUM

In Parthenopæum—tussi gulosâ laboran- tem.

Leniat ut fauces medicus, quas aspera vexat
 Assiduè tussis, Parthenopæ, tibi;
 Mella dari, nucleosque jubet, dulcesque placentas,
 Et quicquid pueros non finit esse truces.
 At tu non cessas totis tussire diebus,
 Non est hæc tussis, Parthenopæ; gula est.

Ad Priscum Terentium.

Quod Flacco, Varioque fuit summoque Maroni,
 Mæcenatavis regibus ortus eques;
 Gentibus & populis hoc te mihi, Prisce Terenti,
 Fama fuisse loquax, chartaque dicet anus.
 Tu facis ingenium, tu, si quid posse videmur,
 Tu das ingenuæ jus mihi pigritiæ.

De Rufo & Næviâ—quam miserè ama- bat Rufus.

Quicquid agit Rufus, nihil est nisi Nævia Rufo:
 Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur;
 Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit, una est
 Nævia: si non sit Nævia, mutus erit.
 Scriberet hesternâ patri cùm luce salutem,
 Nævia lux, inquit, Nævia lumen, ave.

De leonum & leporum spectaculo.

Rictibus his tauros non eripuerè magistri
 Per quos præda fugax itque reditque lepus.
 Quodque magis mirum, velocior exit ab hoste,
 Nec nihil à tantâ nobilitate refert.
 Tutior in solâ non est cùm currit arenâ,
 Nec caveæ tantâ conditur ille fide.
 Si vitare canum morsus, lepus improbe, quaeris,
 Ad quæ confugas ora leonis habes.

Ad Do

Non tot in
 Raptor,
 Quot tua
 Delicias
 Vincit Ery
 Et victo
 Nam cùm
 Content

Ad Dor
 vocat
 præse

Sanctorum
 Nec pat
 Cùm veter
 Et pugna
 Sic nova du
 Debentur
 Sic priseis
 Et casa t

Proxima ce
 Exornant
 Hujus dum
 Pulcher I
 Vipera, sed
 Vivebatq
 Non sensit p
 Dum per

Ad

Ad Domitianum—de tigribus quas in
arenâ exhibuerat.

Non tot in Eôis timuit Gangeticus arvis
Raptor, in Hyrcano qui fugit albus equo,
Quot tua Roma novas vidit, Germanice, tigres;
Delicias potuit nec numerare suas.
Vincit Erythræos tua, Cæsar, arena triumphos,
Et victoris opes divitiâsque dei.
Nam cùm captivos ageret sub curribus Indos,
Contentus geminâ tigride Bacchus erat.

Ad Domitianum—qui pugillatione re-
vocatâ antiquorum simplicitatem re-
præsentaverat.

Sanctorum nobis miracula reddis avorum,
Nec pateris, Cæsar, secula cana mori:
Cùm veteres Latiae ritus renovantur arenæ,
Et pugnat virtus simpliciore manu.
Sic nova dum condis, revocas, Auguste, priora:
Debentur quæ sunt, quæque fuere, tibi.
Sic prifeis servatur honos, te præfide, templis,
Et casa tam culto sub Jove numen habet.

De viperâ in ore ursæ.

Proxima centenis ostenditur ursæ columnis,
Exornant fictæ quæ Platanôna feræ.
Hujus dum patulos alludens tentat hiatus
Pulcher Hylas, teneram merfit in ora manum.
Vipera, sed cæco scelerata latebat in ore,
Vivebâtque animâ deteriore fera.
Non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto
Dum perit, ô facinus, falsa quod ursæ fuit !

De Nivibus—decidentibus in Domitianum spectantem ludos.

Adspice quàm densum tacitarum vellus aquarum
 Defluat in vultus Cæsaris, inque sinus;
 Indulget tamen ille Jovi, nec vertice moto
 Concretas pigro frigore ridet aquas,
 Sidus Hyperborei solitus lassare Bœotæ,
 Et madidis Helicen dissimulare comis.
 Qui siccis lascivit aquis, & ab æthere ludit,
 Suspisor has pueri Cæsaris esse nives.

Ad Fabianum—virum probum, cum locum esse Romæ negat.

Vir bonus & pauper, linguæque & pectore verus,
 Quid tibi vis, urbem qui, Fabiane, petis?
 Qui nec leno potes, nec comessator haberi,
 Nec pavidos tristi voce citare reos;
 Vendere nec vanos circa Palatia fumos,
 Plaudere nec Cano, plaudere nec Glaphyro.
 Unde miser vives, homo fidus, certus amicus?
 Hoc nihil est; nunquam sic Philomelus eris.

Ad Tuccam—avarum.

Quid te, Tucca, juvat vetulo miscere Falerno
 In vaticanis condita musta cadis?
 Quid tantum fecêre boni tibi pessima vina?
 Aut quid fecerunt optima vina mali?
 De nobis facile est; scelus est jugulare Falernum,
 Et dare Campano toxica sæva mero.
 Convivæ meruêre tui fortasse perire:
 Amphora non meruit tam pretiosa mori.

De Mucio Scævola.

Cùm peteret regem decepta satellite dextra,
 Ingressit sacris se peritura focis:
 Sed tam sæva pius miracula non tulit hostis,
 Et raptum flammis jussit abire virum.

Urere quæ
 Hanc t
 Major de
 Si non

Ad Fau

Ede tuos t
 Et cultu
 Quod nec
 Nec file
 Ante fores
 Téque p
 Post te vic
 Incipian

Ad Fid

Si quis erit
 Quales p
 Si quis Cec
 Artibus,
 Si quis erit
 Et nihil
 Si quis erit
 Disperea

Ad Luc

sus vict
 Sæpè mihi
 Scribe al
 Onia da nob
 Mæcenas
 Condere vid
 Et nomen
 In steriles c
 Pingue fo

Ure

Urere quam potuit contempto Mucius igne,
Hanc spectare manum Porfena non potuit.
Major deceptæ fama est & gloria dextræ:
Si non errasset, fecerat illa minus.

Ad Faustinum—ut suos libros edat in
lucem.

Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos,
Et cultum docto pectore profer opus:
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,
Nec fileant nostri, prætereantque senes.
Ante fores stantem dubitas admittere famam?
Tæque piget curæ præmia ferre tuæ?
Post te victuræ, per te quoque vivere chartæ
Incipiant: cineri gloria sera venit.

Ad Fidentinum—virum moris antiqui.

Si quis erit raros inter numerandus amicos,
Quales prisca fides, famaque novit anus;
Si quis Cecropiæ madidus, Latiaeque Minervæ
Artibus, & verâ simplicitate bonus;
Si quis erit recti custos, imitator honesti,
Et nihil arcano qui roget ore Deos;
Si quis erit magnæ subnixus robore mentis:
Dispeream, si non hic Decianus erit.

Ad Lucium Julium—se facturum ver-
sus victuros si merces esset speranda.

Sæpè mihi dicis, Lucè clarissime Julè,
Scribe aliquid magnum, desidiosus homo es.
Oia da nobis: sed qualia fecerat olim
Mæcenas Flacco, Virgilioque suo.
Condere victuras tentem per secula curas,
Et nomen flammis eripuisse meum.
In steriles campos nolunt juga ferre juvenci:
Fingue solum lassat, sed juvat ipse labor.

**Ad Decianum—cujus videndi desiderio
teneri se dicit.**

Nè valeam, si non totis, Deciane, diebus,
Et tecum totis noctibus esse velim.
Sed duo sunt, quæ nos distinguunt millia passum,
Quatuor hæc fiunt, cùm rediturus eam.
Sæpè domi non es: cùm sis quoque, sæpè negâris:
Vel tantùm causis, vel tibi sæpè vacas.
Te tamen ut videam, duo millia non piget ire.
Ut te non videam, quatuor ire piget.

In Attalum.

Declamas bellè, causas agis, Attale, bellè;
Historias bellas, carmina bella facis.
Componis bellè mimos, epigrammata bellè;
Bellus Grammaticus, bellus es Astrologus.
Et bellè cantas, & saltas Attale, bellè;
Bellus es arte lyræ; bellus es arte pilæ.
Nil bene cum facias, facis attamen omnia bellè:
Vis dicam quid scis? magnus es Ardelio.

In Maximum—captatorem servilem.

Capto tuam, pudet heu! sed capto, Maxime, cœnam:
Tu captas aliam, jam sumus ergò pares.
Manè salutatum venio: tu diceris îsse
Antè salutatum; jam sumus ergò pares.
Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis.
Tu comes alterius; jam sumus ergò pares.
Esse sat est servum; jam nolo vicarius esse:
Qui rex est, regem, Maxime, non habeat.

In Candidum—ingratum.

Si det iniqua tibi tristem Fortuna reatum,
Squalidus hærebo, pallidiórque reo;
Si jubeat patriâ damnatum excedere terrâ,
Per freta, per scopulos exulis ibo comes.

Dat tibi
Das
Mecum
Annu

Vis fieri
Sed
Liber e
Vejer
Si rider
Cont
Hæc til
Liber

Petit
Rerum
Sospit
Si festin
Detin
Quod f
Nato
Hæc, f
Hæc

In Qu
lib
ma

Centen
Quod
Quod c
Libra
Aurea q
Quod
Hæc an
Falle

Dat tibi divitias, ecquid sunt ista duorum?

Das partem? multum est; Candide, das aliquid?
Mecum eris ergo miser: quòd si Deus ore sereno
Annuerit, felix, Candide, solus eris.

Ad Maximum.

Vis fieri liber? mentiris, Maxime, non vis:

Sed fieri si vis; hâc ratione potes.

Liber eris cœnare foris si, Maxime, nolis:

Vejentana tuam si domat uva sitim:

Si ridere potes miseri chrysendeta Cinnæ:

Contentus nostrâ si potes esse togâ.

Hæc tibi si vis est, si mentis tanta potestas,

Liberior Partho vivere rege potes.

Petit pœta à Cæsare jus trium liberorum.

Rerum certa salus, terrarum gloria, Cæsar,

Sospite quo magnos credimus esse deos;

Si festinatis toties tibi lecta libellis

Detinuère oculos carmina nostra tuos;

Quod fortuna vetat fieri, permitte videri;

Natorum genitor credar ut esse trium.

Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis:

Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

In Quintum—non ex impensis, sed ex
liberalitate magnum animum existi-
mari docet.

Centenis quòd emis pueros, & sæpè ducenis;

Quòd sub rege Numâ condita vina bibis;

Quòd constat decies tibi non spatiosa supellex;

Libra quòd argenti millia quinque rapit;

Aurea quòd fundi pretio carruca paratur;

Quòd pluris mula est quàm domus emta tibi:

Hæc animo magno credis te, Quinte, parare?

Falleris: hæc animus, Quinte, pusillus emit.

In Ponticum—cujus servilem & timidum
animum arguit.

Lis mihi cum Balbo est; tu Balbum offendere non vis,
Pontice: cum Licino est; hic quoq; magnus homo est.
Vexat sapè meum Patrobas vicinus agellum;
Contra libertum Cæsaris ire times.
Abnegat, & retinet nostrum Laronia servum:
Respondes; orba est, dives, anus vidua.
Non bene, crede mihi, servo servitur amico:
Sit liber, dominus qui volet esse meus.

In Faustinum—cui recens compositum
opus mittit.

Dum novus est, neque adhuc rasâ mihi fronte libellus,
Pagina dum tangi non bene ficca timet;
I, puer, & caro perfer leve munus amico,
Qui meruit nugas primus habere meas.
Curre, sed instructus; comitetur Punica librum
Spongia: muneribus convenit illa meis.
Non possunt nostros multæ, Faustine, lituræ
Emendare jocos; una litura potest.

De puero stiriâ jugulato.

Quà vicina pluit Vipsanis porta columnis,
Et madet assiduo lubricus imbre lapis;
In jugulum pueri, qui roscida templâ subibat,
Decidit hiberno prægravis unda gelu.
Cùmque peregisset miseri crudelia fata,
Tabuit in calido vulnere mucro tener.
Quid non sæva sibi voluit fortuna licere?
Aut ubi mors non est, si jugulatis aquæ?

De V

Hic est p
Presser
Hæc jug
Hoc n
Hæc Ver
Hic lo
Cuncta j
Nec fu

I

Munera
Vis te
Sordidiu
Qui p
Sic avidi
Callio
Quid sit
Si ne

De V

Cum gr
Et ja
Ultima
Ut tr
Jam sib
Move
Tum la
Séqu

De N

O! felix
Atqu

De

De Vesuvio monte—cujus incendium
dolet.

Hic est pampineis viridis modò Vesvius umbris;
Presserat hìc madidos nobilis uva lacus.
Hæc juga, quàm Nisæ colles, plùs Bacchus amavit;
Hoc nuper Satyri monte dedêre choros.
Hæc Veneris sedes, Lacedæmone gratior illi;
Hic locus Herculeo nomine clarus erat.
Cuncta jacent flammis, & tristi mersa favillâ:
Nec superi vellent hoc liquisse sibi.

In Gargilianum—captatorem.

Munera quòd senibus, viduísque ingentia mittis
Vis te munificum, Gargiliane, vocem?
Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
Qui potes insidias dona vocare tuas.
Sic avidis fallax indulget piscibus hamus;
Callida sic stultas decipit esca feras.
Quid sit largiri, quid sit donare, docebo,
Si nescis: dona, Gargiliane, mihi.

De Vestino—cujus morituri liberalita-
tem in amicos laudat.

Cùm gravis extremas Vestinus duceret horas,
Et jam per Stygias esset iturus aquas;
Ultima volventes orabat pensa sorores,
Ut traherent parvâ flamina pulla morâ.
Jam sibi defunctus, caris dum vivit amicis,
Movêrunt tetricas tam pia vota deas.
Tum largas partitus opes, à luce recessit;
Sèque mori posthàc credidit ille senem.

De Nigrinâ—quæ cum marito omnes
suas opes communicaverat.

O! felix animo, felix Nigrina, marito,
Atque inter Latias gloria prima nurus.

Te patrios miscere juvat cum conjuge census,
 Gaudentem socio, participique viro.
 Arserit Evadne flammis injecta mariti,
 Nec minor Alcestem fama sub astra ferat.
 Tu melius certo meruisti pignore vitæ,
 Ut tibi non esset morte probandus amor.

**Ad Varronem—egregium pœtam, ut
 legat ejus libros.**

Varro Sophoclêo non inficiande cothurno,
 Nec minùs in Calabrâ suspiciende lyrâ;
 Differ opus: nec te facundi scena Catulli
 Detineat, cultis aut elegia comis.
 Sed lege fumoso non aspernanda Decembri
 Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
 Commodius nisi fortè tibi, potiùsque videtur,
 Saturnalities perdere, Varro, nuces.

De ludo puerorum cum juvenicis.

Adspice, quàm placidis insultet turba juvenicis,
 Et sua quàm facilis pondera taurus amet!
 Cornibus hic pendet summis, vagus ille per arces
 Currit, & in toto ventilat arma bove.
 At feritas immota riget, non esset arena
 Tutior, & poterant fallere plana magis.
 Nec trepidant gressus, sed de discrimine palmæ
 Securus puer est, sollicitumque pecus.

Amicis esse donandum.

Callidus effractâ nummos fur auferet arcâ;
 Prosterne patrios impia flamma lares.
 Debitor usuram pariter, fortémque negabit;
 Non reddet sterilis semina jacta seges.
 Dispensatorem fallax spoliabit amica;
 Mercibus extructas obruet unda rates.
 Extra fortunam est, quidquid donatur amicis;
 Quas dederis, solas semper habebis opes.

In Posth

Quæ mihi
 Cur igit
 Incipio qu
 Protinus
 Non bellè
 Huic op
 Crede mihi
 Auctoris

Ad Post

Cras te vi
 Dic mihi
 Quam long
 Numquid
 Jam cras i
 Cras istu
 Cras vives
 Ille sapi

In Anto

Antonius, P
 Et leviu
 Quid glad
 Hoc adr
 Impius inf
 Et tantis
 Quid profu
 Incipien

Ad Mar

Marcelline,
 Horrida

In Posthumum—passim commemoran-
tem sua beneficia.

Quæ mihi præstiteris memini, semperque tenebo :

Cur igitur taceo, Posthume? tu loqueris.

Incipio quoties alicui tua dona referre,

Protinus exclamat; dixerat ipse mihi.

Non bellè quædam faciunt duo: Sufficit unus

Huic operi: Si vis ut loquar, ipse tace.

Crede mihi quamvis ingentia, Posthume, dona

Auctoris pereunt garrulitate sui.

Ad Postumum—de percipiendis volup-
tatibus finè morâ.

Cras te victurum, cras dicis, Postume, semper;

Dic mihi cras istud, Postume, quando venit?

Quam longè cras istud, ubi est, aut unde petendum?

Numquid apud Parthos, Armeniosque latet?

Jam cras istud habet Priami vel Nestoris annos,

Cras istud quanti dic mihi possit emi?

Cras vives; hodie jam vivere, Postume, serum est;

Ille sapit, quisquis, Postume, vixit heri.

In Antonium—Ciceronis interfectorem.

Antonî, Phario nil obiecture Pothino,

Et leviùs tabulâ, quàm Cicerone nocens;

Quid gladium demens Romana stringis in ora?

Hoc admisisset nec Catilina nefas.

Impius infando miles corrumpitur auro;

Et tantis opibus vox tacet una tibi.

Quid profunt sacræ pretiosa silentia linguæ?

Incipient omnes pro Cicerone loqui.

Ad Marcellinum—militantem in Daciâ.

Marcelline, boni soboles sincera parentis,

Horrida Parrhasio quem tegit ursa iugo;

Ille

Ille vetus pro te, patriúsque quid optet amicus,
 Accipe, & hæc memori pectore vota tene :
 Cauta sit ut virtus ; nè te temerarius ardor
 In medios enses, sævæque tela ferat.
 Bella velint, Martémque ferum rationis egentes :
 Tu potes & patriæ miles, & esse decus.

Ad Marianum—qui captatorem scrip-
 ferat hæredem.

Scis te captari ; scis hunc, qui captat, avarum ;
 Et scis, qui captat, quid, Mariane, velit.
 Tu tamen hunc tabulis, hæredem, stulte, supremis
 Scribis, & esse tuo vis, furiose, loco.
 Munera magna quidem misit, sed misit in hamo :
 Et piscatorem piscis amare potest ?
 Hiccin deflebit vero tua fata dolore ?
 Si cupis, ut ploret, des, Mariane, nihil.

Ad Librum.

Dum mea Cæcilio formatur imago Secundo,
 Spirat & argutâ picta tabella manu ;
 I, liber, ad Geticam Peucen, Istrúmque tacentem :
 Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.
 Parva dabis charo, sed dulcia dona, sodali :
 Certior in nostro carmine vultus erit.
 Casibus hic nullis, nullis delebilis annis
 Vivet, Apellêum cùm morietur opus.

Epitaphium—Urbici Pueri.

Conditus hic ego sum Bassi dolor Urbicus infans :
 Cui genus & nomen maxima Roma dedit.
 Sex mihi de primâ deerant trieteride menses
 Rupêrunt tetricæ cùm mala pensa Deæ.
 Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas ?
 Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.
 Sic ad Lethæas, nisi Nestore senior, undas
 Non eat, optabis quem superesse tibi.

Pallida nè
 Mordeat
 Hibernis o
 Admittu
 At mihi c
 In quâ r
 Sic habitare
 Arboris c

De Nerv
 Quanta qu
 Sed cohi
 Cum siccar
 Ore, ver
 Pieriam te
 Content
 Sed tamen
 Carmina

Ac
 Luce prop
 Dum it
 Succurrit r
 In quâ f
 Demeruisse
 Vix tutu
 Quâ possun
 Nec itel

Dentibus a
 Et mord
 Prænestina
 In quib
 At me lite
 Quid cu

In crudelem amicum.

Pallida nè Cilicum timeant pomaria brumam,
 Mordeat & tenerum fortior aura nemus;
 Hibernis objecta notis specularia pueros
 Admittunt soles, & finè face diem:
 At mihi cella datur, non totâ clausa fenestrâ,
 In quâ nec Boreas ipse manere velit.
 Sic habitare jubes veterem crudelis amicum?
 Arboris ergò tuæ tutior hospes ero.

De Nervâ—poëtâ nobili; sed modesto.

Quanta quies, placidi tanta est facundia Nervæ;
 Sed cohibet vires ingeniûmque pudor.
 Cum siccare sacrum largo Permessida posset
 Ore, verecundam maluit esse sitim:
 Pieriam tenui frontem redimire coronâ
 Contentus, famæ nec dare vela suæ.
 Sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,
 Carmina qui docti nota Neronis habet.

Ad Flaccum—de Charistiis.

Luce propinquorum, quâ plurima mittitur ales,
 Dum stellæ turdos, dum tibi, Flacce, paro:
 Succurrit nobis ingens onerosâque turba;
 In quâ se primum quisque meûmque putat.
 Demeruisse duos, votum est; offendere plures
 Vix tutum; multis mittere dona grave est.
 Quâ possum solâ veniam ratione merebor;
 Nec stellæ turdos, nec tibi, Flacce, dabo.

In sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelles
 Et mordere luto putre vetûsque solum,
 Prænestina tenes defuncti rura patroni:
 In quibus, indignor, si tibi cella fuit.
 At me literulas stulti docuere parentes:
 Quid cum grammaticis, rhetoribûsque mihi?
 Frange

164 FLORILEGIUM POETICUM

Frangere leves calamos, & scinde, Thalîa, libellos;
Si dare futoris calceus ista potest.

Ad Janum.

Annorum, nitidique sator pulcherrime mundi,
Publica quem primum vota precèsque vocant,
Pervius exiguos habitabas antè penates,
Plurima quâ medium Roma terebat iter.
Nunc tua Cæsareis cinguntur limina donis;
Et fora tot numeras, Jane, quot ora geris.
At tu, sancte pater, tanto pro munere gratus,
Ferreæ perpetuâ claustra tuêre serâ.

Ad Gallum—à quo deprecatur officium anteambulonis.

Si quid nostra tuis adicit vexatio rebus,
Manè, vel à mediâ nocte togatus ero;
Stridentésque feram flatus Aquilonis iniqui,
Et patiar nimbos, excipiámque nives:
Sed si non fias quadrante beatior uno,
Per gemitus nostros, ingenuásque cruces;
Parce precor lassos vanósque remitte labores,
Qui tibi non profunt, & mihi, Galle, nocent.

Ad Bætium—fluvium de adventu In- stantii.

Bætis oliviferâ crimen redimite coronâ,
Aurea qui nitidis vellera tingis aquis;
Quem Bromius, quem Pallas amat, cui rector aquarum
Albula navigerum per freta pandit iter;
Ominibus lætis vestras Instantius oras
Intret, & hic populis, ut prior, annus eat.
Non ignorat, onus quod sit, succedere Marco.
Qui sua metitur pondera, ferre potest.

De Mario.

Venderet excultos colles cùm præco facetus,
Atque suburbani jugera pulchra soli:

Errat,

Errat, ait.
Venderet
Quæ ratio
Et pecu
Quis facer
Omnia

Uri Tong
Novi h
Subdola te
Hamus
Cæcuba f
Condan
Omnes T
O! stu

Jam senio
Proxim
Quæ cùm
Tybris
Emeritam
Implev
Sic nimia
Auxiliu

Improba
Accipit
A te, Mu
Per sie
Nec facil
Festa f
Non veni
Hæc,

Errat, ait, si quis Mario putet esse necesse
 Vendere: nil debet; scenerat immò magis.
 Quæ ratio est igitur? servos ubi perdidit omnes,
 Et pecus & fructus, non amat inde locum.
 Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere vellet
 Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

In Tongilium.

Uri Tongilius malè dicitur hemitritæo,
 Novi hominis fraudes: esurit atque sitit
 Subdola tenduntur crassis modò retia turdis:
 Hamus & in mullum mittitur, atque lupum.
 Cæcuba faccentur, quæque annus coxit Opimî:
 Condantur parco fusca Falerna vitro.
 Omnes Tongilium medici jussere lavari.
 O! stulti, febrem creditis esse? gula est.

De Ladonte nautâ.

Jam senior Ladon Tiberinæ nauta carinæ
 Proxima dilectis rura paravit aquis.
 Quæ cùm sæpè vagus premeret torrentibus undis
 Tybris, & Hyberno rumperet arva lacu:
 Emeritam puppim, ripâ quæ stabat in altâ,
 Implevit saxi, opposuítque vadis.
 Sic nimias avertit aquas, quis credere posset?
 Auxilium domino mersa carina tulit.

In Munnam.

Improba Massiliæ quicquid fumaria cogunt,
 Accipit ætatem quisquis ab igne cadus;
 A te, Munna, venit: miseris tu mittis amicis
 Per fieta, per longas toxica sæva vias:
 Nec facili pretio; sed quo contenta Falerni
 Festa sit, aut cellis Setia cara suis.
 Non venias quare tam longo tempore Romam,
 Hæc, puto, causa tibi est; nè tua vina bibas.

De

De Scorpo.

Frangat Idumæas tristis Victoria palmas:
 Plange, Favor, sævâ pectora nuda manu.
 Mutet Honor cultus, & iniquis munera flammis:
 Mitte coronatas, Gloria mœsta, comas.
 Heu facinus! primâ fraudatus, Scorpe, Juventâ
 Occidis, & nigros tam citò jungis equos.
 Curribus illa tuis semper properata, brevisque
 Cur fuit, & vitæ tam propè meta tuæ?

De Theopompo.

Quis, rogo, tam durus, quis tam fuit ille superbus
 Qui jussit fieri te, Theopompe, coquum?
 Hanc aliquis faciem nigra violare culinâ
 Sustinet? has unctò polluit ungue comas?
 Quis potiùs cyathos, aut quis chrystalla tenebit?
 Quâ sapient meliùs mixta Falerna manu?
 Si tam fidereos manet exitus iste ministros,
 Jupiter utatur jam Ganymede coquo.

De Rabirio—cujus pietatem ergo pa-
rentes mortuos laudat.

Quisquis læta tuis & sera parentibus optas,
 Fata, brevem titulum marmoris hujus ama.
 Condidit hâc caras tellure Rabirius umbras:
 Nulli forte jacent candidiore senes.
 Bis sex lustra tori nox mitis & ultima clausit
 Arsêrunt uno funera bina rogo.
 Hos tamen ut primis raptos sibi quærit in annis.
 Improbius nihil his fletibus esse potest.

Felices qu
 Solibus
 Quando e
 Lucebi
 Quando n
 Totâqu
 Quando e
 Ibitis,

Jam num
 Quinde
 Præterito
 Nec m
 Nulla rec
 Nulla f
 Ampliat a
 Vivere

Vare Para
 Nobilis
 At nunc A
 Hospita
 Spargere
 Pinguia
 Sed datur
 Numqu

Amula Ba
 Et Phaë
 Quæque A
 Nupsit,

De adventu Trajani.

Felices quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus Arctoïis, sideribusque ducem!
Quando erit ille dies, quo campus, & arbor & omnis
Lucebit Latiâ culta fenestra nuru?
Quando moræ dulces, longûsque à Cæsare pulvis,
Totâque Flaminiâ Roma videnda viâ?
Quando eques & picti tunicâ Nilotide Mauri
Ibitis, & populi vox erit una, Venit.

De M. Antonio.

Jam numerat placido felix Antonius ævo
Quindecies actas Primus Olympiadas:
Præteritosque dies, & totos respicit annos;
Nec metuit lethes jam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est ingrata, gravisque,
Nulla fuit, cujus non meminisse velit.
Ampliat ætatis spatium sibi vir bonus: hoc est
Vivere bis, vitâ posse priore frui.

De morte Vari.

Vare Parætonias Latiâ modò vite per urbes
Nobilis, & centum dux memorande viris:
At nunc Aufonio frustra promisse Quirino,
Hospita Lagæi littoris umbra jaces.
Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
Pinguia nec mœstis addere thura rogis:
Sed datur æterno victurum carmine nomen.
Numquid & hoc, fallax Nile, negare potes?

De litoribus Altini.

Æmula Bajanis Altini litora villis,
Et Phaëthontêi conscia Sylva rogi;
Quæque Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Euganeos sola puella lacus;

Et

Et tu Ledæo felix Aquileia Timavo,
 Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas;
 Vos eritis nostræ portus, requiesque senectæ,
 Si juris fuerint otia nostra sui.

Ad Phoebum—ut Parthenii filium
 quinquennem servet incolumem.

Hæc tibi pro nato plenâ dat lætus acerrâ,
 Phœbe, Palatinus munera Parthenius.
 Ut, qui primâ novo signat quinquennia lustro,
 Impleat innumeras Burrus Olympiadas.
 Fac rata vota patris: sic te tua diligit arbor,
 Gaudeat & certâ virginitate soror.
 Perpetuo sic flore mices: sic denique non sint
 Tam longæ Bromio, quàm tibi, Phœbe, comæ.

In Prætorem—amicum ingratum.

Prætorem pauper centum sestertia Gaurus
 Orabat canâ notus amicitia;
 Dicebátque suis hæc tantum deesse trecentis,
 Ut posset domino plaudere justus eques.
 Prætor ait: scis me Scorpo, Thallóque, daturum:
 Atque utinam centum millia sola darem.
 Ah! pudet ingrata, pudet, ah! malè divitis arcæ.
 Quod non vis equiti, vis dare, Prætor, equis?

Ad Rufum—ut Venuleio commendet
 ejus libros.

Hos quoque commenda Venulêio, Rufe, libellos,
 Imputet, & nobis otia parva, roga:
 Immemor & paullum curarum, operumque suorum,
 Non tetricâ nugas exigit aure meas.
 Sed nec post primum legat hæc, summumve trientem:
 Sed sua cùm medius prælia Bacchus amat.
 Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur
 Altera: divisum sic breve fiet opus.

Ad Sextu
 bros c
 tum

exte, Palat
 Ingenio f
 Nam tibi na
 Et secreta
 Sit locus &
 Quâ Ped
 Ad Capitoli
 Grande c

Ad

Herbarum
 Jura the
 Quæ postqu
 Jussit, &
 Non nisi ve
 Veste nit
 Quadringer
 Aut meu

In Cha

deno domi
 Protinus
 Méque peti
 Si nostru
 Nec semel
 Improbi
 Desine jam
 Atque a

Ad

Ad Sextum—quem rogat, ut hos libros collocet inter alios epigrammatum scriptores.

Sexte, Palatinæ cultor facunde Minervæ,
 Ingenio frueris qui propiore Dei;
 Nam tibi nascentes domini cognoscere curas,
 Et secreta ducis pectora nôsse licet:
 Et locus & nostris aliquâ tibi parte libellis,
 Quâ Pedit, quâ Marfius, quâque, Catullus erit.
 Ad Capitolini cœleftia carmina belli,
 Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Baffum—fictum equitem.

Herbarum fueras indutus, Baffe, colores,
 Jura theatralis dum filuère loci.
 Quæ postquam placidi censoris cura renafci
 Juffit, & Oceanum certior audit eques:
 Non nifi vel cocco madidâ, vel murice tinctâ
 Vefte nites, & te fic dare verba putas.
 Quadringentorum nullæ funt, Baffe, lacernæ:
 Aut meus ante omnes Codrus habet equum.

In Charopinum—cœnæ captatorem importunum.

Cœno domi quoties, nifi te, Charopine, vocavi,
 Protinus ingentes funt inimicitia:;
 Neque petis ftricto medium transfigere ferro,
 Si noftrum finè te fcis caluiffe focum.
 Nec femel ergo mihi furtum feciffe licebit?
 Improbius nihil eft hâc, Charopine, gulâ.
 Define jam noftram, precor, obfervare culinam,
 Atque aliquando meus det tibi verba coquus.

Ad hospites—quibus hortos offert fin
supellectili.

Jure tuo nostris maneat licet, hospes, in hortis,
 Si potes in nudo ponere membra solo:
 Aut si portatur tecum tibi magna supellex;
 Nam mea jam digitum sustulit hospitibus.
 Nulla tegit fractos nec inanis culcitra lectos:
 Putris & abruptâ fascia recte jacet.
 Sit tamen hospitium nobis commune duobus.
 Emi hortos, plus est: instrue tu; minus est.

De statuâ Juliæ.

Quis te Phidiaco formatam, Julia, cœlo,
 Vex quis Palladiæ non putet artis opus?
 Candida non-tacitâ respondit imagine Lygdos,
 Et placido fulget vivus in ore decor.
 Ludit Acidalio, sed non manus aspera, nodo,
 Quem rapuit collo, parve Cupido, tuo.
 Ut Martis revocetur amor, summique Tonantis,
 A te Juno petat ceston, & ipsa Venus.

De Glauciâ--immaturo funere abrepta

Non de plebe domus, nec avaræ verna catastro,
 Sed domini sancto dignus amore puer;
 Munera cùm posset nondum sentire patroni,
 Glaucia libertus jam Melioris erat.
 Moribus hoc formæque datum: quis blandior illo
 Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
 Immodicis brevis est ætas, & rara senectus:
 Quicquid ames, cupias non placuisse nimis.

Ad Ianthida—nympham Stellæ.

Nympha, meo Stellæ, quæ fonte domestica puro
 Laberis, & domini gemmea tecta subis;
 Sive Numæ conjux Triviæ te misit ab antro,
 Sive Camænarum de grege nona venis:

Exfol

Exsolvit
 Marcu
 Tu cont
 Da fe

In Ba

Et dolet,
 Propte
 Optat &
 Odit &
 Quid fec
 Toller
 Quantò f
 Mensè

Ad Ca

Quantum
 Tantu
 Nam tu
 Hos c
 Si tua sit
 Utetur
 Muneris
 Esse q

Invia Sar
 Et Mar
 Quam ve
 Texuit
 Felix fort
 Fas eri
 I comes,
 Palmat

Exsolvit votis hâc se tibi virgine porcâ
 Marcus, furtivam quòd bibit æger aquam.
 Tu contenta meo jam crimine, gaudia fontis
 Da secura tui: sit mihi sana fitis.

In Baccaram—vestium ostentatorem.

Et dolet, & quæritur sibi non contingere frigus,
 Propter sexcentas Baccara gaufapinas:
 Optat & obscuras luces, ventosque, nivésque,
 Odit & hibernos, si tepuère, dies.
 Quid fecère mali nostræ tibi, sæve, lacernæ,
 Tollere de scapulis quas levis aura potest?
 Quantò simplicius, quantò est humanius illud,
 Mense vel Augusto sumere gaufapinas.

Ad Cæsarem Domitianum—cujus clementiam laudat.

Quantum sollicito fortuna parentis Etrusco,
 Tantum, summe ducum, debet uterque tibi:
 Nam tu missa tua revocâsti fulmina dextra;
 Hos cuperem mores ignibus esse Jovis.
 Si tua sit summo, Cæsar, natura Tonanti,
 Utetur toto fulmine rara manus.
 Muneris hoc utrumque tui testatur Etruscus,
 Esse quod & comiti contigit, & reduci.

Ad Loricam Domitiani.

Invia Sarmaticis domini Lorica sagittis,
 Et Martis Getico tergore fida magis;
 Quam vel ad Ætolæ securam cuspidis ictus,
 Texuit innumeri lubricus unguis apri;
 Felix forte tuâ es, sacrum cui tangere pectus
 Fas erit, & nostri mente calere dei.
 I comes, & magnos illæsa merère triumphos,
 Palmatæque ducem, sed citò redde togæ.

In malum pöetam.

Dulcia cùm tantùm scribas epigrammata semper,
 Et cerussatâ candidiora cute;
 Nullâque mica salis, nec amari fellis in illis
 Gutta sit; ô demens, vis tamen illa legi!
 Nec cibus ipse juvat morsu fraudatus aceti;
 Nec grata est facies, cui gelatinus abest.
 Infanti melimela dato, fatuâsque mariscas:
 Nam mihi, quæ novit pungere, Chia sapit.

In Nufidianum. Cujus somniis quotidie
turbabatur.

Semper manè mihi de me mera somnia narras,
 Quæ moveant animum sollicitentque meum.
 Jam prior ad facem, sed & hæc vindemia venit,
 Exorat noctes dum mihi saga tuas.
 Consumsi falsâsque molas, & thuris acervos:
 Decrevere greges, dum cadit agna frequens.
 Non porcus, non cortis aves, non ova supersunt.
 Aut vigila, aut dormi, Nufidiane, tibi.

Ad Narniam urbem--nè diutiùs detinea
Quinctum.

Narnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
 Circuit, ancipiti vix adeunda jugo,
 Quid tam sæpè meum nobis abducere Quinctum
 Te juvat, & lentâ detinuisse mora?
 Quid Nomentani causam mihi perdis agelli,
 Propter vicinum qui pretiosus erat?
 Sed jam parce mihi, nec abutere, Narnia, Quincto,
 Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Columbâ Aretullæ.

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos
 Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.

Luferat hoc casus, nisi inobservata maneret,
 Permissâque sibi nollet abire fugâ.
 Si meliora piæ fas est sperare forori,
 Et dominum mundi flectere vota valent:
 Hæc à Sardôis tibi forsitan exfulis oris,
 Fratre reversuro, nuncia venit avis.

Ad Flaccum, de reditu Prisci Terentii.

Priscus ab Ætnæis mihi, Flacce, Terentius oris
 Redditur; hanc lucem lactea gemma notet.
 Defluat, & lento splendescat turbida limo
 Amphora centeno consule facta minor.
 Continget nox quando meis tam candida mensis?
 Tam iusto dabitur quando calere mero?
 Cùm te, Flacce, mihi reddet Cythereïa Cypros,
 Luxuriæ fiet tam bona causa meæ.

In Lalagen—cui ob insolentiam impre- catur calvitium.

Unus de toto peccaverat orbe comarum
 Annulus, incertâ non bene fixus acu.
 Hoc facinus Lalage speculo, quo viderat, ulta est;
 Et cecidit sectis icta Plecusa comis.
 Desine jam, Lalage, tristes ornare capillos,
 Tangat & insanum nulla puella caput.
 Hoc salamandra notet, vel sæva novacula nudet,
 Ut digna speculo fiat imago tuo.

In Classicum—parasitum.

Invitum cœnare fori te, Classice, dicis.
 Si non mentiris, Classice, dispeream.
 Ipse quoque ad cœnam gaudebat Apicius ire;
 Cùm cœnaret, erat tristior ille, domi.
 Si tamen invitus vadis, cur, Classice, vadis?
 Cogor, ais; verum est: cogitur & Selius.
 En! rogat ad cœnam Melior te, Classice, rectam.
 Grandia verba ubi sunt? si vir es, ecce, nega.

Ad Cosconium—quænam sint brevia
epigrammata.

Cosconî, qui longa putas epigrammata nostra,
 Utilis ungendis axibus esse potes.
 Hâc tu credideris longum ratione Colossium,
 Et puerum Bruti dixeris esse brevem.
 Disce, quod ignoras: Marfi doctique Pedonis
 Sæpè duplex unum pagina tractat opus.
 Non sunt longa, quibus nihil est quod demere possis:
 Sed tu, Cosconî, disticha longa facis.

Votum pro Nervâ.

Sacra, Larésque Phrygum, quos Trojæ maluit heros,
 Quàm rapere arsuras Laomedontis opes;
 Scriptus & æterno nunc primùm Jupiter auro,
 Et soror, & summi filia tota patris;
 Et qui purpureis jam tertia nomina fastis,
 Jane, refers Nervæ; vos precor ore pio:
 Hunc omnes servate ducem, servate senatum:
 Moribus hic vivat principis, ille suis.

De Earino Domitiani.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,
 Cùm breve Cecropiæ ver populantur apes.
 Nomen, Acidaliâ meruit quod arundine pingi,
 Quod Cytherêa suâ scribere gaudet acu.
 Nomen, Erythræis quod litera facta lapillis,
 Gemma quod Heliadum pollice trita notet;
 Quod pennâ scribente grues ad fidera tollant;
 Quod decet in solâ Cæsaris esse domo.

Ad Domitianum.

Est mihi, sitque precor longum, te præside, Cæsar,
 Rus minimum: parvi sunt & in urbe Lares.
 Sed de valle brevi, quas det sitientibus hortis,
 Curva laboratas antlia tollit aquas.

Sicca domus queritur nullo se rore foveri,
 Cùm mihi vicino Martia fonte sonet.
 Quam dederis nostris, Auguste, Penatibus undam,
 Castalis hæc nobis, aut Jovis imber erit.

Ad Marcellinum—euntem in Asiam & Scythiam.

Miles Hyperboreos modò, Marcelline, Triones
 Et Getici tuleris fidera pigra poli;
 Ecce! Promethææ rupes & fabula montis
 Quàm prope sunt oculis nunc adeunda tuis.
 Videris immensis cùm conclamata querelis
 Saxa senis, dices: durior ipse fuit.
 Et licet hoc addas: potuit qui talia ferre,
 Humanum meritò finxerat ille genus.

De Lucano & Tullo—fratribus sibi in- vicem carissimis.

Quòd semper superos invito fratre rogâsti,
 Hoc, Lucane, tibi contigit, antè mori.
 Invidet ille tibi; Stygias nam Tullus ad undas
 Optabat, quamvis sit minor, ire prior.
 Tu colis Elyfios, nemorisque habitator amœni
 Esse tuo primùm nunc sinè fratre cupis.
 Et si jam nitidis alternus venit ab astris,
 Pro Polluce mones Castora nè redeat.

Ad Nympham Sabini.

Nympha sacri regina lacûs, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templa dedit;
 Sic montana tuos semper colat Umbria fontes,
 Nec tua Bajanas Sarfina malit aquas:
 Excipe sollicitos placidè, mea dona, libellos:
 Tu fueris Musis Pegasis unda meis.
 Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

Ad Alcimum—cujus mortem deflet.

Alcime, quem raptum domino crescentibus annis
 Labicana levi cespite velat humus;
 Accipe non Pario nutantia pondera saxo,
 Quæ cineri vanus dat ruitura labor:
 Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
 Quæque virent lacrymis roscida prata meis.
 Accipe, chare puer, nostri monumenta doloris:
 Hic tibi perpetuo tempore vivat honor.
 Cum mihi supremos Lachesis perneverit annos,
 Non aliter cineres mando jacere meos.

Ad Rufum—de servo quodam ad e-
questrem dignitatem evecto.

Rufe, vides illum subsellia prima terentem,
 Cujus et hinc lucet sardonychata manus:
 Quæque Tyron toties epotavêre lacernæ,
 Et toga non tactas vincere iussa nives.
 Cujus olet toto pinguis coma Marceliano,
 Et splendent vulso brachia trita pilo.
 Non hesternæ sedet lunatâ lingula plantâ:
 Coccina non læsum pingit aluta pedem;
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem.
 Ignoras quis scit? Splenia tolle, leges.

Ad Quinctilianum—de voto suæ vitæ.

Quinctiliane, vagæ moderator summe juventæ,
 Gloria Romanæ, Quinctiliane, togæ;
 Vivere quod propero pauper, nec inutilis annis,
 Da veniam: properat vivere nemo satîs.
 Differat hoc, patrios optat qui vincere census,
 Atriæque immodicis arctat imaginibus.
 Me focus, & nigros non indignantia fumos
 Tecta juvant, & fons vivus & herba rudis.
 Sit mihi verna satur; sit non doctissima conjux;
 Sit nox cum somno; sit finè lite dies.

In Ligu

Hæc tibi

Versific

Deposui

Inter l

Alter per

Tertiū

Et quartu

Putidus

Quòd si r

Ccenab

In Ant

civile

Dum nim

Et Satu

Impia Pa

Qualia

Excidera

Obruit

An tibi p

Nilus,

Ille etiam

Qui tibi

Ad Fla

Nescis, cr

Qui tar

Ille magis

Tereos,

Aut puero

Pascent

A nostris

Musa n

Illa tamen

Confite

In

In Ligurinum-recitatore importunum.

Hæc tibi, non alia est ad cœnam causa vocandi,

Versiculos recites ut, Ligurine, tuos.

Deposui soleas; affertur protinus ingens

Inter lactucas oxygarumque liber.

Alter perlegitur, dum fercula prima morantur;

Tertius est, nec adhuc mensa secunda venit.

Et quartum recitas, & quintum denique librum;

Putidus est, toties si mihi ponis aprum.

Quod si non scombris scelerata poemata donas;

Cœnabis solus jam, Ligurine, domi.

In Antonium Saturninum—qui bellum civile moverat in Germaniâ superiore.

Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes,

Et Saturninum te, miser, esse pudet:

Impia Parrhasiâ movisti bella sub Ursâ

Qualia qui Phariæ conjugis arma tulit.

Exciderât-ne adeo fatum tibi nominis hujus,

Obruit Aëtiaci quod gravis ira freti?

An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi

Nilus, & Arctois plus licuisset aquis?

Ille etiam nostris Antonius excidit armis;

Qui tibi collatus, perfide, Cæsar erat.

Ad Flaccum—res veras, non nugatorias tractari epigrammatibus.

Nescis, crede mihi, quid sint Epigrammata, Flacce,

Qui tantum lusus illa jocosisque putas.

Ille magis ludit, qui scribit prandia sævi

Tereos, aut cœnam, crude Thyesta, tuam,

Aut puero liquidas aptantem Dedalon alas,

Pascentem Siculas aut Polyphemon oves.

A nostris procul est omnis vesica libellis,

Musa nec infano syrmate nostra tumet.

Ille tamen laudant omnes, mirantur adorant.

Confiteor: laudant illa, sed ista legunt.

Ad Colinum—de vitâ hilariter agendâ,

O! cui Tarpejas licuit contingere quercus,
 Et meritas primâ cingere fronde comas;
 Si sapis, utâris totis, Coline, diebus,
 Extremûmque tibi semper adesse putes.
 Lanificas nulli tres exorare puellas
 Contigit: observant quem statuere diem.
 Divitior Crispo, Thraseâ constantior ipso,
 Lautior & nitido sis Meliore licet,
 Nil adicit penso Lachesis, fusosque sororum
 Explicat, & semper de tribus una fecat.

**Ad Faustinum—hieme Bajis, æstate
Tibure manendum.**

Dum nos blanda tenent lascivi stagna Lucrini,
 Et quæ pumiceis fontibus antra calent;
 Tu colis Argivi regnum, Faustine, coloni,
 Quò te bis decimus ducit ab urbe lapis.
 Horrida sed fervent Nemeæi pectora monstri:
 Nec satis est, Bajas igne calere suo.
 Ergò sacri fontes, & littora grata valete,
 Nympharum pariter Nereidûmque domus.
 Herculeos colles gelidâ vos vincite brumâ;
 Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

**In Afrum—ambitiosè & importunè
officiosum.**

Condita cùm tibi sit jam sexagesima messis,
 Et facies multo splendeat alba pilo;
 Discurre totâ vagus urbe, nec ulla cathedra est,
 Cui non manè feras irrequietus ave.
 Et sinè te nulli fas est prodire tribuno,
 Nec caret officio consul uterque tuo.
 Et sacro decies repetis pallatia clivo,
 Sigeriosque meros, Partheniosque sonas.
 Hæc faciant sanè juvenes: deformius, Afer,
 Omnino nihil est ardelione fene.

Ad

**In Callistratum—cui licèt ditissimo præ-
ferri se debere probat.**

Sum fateor, semperque fui, Callistrate, pauper,
Sed non obscurus, nec malè notus eques;
Sed toto legor orbe frequens, & dicitur, Hic est;
Quòdque cinis paucis, hoc mihi vita dedit:
At tua centenis incumbunt tecta columnis,
Et libertinas arca flagellat opes:
Magnaque Niliacæ servit tibi gleba Syênes,
Tondet & innumeros Gallica Parma greges.
Hoc ego, túque sumus; sed quod sum, non potes esse:
Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

**In Marcum—qui mirabatur nullam
esse tunc veram amicitiam.**

Quòd non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,
Miraris? Pylades, Marce, bibebat idem.
Nec melior panis, turdùsve dabatur Oresti:
Sed par, atque eadem cœna duobus erat.
Tu lucrina voras; me pascit aquosa peloris:
Non minùs ingenua est & mihi, Marce, gula.
Te Cadmæa Tyros, me pinguis Gallia vestit:
Vis te purpureum, Marce, sagatus, amem?
Ut præstem Pyladem, aliquis mihi præstet Orestem:
Hoc non fit verbis, Marce; ut amêris, ama.

De filio Reguli.

Aspicias ut parvus, nec adhuc Trieteride plenâ,
Regulus auditum laudat & ipse patrem?
Maternæque finis viso genitore relinquat,
Et patrias laudes sentiat esse suas?
Jam clamor centùmque viri, densùmque coronâ
Vulgus, & infanti Julia tecta placent.
Acris equi soboles magno sic pulvere gaudet;
Sic vitulus molli prælia fronte cupit.
Dî servate, precor, matri sua vota, patrique:
Audiat ut natum Regulus; illa duos.

Ad Cæsarem de rosis hybernis.

Ut nova dona tibi, Cæsar, Nilotica tellus
 Miserat hybernas ambitiosa rosas;
 Navita derisit Pharios Memphiticus hortos,
 Urbis ut intravit limina prima tuæ.
 Tantus veris honos, & odoræ gratia Floræ,
 Tantæque Pæstani gloria ruris erat.
 Sic quacunque vagus, gressumque oculosque ferebat
 Textilibus fertis omne rubebat iter.
 At tu Romanæ jussus jam cedere brumæ,
 Mitte tuas messes; accipe, Nile, rosas.

Ad Lausum—de libris suis.

Fertur habere meos, si vera est fama, libellos
 Inter delicias pulchra Viëna suas.
 Me legit omnis ibi senior, juvenisque, puérque,
 Et coram tetrico casta puella viro.
 Hoc ego maluerim, quàm si mea carmina cantent
 Qui Nilum ex ipso protinus ore bibunt:
 Quàm meus Hispano si me Tagus impleat auro,
 Pascat & Hybla meas, pascat Hymettos apes.
 Nonnihil ergo sumus, nec blandæ munere linguæ
 Decipimur: credam jam puto, Lause, tibi.

In Baccaram—non stantem suis promissis.

Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum,
 Bis nobis dicis, Baccara, térque die.
 Appellat rigidâ tristis me voce Secundus:
 Audis, sed nescis, Baccara quid sit opus.
 Pensio te coram petitur claréque palâmque:
 Audis, sed nescis, Baccara, quid sit opus.
 Esse queror gelidâsque mihi tritâsque lacernas:
 Audis, sed nescis, Baccara, quid sit opus.
 Hoc opus est, subito fias ut fidere mutus;
 Dicere nè possis, Baccara, quid sit opus.

Pontico
 Mag
 Pontico
 Non
 Pontico
 Dig
 Pontico
 Vox
 Pontico
 Vis

De S

acce

Qui nu

Tem

Adspic

Fort

Ipse fu

Funt

Quòd n

Sæv

Scire p

Qua

Ad E

Qui Co

Rus,

Invida

Et g

Condit

Et t

Fœmin

Calc

Quid n

Autu

Ad Ponticum—scurram.

Pontice, per reges discurre, & omnia lustras:
 Magna quidem sequeris, Pontice; magnus homo es.
 Pontice, si qua facis, finè teste facis, finè turbâ:
 Non adhibes multos, Pontice; cautus homo es.
 Pontice, te celebrem formâ natura creavit:
 Dignus eras Helenâ, Pontice; pulcher homo es.
 Pontice, voce tuâ posses adamanta movere:
 Vox tua dulcè sonat, Pontice; dulcis homo es.
 Pontice, sic alios, sic te quoque decipit error:
 Vis dicam verum, Pontice; nullus homo es.

De Spectaculo Scævolaë,—qui dextram
 accenso ad sacrificium igne combussit.

Qui nunc Cæsareæ lusus spectatur arenæ,
 Temporibus Bruti gloria summa fuit.
 Adspicis, ut teneat flammæ, pœnâque fruatur
 Fortis, & attonito regnet in igne manus!
 Ipse fui spectator adest, & nobile dextræ
 Funus amat: totis pascitur illa sacris.
 Quòd nisi rapta foret nolenti pœna, parabat
 Scævior in laxos ire sinistra focos.
 Scire piget, post tale decus, quid secerit ante:
 Quam vidi, satè est hanc mihi nôsse manum.

Ad Entellum—cujus rus amœnissimis
 Alcinoi hortis præfert.

Qui Corcyraei vidit pomaria regis,
 Rus, Entelle, tuæ præferat ille domûs.
 Invida purpureos urat nè bruma racemos,
 Et gelidum Bacchi munera frigus edat;
 Condita perspicuâ vivit vindemia gemmâ,
 Et tegitur, felix nec tamen uva latet.
 Fœmineum lucet sic per bombycina corpus;
 Calculus in nitidâ sic numeratur aquâ.
 Quid non ingenio voluit natura licere?
 Autumnum sterilis ferre jubetur hyems.

De Nervâ—egregio poëtâ.

Audet facundo qui carmina mittere Nervæ,
 Pallida donabit glaucia, Cosme, tibi :
 Præstano violas, & cana ligustra colono,
 Hyblæis apibus Córfrica mella dabit.
 Sed tamen & parvæ nonnulla est gratia Musæ :
 Appetitur posito vilis oliva lupo.
 Nec tibi fit mirum, modici quòd conscia vatis
 Iudicium metuat nostra Thalía tuum.
 Ipse tuas etiam veritus Nero dicitur aures,
 Lascivum juvenis cùm tibi lusit opus.

De leone & ariete--quorum concordiam
miratur.

Massyli leo fama jugi, pecorisque maritus
 Lanigeri, mirum, quâ coiêre fide.
 Ipse licet videas : caveâ stabulantur in unâ,
 Et pariter socias carpit uterque dapes.
 Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis :
 Concordem satiat sed rudis agna famem.
 Quid meruit terror Nemées, quid proditor Helles,
 Ut niteant celsi lucida signa poli ?
 Sidera si possent pecudésque feræque mereri,
 Hic aries astris, hic leo dignus erat.

De Torquato & Otacilio.

Ad lapidem Torquatus habet prætoria quartum :
 Ad quartum breve rus emit Otacilius.
 Torquatus nitidas vario de marmore thermas
 Extruxit : cucumam fecit Otacilius.
 Disposuit daphnôna suo Torquatus in agro :
 Castaneas centum sevit Otacilius.
 Consule Torquato, vici fuit ille magister ;
 Nec minor in tanto visus honore sibi.
 Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim ;
 Sic, puto, Torquatus rumpet Otacilium.

In Lentinum--cujus febricitantis luxum
irridet.

Quarè tam multis à te, Lentine, diebus
Non abeat febris, quæris, & usque gemis.
Gestatur tecum sellâ, paritèrque lavatur:
Cœnat boletos, ostrea, fumen, aprum.
Ebria Setino fit sæpè, & sæpè Falerno:
Nec nisi per niveam Cæcuba potat aquam.
Circumfusa rosis, & nigra recumbit amomo:
Dormit & in plumâ, purpureoque toro.
Cum sit ei pulchrè, cum tam bene vivat apud te,
Ad Damam potiùs vis tua febris eat?

De hortis Marcellæ uxoris.

Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini
Palmitis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,
Pratâque, nec bifero cessura rosaria Pæsto,
Quodque viret Jani mense, nec alget olus,
Quæque natat clausis anguilla domestica lymphis,
Quæque gerit similes candida turris aves,
Munera sunt dominæ post septima lustra reversæ:
Has, Marcella domos, parvâque regna dedit.
Si mihi Nausicaë patrios concederet hortos,
Alcinoo possum dicere, malo meos.

De Festo—moribundo.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,
Inque suos vultus serperet atra lues;
Siccis ipse genis flentes hortatus amicos
Decrevit Stygios Festus adire lacus.
Nec tamen obscuro pia polluit ora veneno,
Aut torsit lentâ tristitia fata fame.
Sanctam Romanâ vitam sed morte peregit,
Dimisitque animam nobiliore viâ.
Hanc mortem fati magni præferre Catonis
Fama potest; hujus Cæsar amicus erat.

In Nævolum—amicum avarum.

Florida per varios ut pingitur Hybla colores,
 Cùm breve Sicaniæ ver populantur apes:
 Sic tua suppositis pellucet præla lacernis;
 Sic micat innumeris arcula synthefibus.
 Atque unam vestire tribum tua vellera possunt,
 Appula non uno quæ grege terra tulit.
 Tu spectas hyemem succincti lentus amici,
 (Pro scelus!) & lateris frigora trita mei.
 Quantum erat, infelix, pannis fraudare duobus
 (Quid renuis?) non te, Nævole, sed tineas?

Ad Taurum—cunctatorem.

Dum modò caufidicum, dum te modò rhetora fingis,
 Et non decernis, Taure, quid esse velis;
 Peleos & Priami transît, vel Nestoris ætas;
 Et fuerat serum jam tibi desinere.
 Incipe, tres uno periêrunt rhetores anno,
 Si quid habes animi, si quid in arte vales.
 Si schola damnatur, fora litibus omnia fervent;
 Ipse potest fieri Marsya caufidicus.
 Eja age, rumpe moras; quò te spectabimus usque?
 Dum, quid sis, dubitas, jam potes esse nihil.

De leone mansueto, sed ad feritatem
reverso.

Verbera securi solitus leo ferre magistri,
 Insertámque pati blandus in ora manum,
 Dedicicit pacem subitò, feritate reversâ,
 Quanta nec in Libycis debuit esse jugis.
 Nam duo de tenerâ puerilia corpora turbâ,
 Sanguineam rastris quæ renovabat humum,
 Sævus & infelix furiali dente peremit.
 Martia non vidit majus arena nefas.
 Exclamare libet; crudelis, perfide, prædo,
 A nostrâ pueris parcere disce lupâ.

De Erôtio defunctâ.

Hanc tibi, Fronto pater, genitrix Flaccilla, puellam
Oscula commendo deliciâsque meas :
Pallida nè nigras horrescat Erôtion umbras,
Orâque Tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modò frigora brumæ,
Vixisset totidem nî minùs illa dies.
Inter tam veteres ludat lasciva patronos
Et nomen blæso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cespes tegat ossa, nec illi,
Terra, gravis fueris ; non fuit illa tibi.

Ad Cirinium.

Sic tua, Cirinî, promas epigrammata vulgo,
Ut mecum possis, vel prior ipse legi :
Sed tibi tantus inest veteris respectus amici,
Charior ut mea sit, quàm tua fama tibi.
Sic Maro nec Calabri tentavit carmina Flacci,
Pindaricos posset cùm superare modos :
Et Vario cessit Romani laude cothurni,
Cùm posset tragico fortiùs ore loqui.
Aurum, & opes, & rura frequens donabit amicus :
Qui velit ingenio cedere, rarus erit.

De Carpophoro venatore.

Sæcula Carpophorum, Cæsar, si prisca tulissent,
Jam nullam monstris orbe fuisset opus.
Non Marathon taurum, Nemæe frondosa leonem,
Arcas Mænaliū non timuisset aprum.
Hæc armata manus Hydræ mors una fuisset,
Huic percussa foret tota Chimæra semel.
Ignipedes posset sinè Colchide vincere tauros :
Solvere & Hesione solus, & Andromeden.
Herculeæ

Herculeæ laudis numeretur gloria : plus est,
Bis denas pariter perdomuisse feras.

Epitaphium Latini excellentis mimi.

Dulce decus scenæ, ludorum fama, Latinus
Ille ego sum ; plausus, deliciæque tuæ :
Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
Solvere qui Curios, Fabriciósque graves.
Sed nihil à nostro sumpsit mea vita theatro,
Et solâ tantùm scenicus arte feror.
Nec poteram gratus domino finè moribus esse :
Interiùs mentes inspicit ille deus.
Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
Roma sui famulum dum sciat esse Jovis.

De effigie Camoni.

Hæc sunt illa mei quæ cernitis ora Camoni :
Hæc pueri facies, primæque forma fuit.
Creverat hic vultus bis denis fortior annis ;
Gaudebátque suas pingere barba genas :
Et libata semel summos modò purpura cultros
Sparserat : invidit de tribus una soror,
Et festinatis incêdit itamina penfis ;
Absentémque patri retulit urna rogam.
Sed nè sola tamen puerum pictura loquatur,
Hæc erit in chartis major imago meis.

Ad Rufum, de nuptiis Pudentis & Claudiæ Peregrinæ.

Claudia, Rufe, meo nubit Peregrina Pudenti :
Macte esto tædis, ô Hymenæe, tuis.
Tam benè rara suo miscentur cinnama nardo,
Massica Thesèis tam benè vina favis.
Nec meliùs teneris junguntur vitibus ulmi,
Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.

Candida

Candida p
Támqu
Diligat il
Tunc q

Ducit ad
Pendula
Tu mihi
Ex præ
Tu facis ;
Dulcior
Tecum eg
Et pote
Si tibi me
In quoc

Non urba
Otia, n
Sed meus
A rigid
Dicitur &
Quid p
At quàm
Quantá
Cum pia
Et Mæ

Ad Ma
la

Municiper
Et geni
Tam raru
Audieri

Candida perpetuo reside Concordia lecto;
Támque pari semper sit Venus æqua iugo.
Diligat illa senem quondam; sed & ipsa marito,
Tunc quoque cùm fuerit, non videatur anus.

Ad Manium amicum.

Ducit ad auriferas quòd me Salo Celtiber oras,
Pendula quòd patriæ visere tecta libet,
Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis,
Ex prætextatâ cultus amicitia,
Tu facis; in terris quo non est alter Iberis
Dulcior, & vero dignus amore magis.
Tecum ego vel ficci Gætula mapalia Pœni,
Et poteram Scythicas hospes amare casas.
Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
In quocunque loco Roma duobus erit.

De suis libellis.

Non urbana meâ tantùm Pimplêide gaudent
Otia, nec vacuis auribus ista damus;
Sed meus in Geticis ad Martia signa pruinis
A rigido teritur centurione liber.
Dicitur & nostros cantare Britannia versus:
Quid prodest? nescit facculus ista meus.
At quàm victuras poteramus pangere chartas,
Quantâque Pieriâ prælia flare tubâ;
Cùm pia reddiderint Augustum numina terris,
Et Mæcenatem si mihi Roma daret!

Ad Marcellam—suam uxorem quam
laudat à morum suavitate.

Municipem rigidi quis te, Marcella, Salonis,
Et genitam nostris quis putet esse locis?
Tam rarum, tam dulce sapis; Pallatia dicent,
Audierint si te vel semel, esse suam:

Nulla

Nulla nec in mediâ certabit nata Suburrâ,
 Nec Capitolini collis alumna tibi.
 Nec citò ridebit peregrini gloria partûs,
 Romanam deceat quam magis esse nurum.
 Tu desiderium dominæ mihi mitius urbis
 Esse jubes; Romam tu mihi sola facis.

Ad Sextum, in Calliodorum quem
 negat esse equitem divisis bonis cum
 fratre.

Calliodorus habet censum (quis nescit?) equestrem,
 Sexte; sed & fratrem Calliodorus habet.
 Quadringenta secas, qui, dicit οὐκα μέριξε,
 Uno credis equo posse sedere duos?
 Quid cum fratre tibi? quid cum Polluce molesto?
 Non esset Pollux si tibi, Castor eras.
 Unus cùm sitis, duo, Calliodore, sedetis.
 Surge; solæcismum, Calliodore, facis:
 Aut imitare genus Ledæ, aut cum fratre sedere
 Non potes; alternis, Calliodore, sede.

In Cæcilianum improbum.

Dixerat, O mores! O tempora! Tullius olim,
 Sacrilegum strueret cùm Catilina nefas:
 Cùm gener atque focer diris concurreret armis,
 Mœstâque civili cæde maderet humus.
 Cur nunc O mores! cur nunc O tempora! dicis?
 Quod tibi non placeat, Cæciliane, quid est?
 Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri;
 Pace frui certâ, lætitiâque licet.
 Non nostri faciunt, tua quòd tibi tempora sordent;
 Sed faciunt mores, Cæciliane, tui.

Ac

Marcus an
 Charta
 Marcus Pa
 Gloria,
 Tu, qui l
 I, liber
 Vilis eras,
 Grande
 Multùm,
 Quæ fl

Simplicior
 Cecrop
 Sic tibi co
 Perpetu
 Ut tu, si
 Fortè r
 Ut facis,
 Talia c
 Hunc serv
 Parcere

Ad

Litera fac
 Pertuli
 Quâ non
 Vellet
 Vilior ha
 Non qu
 A te miss
 Marce,

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat nostras Antonius, Attice, Musas,
 Charta salutatrix si modò vera refert :
 Marcus Palladiæ non inficianda Tolosæ
 Gloria, quem genuit pacis alumna quies.
 Tu, qui longa potes dispendia ferre viarum,
 I, liber, absentis pignus amicitiae.
 Vilis eras, fateor, si te nunc mitteret emptor ;
 Grande tui pretium muneris auctor erit.
 Multùm, crede mihi, refert, à fonte bibatur,
 Quæ fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.

Ad Munatium Gallum.

Simplicior priscis, Munatî Galle, Sabinis,
 Cecropium superas qui bonitate senem ;
 Sic tibi confoceri claros retinere Penates
 Perpetuâ natæ det face casta Venus :
 Ut tu, si viridi tinctos ærugine versus
 Fortè malus livor dixerit esse meos,
 Ut facis, à nobis abigas ; nec scribere quemquam
 Talia contendas carmina, qui legitur.
 Hunc fervare modum nostri novère libelli ;
 Parcere personis, dicere de vitiis.

Ad Marcum de togâ sibi missâ.

Litera facundi gratum mihi pignus amici
 Pertulit, Aufoniæ dona severa togæ ;
 Quâ non Fabricius, sed vellet Apicius uti,
 Vellet Mæcenæ Cæsarianus eques.
 Vilior hæc nobis alio mittente fuisset :
 Non quâcunque manu victima cæsa litat.
 A te missa venit : possem nisi munus amare,
 Marce, tuum ; poteram nomen amare meum.

Munere

Munere sed plus est, & nomine gratius ipso,
Officium docti judiciûmque viri.

De togâ à Parthenio sibi donatâ.

Hæc est illa meis multùm cantata libellis,
Quam meus edidicit lector amâque togam.
Partheniana fuit, quondam memorabile vatis
Munus; in hæc ibam conspiciendus eques;
Dum nova, dum nitidâ fulgebat splendida lanâ,
Dúmque erat auctoris nomine digna sui.
Nunc anus, & tremulo vix accipienda tribuli,
Quam possis niveam dicere jure togam.
Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
Hæc toga jam non est Partheniana; mea est.

De aprò sibi missò à Dextro.

Tuscæ glandis aper populator, & ilice multâ
Jam piger, Ætolæ fama secunda feræ;
Quem meus intravit splendenti cuspide Dexter,
Præda jaces nostris invidiosa focis.
Pinguescant madidi læto nidore Penates,
Flagret & exciso festa culina jugo.
Sed coquus ingentem piperis consumet acervum,
Addet & arcano mista Falerna garo.
Ad dominum redeas; noster te non capit ignis,
Conturbator aper: viliùs esurio.

Ad Fuscum cui librum suum emendandum mittens omnia fausta precatur.

Sic Tiburtinæ crescat tibi sylva Dianæ,
Et properet cæsum sæpè redire nemus:
Nec Tartessiacis Pallas tua, Fusce, trapetis
Cedat, & immodici dent bona musta lacus:
Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores:

Otia dun
Excip
Scire lib
Quod

Ad

Abstuler
In'qu
Jussisti t
Et, m
Nulla ca
Nec p
Stringit
Occup
Tonfor,
Nunc

In Cir

Qui ton
Et po
Sicanias
Cinna
Quâ nu
Quid
Non rhe
Non
Vendere
Quod

Ad

Cedere
Sed fi
Mutua
Non
Quando
Cum

Oti

Otia dum medius præstat tibi parva December,
 Excipe, sed certâ, quos legis, aure jocos.
 Scire libet verum : res est hæc ardua : sed tu
 Quod tibi vis dici, dicere, Fusce, potes.

Ad Domitianum—de urbe laxatâ.

Abstulerat totam temerarius institor urbem,
 In'que suo nullum limine limen erat.
 Jussisti tenues, Germanice, crescere vicos;
 Et, modò quæ fuerat semita, facta via est.
 Nulla catenatis pila est præcincta lagenis;
 Nec prætor medio cogitur ire luto.
 Stringitur in densâ nec cæca novacula turbâ;
 Occupat aut totas nigra popina vias.
 Tonfor, caupo, coquus, lanius sua limina servant :
 Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Cinnamum exulem et olim tonforem.

Qui tonfor fueras totâ notissimus urbe,
 Et post hoc dominæ munere factus eques;
 Sicaniæ urbes, Ætnæâque regna petisti,
 Cinname, cùm fugeres tristia jura fori.
 Quâ nunc arte graves tolerabis inutilis annos?
 Quid facit infelix & fugitiva quies?
 Non rhetor, non grammaticus, ludivæ magister,
 Non Cynicus, non tu Stoïcus esse potes;
 Vendere nec vocem Siculis plaufumque theatri.
 Quod superest, iterum, Cinname, tonfor eris.

Ad Crispum verbo non re amicum.

Cedere de nostris nulli te dicis amicis;
 Sed sit ut hoc verum, quid, rogo, Crispe, facis?
 Mutua cùm peterem sestertia quinque, negasti;
 Non caperet nummos cùm gravis arca tuos.
 Quando fabæ nobis modium farrisve dedisti,
 Cùm tua Niliacus rura colonus aret?

Quando brevis gelidæ missa est toga tempore brumæ?
 Argenti venit quando selibra mihi?
 Nil aliud video, quo te credamus amicum,
 Quàm quòd me coram pedere, Crispe, soles.

**De Demetrio—amanuensi cujus acer-
 bam mortem deflet.**

Illà manus quondam studiorum fida meorum,
 Et felix Domino, notâque Cæsaribus,
 Destituit primos viridis Demetrius annos:
 Quarta tribus lustris addita messis erat.
 Nè tamen ad Stygias famulus descenderet umbras,
 Ureret implicitum cùm scelerata lues,
 Cavimus; & domini jus omne remisimus agro:
 Munere dignus erat convaluisse meo.
 Sensit deficiens sua præmia, meque patronum
 Dixit, ad infernas liber iturus aquas.

**In Fabianum avarum et arrogantem
 amicum.**

Quod novus & nuper factus tibi præstat amicus,
 Hoc præstare jubes me, Fabiane, tibi:
 Horridus ut primo semper te manè salutem,
 Per mediúmque trahat me tua fella lutum:
 Lassus ut in thermas decimâ, vel seriùs, horâ
 Te sequar Agrippæ, cùm laver ipse Titi.
 Hoc per triginta merui, Fabiane, Decembres,
 Ut sim tiro tuæ semper amicitiae?
 Hoc merui, Fabiane, togâ, tritâque, meâque
 Ut nondum credas me meruisse rudem?

**Ad Gallum, cui se excusat quòd manè
 ad eum salutandum non iret.**

Est tibi (sit'que precor, multos crescâtque per annos)
 Pulchra quidem, verùm Transiberina domus.

At mea Vipſanas ſpectant cœnacula laurus;
 Factus in hac ego ſum jam regione ſenex.
 Migrandum eſt, ut manè domi te, Galle, ſalutem.
 Es tanti, vel ſi longiùs illa foret:
 Sed tibi non multum eſt, unum ſi præſto togatum;
 Multum eſt, hunc unum ſi mihi, Galle, nego.
 Ipſe ſalutabo decimâ vel ſeriùs horâ:
 Manè tibi pro me dicat avere liber.

Ad Caſtricum ruſticantem Baiis.

Dum tibi felices indulgent, Caſtrice, Baiæ,
 Canâque ſulphureis nympha natatur aquis;
 Me Nomentani confirmant otia ruris,
 Et caſa jugeribus non oneroſa ſuis.
 Hic mihi Baiani ſoles, mollisſque Lucrinus;
 Hic veſtræ mihi ſunt, Caſtrice, divitiæ.
 Quondam laudatas quocunque libebat ad undas
 Currere, nec longas pertimuiſſe vias:
 Nunc urbi vicina juvant, facilisſque reſeſſus,
 Et ſatis eſt, pigro ſi licet eſſe mihi.

De Pompillo qui libros componebat in- vitâ Minervâ.

Rem factam Pompillus habet, Fauſtine; legetur.
 Et nomen toto ſparget in orbe ſuum.
 Sic leve flavorum valeat genus Uſipiorum,
 Quiſquis & Auſonium non amat imperium.
 Ingenioſa tamen Pompilli ſcripta feruntur;
 Sed famæ non eſt hoc, mihi crede, ſatis.
 Quàm multi tineas paſcunt blattâſque diſerti!
 Et redimunt ſoli carmina docta coqui.
 Neſcio quid plus eſt, quod donat ſæcula chartis;
 Viſturus genium debet habere liber.

Ad Hippodamum cujus nomen non
versibus eleganter inferi posse dicit.

Quòd cupis in nostris dicique, legique libellis,
Et nonnullus honor creditur esse tibi :
Nè valeam, si non res est gratissima nobis,
Et volo te chartis inseruisse meis.
Sed tu nomen habes aversâ fronte sororum
Impositum, mater quod tibi dura dedit ;
Quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia possit
Nec pia cum Phœbo dicere Calliope.
Ergò aliquod gratum Musis tibi nomen adopta :
Non semper bellè dicitur Hippodamus.

Ad Posthumum ingratum.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
Et docti Senecæ ter numeranda domus.
Prætulimus tantis solum te, Posthume, regnis ;
Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
Tecum ter denas numeravi, Posthume, brumas :
Communis nobis lectus & unus erat.
Jam donare potes, jam perdere, plenus honorum,
Largus opum ; exspecto, Posthume, quid facias.
Nil facis ; & serum est alium mihi quærere regem
Hoc, Fortuna, placet ? Posthumus imposuit.

Ad Domitianum de ejus convivio.

Quanta Gigantèi memoratur mensa triumphì,
Quantâque nox superis omnibus illa fuit ;
Quâ bonus accubuit genitor cum plebe deorum,
Et licuit Faunis poscere vina Jovem ;
Tanta tuas, Cæsar, celebrant convivia laurus :
Exhilarant ipsos gaudia nostra deos.
Vescitur omnis eques tecum, populûsque patrêsq[ue]
Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
Grandia pollicitus, quanto majora dedisti ?
Promissa est nobis sportula, recta data est.

Ad Domitianum—de templo Flaviæ
Gentis condito eo in loco ubi natus
est.

Hæc, quæ tota patet, tegiturque & marmore, & auro.
Infantis domini conscia terra fuit.
Felix, quæ tantis sonuit vagitibus, & quæ
Vidit reptantes, sustinuitque manus.
Hic steterat veneranda domus, quæ præstitit orbi,
Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.
Curetes texere Jovem crepitantibus armis,
Semiviri poterant qualia ferre Phryges.
At te protexit superum pater, & tibi, Cæsar,
Pro jaculo & parmâ, fulmen & ægis erat.

De Theophilâ, ad Canium.

Hæc est illa tibi promissa Theophila, Cani,
Cujus Cecropiâ pectora dote madent.
Hanc sibi jure petat magni senis Atticus hortus,
Nec minus esse suam Stoica turba velit.
Vivet opus, quodcunque per has emiseris aures;
Tam non scæmineum nec populare sapit.
Non tua Pantænis nimium se præterat illi,
Quamvis Pierio sit bene nota choro.
Carmina fingentem Sappho laudârit amatrix:
Castior hæc, & non doctior illa fuit.

De Velii voto, ad Cæsarem.

Dum comes Arctoïs hæreret Cæsaris armis
Velius, hanc Marti pro duce vovit avem.
Luna quater binos non tota peregerat orbes,
Debita poscebat jam sibi vota deus.
Ipse suas anser properavit lætus ad aras,
Et cecidit sanctis hostia parva focus.
Octo vides patulo pendere numismata rostro
Alitis? hæc extis condita nuper erant.

Quæ litat argento pro te, non sanguine, Cæsar,
Victima, jam ferro non opus esse docet.

Ad Agathinum quem laudat ab agilitate.

Summa licet velox, Agathine, pericula ludas,
Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
Nolentem sequitur, tenuésque reverfa per auras,
Vel pede, vel tergo, crine, vel ungue sedet.
Lubrica Corycio quamvis sint pulpita nimbo,
Et rapiant fortes vela negata noti;
Securos pueri neglecta perambulat artus,
Et nocet artifici ventus & unda nihil.
Ut peccare velis, cum feceris omnia, falli
Non potes: arte opus est, ut tibi parma cadat.

Ad Norbanum--cui libros collectos mittit

Cum tua sacrilegos contra, Norbane, furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides;
Hæc ego Piëriâ ludebam tutus in umbrâ,
Ille tuæ cultor notus amicitiae.
Me tibi Vindelicis mens tum narrabat in oris,
Nescia nec nostri nominis Arctos erat.
O quoties veterem non inficiatus amicum
Dixisti; meus est iste poëta, meus!
Omne tibi nostrum, quod bis trieteride junctâ
Antè dabat lector, nunc dabit auctor opus.

In Philomusum—narrantem semper aliquid novi, ut cœnam aucuparetur.

Artibus his semper cœnam, Philomuse, mereris,
Plurima dum fingis, sed quasi vera refers.
Scis quod in Arsaciâ Pacorus deliberet aulâ;
Rhenanam numeras, Sarmaticâmq; manum;
Verba ducis Daci chartis mandata resignas;
Victtricem laurum, quàm venit ante, vides.
Scis quoties Phario madeat Jove fusca Syène;
Scis quota de Lybico littore puppis eat;

Cujus Iulææ capiti nascantur olivæ;
Destinet æthereus cui sua ferta pater.
Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me,
Hâc lege: ut narres nil, Philomuse, novi.

Ad Julium—quem invitat ad voluptates.

O! mihi post nullos Julî memorande sodales,
Si quid longa fides, caraque jura valent;
Bis jam penè tibi consul trigesimus instat,
Et numerat paucos vix tua vita dies.
Non bene distuleris, videas quæ posse negari;
Et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.
Expectant curæque catenatique labores:
Gaudia non remanent, sed fugitiva volant.
Hæc utrâque manu, complexûque affere toto:
Sæpè fluunt imo sic quôque lapsa sinu.
Non est crede mihi, sapientis dicere, vivam:
Sera nimis vita est crastina; vive hodie.

In Scævolam—avarum re factâ.

Si dederint Superi decies mihi millia centum,
Dicebas nondum, Scævola, justus eques;
Qualiter, ô vivam, quàm largè quàmque beaté!
Risêrunt faciles, & tribuêre dei.
Sordidior multò post hoc toga; penula pejor;
Calceus est fartâ térque quatérque cute.
Déque decem plures semper servantur olivæ;
Explicat & cœnas unica mensa duas.
Et Vejentani bibitur sæx crassa rubelli;
Assè cicer tepidum constat, & assè caro.
In jus, ô fallax atque inficiator, eamus:
Aut vive, aut decies, Scævola, redde deis.

Ad Librum suum—de commodis libri
brevis.

Ter centena quidem poteras epigrammata ferre;
 Sed quis te ferret perlegere, liber?
 At nunc succincti quæ sint bona disce libelli:
 Hoc primum est, brevior quòd mihi charta perit.
 Deinde, quòd hæc unâ peragit librarius horâ;
 Nec tantùm nugis, ferviet iste meis.
 Tertia res hæc est; quòd si cûi fortè legêris,
 Sis licèt usque malus, non odiosus eris.
 Te conviva leget misto quincunce; sed antè
 Incipiat positus quàm tepuisse calix.
 Esse tibi tantâ cautus brevitate videris?
 Hei mihi! quàm multis sic quoque longus eris.

Ad Candidum--cui excusat officia ante-
ambulonis, non à se quidem, sed à
liberto præstita.

Exigis à nobis operam finè sine togatam.
 Non eo; libertum sed tibi mitto meum.
 Non est, inquis, idem; multò plus esse probabo.
 Vix ego leſticam subsequor; ille feret.
 In turbam incideris; cunctos umbone repellet;
 Invalidum est nobis, ingenuúmque latus.
 Quidlibet in causis narraveris; ipse tacebo:
 At tibi tergeminum mugiet ille sophôs.
 Lis erit; ingenti faciet convicia voce:
 Esse pudor vetuit fortia verba mihi.
 Ergò nihil nobis, inquis, præstabis amicus?
 Quicquid libertus, Candide, non poterit.

Ad Euphemum—de horâ versibus suis
Domitiano legendis aptâ.

Prima salutantes, atque altera continet hora;
 Exercet raucos tertia caufidicos.

In quintam varios extendit Roma labores ;
 Sexta quies lassis, septima finis erit.
 Sufficit in nonam nitidis octava palæstris ;
 Imperat extructos frangere nona toros.
 Hora libellorum decima est, Euphème, meorum,
 Temperat ambrosias cùm tua cura dapes ;
 Et bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
 Ingentique tenet pocula parca manu.
 Tunc admitte jocos ; gressu timet ire licenti
 Ad matutinum nostra Thalia Jovem.

Ad Regulum—de famâ poëtarum post- humâ.

Esse quid hoc dicam, vivis quòd fama negatur ?
 Et sua quòd rarus tempora lector amat ?
 Hi sunt invidiæ nimirum, Regule, mores,
 Præferat antiquos semper ut illa novis.
 Sic veterem ingrati Pompeii quærimus umbram ;
 Et laudant Catuli vilia templa senes.
 Ennius est lectus salvo tibi, Roma, Marone ;
 Et sua riserunt secula Mæonidem.
 Rara coronato plaufère theatra Menandro :
 Nôrat Nasonem sola Corinna suum.
 Vos tamen, ô nostri, nè festinate, libelli :
 Si post fata venit gloria, non propero.

De Silio—primùm caufidico deinde poëtâ.

Perpetui nunquam moritura volumina Silii
 Qui legis, et Latiâ carmina digna togâ ;
 Fierios tantum vati placuisse recessus
 Credis, et Aoniæ Bacchica ferta comæ ?
 Sacra cothurnati non attigit antè Maronis,
 Implevit magni quàm Ciceronis opus.
 Hunc miratur adhuc centum gravis hasta virorum ;
 Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.

Postquam bis senis ingentem fascibus annum
 Rexerit, asserto qui sacer orbe fuit;
 Emeritos Musis & Pncæbo tradidit annos;
 Præque suo celebrat nunc Heliconæ foro.

Ad Luciferum—de adventu Cæsaris.

Phosphore, redde diem; quid gaudia nostra moraris?
 Cæsare venturo, Phosphore, redde diem.
 Roma rogat: placidi numquid te pigra Bootæ
 Plaustra vehunt, lento quòd nimis igne venis?
 Lædō poterās abducere Cyllaron astro;
 Ipse suo cedit nunc tibi Castor equo.
 Quid cupidum Titāna tenes? jam Xanthus, & Æthon
 Fræna volunt; vigilat Memnonis alma parens.
 Tarda tamen nitidæ non cedunt sidera luci,
 Et cupit Ausonium Luna videre ducem.
 Jam, Cæsar, vel nocte veni: stent astra licebit,
 Non dēerit populo, te veniente, dies.

In Gallicum—à quo, in spem hæreditatis vocatus, circumventus fuerat.

Hæredem cū me partis tibi, Gallice, quartæ
 Per tua jurares sacra, capūtque tuum,
 Credidimus; quis enim damnet sua vota libenter?
 Et spem muneribus fovimus usque datis:
 Intā: quæ rari Laurentem ponderis aprum
 Misimus Ætolâ de Calydone putes.
 At tu continuò populūmque, patrēsque vocāsti;
 Ruſtat adhuc aprum callida Roma meum.
 Ipse ego (quis credat?) conviva nec ultimus hæsi;
 Sed nec costa data est, caudāve missa mihi.
 De quadrante tuo quid sperem, Gallice? nulla
 De nostro nobis uncia venit apro.

Ad Cognatum—cui excusat munera agrestia.

Si mihi Picenâ turdus palleret olivâ,
 Tenderet aut nostras sylva Sabina plagas,
 Aut crescente levis traheretur arundine præda,
 Pinguis & implicitas virga teneret aves :
 Cara daret solenne tibi cognatio munus,
 Nec frater nobis, nec prior esset avus.
 Nunc sturnos inopes, fringillarumque querelas
 Audit, & arguto passere vernat ager.
 Indè salutatus picæ respondet arator :
 Hinc propè summa rapax milvus in astra volat.
 Mittimus ergò tibi parvæ munuscula chòrtis
 Qualia si recipis, sæpè propinquus eris.

Ad Condylum—servi conditionem me- liorem esse quam domini.

Quæ mala sint domini, quæ servi commoda nescis,
 Condyle, qui servum te gemis esse diu.
 Dat tibi securos vilis tegetica somnos :
 Pervigil in plumâ Caius, ecce! jacet.
 Caius à primâ tremebundus luce salutat
 Tot dominos: at tu, Condyle, nec dominum.
 Quod debes, Cai, redde, inquit Phœbus, & illinc
 Cinnamus: hoc dicit, Condyle, nemo tibi.
 Tortorem metuis? podagrâ, chiragrâ-que secatur
 Caius; & mallet verbera mille pati.
 Quòd nec manè vomis, nec morbo, Condyle, palles,
 Non mavis, quàm ter Caius esse tuus?

Ad Julium—de quodam invido.

Rumpitur invidiâ quidam, carissime Julî,
 Quòd me Roma legit; rumpitur invidiâ.
 Rumpitur invidiâ, quòd turbâ semper in omni
 Monstramur digito; rumpitur invidiâ.
 L 5 Rumpitur

Rumpitur invidiâ, tribuit quòd Cæsar uterque
 Jus mihi natorum; rumpitur invidiâ.
 Rumpitur invidiâ, quòd rus mihi dulce sub urbe est,
 Parvâque in urbe domus; rumpitur invidia.
 Rumpitur invidiâ, quòd sum jucundus amicis,
 Quòd conviva frequens; rumpitur invidiâ.
 Rumpitur invidiâ, quòd amamur, quòdque probamur;
 Rumpatur, quisquis rumpitur invidiâ.

Epitaphium canis Lydiæ.

Amphitheatrales inter nutrita magistros
 Venatrix, sylvis aspera, blanda domi,
 Lydia dicebar, domino fidissima Dextro,
 Qui non Erigones mallet habere canem;
 Nec qui Dictæa Cephalum de gente secutus,
 Luciferæ pariter venit ad astra deæ.
 Non me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,
 Qualia Dulichio fata fuere cani;
 Fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
 Quantus erat Calydon, aut, Erymanthe, tuus,
 Nec queror, infernas quamvis citò rapta sub umbras;
 Non potui fato nobiliore mori.

In Tuccam—æmulum omnium suorum studiorum.

Scribebamus epos; cœpisti scribere: cessi,
 Æmula nè starent carmina nostra tuis.
 Transtulit ad tragicos se nostra Thalia cothurnos:
 Apræsti longum tu quoque syrma tibi.
 Fila lyræ movi doctis exculta Camcenis:
 Plestra rapis nobis ambitione novâ.
 Audemus satyras: Lucilius esse laboras.
 Ludo leves elegos: tu quòque ludis idem.
 Quid minus esse potest? epigrammata fingere cœpi:
 Hinc etiam petitur jam mea fama tibi.
 Elige quid nolis; quis enim pudor omnia velle?
 Et si quid nonvis, Tucca, relinque mihi.

Hic,

Ad Cæsarem—de publicis ipsius operibus.

Hic, ubi fidereus propius videt astra colossus

Et crescunt mediâ pegmata celsa viâ;

Invidiosa feri radiabant atria regis,

Unâque jam totâ stabat in urbe domus.

Hic, ubi conspicui venerabilis amphitheatri

Erigitur moles, stagna Neronis erant.

Hic, ubi miramur, velocia munera, thermas,

Abstulerat miseris tecta superbus ager.

Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras,

Ultima pars aulae deficientis erat.

Reddita Roma sibi est; & sunt, te præsidente, Cæsar,

Deliciæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem, de gentium congratulatione.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,

Ex quâ spectator non sit in urbe tuâ?

Venit ab Orphæo cultor Rhodopeius Hæmo,

Venit & epoto Sarmata pastus equo:

Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,

Et quem supremæ Tethyos unda ferit.

Festinauit Arabs, festinavere Sabæi,

Et Cilices nimbis hinc maduere suis.

Crinibus in nodum tortis venere Sicambri,

Atque aliter tortis crinibus Æthiopes.

Vox diversa sonat: populorum est vox tamen una,

Cum verus patriæ diceris esse pater.

De Naumachiâ.

Augusti laudes fuerant, committere classes,

Et freta navali sollicitare tubâ.

Cæsaris hæc nostri pars est quota? vidit in undis

Et Thetis ignotas, & Galatea feras:

Vidit in æquoreo ferventes pulvere currus,
 Et domini Triton ipse putavit equos.
 Dúmque parat sævis ratibus fera prælia Neræus,
 Abnuat in liquidis ire pedester aquis.
 Quicquid & in Circo spectatur, & Amphitheatro,
 Dives Cæsarea præstitit unda tibi.
 Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis:
 Hanc nōrint unam secula Naumachiam.

Pœna personati Dædali.

Qualiter in Scythicâ religatus rupe Promethæus
 Assiduam nimio pectore pavit avem;
 Nuda Caledonio sic pectora præbuit urso
 Non falsâ pendens in cruce Laureolus.
 Vivebant laceri membris stillantibus artus,
 Inque omni nusquam corpore corpus erat.
 Denique supplicium dederat necis ille paternæ,
 Vel domini jugulum foderat ense nocens;
 Templâ vel arcano demens spoliaverat auro,
 Subdiderat sævas vel tibi, Roma, faces.
 Vicerat antiquæ sceleratus crimina famæ,
 In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

Priscus & Verus.

Cùm traheret Priscus, traheret certamina Verus,
 Effet & æqualis Mars utriusque diu:
 Missio sæpè viris magno clamore petita est.
 Sed Cæsar legi paruit ipse suæ.
 Lex erat, ad digitum positâ concurrere palmâ;
 Quod licuit, lances donâque sæpè dedit.
 Inventus tamen est finis discriminis æqui;
 Pugnavêre pares, succubuêre pares.
 Misit utrique rudes, & palmas Cæsar utrique.
 Hoc pretium virtus ingeniosa tulit.
 Contigit hoc, nullo nisi te sub principe, Cæsar:
 Cùm duo pugnarent, victor uterque fuit.

Ad Domitianum.

Hic ubi Fortunæ Reducis fulgentia latè
 Tempia nitent, felix area nuper erat.
 Hic stetit Arctoï formosus pulvere belli
 Purpureum fundens Cæsar ab ore jubar.
 Hic lauro redimita comas, & candida cultu
 Roma salutavit voce manúque ducem.
 Grande loci meritum testantur & altera dona :
 Stat sacer edomitis gentibus arcus ovans.
 Hic gemini currus numerant elephanta frequentem :
 Sufficit immensis aureus ipse jugis.
 Hæc est digna tuis, Germanice, porta triumphis.
 Hos aditus urbem Martis habere decet.

Epitaphium Canaces.

Æolis, heu ! Canace jacet hoc tumultata sepulchro,
 Ultima cui parvæ septima venit hyemæ.
 Ah scelus ! ah facinus ! properas quid fieri viator ?
 Non licet hîc vitæ de brevitate queri.
 Tristius est leto leti genus : horrida vultus
 Abstulit, & tenero sedit in ore lues :
 Ipsaque crudeles edêrunt oscula morbi,
 Nec data sunt nigris tota labella rogis.
 Si tam præcipiti fuerant ventura volatu,
 Debuerant aliâ fata venire viâ.
 Sed mors vocis iter properavit claudere blandæ,
 Nè posset duras flectere lingua deas.

In commendationem Nervæ.

Contigit Ausoniæ procerum mitissimus aulæ
 Nerva ; licet toto nunc Helicone frui.
 Recta Fides, hilaris Clementia, cauta Potestas
 Jam redeunt ; longi terga dedêre metus.
 Hoc populi gentésque tuæ, pia Roma, precantur ;
 Dux tibi sit semper talis, & iste diu.
 Macte animi, quem rarus habet, morúmque tuorum,
 Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.
 Largiri,

206 FLORILEGIUM POETICUM

Largiri, præstare, breves extendere census,
Et dare quæ faciles vix tribuere dei,
Nunc licet & fas est: sed tu sub principe duro,
Temporibusque malis ausus es esse bonus.

Petit latenter à Domitiano pecuniam.

Pauca Jovem nuper cum millia fortè rogarem:
Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.
Templa quidem dedit ille Jovi; sed millia nobis,
Nulla dedit; pudet, heu, pauca rogasse Jovem.
At quàm non tetricus, quàm nullâ nubilus irâ,
Quàm placido nostras legerat ore preces!
Talis supplicibus tribuit diademata Dacis:
Et capitolinas itque reditque vias.
Dic, precor, ô nostri dic conscia virgo Tonantis:
Si negat hoc vultu, quo solet ergò dare?
Sic ego; sic breviter, posita mihi Gorgone Pallas;
Quæ nondum data sunt, stulte, negata putas?

De Regulo—ferè obruto ruinâ veteris porticûs.

Itur ad Herculei gelidas quâ Tiburis arces,
Canâque fulphureis Albula fumat aquis;
Rura, nemusque sacrum, dilectâque jugera Musis
Signat vicinâ quartus ab urbe lapis:
Hic rudis æstivas præstabat porticus umbras;
Heu quam penè novum porticus ausa nefas!
Nam subito collapsa ruit, cum mole sub illâ
Gestatus bijugis Regulus esset equis.
Nimirum timuit nostras Fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat invidiæ.
Nunc & damna juvant; sunt ipsa pericula tanti:
Stantia non poterant tecta probare Deos.

Ad Licinium Suram—quem ex gravi morbo convaluisse lætatur.

Doctorum Licinî celeberrime Sura virorum,
 Cujus prisca graves lingua reduxit avos;
 Redderis, heu quanto fatorum munere, nobis
 Gustatâ Lethes penè remissus aquâ!
 Perdiderant jam votâ metum, securâque flebant
 Tristitia cum lacrymis: jamque peractus eras.
 Non tulit invidiam taciti regnator Averni,
 Et raptas fatis reddidit ipse colos.
 Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas
 Moverit: & frueris posteritate tuâ,
 Vive velut raptò, fugitivâque gaudia carpe:
 Perdiderit nullum vita reversa diem.

In Paullum—consulem & salutatorem.

Cùm tu, laurigeris annum qui fascibus intras,
 Manè saluator limina mille teras;
 Hic ego quid faciam? quid nobis, Paulle, relinquis,
 Qui de plebe Numæ, densâque turba sumus?
 Qui me respiciat, dominum regemque vocabo?
 Hoc tu (sed quantò blandius!) ipse facis.
 Læticam, sellâmve sequar? nec ferre recusas;
 Per medium pugnâs & prior ire lutum.
 Sæpiùs assurgam recitanti carmina? tu stas,
 Et pariter geminas tendis in ora manus.
 Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
 Dimisit nostras purpura vestra togas.

In Olum—obtrectatorem.

In lucem cœnat Sertorius: Ole, quid ad te?
 Cùm liceat totâ stertere nocte tibi.
 Septingenta Tito debet Lupus: Ole, quid ad te?
 Assem nè dederis, crediderisve Lupo.
 Illud dissimulas, ad te quod pertinet, Ole;
 Quódque magis curæ convenit esse tuæ.

208 FLORILEGIUM POETICUM

Pro togulâ debes: hoc ad te pertinet, Ole.

Quadrantem nemo jam tibi credit: & hoc.

Uxor mœcha tibi est: hoc ad te pertinet, Ole.

Poscit jam dotem filia grandis: & hoc.

Dicere quindecies poteram, quod pertinet ad te:

Sed quid agas, ad me pertinet, Ole, nihil.

Ad Faustinum—de suis libellis innocuis.

Sic me fronte legat dominus, Faustine, serenâ,

Excipiâtque meos quâ solet aure jocos;

Ut mea nec justè quos odit pagina lædit,

Et mihi de nullo fama rubore placet.

Quid prodest, cupiant cùm quidam nostra videri,

Siqua Lycambêo sanguine tela madent?

Vipereûmque vomant nostro sub nomine virus,

Qui Phœbi radios ferre diémque negant?

Ludimus innocui; scis hoc bene: juro potentis

Per genium famæ, Castaliûmque gregem;

Pérque tuas aures, magni mihi numinis instar,

Lector, inhumanâ liber ab invidiâ.

Ad municipales suos Bilbilitanos.

Municipes, Augusta mihi quos Bilbilis acri

Monte creat, rapidis quem Salo cingit aquis;

Ecquid læta juvat vestri vos gloria vatis?

Nam decus, & nomen, famâque vestra sumus.

Nec sua plus debet tenui Verona Catullo;

Méque velit dici non minùs illa suum.

Quatuor accessit tricesima messibus æstas,

Ut finè me Cereri rustica liba datis.

Mœnia dum colimus dominæ pulcherrima Romæ;

Mutavêre meas Italia regna comas.

Excipitis reducem placidâ si mente, venimus:

Aspera si geritis corda, redire licet.

De Chærestrato—expulso ex 14 subselliis
propter paupertatem.

Quadringenta tibi non sunt, Chærestrate, surge;
 Lectius ecce venit! ista, fuge, curre, late.
 Ecquis, iô, revocat, discedentemque reducit?
 Ecquis, iô, largas pandit amicus opes?
 Quem chartis famæque damus, populisque loquendum?
 Quis Stygios non vult totus adire lacus?
 Hoc, rogo, non melius, quàm rubro pulpita nimbo
 Spargere, & effuso permaduisse croco?
 Quàm non sensuro dare quadringenta caballo,
 Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?
 O frustra locuples, ô dissimulator amice,
 Hæc legis & laudas; quæ tibi fama perit?

Ad Librum suum.

Argiletanas mavis habitare tabernas,
 Cùm tibi, parve liber, scrinia nostra vacent.
 Nescis, heu! nescis dominæ fastidia Romæ:
 Crede mihi, nimiùm Martia turba sapit.
 Majores nusquam ronchi; juvenesque senésque,
 Et pueri nasum rhinocerôtis habent.
 Audieris cum grande sophôs, dum basia jactas,
 Ibis ab excusso missus in astra sago:
 Sed tu, nè toties domini patiare lituras,
 Néve notet lusus tristis arundo tuos,
 Ætherias, lascive, cupis volitare per auras.
 I, fuge; sed poteras tutior esse domi.

Ad eundem.

Vis commendari sinè me cursurus in urbem
 Parve liber, multis? an satis unus erit?
 Unus erit, mihi crede, satis, cui non eris hospes,
 Julius assiduum nomen in ore meo:
 Protinus hunc primi quæres in limine tecti,
 Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille, Lares.

210 FLORILEGIUM POETICUM.

Est illi conjux, quæ te manibúsq;e, sinúque
Excipiet, vel si pulverulentus eas.
Hos tu seu pariter, five hanc, illúmve priorem
Videris, hoc dices; Marcus avere jubet.
Hoc satis est, alios commendet epistola; peccat,
Qui commendandum se putat esse suis.

In mortuum Rufum Camonium.

Editur en! sextus sinè te mihi, Rufe Camonî,
Nec te lectorem sperat, amice, liber.
Impia Cappadocum tellus, & numine lævo
Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.
Funde tuo lacrymas, orbata Bononia, Rufo:
Et resonet totâ planctus in Æmiliâ.
Heu qualis pietas! heu quàm brevis occidit ætas!
Viderat Alphæi præmia quinque modó.
Pectore tu memori nostros evolvere lusus,
Tu solitus nostros, Rufe, tenere jocos;
Accipe cum fletu mœsti breve carmen amici:
Atque hæc absentis thura fuisse puta.

Epitaphium Philænis.

Secula Nestoræ permensa, Philæni, senectæ,
Rapta es ad infernas tam citò Ditis aquas?
Euboicæ nondum numerabas longa Sibyllæ
Tempora; major erat mensibus illa tribus.
Heu quæ lingua file! non illam mille catastæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat:
Nec matutini cirrata caterva magistri,
Nec quæ Strymonio de grege ripa sonat.
Quæ nunc Thessalico Lunam deducere rhombo,
Quæ sciet hos illos vendere lena toros?
Sit tibi terra levis, mollique tegaris arenâ,
Nè tua non possint eruere ossa canes.

Ad Mamurram.

Qui legis Oedipodem, caligantemque Thyesten,
 Colchidas, & Scyllas; quid nisi monstra legis?
 Quid tibi raptus Hylas, quid Parthenopæus, & Atys?
 Quid tibi dormitor proderit Endymion?
 Exutusve puer pennis labentibus? aut qui
 Odit amatrices Hermaphroditus aquas?
 Qui te vana juvant miseræ ludibria chartæ?
 Hoc lege, quod possit dicere vita, Meum est.
 Non hic Centauros, non Gorgonas, Harpyiâsque
 Invenies: hominem pagina nostra sapit.
 Sed non vis, Mamurra, tuos cognoscere mores,
 Nec te scire: legas *αἴτια* Callimachi.

In Mancinum avarum & sordidum.

Bis tibi triceni fuimus, Mancine, vocati;
 Et positum est nobis nil herè præter aprum,
 Non quæ de tardis servantur vitibus uvæ,
 Dulcibus aut certant quæ melimela favis;
 Non pyra quæ lentâ pendent religata genistâ,
 Aut imitata breves Punica mala rosas;
 Rustica lactentes nec misit fiscina metas;
 Nec de Picens venit oliva cadis,
 Nudus aper, sed & hic minimus, qualisque necari
 A non armato pumilione potest.
 Et nihil indè datum est, tantùm spectavimus omnes.
 Ponere aprum nobis sic & arena solet.
 Ponatur tibi nullus aper post talia facta:
 Sed tu ponaris, cui Charidemus, apro.

Votum Martialis ad Frontonem.

Vota tui breviter si vis cognoscere Marci,
 Clarum militiæ, Fronto, togæque decus;
 Hoc petit; esse sui, nec magni ruris arator,
 Sordidâque in parvis otia rebus amat.

Quisquam

Quisquam picta colit Spartani frigora faxi,
 Et matutinum portat ineptus ave;
 Cui licet exuviis nemoris rurisque beato
 Ante focum plenas explicuisse plagas?
 Et piscem tremulâ salientem ducere tetâ,
 Flavâque de rubro promere mella cado?
 Pinguis, inæquales onerat cui villica mensas,
 Et sua non emptus præparat ova cinis?
 Non amet hanc vitam, quisquis me non amat, opto;
 Vivat & urbanis albus in officiis.

Ad Flaccum ut versus facere desinat,
 forum verò adeat.

O mihi curarum pretium non vile mearum,
 Flacce, Antenorei spes & alumne Laris,
 Pierios differ cantusque chorosque fororum:
 Æs dabit ex istis nulla puella tibi.
 Quid petis à Phœbo? nummos habet arca Minervæ;
 Hæc sapit, hæc omnes scenerat una deos.
 Quid possent hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
 Inclinat varias pondere nigra comas.
 Præter aquas Helicon & ferta, lyrasque Dearum
 Nil habet, & magnum, sed perinane, sophôs.
 Quid tibi cum Cirrhâ? quid cum Permessidos undâ?
 Romanum propius, divitiusque forum est.
 Illic æra sonant: at circum pulpita nostra,
 Et steriles cathedras basia sola crepant.

Ad Sextum Romæ non esse locum
 artibus honestis.

Quæ te causa trahit, vel quæ fiducia Romam,
 Sexte? quid aut speras, aut petis indè? reter:
 Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
 Atque erit in triplici par mihi nemo foro.
 Egit Atestinus causas, & Caius: utrumque
 Nôras: sed neutri pensio tota fuit.

Si nihil hinc veniet; pangentur carmina nobis;
 Audieris, dices esse Maronis opus.
 Infans: omnes, gelidis quicunque lacernis
 Sunt ibi, Nasones, Virgiliósque vides.
 Atria magna colam; vix tres, aut quatuor ista
 Res aluit: pallet cætera turba fame.
 Quid faciam? suade: nam certum est vivere Romæ.
 Si bonus es, casu vivere, Sexte, potes.

In Cotilum effæminatum.

Cotile, bellus homo es: dicunt hoc, Cotile, multi.
 Audio: sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
 Bellus homo est, flexos qui digerit ordine crines:
 Balsama qui semper, cinnama semper olet:
 Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat:
 Qui movet in varios brachia vulsa modos:
 Inter fæmineas totâ qui luce cathedras
 Desidet, atque aliquâ semper in aure sonat:
 Qui legit hinc illinc missas, scribitque tabellas:
 Pallia vicini qui refugit cubiti:
 Qui scit, quam quis amet: qui per convivia currit:
 Hirpini veteres qui benè novit avos:
 Quid narras? hoc est, hoc est homo, Cotile, bellus?
 Res prætricrosa est, Cotile, bellus homo.

Ad Lectorem.

Seria cùm possim, quòd delectantia malim
 Scribere, tu causa es, lector amice, mihi,
 Qui legis, & totâ cantas mea carmina Româ:
 Sed nescis, quanti flet mihi talis amor.
 Nam si falciferi defendere templa Tonantis,
 Sollicitisq; velim vendere verba reis;
 Plurimus Hispanas mittet mihi nauta metretas,
 Et fiet vario sordidus ære sinus.
 At nunc conviva est, commessatôrque libellus,
 Et tantum gratis pagina nostra placet.

Sed non hac veteres contenti laude fuerunt,
 Cùm minimum vati munus Alexis erat.
 Bellè, inquis, dîxti, satis est: laudabimur usque,
 Dissimulas? facies me, puto caufidicum.

In Paullum quem domi manè non re-
 pererat.

Manè domi nisi te merui, voluîque videre,
 Sint mihi, Paulle, tuæ longiùs Exquilîæ.
 Sed Tiburtinæ sum proximus accola pilæ;
 Quâ videt antiquum rustica Flora Jovem.
 Alta Suburrani vincenda est semita clivi,
 Et nunquam sicco sordida faxa gradu:
 Vix'que datur longas mulorum rumpere mandras:
 Quæ'que trahi multo marmora fune vides.
 Illud adhuc gravius, quòd te post mille labores,
 Paulle, negat lassò janitor esse domi.
 Exitus hic operis vani, togulæ'que madentis:
 Vix tanti Paullum manè videre fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos:
 Rex, nisi dormîeris, non potes esse meus.

Ad Urbicum.

Mercari nostras si te piget, Urbice, nugas;
 Et jucunda tamen carmina nôsse libet:
 Pompeium quæras (& nôsti forsitan) Auctum,
 Ultoris primâ Martis in æde fedet.
 Jure madens, variôque togæ limatus in usu,
 Non lector meus hic, Urbice, sed liber est.
 Sic tenet absentis nostros, cantâtque libellos,
 Ut pereat chartis litera nulla meis,
 Denique, si vellet, poterat scripsisse videri:
 Sed famæ mavult ille favere meæ.
 Hunc licèt à decimâ (nec enim satîs antè vacabit)
 Sollicites, capiet cœnula parva duos.
 Ille leget; bibe tu: nolis licèt, ille sonabit:
 Et cùm, jam satîs est, dixeris; ille leget.

Ad Pastorem.

Credis ob hoc me, Pastor, opes fortasse rogare,
Propter quod vulgus, crassâque turba rogat:
Ut Setina meos consumat gleba ligones,
Et sonet innumerâ compede Tusculus ager:
Ut Mauri Libycis centum stent dentibus orbes,
Et crepet in nostris aurea lamina toris:
Nec labris nisi magna meis crystallâ terantur,
Et faciant nigras nostra Falerna nives:
Ut Canusinatus nostro Syrus asserere sudet,
Et meo sit culto sella cliente frequens:
Ut lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas,
Et Massylêum virga gubernet equum.
Est nihil ex istis: superos ac sidera testor.
Ergo quid? ut donem, Pastor, & ædificem.

De statuâ Herculis juxta mensam Vindicis.

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat, exiguo magnus in ære deus,
Quæque tulit, spectat resupino sidera vultu,
Cujus læva calet robore, dextra mero:
Non est fama recens, nec nostri gloria cœli:
Nobile Lysippi munus opusque vides.
Hoc habuit numen Pellæi mensa tyranni,
Qui citò perdomito victor in orbe jacet.
Hunc puer ad Libycas juraverat Hannibal aras:
Jusserat hic Syllam ponere regna truce.
Offensus variæ tumidis terroribus aulæ,
Privatos gaudet nunc habitare Lares.
Utque fuit quondam placidi conviva Molochi,
Sic voluit docti Vindicis esse deus.

Ad Frontinum.

Anxuris æquorei placidos, Frontine, recessus,
Et propius Baias, littoreâque domum,

Et

Et quod, inhumano Cancro fervente, cicadæ
 Non novêre nemus, flumineósque lacus,
 Dum colui; doctas tecum celebrare vacabat
 Pieridas: nunc nos maxima Roma terit.
 Hic mihi quando dies meus est? jactamur in alto
 Urbis, & in sterili vita labore perit:
 Dura suburbani dum jugera pascimus agri,
 Vicinósque tibi, sancte Quirine, Lares.
 Sed non solus amat, qui nocte diéque frequentat
 Limina, nec vatem talia damna decent.
 Per veneranda mihi Musarum sacra, per omnes
 Juro deos, & non officiosus amo.

In Cheræmonem.

Quod nimiùm laudas, Cheræmon Stoice, mortem
 Vis animum mirer suspiciámque tuum.
 Hanc tibi virtutem fractâ facit urceus ansâ,
 Et tristis nullo qui tepet igne focus;
 Et teges, & cimex, & nudi sponda grabati,
 Et brevis, atque eadem nocte diéque toga.
 O quàm magnus homo es, qui face rubentis aceti,
 Et stipulâ, & nigro pane carere potes;
 Leuconicis agedùm tumeat tibi culcitra lanis,
 Constringatque tuos purpura texta toros:
 O quàm tu cupies ter vivere Nestoris annos,
 Et nihil ex ullâ perdere luce voles!
 Rebus in angustis facile est contemnere vitam.
 Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad Avitum Hispanos agros Romanis anteponendos esse.

Sæpè loquar nimiùm gentes quòd, Avite, remotas,
 Miraris, Latiâ factus in urbe senex;
 Auriferúmque Tagum sitiam, patriúmque Salonem,
 Et repetam saturæ sordida rura casæ.
 Illa placet tellus, in quâ res parva beatum
 Me facit, & tenues luxuriantur opes.

Pascitur

Pascitur hîc, ibi pascit ager : tepet igne maligno
 Hîc focus, ingenti lumine lucet ibi.
 Hîc pretiosa fames, conturbatôrque macellus :
 Mensa ibi divitiis ruris operta sui.
 Quatuor hîc æstate togæ pluresque teruntur
 Autumnis ibi me quatuor una tegit.
 I, cole nunc reges : quicquid non præstat amicus,
 Cùm præstare tibi possit, Avite, locus.

Ad Potitum.

Quòd mihi vix unus toto liber exeat anno,
 Desidiæ tibi sum, docte Potite, reus.
 Justius at quantò mirere, quòd exeat unus,
 Labantur toti cùm mihi sæpe dies ?
 Nunc resalutantes video nocturnus amicos :
 Gratulor & multis ; nemo, Potite, mihi.
 Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam :
 Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
 Nunc consul, prætorve tenet, reducésque choreæ :
 Auditur toto sæpè poëta die.
 Sed nec caufidico possis impunè negare,
 Nec si te rhetor grammaticúsve rogent.
 Balnea post decimam lasso, centúmque petuntur
 Quadrantes : fiet quando, Potite, liber ?

In luscum furem.

Aspicis hunc uno contentum lumine, cujus
 Lippa sub attritâ fronte lacuna patet ?
 Ne contemne caput ; nihil est furacius illo :
 Non fuit Autolyçi tam piceata manus.
 Hanc tu convivam cautus servare memento :
 Tunc furit, atque oculo luscus utrôque videt.
 Pocula solliciti perdunt ligulâsque ministri,
 Et latet in tepido plurima mappa sinu.
 Lapsa nec à cubito subducere pallia nescit,
 Et tectus lænis sæpè duabus abit.

218 FLORILEGIUM POETICUM

Nec dormitantem vernam fraudare lucernâ
 Erubuit fallax, ardeat illa licèt.
 Si nihil invasit, puerum tunc arte dolosâ
 Circuit, & soleas furripit ipse suas.

Ad Linum sui patrimonii decoctorem.

Egisti vitam semper, Line, municipalem;
 Quâ nihil omnino vilius esse potest.
 Idibus, & raris togula est excussa Kalendis:
 Duxit & æstates synthesis una decem.
 Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum:
 Sylva graves turdos exagitata dedit.
 Raptus flumineo venit de gurgite piscis:
 Vina rubens fudit non peregrina cadus.
 Nec tener Argolicâ missus de gente minister,
 Sed stetit inculti rustica turba foci.
 Nec nocuit testis ignis, nec Sirius agris:
 Nec merfa est pelago, nec fluit ulla ratis.
 Supposita est blando nunquam tibi tessera talo:
 Alea sed parcæ sola fuère nuces.
 Dic, ubi sit decies, mater quod avara reliquit?
 Nusquam est: fecisti rem, Line, difficilem.

Ad Cæsarem Domitianum cujus spectacula commendat.

Astra polúmque dedit, quamvis obstante novercâ,
 Alcidae, Nemeæ terror, & Arcas aper;
 Et castigatum Libycæ ceroma palæstræ;
 Et gravis in Siculo pulvere fusus Eryx;
 Silvarúmque tremor, tacitâ qui fraude solebat
 Ducere nec rectas Cacus in antra boves.
 Ista tuæ, Cæsar, quota pars spectatur arenæ?
 Dat majora novus prælia manè dies.
 Quot graviora cadunt Nemeæo pondera montis?
 Quot tua Mænaios collocat hasta sues?
 Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi;
 Est tibi, qui possit vincere Geryonem.

Sæpè licet Graiæ numeretur bellua Lernæ,
 Improba Niliacis quid facit Hydra feris?
 Pro meritis cœlum tantis, Anguste, dedêrant
 Alcidae citò di; sed tibi ferò dabunt.

De ludis Stellæ ad Cæsarem.

Quos cuperet Phlegræa suos victoria ludos,
 Indica quos cuperet pompa, Lyæ, tuos;
 Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi,
 O pudor! ô pietas! & putat esse parum.
 Non illi satis est turbato sordidus auro
 Hermus, & Hesperio qui sonat orbe, Tag x.
 Omnis habet sua dona dies, nec linea dives
 Cessat; & in populum multa rapina cadit.
 Nunc veniunt subitis lasciva numismata nimbis:
 Nunc dat spectatas tessera larga feras:
 Nunc implere sinus securos gaudet, & absens
 Sortitur dominos, nè laceretur avis.
 Quid numerem currus, ter denaque præmia palma
 Quæ dare non semper consul uterque solet?
 Omnia sed, Cæsar, tanto superantur honore,
 Quòd spectatorem te tua laurus habet.

In Euctum.

Archetypis vetuli nihil est odiosius Eucti,
 Picta Saguntino cymbia malo luto;
 Argenti fumosa sui cùm stemmata narrat
 Garrulus, & verbis mucida vina facit.
 Læomedontææ fuerant hæc pocula mensæ:
 Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyrâ.
 Hoc cratère ferox commisit prælia Rhætus
 Cum Lapithis; pugrâ debile cernis opus.
 Hi duo longævo censentur Nestore fundi:
 Pollice de Pylio trita columba nitet.
 Hic scyphus est, in quo misceri iussit amicis
 Largius Æacides, vividiúsque merum.
 Hæc propinavit Bytiæ pulcherrima Dido
 In paterâ, Phrygio cùm data cœna viro est.

Miratus fueris cùm prisca toreumata multùm,
In Priami cyathis Astryanacta bibes.

In Mamurram.

In septis Mamurra diu multùmque vagatus,
Hic ubi Roma suas aurea vexat opes,
Consultuit nares, an olerent æra Corinthon :
Culpavit statuas &, Polyclete, tuas.
Et turbata brevi questus chrystallina vitro,
Myrrhina signavit seposuitque decem.
Et testudineum mensus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non satès esse suo.
Expendit veteres calathos, & si qua fuerunt
Pocula Mentoreâ nobilitata manu.
Et virides picto gemmas numeravit in auro,
Quicquid & in niveâ grandius aure sonat.
Sardonychas veros mensâ quæsit in omni,
Et pretium magnis fecit iaspidibus.
Undecimâ lassus cùm jam discederet horâ,
Assè duos calices emit; & ipse tulit.

Ad Saturnum pro Prisco Terentio.

Antiqui rex magne poli, mundique prioris,
Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,
Nec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
Scissâ nec ad Manes, sed sita dives humus;
Lætus ad hæc facilisque veni solennia Prisci
Gaudia : cùm sacris te decet esse tuis.
Tu reducem patriæ sextâ, pater optime, brumâ
Pacinci Latîâ reddis ab urbe Numæ.
Cernis ut Aufonio similis tibi pompa macello
Pendeat, & quantus luxurietur honos?
Quàm non parca manus, largæque nomismata *menia*,
Quæ, Saturne, tibi pernumerentur opes!
Utque sit his pretium meritis & gratia major,
Et pater, & frugi sic tua sacra colit.
At tu, sancte, tuo sic semper amère Decembri
Hos illi jubeas sæpè redire dies.

Ad Julium Cerealem.

Cœnabis bellè, Julî Cerealis, apud me :
 Conditio est melior si tibi nulla, veni.
 Octavam poteris servare : lavabimur unâ.
 Scis quàm sint Stephani balnea juncta mihi.
 Prima tibi dabitur ventri lactuca movendo
 Utilis, & porris fila resecta suis.
 Mox vetus, & tenui major cordylla lacerto :
 Sed quam cum rutæ frondibus ova tegant.
 Altera non deerunt tenui versata favillâ,
 Et Velabrensi massa recocta foco :
 Et quæ Picenum sensêrunt frigus olivæ.
 Hæc satis in gustu : cætera nôsse cupis ?
 Mentiar, ut venias : pisces, conchylia, fumen,
 Et cortis saturas, atque paludis aves :
 Quæ nec Stella solet rarâ nisi ponere cœnâ,
 Plus ego polliceor : nil recitabo tibi.
 Ipse tuos nobis relegas licet usque Gigantes,
 Rura vel æterno proxima Virgilio.

Ad librum suum.

Ad populos mitti qui nuper ab urbe solebas,
 Ibis, iô, Romam nunc, peregrine liber,
 Auriferi de gente Tagi, tetricique Salonis,
 Dat patrios Manes quæ mihi terra potens.
 Non tamen hospes eris, nec jam potes advena dici,
 Cujus habet fratres tot domus alta Remi.
 Jure tuo veneranda novi pete limina templi,
 Reddita Pierio sunt ubi templa choro.
 Vel, si malueris primâ gradière Suburrâ :
 Atria sunt illic consulis alta mei.
 Laurigeros habitat facundus Stella Penates,
 Clarus Hyantææ Stella sititor aquæ.
 Fons ibi Caltalius vitreo torrente superbit,
 Unde novem dominas sæpè bibisse ferant.
 Ille dabit populo patribusque equisque legendam :
 Nec nimum siccis perleget ipse genis.

222 FLORILEGIUM POËTICUM

Quid titulum poscis? versus duo, trêve legantur;
Clamabunt omnes te, liber, esse meum.

De phialâ Instantii Rufi.

Quis labor in phialâ? docti Myos, annè Myronis?
Mentoris hæc manus est? an, Polyclete, tua?
Livescit nullâ caligine fusca, nec odit
Exploratores nubila massa focos.
Vera minùs flavo radiant electra metallo,
Et niveum felix pustula vincit ebur.
Materiæ non cedit opus: sic alligat orbem,
Plurima cùm totâ lampade luna nitet.
Stat caper Æolio Thebani vellere Phryxi
Cultus: ab hoc mallet vecta fuisse foror.
Hunc nec Cinyphius tonsor violaverit, & tu
Ipse tuâ pasci vite, Lyæe, velis.
Terga premit pecoris gëminis Amor aureus alis:
Palladius tenero lotos ab ore sonat.
Sic Methymnæo gavisus Arione delphin
Languida non tacitum per freta vexit onus.
Imbuat egregium digno mihi nectâre munus
Non grege de domini, sed tua, Ceste, manus,
Ceste decus mensæ; misce Setina: videtur
Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
Det numerum cyathis Instantî litera Rufi:
Auctor enim tanti muneris ille mihi.

De platano Cæsaris.

In Tartessiacis domus est notissima terris,
Quâ dives placidum Corduba Bætin amat;
Vellera nativo pallent ubi flava metallo,
Et linit Hesperium bractea viva pecus:
Ædibus in mediis totos amplexa Penates
Stat platanus densis Cæsariana comis:
Nospitis invicti posuit quam dextera felix,
Cœpit & ex illâ crescere virga manu.

Auctorem, dominumque nemus sentire videtur: .

Sic viret, & ramis sidera celsa petit.

Sæpè sub hac madidi luserunt arbore Fauni:

Terruit & tacitam fistula fera domum:

Dumque fugit solos nocturnum Pana per agros,

Sæpè sub hac latuit rustica fronde Dryas.

Atque oluere Lares commissatore Lyæo,

Crevit & effuso lætior umbra mero:

Hesternisque rubens dejecta est herba coronis,

Atque suas potuit dicere nemo rosas.

O! dilecta deis, o! magni Cæsaris arbor,

Nè metuas ferrum, sacrilegósque focos.

Perpetuos sperare licet tibi frondis honores:

Non Pompeianæ te posuere manus.

Ad Ponticum, de Hermogene fure.

Hermogenes tantus mapparum, Pontice, fur est,

Quantus nummorum vix, puto, Massa fuit.

Tu licet observes dextram, teneasque sinistram;

Inveniet mappam quâ ratione trahat.

Cervinus gelidum sorbet sic halitus anguem:

Casuras altè sic rapit Iris aquas.

Nuper cum Myrino peteretur missio læso;

Subduxit mappas quatuor Hermogenes.

Cretatam prætor cum vellet mittere mappam;

Prætori mappam furripit Hermogenes.

Attulerat mappam nemo, dum furta timentur;

Mantile è mensâ furripit Hermogenes.

Hoc quoque si deerit; medios discingere lectos,

Mensarumque pedes non timet Hermogenes.

Quamvis non modico caleant spectacula sole;

Vela reducuntur, cum venit Hermogenes.

Festinant trepidi substringere carbasa nautæ,

Ad portum quoties paruit Hermogenes.

Linigeri fugiunt calvi fistratâque turba,

Inter adorantes cum stetit Hermogenes.

Ad

224 FLORILEGIUM POETICUM

Ad cœnam Hermogenes mappam non attulit unquam.
A cœnâ semper retulit Hermogenes.

Adulatur Domitiano.

Appia, quam simili venerandus in Hercule Cæsar
Consecrat, Ausoniæ maxima fama viæ;
Si cupis Alcidæ cognoscere facta prioris,
Disce. Libyn domuit: aurea poma tulit.
Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo:
Addidit Arcadio terga leonis apro.
Æripedem sylvis cervum, Stymphalidas undis
Abstulit: à Stygiâ cum cane venit aquâ.
Fœcundam vetuit reparari mortibus Hydram:
Hesperias Tusco lavit in amne boves.
Hæc minor Alcides. Major quæ gesserit, audi.
Sextus ab Albanâ quem colit arce lapis.
Afferuit possessa malis Pallatia regnis:
Prima suo gessit pro Jove bella puer.
Solus Iulæas cum jam retineret habenas,
Tradidit, inque suo tertius orbe fuit.
Cornua Sarmatici ter perfida contudit Istri:
Sudantem Geticâ ter nive lavit equum.
Sæpè recusatos parcus duxisse triumphos,
Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit.
Templa deis, mores populis dedit, otia ferro.
Astra suis, cœlo fidera, ferta Jovi.

De togâ sibi a Parthenio donatâ.

Dic toga, facundi gratum mihi munus amici,
Esse velis cujus fama decûsque gregis?
Apula Ledæi tibi floruit herba Phalant',
Quâ saturat Calabris culta Galefus aquis?
An Tartessiacus stabuli nutritor Iberi
Bætis in Hesperîâ te quoque lavit ove?
An tua multifidum numeravit lana Timavum,
Quem priùs astrifero Cyllarus ore bibit?

Te nec Amyclæo decuit livere veneno :
 Nec Miletus erat vellere digna tuo.
 Lilia tu vincis, nec adhuc delapsa ligustra,
 Et, Tiburtino monte quod albet, ebur.
 Spartanus tibi cedit olor, Paphiæque columbæ;
 Cedit Erythræis eruta gemma vadis.
 Sed licèt hæc primis nivibus sint æmula dona,
 Non sunt Parthenio candidiora suo.
 Non ego prætulerim Babylonica picta superbè
 Texta, Semiramiâ quæ variantur acu.
 Non Athamantéo potius me mirer in auro;
 Eolium dones si mihi, Phryxe, pecus.
 O quantos risus pariter spectata movebit
 Cum Pallatinâ nostra lacerna togâ!

Ad Musam.

Quinque satis fuerant, vel sex, septémve libelli;
 Et nimium: quid adhuc ludere, Musa, juvat?
 Sit pudor, & finis. Jam plus nihil addere nobis
 Fama potest: teritur noster ubique liber.
 Et cùm rupta situ Messalæ saxa jacebunt,
 Altæque cùm Licinî marmora pulvis erunt:
 Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
 Ad patrias sedes carmina nostra feret.
 Finieram; cùm sic respondit nona sororum,
 Cui coma, & unguento fordida vestis erat:
 Tunè potes dulces, ingrâte, relinquere nugas?
 Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
 An juvat ad tragicos soccum transferre cothurnos,
 Aspera vel paribus bella tonare modis;
 Prælegat ut tumidis raucâ te voce magister,
 Oderit & grandis virgo, bonúsque puer?
 Scribant ista graves nimium, nimiumque severi,
 Quos mediâ miseros nocte lucerna videt.
 At tu Romano lepidos sale tinge libellos:
 Agnoscat mores vita legátque suos:
 Angustâ cantare licet videaris avenâ,
 Dum tua multorum vincat avena tubas.

F I N I S.

ERRATA.

- p. 67. l. 28. *lege* sede.
p. 72. l. 5. *lege* itur.
p. 75. l. 35. *lege* frigidus.
p. 86. l. 35. *lege* cytifos.
p. 88. l. 34. *lege* papyrifero.
p. 96. l. 11. *lege* obortis.
p. 76. l. 15. *lege* adscribi.

